Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Sacri eloquii celeberrimi preconis venerabilis d[omi]ni Alberti magni E[pisco]pi Ratispone[n]s[is] sermones aurei de sacrosancto Eucharistie sacramento.

https://hdl.handle.net/1874/461470

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
- de rug van het boek
- de kopsnede
- de frontsnede
- de staartsnede
- het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
- the spine
- the head edge
- the fore edge
- the bottom edge
- the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

sed solis presbiteris est concessa; Nec puto quod omnis potestas
iurisdictionalis papalis atque episcopalis quibus pontifex summus
cunctis prefulget ministris ecclesie. tanta sit ut potestas illa
sacerdotalis qua et infimus ornatur sacerdos; Per Libenter
te audio de tanta re tam katholice disputantem; Nec enim
pontifex summus maiori fungitur potestate super verum corpus
meum quam presbiter infimus. sed solum super corpus misticum quod
est ecclesia. longe quoque maius ac dignius est verum corpus meum et
~~offerre~~ sanguinem consecrare. meque deum et hominem sic
sibi exhibere pridem. sic deo patri pro tota offerre ecclesia. sic
tractare. sumere. dispensare. quam ceteri actus quos exercet pon
tifex summus circa meum misticum corpus; Sacer O quanta
est dignitas ac vilitas ipsius sacerdotis carnalis presbite
ri; Nempe quo maior est dignitas eius ex munere tuo. eo
maior est vilitas eius ex vicio suo; Hoc ni fallor intellexit.
consideravit. et expavit magnus ille constantinus. ex paga
nismo ad te per miracula preclara conversus. teque in bap
tizatione sua intuitus. qui sacerdotes vocavit deos. et dixit;
Si viderem sacerdotem turpiter agentem. pallio meo ipsum
cooperirem. ne videret sic agens; Electus quoque tuus fran
ciscus. si laurencius inquit inquit martyr et pauperculus sa
cerdos mihi occurrerent. premitterem stare laurencium sanc
tum. et ad pauperculum currerem sacerdotem. ac genibus flexis
osculater manus ipsius; Per Fideliter loqueris; Nec
enim lux solis tantum excedit lumen lune aut siderum. quantum
sacerdotalis ordo ac ius. omnem potestatem civilem ac secula
rem. nec tantum transcendit preciosissimum aurum aut gem
ma clarissima vile lutum. quantum sacerdotii evangelica
dignitas. excellenciam regalem atque imperialem; Denique
quantum corpore extat prestancior anima. tantum potestas
spiritualis dignior est terrena; Sa Heu quod ita dege
neravimus; Per Audi adhuc. Intuere quam eminenter
sacerdos per sacerdotalem caracterem qui est potestas et sa
cer ordo presbiteralis prefulgeat ceteris. et me representet
Quemadmodum enim ego in cena novissima corpus meum et san
guinem consecravi. et ea in cruce obtuli deo patri. meque

immolando habui officia advocati sacerdotis. et medici. ymo
et reconsiliatoris ac salvatoris. ita sacerdos potestate sibi
collata. in mensa altaris consecrat et offert patri eterno
corpus meum et sanguinem. et meam ymo et ecclesie mee repre
sentat personam. mediatorque inter deum et plebem. precibus quoque
hostiis ac meritis populum reconsiliat deo. et carismata dei
impetrat populo. et causam ac procuratione exercet eccle
sie. sicque pro modo suo vicariali. exercet advocati media
toris. sacerdotis. medici ac cooperatorii salvatoris officia;
Unde et angelus domini exercituum appellatur Insuper cum
tum realiter una et eadem nuncupetur potestas consecrandi
corpus meum verum. et absolvendi atque ligandi misticum corpus.
puto subiectos in foro consciencie. quamvis propter actuum
distinctione due potestates vocantur. constat quod sublimes pro
prietates et appellationes sacerdotibus competant. cum sint
celestes clavigeri. sanguinisque divini pincerne. summi re
gis convive. angeli terrestres. hominesque celestes. medi
ci animarum. reconsiliatores reorum. reductores errancium. et di
vinissimorum exhibitores sacramentorum. patres et salva
tores quodammodo proximorum; Nonne olim levitis non sacer
dotibus locutus est moyses. dicens. Non parum est vobis. quod
elegit vos deus. ut stetis coram frequencia populi. et cre
metis ei incensum etc. Si magnum hoc fuit. quam incomprehensi
bilis maius preclariusque consistit coram populo christi. stare ad
sacrificandum et offerendum non carnes taurorum et vitu
lorum. sed unigenitum patris eterni. Ozias rex percussus
est lepra. quoniam sacerdotale sibi usurpavit officium,
Gedeoni quoque virorum fortissimo angelica apparitione.
allocutione. informationeque digna habita factum est rui
nam quod ephot sibi constituit et altare. intromittens
se plus debito de isto officio; Et ecce universum illud levita
rum ac sacerdotale legis scripte officium. circa carnales ma
teriales. irrationabiles versabat oblationes ac hostias.
in quibus formaliter nil extitit sanctitatis; Si itaque
nichilominus officium illud levitarum et sacerdotum legalium.
reputatum est tanta reverencia et sublimitate condignum.

RARIORA

E. qu.
216

Cm

Cm

Cm

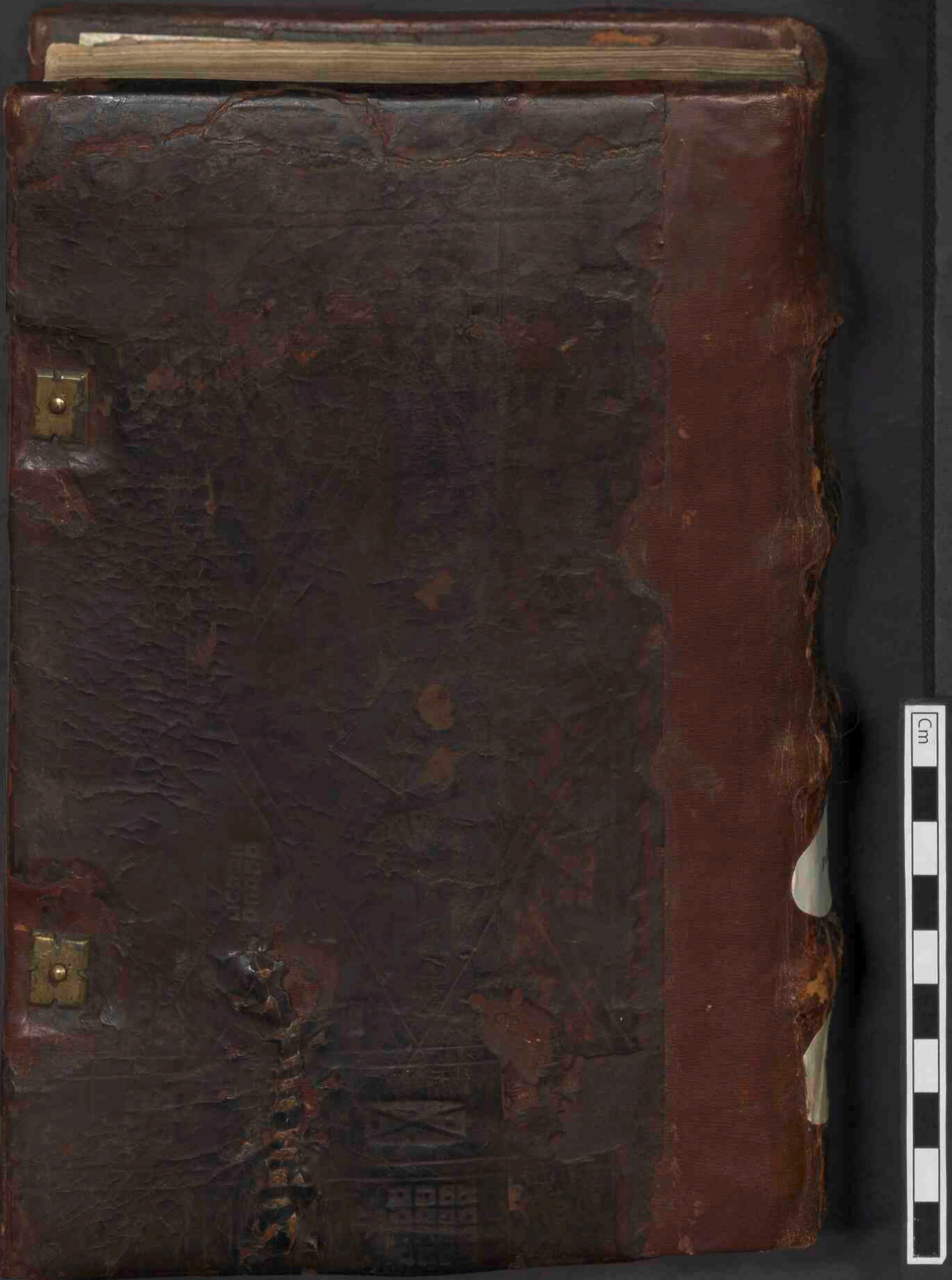
Cm

gerestaureerd 5-12-85

properans uisitauit confortabit elizabeth compa

Salutatur inflammatur elizabeth et filius ua

ciuna ieci de dono sci spiritus. Impregna

Neger

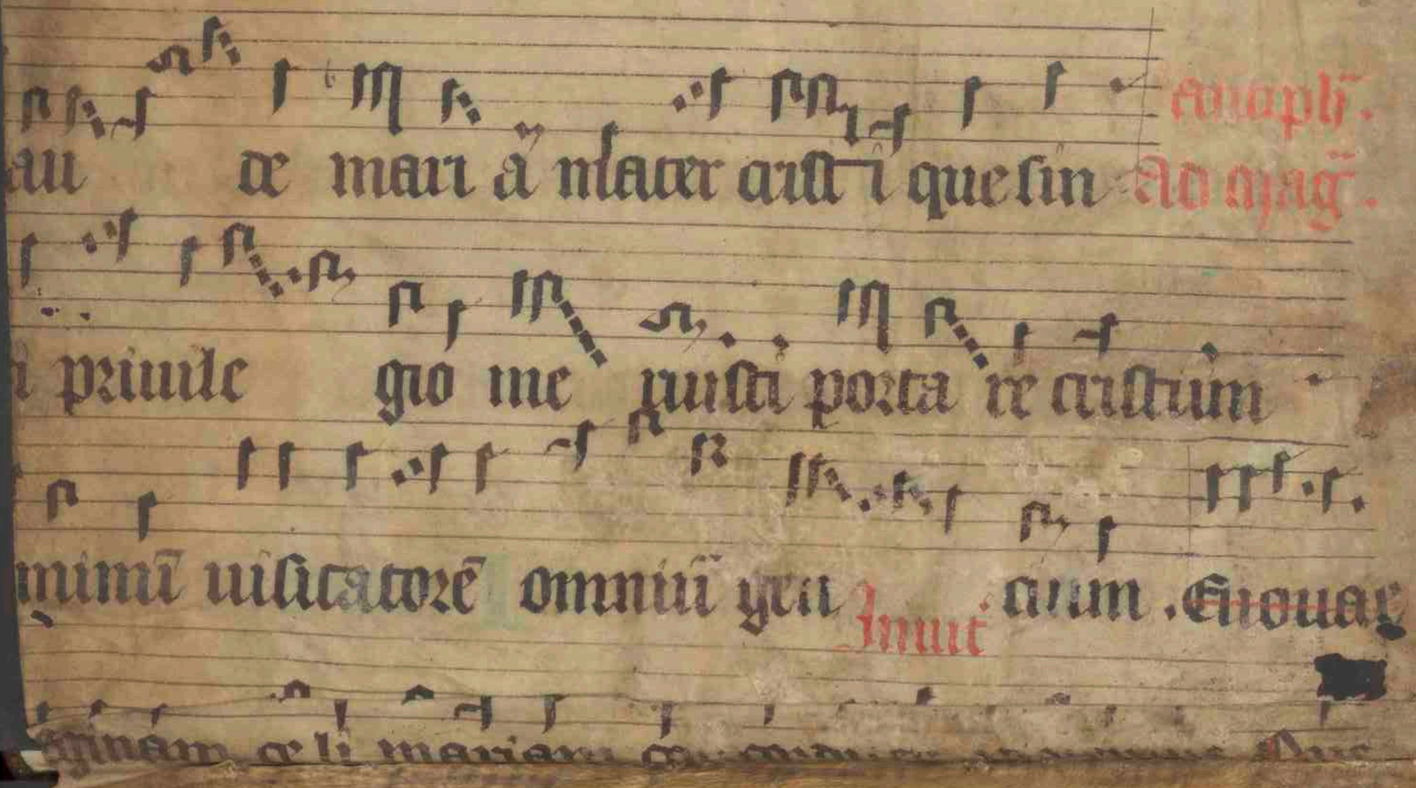

Euangl. Ad mag.
au ae mari a inclite aulā que sin
a priuile gio me ruisti porta re cuntum
minum uisitatorem omnium gen Inuit. cium. Euouae
Reginam celi mariam

Liber mõſterij ſcā pauli aplī In carnuetto īferior

216

Theologia

Quarto n°. 216.

217 *(Libri impr. E qu. 216) Charta. 4°. 94 ff. Saec. XV.*

Henricus de Hassia, Dialogus de modo celebrandi seu recipiendi sacramentum eucharistiae, fol. 1—15.

Dionysius Carthusiensis, Tractatus de sacramento eucharistiae, fol. 16—64.

Sermones de sacramento eucharistiae, fol. 65—94.

Fol. 65a. In festo corporis cristi Sermo. Caro mea vere est abusus, cet.

In eodem volumine inveniuntur: Alberti magni Sermones de eucharistiae sacramento, impr. s. l. et a. (Ed. Germanica).

„Liber monasterii S. Pauli in Trajecto inferiori."

217

Henricus de Hassia, Dialogus de modo celebrandi seu recipiendi sacramentum eucharistiae, fol. 1—15.

Est MATTHAEI DE CRACOVIA, ep. Wormatiensis († 1410). Editiones et codd. mss. apud Roth, *a. a. O.*, S. 9—10. Auctorem genuinum in suis correctionibus iam notavit Tiele (p. 413), ubi tamen erronee correctio relegatur ad codicem 218 p. 71 lin. 20; lege p. 71 lin. 7.

Sermones de sacramento eucharistiae, fol. 65—94

Sunt DIONYSII CARTHUSIENSIS sermones sex de Venerabili Sacramento.

Liber mōſterij ſācti pauli aplī In traiecto infer

Sacri eloquii celeberrimi preconis venerabilis dn̄i Alberti magni Epi Ratiſponeñ ſermones aurei de ſacroſancto Euchariſtie ſacramento.

Prologus

Venerabilis dñi Albti magni Ratiſponenſis epi d̄ ſacroſancto eucbariſtie ſacramento ſermones exq̄ſitiſſimi Incipiunt feliciter ¶ Prolog⁹ ſeu ꝓcedēdi modus hui⁹ libri.

De ſacroſancto corpis dñi locuturi ſacramēto ꝓponimus donante deo ꝓcedere tali modo ¶ Primo ponimus q̄ ꝑncipaliter circa illō ſunt notāda. Secundo ſingula eoꝝ in tria diuidenda. Tertio ſic diuiſa q̄dā modo ſubdiuidendo. Primo itaqꝫ ponimus circa ſacr̄a corporis dñi ſeptē principalit̄ eſſe notanda. Primū eſt cauſa īſtitutōis. Scōm ē forma donationis. Tertiū mirabilia diuie opatōis. Quartū eſt q̄litas noſtre ꝑparatōis. Quintū eſt modus mādūcatiōis. Sextū effectus ſue bonitatis. Septimū ꝯſideratio ſacri ſanguis. Secūdo dicim⁹ ſingl'a hoꝝ in tria mēbra hoc mō diuidēda. Primū ꝑncipalit̄ circa ſacr̄m hoc notādū ē. ſcꝫ cā īſtitutois. Hec ē triplex. ſcꝫ memoria ſaluatoris. ſacrificiū altar̄. ꝛ cib⁹ hoīs De ceter̄ ꝑncipalr̄ notādis ꝓcedēdū eſt ſimili forma vt patꝫ in ſequentib⁹ Tertio ſingula membra ſic diuiſa ſunt ſubdiuidēda. vel aliq̄ ſpecie ꝓceſſus in hunc modū dilatāda. Prima cā inſtitutōis dñici corpis eſt memoria ſaluatoris. Circa hanc tria vel q̄ttuor pñt inq̄ri vel ꝯſiderari. aut triplex rō vel ſimilitudo aſſignari. De ceter̄ mēbris ſimilit̄ poteſt fieri vt infra expꝛte patet in titulis ſeq̄nt̄ opuſculi. Quarto de mēbr̄ ſic ſubdiuiſis q̄dam aliq̄ mō vlteri⁹ ꝓtelant̄. q̄ ſpeciali paragrapho demōſtrant̄ Thema ꝓ ꝓponendū. vl' generale pōt ſumi vel ſpeciale. vel ꝓpriū Generale ē q̄d poſſit intelligi d̄ hoc ſacr̄o in cōi. Speciale in q̄ ſit aliq̄d qd̄ ſpecialius ꝯgruat alicui mēbro ꝑncipali. vt cauſe īſtitutōis vel forme donatiōis. vel alteri. Propriū in q̄ ſit qd̄ magis ꝓprie ꝯſonet v̄bis ſecūdarijs. vt memorie ſaluatoris. ſacrificio altar̄. vel alicui d̄ ceteris. De p̄dict̄ itaqꝫ cuſtodit̄ ꝛ ſcripture ſacre teſtimonio roborat̄ poterit largiēte dño aliq̄ ſmonū copia pullulare. De q̄b⁹ nūc iſte nc̄ ille. vl' certe ꝑs de vno. ꝑs de alt'o. ꝓ loco ꝛ tp̄e valebit vtil' eſſe ad aīaꝝ firmādam fidē. informandā vitā. ꝛ deuotionē excitandam

ACADEMIA RHENO TRAIECTINA

Tituli operis

Hȳ ſunt tituli operis.

De tribus cauſis inſtitutōnis ſacramenti corꝑis xp̄i q̄ ſunt memoria ſaluatoris, ſacrificium altarꝫ, cibꝰ homis. j

De prima cauſa inſtitutōnis ꝑ ſe ſcꝫ de memoria ſaluatoris, ꝛ de ꝑparatōne ad iudicium eius. ij

De ſecunda cauſa inſtitutiōis ſcꝫ de ſacrificio altaris Circa quod tria notātur. Et primo de duobus. iij

De tertio circa ſacrificiū notādo, ſ. de eius excellentia iiij

De tertia cauſa inſtitutōnis q̄ eſt cibꝰ hoīs habēs tres ratōnes. Et p̄mo dr̄ de p̄ma q̄ eſt diuine liberationis magnitudo. v

De duabꝰ alȳs rōnibꝰ q̄bꝰ datᷓ corpꝰ xp̄i in cibū que ſunt humane nature corruptio ꝛ cōditio. vj

De forma donatōnis. qua corpus xp̄i datᷓ velatū. ꝛ hoc q̄tuor rōnibꝰ. ꝛ p̄mo de duabꝰ q̄ ſunt indignitas prauoꝝ. et fides bonorum. vij

De duabꝰ alȳs ratōnibꝰ q̄bus datur corpus velatuꝫ q̄ ſunt inſtructio morum ꝛ imbecillitas omnium viij ꝛ ix

De forma donatōis q̄ datᷓ ſub ſpecie panis tritici, ꝓpᷓ tria. x

De tribꝰ mirabilibus q̄ ſūt in ꝯſecratōe. ꝛ p̄mo de duobꝰ q̄ ſunt. ꝙ ſub ſpecie panis ē corpus dn̄i ꝛ ꝙ tota ſubſtantia panis mutatᷓ in corpꝰ xp̄i. xj

De tertio mirabili qd̄ fit in cōſecratiōe, ſcꝫ ꝙ ſubſtantia panis mutatᷓ in corpꝰ xp̄i ita ꝙ accidentia manent. ꝛ de diuricia ꝯuerti nolentiū xij

De tribꝰ mirabilibꝰ q̄ ꝯſiderātur in corꝑis xp̄i poſſeſſiōe q̄ ſunt ꝙ taꝫ magna res ꝯtinetᷓ ſub parua ſpecie panis. et ꝙ vnū ꝛ idē corpꝰ eſt in pluribꝰ locis ꝛ tn̄ in ſe ꝯiunctum manet. xiij

De tribꝰ mirabilibꝰ in corporꝫ xp̄i ꝑceptiōe q̄ ſunt. ꝙ dū mādicatᷓ nō minuitᷓ, ſi nō māducatᷓ q̄dāmodo minuitᷓ, et diuꝫ manducatᷓ augetᷓ. xiiij

De q̄litate noſtre ꝑparationis ad ſacramētū ꝯſiderāda i tribus. Et p̄mo in duobꝰ, ſcꝫ in dignitate corꝑis xp̄i ꝛ hoſtia panis xv

De ꝑparatōne noſtra in agno paſcali ꝯſideranda ꝛ manducatione ſp̄uali xvj

De triplici mō māducādi, ꝛ p̄mo de ſacramētali tm̄. q̄ tria genera maloꝝ īdigne cōicāt. Et p̄mo d̄ duobꝰ, ſcꝫ maliuolis ꝛ doloſis ꝛc̄. xvij

Tituli operis

De ſecundo modo manducã-di ſcꝫ de ſpirituali tm̃ quo tri-pliciter manducat. xviij

De tertio genere indigne com-municantiũ. ſcilicet de pſum-ptuoſis. xix

De tertio modo manducandi ſcꝫ de ſacramentali ⁊ ſpiritu-ali ſimul. Circa quod tria cõ-ſiderantur. ſcꝫ multitudo re-proboꝝ non cõmunicantiũ. felicitas bonorum chriſtũ di-gne ſumentium. ⁊ ratio remã-ducationis. xx

De duobus effectib9 ſiue fru-ctibus corporis domini con-tra duodecim noſtros lãguo-res. ⁊ primo de quattuor pri-mis. xxj

De quattuor fructibus ſecun-dis. xxij

De q̃ttuor fructib9 tcijs. xxiij

De tribus effectibus pricipa-libus et ꝙ quilibet valet ad tria. xxiiij

De effectibus corporis chri-ſti ſumptis ex tribus eius vo-cabulis. xxv

De effectibus ſumptis ex tri-bus alijs corporis chriſti vo-cabulis xxvj

De conſideratione ſanguinis chriſti tribus modis. Et pri-mo de prima vt in cruce fun-ditur ⁊ ab ineſtimabili preci-oſitate commendatur. Circa quam quattuor notantur. ex quibus de duobus hic dici-tur que ſunt precioſitatis ma-gne pbatio ⁊ tãti precij dan-di ratio. xxvij

De duobus alijs circa precio-ſitatem ſanguinis chriſti no-tanduꝫ que ſunt virtutꝫ eius magnitudo et redemptorum multitudo xxviij

De conſideratione ſanguinis chriſti ſecundo modo ſcilicet vt in ſacramento ſumit. Cir-ca quod tria queruntur. ⁊ de duobus hic dicitur que ſunt quare ſacramentum altaris datur ſub ſpecie duplici. ⁊ q̃-re populus non accipit ſan-guinẽ ſub ſpecie vini. xxix

De tertio qđ circa ſanguinem chriſti queritur qđ eſt de vti-litate ſanguinis digne ſum-pti xxx

De conſideratione ſanguinis chriſti tertio modo ſcilicet vt a fidelibus ſpiritualiter bibi-tur xxxj

De triplici potu ſacratiſſimi ſã-guinis chriſti xxxij

De tribus cauſis inſtitutio-nis Thema proprium vel ge-nerale Sermo primus.

Venite comedite panē meuꝫ ⁊ bibite vinū qđ miſcui vob. Prouer. ix. His verbis dominus īuitat nos ad ſalutare conuiuiū. in quo preparauit precioſum cibū ⁊ potum corpus ⁊ ſanguinē ſuū. Cauſam tuam tracta cū amico tuo ⁊ ſecretuꝫ extraneo ne reueles. Prouer. xxv. Res ſecreta ē ſacramentū altaris quaſi ſacruꝫ ſecretū. Cuius cā non infidelibus ſed fidelibꝰ eſt reuelanda. hoc facite in meam ꝯmemorationem Lu. xxij. Item pš. In memoria eterna erit iuſtꝰ. Itē Eſtote parati. qꝛ qua hora nō putatis filius hoīs veniet Lu. xij. Vel aliđ in q̄ memoria domini poſſit notari. Primū p̄ncipaliter circa ſacramentū dn̄i ci corpis notāda eſt cā inſtitutionis. hec eſt triplex. Memoria ſaluatoris. ſacrificiū altarſ. cibꝰ hominis. Hec tria diſpoſuit in hoc ſacramēto dei ſapiētia ꝯ tria vetera mala ſcꝫ cōtra obliuionem dei. cōtra debituꝫ rapine aliene. ⁊ ꝯtra corruptōnem pomi mortiferi. Primum nanqꝫ parētes in hec tria mala ceciderunt ſerpentina fraude decepti. ⁊ ꝑ eos ſucceſſores eorū ſunt deprauati. De p̄mo Eccl̄. x. Initiuꝫ ſupbie hōmīs eſt apoſtatare a deo. qm̄ ab eo qui fecit illum receſſit cor eius ſcꝫ ꝑ obliuionem in occupatōne damnoſe negociatōis cum ſerpēte. qđ ſepe adhuc quibuſdam ſolet euenire. De ſecūdo Gen̄. iij. Uidens mulier lignū q͛ bonum eſſet ad veſcendū et pulcrū oculis aſpectuqꝫ delectabile. tulit de fructibꝰ eius ⁊ comedit. deditqꝫ viro ſuo. ⁊ ſic ambo rapinam ꝯmiſerūt. Huius rapine ſimilitudinē faciūt qui in vſu creaturarū ⁊ rerum temporaliū iuſticie menſuram excedunt. De tertio Gene. ij. de ligno ſcīe boni ⁊ mali ne comedas. in quacūqꝫ die comederis ex eo morte morieris. i. in bono immortalitatis corrumperis. Pš. Corrupti ſunt ⁊ abhomi. fa. ſ. in ini. ſu. Sic q̄ peccatum in vſum ſumunt aīas ſuas corrumpunt ⁊ occidunt. Igitur contra triplex vetꝰ malum inſtitutū eſt hoc ſacramētum Math. xxvj. ⁊ Luce. xxij. Accipite ⁊ comedite hoc ē corpus meum/quod pro vob tradetur/hoc facite in meam commemoratōnē Ecce prima cauſa inſtitutōnis huius ſacramēti. ſcilicet memoria ſaluator. cōtra dei obliuionem/hoc. ꝑ vo-

bis tradetur.id eſt vt agn⁹ dei offeretur.ecce ſecũda cauſa ſcz ſacrificium altaris cõtra rapinam.accipite ⁊ comedite hoc ē corpus meum.ecce tercia cauſa ſcilicz cibus medicinalis cõtra corruptionem pomi morti feri. Prima itaqz cauſa inſtitutionis huius ſacramenti ē memoria ſaluatoris cõtra dei obliuiõem.vt ſcilicet per hoc ammoniti totã mentem et omnes ſenſus noſtros quos a deo auertimus et cum prauis cogitationibus et delectationibus vagari permiſim⁹ a noxijs extrahẽtes integraliter ad dominum referam⁹. Hinc dt: Hoc facite in meam cõmemorationem. Euſebius. Quia corpus aſſumptum dominus ablaturus erat ab oculis ⁊ illatur⁹ ſideribus.neceſſariũ erat vt die cene ſacramentũ nobis ſui corporis ⁊ ſanguinis conſecraret vt offeretur iugiter per miſterium quod offerebatur ſemel in preciũ.⁊ perennis victima viueret in memoria et ſemper pñſens eſſet in grã. Ad hanc ſemper habendã ſcilicz memoriaz ſaluatoris cogunt nos tria argumenta ſue caritatis.ſcilicet remiſſio peccatorũ.redemptio impignoratorum.⁊ continuatio beneficiorꝝ. De primo yſa. xliij. Ego ſum ipſe q̄ deleo iniqtates tuas propter me ⁊ peccatorum tuorum non recordabor.reduc me in memoriam. De ſecundo Eccl.xxix. Gratiã fideiuſſoris tui ne obliuiſcaris vnq̄s.dedit enĩ pro te animam pro te ſcilicet pro hereditate regni celeſt̄ quaſi a te impignorata deo fideiuſſit.⁊ ſe totum ĩ cruce ad ſoluendum debitum tuum dedit.huius gratiam ne obliuiſcaris quin eum ꝑ ea dligas ⁊ q̄ntũ potes oratõib⁹ et bonis operib⁹ debitum ei reddas. Cant.v. Aperi mihi ſoror mea amica mea qꝛ caput meũ plenum eſt rore ⁊ cincinni mei guttis noctiũ.api mihi.i.ſuſcipe me in mẽte tuã in memoriã ĩ dilectiõez.qꝛ caput meũ.ſ.diuinitas plenũ ē rore.ſ.miſcđie ad remittendũ pctã ⁊ cincinni mei.i.hũanitas gutt̄ noctiũ.i.effuſiõe ſudor̄ lacrimaꝝ ⁊ ſanguinis paſſionũ.ad redimẽdã hereditatẽ tuam ꝓ ſatiſfactiõe pctõꝝ tuoꝝ impignorataz. De tertio Deut.viij. Obſerua ⁊ caue ne q̄n obliuiſcaris dñi dei tui ⁊ negligas mandata ei⁹ ne poſtq̄s comeder̄ ⁊ ſaciat⁹ fuer̄ habuerisq̄s cunctaꝝ reꝝ copiã eleuet̄ cor tuũ ⁊ nõ remiſcaris

domini dei tui. Glosa Ecclesi. xvij. Sicut nullum momẽtuz eſt quo non vtiť homo dei bonitate ita ſemp̱ debet ĩ memoria preſens eſſe. Secunda cã inſtitutionis huius ſacramenti eſt ſacrificiuz altaris contra quandam quotidianã delictorum noſtroꝝ rapinam. vt ſicut corpus domini ſemel oblatuz eſt in cruce ꝓ debito originali ſic offeratť iugiter pro noſtris q̃tidianis delictis in altari. ⁊ habeat in hoc eccleſia munuſ ad placandũ ſibi deum ſup̱ oĩa legis ſacramenta vel ſacrificia p̃ciosum ⁊ acceptum. Mal. iij. Placebit domino ſacrificium iuda ⁊ hieruſalem quaſi regis ⁊ milicie, id eſt chriſti ⁊ eccleſie. Item Alexãder papa. Nihil ĩ ſacrificijs maius eſſe poteſt q̃z corp⁹ ⁊ ſanguis chriſti. nec vlla oblatio hac potior ẽ ſed oẽs precellit que pura deo conſciẽtia offerenda eſt ⁊ pura mente ſumenda. ⁊ ſicut potior eſt ceteris ita potius extolli et venerari debet. Ad hoc ſacrificiuz approbandũ notanda eſt triplex ratio mutandi vetus ſacrificium. Prima eſt autoris noſtri ſacrificij potentia. ſecunda eſt debitorum noſtroꝝ exigentia. tercia ſacrificij illius inſufficiẽtia. Prima ratio mutandi leg̃ ſacrificia ẽ autoris noſtri ſacrificij id eſt chriſti potentia q̃ nõ ſolum ex eo q̄ eſt dominus et rex vniuerſe terre. ſed ex ſummi ſacerdotij ad eum trãſlatione potuit ⁊ debuit ſuum in melius ſacrificiuz cõmutare. ſicut rex poteſt ĩ regno ſuo dũ vult nũmiſma min⁹ bonum innouare. Ps. Iurauit dñs et non penitebit eum tu es ſacer. in et. ſm ordi. melchiſedech. non dicit ſm ordinẽ aaron. vel ſm ritum leuitaꝝ qui obtulerũt carnes hyrcoꝝ ⁊ thauroꝝ. ſed ſm ordinem melchiſedech qui obtulerunt panem ⁊ vinum. Hebre. vij. Quid fuit neceſſariuz ſm ordinem melchiſedech alium exurgere ſacerdotez ⁊ non ſm ordinẽ aaron dici. Reſpõdeo. Tranſlato enim ſacerdotio neceſſe eſt vt legis trãſlatio fiat. manifeſtum eſt autez q̄ ex tribu iuda ortus eſt dominus de qua ſm legem non erant ſacerdotes. Secunda ratio mutandi legis ſacrificia eſt d̃bitorum noſtrorũ exigentia. Tam magnum quippe fuit debituz primoꝝ parentũ ex rapine magnitudine. ex raptoris ingratitudine. ex leſi ſcilicet creatoris maieſtate q̄ non ſolum leg̃ ſa

crificia. ſed totus mundus cū
omni creatura nō ſuffecit pro
ſatiſfactione. Hebre. x. Chri-
ſtus ingrediens mundū dicit.
Hoſtiam ꝛ oblationem nolu-
iſti, corpꝰ aūt aptaſti mihi. Glo
ſa. ingrediens mundū id ē ho-
mo factus dicit hoſtiam ḋ ani
malibus ꝛ oblationeꝫ de alijs
rebus noluiſti. i. nō placuerūt
tibi. corpus autē quod pre oī-
bus ſacrificijs ē. quia ſine pec
cato aptaſti mihi. id eſt aptum
ꝛ idoneum dediſti vniēdo mi-
hi qḋ pro omniū redemptōne
valeat offerri. Pš. Perſecuti
ſunt me inimici mei iniuſte. q̄
non rapui tūc exoluebam duꝫ
ſcilicet pro debitis omniū ſuf-
ficiens ſacrificium in cruce of
ferebam. Tertia ratio mutan-
di legis ſacrificia eſt eorundeꝫ
inſufficientia. et hoc probatur
a tribus. quia ſcilicet deo non
placuerunt. quia peccata non
abſtulerunt ꝛ quia gratiā non
contulerunt. De ṗmo Hiere.
vi. Holocauſta veſtra nō ſunt
accepta. victime veſtre nō pla
cuerunt mihi Oſee. vj. Mat.
ix. Miſericordiam volo et nō
ſacrificium. De ſecundo Pš.
Holocauſtum ꝛ ꝑ peccato nō
poſtulaſti. Ro. iij. Ex operibꝰ
legis nō iuſtificabitur omnis
caro coram deo Hebre. x. Im
poſſibile eſt ſanguine hircorū
ꝛ thaurorꝝ auferri peccata. De
tertio Ezech. xx. Dedi eis pre-
cepta non bona ꝛ iudicia in q̄
bus non viuent. precepta non
bona. id eſt minus bona q̄tū
ſcilicꝫ ad ſacrificia ꝛ cerimoni-
alia in quibus non viuent. q̄a
vitam gratie non conferebant
Hebre. vij. Reprobatio q̄dem
fit precedentis mandati ꝑpter
infirmitatem eius ꝛ inutilitatē
quaſi propter eius ſterilitatem
quia non conferebat gratiam.
Tertia cauſa inſtitutionis hu-
ius ſacramenti eſt cibus homi
nis. cibus inquā medicinalis
contra pomi mortiferi corru-
ptionem. que cauſa praua iſtu
ſa eſt per primos parentes hu
mano generi vt eſſet incurabi
lis niſi ſubueniret medicia op
tima quā poſſet facere pruden
tia di. Eccle. xxxviij. Altiſſimꝰ
de terra creauit medicinam. i.
de carne virginis. et vir pru-
dens non abhorrebit eā. Am
bro. Corpus chriſti medicina
ſpiritualis eſt que cum reuerē
tia deguſtata ſibi deuotos pu
rificat. Ad cognoſcendum ne
ceſſitatis medicine corpis chri
ſti rationem ſciēdum q̄ ſerpēs
malignus infudit homini per

venenum cibi vetiti triplicem corruptionem, in animas ſcilicet tenebras ignorantie, in carnē morbum praue concupiſcētie, ⁊ mortem vtrobiqꝫ. Cōtra hoc eſt inſtitutum corporis chriſti medicamentū tenebras ignorantie illuſtrans, morbū cōcupiſcentie ſanans, et mortem noſtram mortificās, ꝓpter hec tria poteſt ꝯparari triplici dulci cibo ⁊ medicinali ſcꝫ melli ꝓpter primum, ficui propter ſecundū, ⁊ fructui vite ꝓpter tercium De primo Prouer, xxiiij Comede fili mel quoniam bonum eſt. mel corpꝰ chriſti dulce ſignat hoc bonum eſt. quia tenebras mentis noſtre illuminat. ꝓ. Regū, xiiij. Vidiſti qꝛ illumīati ſunt ocl̄i mei eo ꝙ guſtauerim paululū ꝺ melle. yſa. vij. Butirum ⁊ mel manducabit omnis qui relictus fuerit. vt ſcilicet ſciat reprobare malum ⁊ eligere bonum Pſ. Dominꝰ illumi, mea ⁊ ſalus mea. Item accedite ad eum ⁊ illūinamini, De ſecundo Hier, xxiiij. Video ficus ficus bonos bonos valde, ficus bis dicte, dulce corpus chriſti dei et hominis ſignāt. hee bis bone ſūt valde, quia mentem ⁊ carnem a morbo praue ꝯcupiſcētie ſanant, iiij. Regū, xx. yſa, iuſſit afferri maſſam ficorum, quaꝫ cū poſuiſſet ſuper vlcus regis curatus eſt, vlcus regis concupiſcentia eſt carnalis, maſſa ficorum corpus chriſti continens dulcedinem multoꝝ bonoruꝫ ad medicinā malorum deſideriorum, De tertio Luce, i, Benedictus fructꝰ ventriꝫ tui corpus ſcilicꝫ chriſti quod eſt fructus vite valēs ad deſtructōeꝫ mortis gehenne ⁊ acq̇ſitōnem vite eterne, Prouer, iij. Lignū vite eſt his qui ap, eam ſcilicet ſapientiā dei incarnatā, Hinc dicit Oſee, xiij. Ero mors tua o mors, Joh, vj, Ego ſum panis viuus q̇ ꝺ celo deſcē. ſi q̇s manducauerit ex hoc pane viuet ineternum, et panis quem ego dabo caro mea eſt ꝓ mundi vita, qui manducat carnem meam ⁊ bibit meum ſanguinē in me manet ⁊ ego in eo, ⁊ qui manducat me viuet propt̄ me Hylarius, Accepta carne domini ⁊ hauſto ſanguine id efficit̄ vt nos in ipſo ⁊ ipſe in nob ſit, Hec eſt ẽ cauſa vite noſtre ꝙ in nobis carnalibus ꝑ carnem xp̄m q̇ vera vita eſt manētem habemus, victuri ꝑ eū ea ꝯditiōe qua viuit ipſe per patrem q̇ in eo eſt Amen.

De prima cauſa inſtitutõis
per ſe. Thema propriũ de me
moria domini.

Sermo. ij.

VEnite comedite pa
nem meum ⁊ bibite
vinuz quod miſcui
vobis. ⁊c. Prouer.
ix. Hijs verbis dominus nos
inuitat ad ſalutare cõuiuium ĩ
quo preparauit precioſum ci-
bum ⁊ potuz. corpus ⁊ ſangui
nem ſuum. Cauſam tuam tra
cta vt in primo ſermone. Pri-
ma cauſa inſtitutiõis ſacramẽ
ti dominici corporis eſt memo
ria ſaluatoris vt ſicut per amo
rem iniquitatis a domino re-
ceſſimus. ſic per memoriale pi
etatꝭ redeamus. Circa memo-
riam ſaluatoris tria poſſunt ĩ-
quiri. ſcilicet quid mali ſequa-
tur ſi fuerit relicta. De quibus
ſit habenda. Ad q̇d valeat ha
bita. Primo queritur quid ma
li ſequatur ſi memoria domini
fuerit relicta. Et dicendum ꝙ
triplex. ſcilicet amiſſio diuine
gratie. ſubiectio poteſtati dya-
bolice. magna deformitas cul
pe. De primo Deutero. xxxij.
Deum qui te genuit dereliqui
ſti ⁊ oblitus es d. c. tui. Et ait.
Abſcondam faciem meam ab
eis, id eſt ſubtrahã gratiã, vbi
autez fons perit riuus areſcit
yſa. xvij. Eris deſerta quia ob
lita es dei ſaluatoris tui. Eccl.
xx. Gratie fatuoꝝ effundentur
De ſcdo p̆. Regum. xij. Ob-
liti ſunt domini dei ſui, ⁊ tradi
dit eos in manu ſyſare. id ẽ in
poteſtate diaboli Thobie. vi.
Qui coniugia ita ſuſcipiũt vt
deum a ſe ⁊ a ſua mente exclu-
dant in hos hẽt ptãtem demo
niũ. De tertio Ro. p̆. Sicut ñ
pbauerũt. i. noluerũt deũ hr̃e
in noticia tradidit illos ĩ repro
bum ſenſum vt faciãt ea q̃ nõ
cõueniũt. ⁊ heu hoc ſepe fit vſ
qꝫ ad mortẽ Ps. Nõ eſt deꝰ ĩ
conſpectu eiꝰ inq̇nate ſunt vie
illiꝰ in oĩ tpe. Johel. p̆. Cõpu-
truerũt iumẽta in ſtercore ſuo.
id eſt in luxuria ⁊ ĩ alijs vitijs
finiũt. Scdo querit̃ d̃ q̇bꝫ me
moria dñi ſit hñda: ⁊ dicendũ
de tribus. de p̃terito. de preſen
ti. et de futuro. De preterito vt
noſtri redẽptoris qui per nimi
am caritatẽ a morte mala mor
te ſua nos liberauit De p̃ſenti
vt oĩm inſpectoris q̇ per occul
tã pñtiam oĩa noſtra ſemp̱ cer
nit. De futuro vt iuſti iudicꝭ q̇
p̱ omnipotentiã ſuã oẽ prauũ
incorrectũ diſtricte iudicabit.
De p̃io Treñ. iij. Recordare
paup̱tatꝭ mee ⁊ trãgreſſiõis, i.

maxime humiliationis abſinthij ⁊ fellis, id eſt amare paſſionis Ezech. ix. Signa thau ſuper frontes viroꝝ gementiū et dolentium ſuper cunctis abhominationibꝰ que fiunt in ciuitate hac. Thau figuram crucis id eſt paſſionis domini q̄ ſemper eſt bonis in mente ferēda. De ſecūdo Ps. Scitote quoniam dominus ipſe eſt deus q̄ſi mementote quia dominus ē deus, omnia implens, vndiq̧ preſens, omnia videns. Hinc ait. Preuidebam dominuꝫ in conſpectu meo ſemper. Eccl. xxxix. Opera omnis carnis coram domino et non eſt quicq̧ꝫ abſconditum ab oculis eius. Canti. ij. En ipſe ſtat poſt parietem noſtrum, id eſt indutꝰ parietem carnis noſtre, proſpiciens per cancellos, quia licꝫ intus degens occultus a nobis videri non poſſit, tamē omnia noſtra reſpicit. De tertio yſa. xxx. Ecce nomen domini venit de longinquo ardēs furor eius ⁊ grauis ad portandū. ecce venit, id eſt attendite quia cito veniet ad diſtrictum iudicium. Mar. xiij. Vigilate quia neſcitis qua hora dn̄s veſter vētturꝰ ſit. Apocal. xx. Vidi thronū magnū candidū ⁊ ſedenteꝫ ſup̱ eum. i. ſemp̱ ante ocl'os mētis habui dn̄m vt cito venientem ad diſtrictū iudiciū a cuiꝰ conſpectu fuit terra ⁊ celuꝫ ⁊c. ⁊ vidi mortuos. i. pctōres puſillos ⁊ magnos ſtātes ī cōſpectu throni ⁊ libri apti ſunt ⁊ iudicati ſunt mortui ex his q̄ ſcripta erāt ī libris ſm opa eoꝝ. i. ſiue comedā ſiue bibā, ſiue aliq̄d ⁊c. d oībꝰ tribꝰ ſil'. Ps. Memoriā fecit mirabiliū ſuoꝝ miſericors ⁊ miſerator dn̄s eſcaꝫ dedit timētibꝰ ſe. dn̄s dedit nobis eſcam ſcꝫ ſeipſuꝫ ad memoriā mirabiliū. p̄teritorū q̄ nos redemit. p̄ſentium q̄ oīa noſtra reſpicit. futurorū q̄ diſtricte tandē iudicabit. Tertio q̄ritur ad q̄d valeat habita memoria ſaluatoris. Et dicenduꝫ ad tria. Prime eīn rei memoria. ſ. dn̄ice paſſiōis valet ad cor noſtrū amore xp̄i iflāmāduꝫ. ſcd'e rei. ſ. ciꝰ ꝯtinue iſp ectōis valet ad nos a' pctō cuſtodiendū. tercie rei memoria. ſ. diſtricti iudicis valet ad excitandū nos vt p̄paremur ꝯ futuꝝ iudiciū. primū facit nos bonū diligere. ſecundū malū odire. tertiū picūluꝫ īminens p̄cauere. De pmo Lu. xij. Ignē veni mittere ī terrā ⁊c. i. caꝫ amoris miſit dn̄s ī mōm bn̄ficio paſſiōis q̄ ſi pie

recogitatã fuerit amore mag-
no cor accẽdit Pſ. Concaluit
cor meũ itra me ꝛc. Ber. Su-
per oĩa te reddit amabilẽ mihi
ieſu bone calix quẽ bibiſti opꝰ
redẽptõis nr̃e Idẽ. q̃nto ꝓ me
dñs factus ẽ vilior tanto mihi
factꝰ eſt carior. De ſcdo Pro-
uer. viij. Timor dñi odit ma-
lum. timor inquã q̃ mẽs ſꝑ de-
um p̃ſentẽ ꝛ oĩa videntẽ atten
dit a pctõ cuſtodit. Hinc etiaz
dr Ecc̃i. xxiij. Oĩs homo di-
cẽs quis me videt tenebre cir-
cundant me. non intelligit q̃m
omnia videt oculus dñi et ex-
pellit a ſe timorem dei. Ezech.
viij. Certe vidiſti fili hoĩs q̃ ſe
niores domꝰ iſrael faciũt in te-
nebris. dicũt em̃ nõ videt nos
dñs. Gloſa. Si dñm p̃ſentem
ꝛ omnia videntẽ ꝛ vindicantẽ
ſemꝑ cogitaremus aut vix aut
nunq̃ȝ peccaremꝰ. Boetiꝰ. ma
gna nobis ĩdicta eſt neceſſitas
bene viuendi cũ agamꝰ oĩa añ
oculos iudicis cuncta cernen
tis. De tertio Exo. xix. Vade
ad populũ ſanctifica illos ho-
die ꝛ cras ꝛ ſint parati in diem
tertiũ. die em̃ tertio deſcendet
dñs coraz oĩ plebe. q̃ſi diceret.
Mementote. qꝛ dñs terribilit̃
deſcẽdet ad diſtrictũ iudiciũ. ꝛ
ideo eſtote parati in diẽ tertiũz

Primus dies eſt noſtre natiui
tatis. Scd̃s nr̃e ꝯuerſatõnis.
Tertius dies mortis vel aduẽ
tꝰ diſtricti iudicis Lu. xij. Eſto
te pati. qꝛ q̃ hora nõ putatis fi
lius hoĩs veniet. In p̄para-
tione ꝯ iudiciuz dñi debẽt tria
notari. ſcz Modus. ꝓuidẽtia.
lucrum. Modus p̄paratõnis
eſt penitentiã ď peccatis agere
Prouidentia. p̄paratorũ penã
euadere. Luc. tandẽ p̄parati
vitã eternam poſſidere De p̄mo
Eccľ. xviij. Ante iudiciũ para
iuſticiã tibi ſcz penitẽtiam agẽ
do. Math. iij. Penitentiã agi
te appropinq̃bit em̃ regnũ ce-
loꝝ. i. regni celeſtis iuſtũ iudici
um. Iobeľ. ij. Magnꝰ dies do
mini ꝛ terribiľ valde. q̇s ſuſtĩe
bit eũ. nũc ẽ dicit dñs conuer
timini ad me in toto corde ve-
ſtro. q̃i diceret p̄parate vos ad
diem dñi penitentiã agendo

De ſecundo Apo. xviij. Exi-
te ď illa populus meꝰ ꝛ ne par
ticipes ſitiſ delictoꝝ eiꝰ ꝛ de pla
gis eiꝰ nõ accipietiſ. Exite ď ba
bilone ꝛc. i. p̄parate vos ad iu
diciũ penitentiã agẽdo ꝛ pctã
mũdi nõ faciẽdo. et ꝑ talẽ ꝓui-
dentiã euadetiſ eius penã. Lu.
xij. Si ſciret paterfamilias q̃
hora fur veniret. vigilaret vti-
q̃ȝ et ñ ſineret ꝑfodi domũ ſuã.

Gloſa. Neſciente patrefamili as domū fur pfodit. qꝛ dum a ſui cuſtodia ſpūs dormit ipro miſa mors canis bitaculū irrū pit ꝛ aiam ad ſupplicia trahit. furi autē reſiſteret ſi vigilaret. qꝛ aduētū iudicꝭ occulte veniē tem p̄cauēs iudici penitēdo oc curreret. ꝛ ſic vtiqꝫ dormiētium id ē nō pparatoꝝ penā euaderet. De tertio Math. xxv. Cū fatue virgines irent emere venit ſpōſus ꝛc. cū fatue aie non parate irent emere ad foꝝ diaboli cū eua. vel cū dina. vbi p modica re dant mlta bona. q̄ pparate erāt itrauerūt cū ſpōſo ad nuptiaſ. ecce triplex lucꝝ pparatōnis ad iudiciū. ſcꝫ poſſeſſio celeſtis regni. ſocietas amabilis ſponſi. delicie totiꝰ boni. Primū notaꝛ ibi. intrauerīt. Secundū ibi. cū eo Tertium ibi ad nuptiaſ. De pmo math. xxv. Uenite bn̄dicti poſſidete paratū vobis regnū a cōſtitutōe mōi. De ſecūdo. i. Theſſal. iiij. ſemp cū dn̄o erimꝰ ſine q̄ nulli bn̄ et cū q̄ nulli male eē poterit. Joh. xvij. Pr̄ q̄s dedi ſti mihi volo vt vbi ego ſum ꝛ illi ſint mecū. ꝛ videāt claritatē meā quā dediſti mihi. De tertio yſa. lxvj. Gaudete cum ea gaudio vniuerſi q̄ lugetꝭ cū ea id eſt cum bonoꝝ oīum pacifica ꝛ iocunda ſocietate vt repleamini ab vberibꝰ ꝯſolationis eius ꝛ delicijs affluatis ab oīmoda gloria eius. Amen.

¶ De ſecunda cā inſtitutōnis. ſcꝫ de ſacrificio altaris thema pprium. ¶ Sermo. iij.

Uenite comedite panē meū. cām tuā ꝛc. vt in pmo ſermone placebit dn̄o ſacrificiū iuda ꝛ hieruſalē q̄ſi regꝭ et milicie. i. xp̄i ꝛ eccl̄ie. Mal. iij. Scd̄a cā inſtitutiōis ſacramēti dn̄ici corpis ē ſacrificiū altaris. vt haberet eccleſia ad cultum diuinuꝫ munꝰ offerre deo ſup oīa ſacrificia p̄cioſum ꝛ acceptū. Circa ſacrificium altarꝭ tria poſſūt notari ſcꝫ forma offerendi. queſtio de ſacrificio legali. ꝛ excellētia noſtri ſacrificij De duobꝰ pmis pōt hic dici. ꝛ de tertio in ſequēti. Primo eſt notanda forma ſacrificij. ꝛ hec eſt triplex. Prima i oblationū veteꝝ pfiguratōe. Secūda in humane forme veritate. Tercia in panis ꝛ vini ſpecie. Prima eſt ſynagoge ꝯmodata ſub lege. Scd̄a caritatꝭ diuine oblata i cruce. Tercia fidelis aie ꝯſecrata i mēſa eccl̄ie. pma da

ta eſt in ſignū. ſecūda in p̄cium
tercia i ſolaciū. De pma Leui.
iiij. Si oīs turba iſrael p igno
rantiaȝ peccaue. it offerat pro
pctō ſuo vitulū. i. xp̄m dic glo.
hoc autē nō erat in pſona ſed ī
figura. Sil'r Exo. xij. Agnus
īmaculatus quē occidebāt in
paſca ꝛ cui⁹ carnes edebant fi
gura xp̄i erat. vt dt Grego. De
ſecunda forma yſa. liij. Sicut
ouis ad occiſiōeȝ duct⁹ vulne-
rat⁹ eſt ꝑpter iniqtates noſtras
oblat⁹ eſt qꝛ ipſe voluit. hoc ꝟe
ſm formā hūanā in cruce He
bre. x. Sanctificati ſum⁹ p ob
latōeȝ corpis ieſu xp̄i ſemel ſcȝ
in cruce. De tercia Pſ. Tu es
ſacerdos ſm ordinē melchiſe-
dech Geñ. xiiij. Obtulit panē
ꝛ vinū. ſic xp̄s dat corp⁹ ꝛ ſan-
guinē ſuuȝ in ſacrificio eccleſie
ſub panis ꝛ vini ſpecie Mat.
xxvj. Accepit ieſus panē ꝛ bn̄
dixit ꝛ ait. Hoc ē corp⁹ meū. et
accipiens calicē. i. vas cū vino
gr̄as egit dicēs. Hic ē ſanguis
me⁹. Scdo notāda ē qſtio d
ſacrificio legali. In q tria fiūt.
Primo ꝯ inſufficientiā q īpo-
nit ſacrificijs legalib⁹ opponit.
Scdo ꝯrietas ſoluit. Tertio
cā ſacrificij illi⁹ aſſignat. pmo
ꝯ iſufficientiā q imponit lega
lib⁹ ſacrificijs ſcȝ ꝙ deo n̄ pla-
cuerunt ꝛ ꝙ peccata nō abſtu
lerunt vt ꝓbatum eſt ſup in p
mo ſermōe ſm illō Hiere. Ho
locauſta veſtra non ſunt acce-
pta. victime veſtre non placu-
erunt mihi ꝛ contraria ſimilia
ſic opponit Leuit. iiij. Si pec
cauerit anima de populo ter-
re offerat capram inmacula-
tam ꝛ adolebit eam ſacerdos
ſuper altare in odorē ſuauita-
tis domino ꝛ dimittet ei. ergo
videtur ꝙ vetus ſacrificiū pla
cuit deo ꝛ ꝙ ꝑpter hoc peccata
dimiſit. Heb. ix. Omnia pene
in ſanguine mundant ſm legē
id eſt p ſanguineȝ animaliū ſa
crificatoꝝ remittunt pctā deli
quentium. g vt prius illa ſacri
ficia deo placuerunt ꝛ peccata
dimiſerunt. Secundo boruȝ
contrarietas ſic poteſt reſolui.
In ſacrificādo tria ſemper fu-
erunt. ſcilicet. ipſum ſacrifici-
um. perſone offerētium. remiſ
ſio peccatorum Sed in ſingu
lis iſtorum duo attendebātur
In ſacrificio caro vel ſanguis
animalis offerebatur. Et pre-
terea aliud multo melius ſcili
cet res ſpiritualis que ibi figu
rabatur. vt in agno vel vitu-
lo Chriſtus ſaluator noſter. in
capra penitentia. in boue vita
robuſta ꝛ actiā. i aue ſublimis

⁊ contēplatiua. ⁊ ſic de ceteris Itē ꝑſone offerentiū due fuerūt ſpēs. qꝛ alie digne. alie īdigne. Indigni erant q̄ illa ſacrificia carnalit̄ tm̄ attēdebant Digni ꝟo q̄ ea ſpūalr̄ intendebāt ⁊ intelligebāt. ⁊ ī eis xp̄m ꝑfiguratum vel explicite vel implicite credebant ⁊ ſcḋm ſpūalem illoꝝ intellectū vitā ſuam regebant. Itē ibi erat remiſſio pctōꝝ. et hoc q̄ꝫtum ad duo. ſcꝫ q̄ꝫtū ad penam. i. q̄ꝫtum ad quandā legis irregularitatē. vel q̄ꝫtuꝫ ad culpam. i. ꝯſcientie maculam. Hijs viſis facile ſoluunt̄ q̄ de ſacrificijs in ſcptuꝛis ſacris cōtraria dici vident̄. Solutio. re uera eīm illa ſacrificia ſcḋm ſe ſcꝫ opa opata id eſt carnes ⁊ ſanguis hircoꝝ nō placebāt deo. nec ꝓpterea remiſit pctā q̄ꝫtum ad culpā. i. ꝯſciē maculam. ſed tm̄ apud hoīes remiſſa reputabantur q̄ꝫtum ad quandam legis penam. Unď cum in vno loco apoſtolus dicit. Impoſſibile eſt ſanguine hircoꝝ auferri peccata. Et in alio. Oīa pene in ſanguine mūdant̄ ſcḋm legem Primū intelligendum eſt q̄ꝫtum ad anime culpā. Secūdum q̄ꝫtum ad carnis penam Unde Heb. ix. Sanguis hircoꝝ ⁊ thauroꝝ ⁊ cinis vitule aſperſus inquinatos ſanctificat ad emūdatōēꝫ carnis. Gloſa. ſanctificat. i. a pctō mundat id eſt a pena legis ad emundationē valēs nō aīe ſed carnis Uerūtamē iſtoꝝ ſacrificia nō ſcḋm ſe vt dictum eſt. ſed ꝓpter fidem ſaluatoꝛis quē in illis vēturū ⁊ ꝑ redēptione mūdi paſſurū credebāt deo placebāt et eis remiſſionē pctōꝝ ⁊ q̄ꝫtū ad penā ſupdictaꝫ legis ⁊ q̄ꝫtū ad culpā aīe tribuebant. Gal. ij. Ex opib⁹ leg̃ nō iuſtificabitur hō niſi ꝑ fidē ieſu xp̄i. Heb. xj. Fide plurimā hoſtiā abel quā cayn obtulit deo plurimā. i. acceptabilioꝛē ⁊ plus ſibi valentem. Intellexit eīm ⁊ credidit ī agno quē deo obtulit hoſtiam melioꝛē. i. ſaluatoꝛem qḋ nō cayn ⁊ ceteri īdigni. Geñ. iiij. Reſpexit dñs ad abel ⁊c. Tertō cauſa inſtitutōis legaliū ſacrificioꝝ aſſignāda. cū eīm a deo īſtituta ſint qui ſine cā nihil facit ⁊ tū vt ſupꝛa ꝓbatū eſt in ꝑmo ſermone mutanda erāt q̄ri poteſt cā inſtitutōnis coꝝ. Ad hoc bꝛeuiter dicendū q̄ licet ꝑ ſe nō valuerūt ad remiſſioneꝫ culpe. tñ multum vtilia fuerūt ad doctrinā ſapientie. data ſūt q̄ppe ſeruis ad tp̄s tanq̄ꝫ ſigna reꝝ melioꝝ. ⁊ q̄ parvulis tanq̄ꝫ

caracteres librorum. in quorum proprietatibus et modulis offerendi proficerent in disciplina vere fidei vt adepta vera scia profiterentur elementa. et collata veritate cessarent vmbre et signa. Deut. xi. Ponite verba mea in cordibus vestris et suspendite ea pro signo in manibus et scribite ea in postibus et ianuis. scz sacrificia. vt oues boues et hmoi. quasi literas puulorum in quibus multa bona sunt discenda. et sunt precipue tria. scz fides saluatoris. forma de moribus. spes de celestibus. Primum poterant discere in sacrificijs ouium. secundum in sacrificijs taurorum. tertium in sacrificijs aialium extra castra combustorum. De primo Ysa. liij. Sic ouis ad occisionem ducetur. et liuore eius sanati sumus. cum ergo ouis offerebatur poterant de vera fide tria discere. s. saluatoris innocentiam. in passione eius mansuetudinem. humani generis per mortem xpi redemptionem. De secundo Dan. iij. In spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur. sicut in holocausto arietum et thaurorum. cum ergo cornuta aialia in holocaustum. i. per ardorem ignis in cinerem redigenda offerebantur. poterant de bonis moribus tria discere. scz vt de moribus et vicijs virtute resisterent. dei et proximi amore arderent. cordis et corporis humilitatem in omnibus conseruarent. De tertio Leui. iiij. Heb. xiij. Quorum aialium infertur sanguis pro peccato in sanctasanctorum per pontificem. horum corpora cremantur extra castra. sanguis aialium significat aias iustorum. Cum hec fiebant poterant tria discere de spe celestis glorie obtinende. que sunt penitentia viuentium. saluatoris officium. beatorum suffragium. Primum discimus in eo quod corpora illa extra castra cremabantur. quia ibi corpa cremari est fideles extra delicias et voluptates seculi penitentiam agere. Secundum discimus in eo quod sanguis illorum per pontificem inferebatur in sanctasanctorum. quia hoc est iustorum post hanc vitam beneficio xpi assumi in celum. Tertium discimus in eo quod sanguis per pontificem in sancta delatus valuit ad redemptionem peccatorum hoim viuorum. quia hoc est animas beatorum iam per christum in celo subleuatas intercedere pro peccatis exulum adhuc in mundo relictorum. De primo. ij. Thimo. ij. Fidelis sermo. nam si commortui sumus scz agendo penitentiam et conuenimus recipiendo vitam eternam si sustinebimus et conregnabimus. Ro.

viij. Nō ſunt cōdigne paſſio-
nes huius tpis ad futurā glo-
riā q̄ reuelabit in nobis. Ecce
ꝙ penitentiā agere mala i hoc
mundo ſuſtinere valet ad ſpeȝ
obtinendam celeſtis glorie.
De ſecundo Joh. xiiij. Iteruȝ
venio ⁊ accipiā vos ad meip-
ſum. Ecce ꝙ diuie pietatis of-
ficiū valet ad ſpem celeſtium.
Cant. v. dicunt btī Quo abijt
dilectus tu⁹ o pulcerrima mu
lierū. Rūdens btā ꝟgo. vj. Di
lectus me⁹ deſcēdit in ortū ſu-
um ad areolā aromatū vt pa
ſcat in ortis ⁊ lilia colligat. id ē
caſtas aīas d mōo aſſumat et
ad celeſtia ꝑducat. De tertio
Oſee. ij. Ego exaudiā celos et
illi exaudient terrā. i. ſanctorū
ꝑcib⁹ q̄ ſunt in celis ſaluantur
habitantes in terris. Ecce ꝙ
orōnes btōꝝ valent ad ſpeȝ ce
leſtium Apoca. viij. Aſcendit
fumus incenſorum de oratiōi
bus ſanctorū de manu angeli
coram deo. quia ſcȝ ſancti offe
rūt orōnes ꝓ nobis xpo ⁊ xps
prī ſuo vt pctōꝝ remiſſionē re
cipiam⁹ ⁊ ad eoꝝ beatā ꝑueni
amus ſocietatem Amen

De tertio circa ſacrificiū no
tando ſcȝ de ſacrificij noſtri ex
cellentia. Thema ꝓprium.

Sermo. iiij.

Venite comedite pa
nem meū. et cauſaȝ
tiam. ⁊c̄. vt in pmo
ſermone. Dicto iaȝ
ſupra de duobus circa altaris
ſacrificium notādis. hic de ter
cio eſt dicendū. Tertio ḡ notā
da ē nrī ſacrificij ſcȝ corpis xpi
excellentia q̄ precellit oīa legis
ſacrificia triplici rōne. ſ. hone-
ſtatis. dignitatis ⁊ virtutꝭ. Ra
tione honeſtatis q̄ ad ſeculum
dignitatis q̄ ad deū. virtutis q̄
ad ſue bonitatis effectū. Prīo
excellit ſacrificiū noſtrū. cetera
rōne honeſtatis quod ꝓbat a
trib⁹. ab exteriori ſpecie. a vir-
ginali origine. a ſpūali dulce-
dine. Prīo ꝓbat honeſtas hu
iuſmodi ab exteriori ſpecie. q̄a
ſub nulla alia q̄litate tibi poſ-
ſet tam munde tā pulcre tā ho
neſte miſtrari ſicut ſub ſpē pa-
nis ⁊ vini. nō eñ ſequunt hec
incōuenientia multa que ſeque
bantur illa cruenta legis ſacri
ficia. Prouer. xvij. Melior eſt
buccella ſicca cū gaudio q̄ȝ do
mus plena victimis cū iurgio
Buccella ſicca ē ſacrificiū no-
ſtrū ſub mōa ſpecie pāis et ho
neſta. Zach. ix. Quid bonuȝ et
q̄d pulcꝝ ei⁹ niſi frumētū electo
rū ⁊ vinū germinans ꝟgines.

Secūdo ꝓbaṫ honeſtas eiꝰ a
virginali origīe. multū em̄ cō-
mēdat eiꝰ honeſtatē ꝙ a nulla
corruptōe. ſed a ꝟgiali flore ſū-
pſit originē Eccl. xxiiij. Flores
mei fructꝰ honoris ⁊ honeſta-
tis q̄ſi flores pudicicie mee ⁊ vir
ginitatis ꝟſi ſunt in fructū nobi
liſſime et honeſtiſſime ꝓlis ex
ꝟgitate m̄ris. Cant. iij. Egre-
dimini et videte filie ſyon regē
ſalomonē in dyademate q̄ co-
ronauit eū mr̄ ſua. Glo. Egre-
dimini ab ignorātia īfidelitatis
⁊ videte regē xp̄m ī dyadema-
te. i. ī carne. q̄ coronauit eū mr̄
ſua. ſ. Maria. i. honeſtauit ī h̄
ꝙ ē virgo nō deturpās vt alie
mulieres ſorde originalis pcti̅
Tertio ꝓbaṫ honeſtas ſacrifi-
cij nr̄i a ſpūali dulcedīe q̄ cun
ctos xp̄ianos trahit ad ſe. vt ei
dt Tuliꝰ. honeſtuꝫ ē qđ ſua vi
nos ad ſe trahit et allicit. vt ſcꝫ
res ꝟtuoſa. maxīe ꝟo talis que
abūdat dulcedīe pietatis. ⁊ ta
lis res ē ſacrificiū dn̄ici corpis
Ecci. xlix. Memoria ioſie ī cō
poſitiōe odoris facta. opus pi
gmentarij. memoria ioſie ē me
moriale ſaluatoris. vel ſacrifi-
ciū altaris. Hoc factū ē ope ſpi
ritusſcti ex p̄cioſis ſpēb⁹ diuita
tis ⁊ hūanitatis ſue vt ſuauiſſi-
me honeſtatis et pietatis odore
ad ſe trahat fideles ecclīe Cā-
ti. i. Oleū effuſū nomē tuū. iđo
adoleſcentule dilexerūt te. tra-
he me poſt te curremꝰ in odore
vngentoꝝ tuoꝝ. hinc oēs q̄ ve
re credūt ob ſpem grē ⁊ deuo-
tionis ad h̄ ſacrificiū videndū
⁊ orandū ad eccleſiaꝫ freq̄nter
et feruent̄ accurrūt. Scđo ex-
cellit ſacrificiū noſtꝝ. cetera rō
ne dignitatis. qđ ꝓbaṫ a trib⁹ p̄
cioſiſſimis rebus ex q̄b⁹ conſi-
ſtit. ſcꝫ ex carne xp̄i mūdiſſima
aīa iuſtiſſima. deitate altiſſi-
ma. Hec tria ī agno paſcali fi-
gurata ſunt ī nr̄o ſacrificio ꝟe
futura. Exodi. xij. Caput agni
cū pedib⁹ eiꝰ ⁊ īteſtinis vorabi
tis. caput agni ſignificat xp̄i di
uinitatē. inteſtina aīam. pedes
carnē. Sap. viij. Puer erā in-
genioſus. i. filiꝰ dei ſapiētia ple
nus. ⁊ poſſedi aīam bonam. i.
veni ad corpus incoinq̄natuꝫ
Ecce in xp̄o deꝰ aīa ⁊ corpꝰ. ꝓ-
pter hec tria dicimꝰ. Aue ſalꝰ
mūdi. ꝟbum patris hoſtia vera
viua caro. deitas ītegra. veruſ
hō ex carne ſcꝫ et aīa. Propter
tante dignitatis excellētiā ha-
bet ſacrificiū noſtrū triplicēꝫ p̄
ceteris prerogatiuaꝫ. Deo ēīn
ſe eſt acceptum. angelis reuerē
dum. hominibus adorandū.
Primū eſt ꝓpter aīam iuſtam.

Secundū ꝓpter carnem mundam Tertiū ꝓpter deitatē ſummam De pͥmo Mal.iij. Placebit dn̄o ſacrificiū iuda.i.chriſti iuſti regis. De quo iuda rex meus et ecce rex tuus venit tibi iuſtus ⁊ ſaluator. ſacrificiuꝫ ergo iuda dn̄o placꝫ. quia corpus xp̄i oblatum deus pr̄ approbat. in q̄ ſcꝫ ſe maxime hūiliauit vſqꝫ ad mortē patri obediendo. ⁊ de dyabolo triūphādo. ⁊ genus humanū redimēdo. Eccl.xxxv. Sacrificiū iuſti acceptum eſt ⁊ odor ſuauitatis in cōſpectu altiſſimi. De ſecundo Matth.xxiiij. vbicūqꝫ fuerit corpus ibi ꝯgregabunt ⁊ aq̄le.i.ſancti angeli. Leo papa. Circa corpus dn̄i aq̄le ſūt q̄ ſpūalibus alis circūuolant. verum ſancti angeli ſpūs mūdi mundiciā amātes. mūdum corpus dn̄i venerantes. ⁊ preſentes fideles ꝓtegentes. Gre. Quis fideliū dubium habere poſſit in ipſa imolatōnis hora celos aperiri in illo xp̄i miſterio angeloꝝ adeſſe choros. ſūma ⁊ ima ſociari. De tertio pš Adorate ſcabellū pedū eius q̄niam ſanctū eſt. pſa lxvj. Or terra ſcabellū dei. ⁊ ſignat carneꝫ xp̄i que originaliter d̄ terra eſt hec ē nobiſ adorāda. qꝛ ſancta quia deo vnita. Aug⁹. Sciendū qꝛ in xp̄o terra eſt.i. caro q̄ ſine impietate adorat. qꝛ a verbo dei aſſumpta. q̄ cū adorat nō terram intuet ſed illum potius cuius ſcabellū eſt ꝓpt quē adorat. Itē Aug⁹. Dicūt heretici Quid eſt ꝙ carnē eius quā creaturam eſſe nō negas. ſimꝉ cum diuinitate adoras. ⁊ ei nō minus ꝙ̄ diuinitati deſeruis. Reſpondeo. Dn̄icam carnem imo ꝑfectā in xp̄o hūanitatem ideo adoro. qꝛ a diuinitate ſuſcepta ⁊ diuinitati in vnitate ꝑſone eſt vnita. ſi hoīem ſeꝑaueris a deo illi nec credo nec ſeruio. velut ſi q̄s purpurā vꝉ dyadema regis ꝑ ſe iacens inueniat. nunq̄d ea adorabit. cum ea ꝓo rex fuerit indutus. ꝑiculum mortis incurrit ſi ea cū rege q̄s adorare contempſerit Sic etiā in xp̄o dn̄o hūanitatem nō ſolā vel nudam ſed diuinitati vnitā ſcꝫ vnum filium dei veꝝ deū ⁊ verū hoīeꝫ ſi q̄s adorare ꝯtēpſerit eternalit̄ morieꝉ. Alexā. papa. Nihil in ſacrificijs mai⁹ ēē pōt ꝙ̄ corp⁹ et ſanguis xp̄i. Et ſic hec oblatio potior ē ceterꝭ. ita poti⁹ excoli ⁊ venerari debet. q̄a ĝ ieſtimabiliꝉ melior ē ceterꝭ. qꝛ deo vnita maxie debēt venerari. ⁊ docē

di ſunt paruuli xpianoꝝ. eã re uerẽter adorare. Tertio excel lit ſacrificiũ noſtrũ cetera ratõ ne virtutis. i. ꝑ effectũ ſue bo nitatis Habet eñ triplicez bo num actũ in triplici ſtatu fide liũ. ſ. in h mũdo, in purgatorio in celo. In pmo ſtatu pctã q̃ti diana relaxat, in ſecũdo penaz graue alleuiat. in tertio gaudi um magnũ generat. Hinc ẽ q triplices miſſe celebrari ſolent ſcz, p ſalute viuoꝝ, p reqe dfun ctoꝝ, ꝛ p glia btoꝝ. Hinc ẽ etiã q hoſtia ſacra ſacerdot i tres partes frangit vt virtus ſacri ficij corpis dñi i pdicto tripli ci ſtatu fidelium valere demõ ſtretur. De pmo Leui. v. Ani ma q̃ peccauerit ꝑ ignorantiã offerat arietem ĩmaculatum. i. chriſtum dicit glo. Hinc canit eccleſiã. Agnus dei qui tollis peccata mundi. Grego. Domi nus dedit nobis ſacramentuz ſalutis. vt qꝛ q̃tidie peccamus ꝛ ille iam, p nobis mori nõ po teſt, ꝑ hoc ſacramentũ remiſſi onẽ ꝯſeqmur. De ſecũdo Le uit. xvij. Dedi vobis ſanguĩez vt ſup altare in eo expietis pro aĩabus veſtr et ſanguis pro anime piaculo ſit. et ideo caro ꝛ ſanguis chriſti recte ab eccle ſia pro animabus defunctorũ offerunt. vt a pena purgatorij q̃ pro reſiduo penitentie ſue li gati ſunt abſoluant. Auguſti? Orationibꝯ et elemoſinis ſan cte eccleſie et ſacrificio ſalutari non eſt dubiũ defunctoꝝ ani mas releuari. vt cum eis miſe ricordius agatur a domino q̃ eoꝝ peccata meruerunt in hoc mundo De tertio Leui. x. Pe ctuſculum q̃ꝙ quod oblatum eſt edetis in loco mundiſſimo tu ꝛ filij tui ac filie tecuz. pectu ſculum qd ſcz optimum ꝛ dul ciſſimuz eſt animalium ſignat dulcedinez corpis chriſti inq̃z tum comedit in loco mundiſſi mo. i. inq̃ztum delectat beatos in eo q plurimum gaudent et congratulant in hoc ſacrificio de memoria ſue redemptionis de aſpectu noſtre ſalut. de ad miratione diuie bonitatis. vel certe pectuſculum comeditur in loco mundiſſimo. quia dul cedinẽ corporis domini q̃ hic paſcimur in velamine ꝛ ſacra mento ea fruuntur beati viſio ne manifeſta in celo. Apoca. ij Vincenti dabo mãna abſcõ ditum. infra dicit gloſa. meip ſum qui ſum panis viuus q̃ d celo deſcendi. quod manna et ſi nunc manet abſconditũ. tũc erit manifeſtũ habens omnis

ſaporis delectamētū. Hinc di
cit, complenda pficiant in no
bis domine ſacramēta qd cō
tinent, vt que nunc ſpē gerim⁹
rerum veritate capiam⁹. i. cor
pore chriſti manifeſta viſione
videamus, vl' pfruamur, ſm il
lud qui diligit me diliget a pa
tre meo et ego diligam eum et
manifeſtabo ei meipſuꝫ et in il
la dñi viſione erit nobis om̄is
boni plena fruitio, Pš. Adim
plebis me leticia cū vultu tuo
ꝛ ſatiabor cum apparuerit glo
ria tua. Amen

De tertia cauſa inſtitutiōis
vt ſit cibus hominis ratōe di
uine liberalitatis Thema pro
prium.

Sermo. v.

Venite comedite pa
nem meū, ꝛ cām tu
am. ꝛc. vt in primo
ſermōe. Caro mea
vere eſt cibus Joh. vi. id ē ca
ro dei verbum īcarnatum ve
re eſt cibus hominis. Tertia
cauſa inſtitutionis ſacramen
ti dominici corpis eſt cib⁹ ho
minis vt non ſolum habeam⁹
in hoc memoriā ſaluatoris et ſa
crificium altaris. De qbus ſu
pra dictum eſt, ſed etiam ad ci
bum hominis totius valens
ſcꝫ anie ꝛ corpori. Circa hoc
ꝙ dñs dat corpus ſuum in ci
bum homini poteſt triplex ſa
pientie dei ratio aſſignari. ſcili
cet diuine liberalitatis magni
tudo, hūane nature corruptio
ꝛ eiuſdem nature conditio De
pma ratiōe poteſt hic dici et d
alijs in ſequenti. Prima ratio
ſapientie dei q̄ dat homini cor
pus ſuum in cibum eſt diuine
liberalitatis magnitudo. cum
eīn ſumme bonus ſit. ſumma
eū liberalitas decebat. ſed nul
la hac maior eē pōt vt iā pba
bit, ꝗ hāc eū hr̄e oportebat, p
bat aūtē liberalitas diuine bo
nitatis maxia eſſe in hoc facto
qŧū ad tria. Prio qŧuꝫ ad ma
gnificentiā doni. Scdo qŧuꝫ
ad nobilitatē dantis. Tertio qŧ
tū ad vtilitatē accipiētis. Prio
pbat in hoc facto maxia libe
ralitas dei qŧū ad magnificen
tiā doni. qꝛ largitor oīm bono
rū in h ſacro dat ſeipm. ꝛ h lar
giſſime. qꝛ pprīū corp⁹ ī cibum
ſm ꝙ dt Accipite et comedite
h eſt corp⁹ meū. Hic aūt ſum⁹
ꝛ ſupfluētiſſim⁹ gdus eſt diuie
largitatis qŧū ad donuꝫ. Hinc
gd⁹ qdā ꝑponi pñt diuie libe
ralitatis qb⁹ largit⁹ eſt hoī bo
na ſua. ꝛ ſic patebit ꝙ iſte ſit ſū
mus. Prim⁹ gdus liberalitatis
dei, ꝙ largit⁹ ē hoī celū et terram

et oẽs irrõnales creaturas ad
ſeruiendũ. Eccĩ.xvij. Deus de
terra creauit hoiem ꝛ dedit illi
ptãtez eoꝝ q̃ ſunt ſup terrã. Ge
ne.j. Faciamus hoiez ad ima-
ginẽ ꝛ ſilitudinẽ noſtrã ꝛ preſit
vniuerſe creature. Hinc celuz
ꝛ terra ꝛ oĩa q̃ in eis ſunt ſerui
unt hoĩ. Deut.iiij. Solẽ ꝛ lu-
nã et oĩa aſtra celi creauit dñs
de⁹ in miſteriũ cũctꝭ gentibus
Math.v. De⁹ ſolem ſuũ facit
oriri ſup bonos ꝛ malos ꝛ plu
it ſup iuſtos ꝛ iniuſtoſ. Act.xiiij
Et q̃dẽ de⁹ nõ ſine teſtimonio
ſemetipm̃ reliq̇t bñfaciens de
celo dans pluuias ꝛ tpa fructi
fera ĩplens cibo ꝛleticia corda
nr̃a. nõ ſine teſtimonio ſe reli-
q̇t bñfaciẽs. i. p bñficia et crea
turas ſe deũ ꝛ liberalẽ teſtat⁹ ẽ
Ps. Quid eſt hõ ꝙ memor es
eius ꝛ ꝯſtituiſti eũ ſup op. ma.
tuaꝝ. Secũdus g̃dus ꝙ largi
tus ẽ homĩ illas nobiliſſimas
creatꝰaſ rõnabiles ſupceleſtes
i. ſctõs angelos ad miniſtrãduz
Heb.j. Oẽs ſunt adminiſtrato-
rij ſpũs in mõm miſſi ppt̃ eos
q̇ hereditatem capiũt ſalutis.
Matt.xviij. Angeli eoꝝ ſp vi
dent faciẽ patris. angeli dicun
tur puuloꝝ. qꝛ vnicuiqꜫ a nati
uitate dat⁹ ẽ angelus ad miniſte
riũ. Hinc legunt̃ homĩb⁹ ſepe
obſequia impendiſſe et faciũt
adhuc q̇tidie peccatores con-
uertendo. multos a malis de-
fendendo. iuſtos ad celos de-
ducẽdo. Exo.xxiij. Ecce mitto
angelũ meum q̇ p̃cedat te ꝛ cu
ſtodiat in via et introducat ad
locũ quez paui. p̃cedet te lumẽ
virtutũ oſtendendo cuſtodiet
in via in igne purgatorij defẽ-
dendo ꝛ introducet te ad ſedẽ
regni celeſtꝭ pducendo Terti⁹
grad⁹ ꝙ largit⁹ ẽ de⁹ hoĩ ſeipm̃
Lu.i. Bñdictus dñs deus iſ-
rael. qꝛ vi. ꝛ fec̃ re. ple. ſue. Juſ-
iurandũ qđ iurauit ad abraaz
patrẽ nr̃m da. ſe nob. Et dedit
ſeipm̃ mltis modis. Prio ĩ ſo-
ciũ nr̃e pegrinatõis. Baruch.
iij. Hic eſt dominus deus no
ſter q̇ adinuenit oẽm viam di-
ſcipline ꝛ tradidit illam iacob
puero ſuo et iſrael dilecto ſuo
poſt hec in terris viſus eſt ꝛ cũ
hoibus ꝯuerſat⁹ ẽ. q̃ſi diceret.
quia deus fecerat homini viã
pegrinatõnis dans mandata
bone ꝯuerſatiõis ne via homĩ
videret̃ grauis factus eſt de⁹
homo ꝛ p hoc ſocius vie et pe
regrinationis Lu.viij. Iter fa
ciebat ieſus per ciuitates et ca
ſtella predicans ꝛ euãgeliſans
regnuz dei ꝛ duodecim cum il
lo ꝛ mulieres que erant curate

a ſpiritib⁹ inmūdis ⁊ infirmi-
tatib⁹. ⁊ maria magdalene ⁊ io
hanna ⁊ ſuſanna ⁊ alie mlťe. et
turba multa ꝯuenit ad eum et
vere bonus dedit ſe in bonuꝫ
ſociū. qꝛ ſocios vie laſſos ver-
bis optimis ꝯfortauit. ꝑiclitā
tes liberauit. infirmos curauit
mortuos ſuſcitauit. Quartus
gradus ꝙ dedit ſe in ſeruū no
ſtre neceſſitatis. Phil. ij. Chri
ſtus exinaniuit ſemetipſuꝫ for
mā ſerui accipiens. hinc ſitien
tem potauit. eſurientem pauit
pedes diſcipuloꝝ lauit. Mat.
xx. Filius homīs nō venit mi
niſtrari ſed miniſtrare. Lu. xxij
Ego in medio veſtꝝ ſum ſicut
q̄ miniſtrat. Quint⁹ gradus ē
ꝙ dedit ſe in p̄ciū noſtre redē-
ptionis. Eph. v. Chriſtus di-
lexit nos et tradidit ſemetip̄m
ꝓ nobis hoſtiā ⁊ oblatiōeꝫ dō
in odorem ſuauitatis. Math.
xx. Filius hoīs venit aīam ſu
am dare redemptionē ꝓ multꝭ
Sextus gradus et ſumm⁹ li
beralitatꝭ domini eſt ꝙ dat ho
mini corpus ſuū in cibū Oſee
xj. Ego q̄ſi nutrici⁹ effraym et
declinaui ad eum vt veſcereť.
Joh. vj. Panis quē ego dabo
caro mea eſt ꝓ mūdi vita. Gre
gorius. Bon⁹ paſtor dn̄s ani-
mā ſuā ꝓ ouib⁹ poſuit. vt in ſa
cramento noſtro corpus ſuū ⁊
ſanguinē verteret. ⁊ oues q̄s re
demerat carnis ſue alimēto ſa
tiaret. ⁊ in hoc eſt exp̄ſſio ſum-
me largitatis ⁊ p̄cipui amoris
Magnū em̄ eſt dare ſe in ſoci
um ꝑegrinatiōis ⁊ in ſeruū ne
ceſſitatis. ⁊ maius in p̄cium re
demptionis Tale tñ donū ad
huc eſt in ſeꝑatione ⁊ remotōe
ab eo cui dať. ſed qđ datur i ci
bum. dať non ad ſeꝑationē ali
quā ſed ad oīmodā vnionem.
vniunť em̄ in vnitate corpis ci
bus ⁊ ſumens cibuꝫ. Joh. vj.
Qui manducat meā carneꝫ et
bibit meū ſanguinē in me ma-
net ⁊ ego in eo. Et ſic apparet
in tali dono ſuꝑeffluentiſſima
largitas diuine bonitatis Se
cundo ꝓbať in hoc facto maxi
ma liberalitas dei q̄ꝫtuꝫ ad no
bilitatem dātis que tam excel-
lens eſt in hoc ſacramento vt
corpus ſuum largiať diffuſe et
late. quia non ſolum dat illud
dignis ⁊ amicis. verū nō ſub-
trahit indignis malignis ⁊ ini
micis. Pſ. Appropiant ſuper
me peccatores vt edāt carnes
meas. Qui em̄ ꝑmiſit ſe mali-
gnoꝝ manib⁹ ſemel crucifigi ꝑ
mittit ſe quotidie ſceleratoruꝫ
manibus tractari. ⁊ īmundoꝝ
ac inimicoꝝ dentibus in ſacra

mēto lacerari. Hinc hoſti ſuo ⁊ traditori inde dicitur in cena cum alijs diſcipulis ſuis corpus ſuum dediſſe. veritatē eñ ſue pſentie ad inſtar ſolis oriri facit ſup bonos ⁊ malos exhibens ſe in hoc mundo dignis ⁊ indignis. licet nō ab oib᷒ effectus ſuſcipiat equalis. Naꝫ dignus effectum ſuſcipit bonitatis dei. indignus ſeueritatis ſicut oculus eger poſitus in ſolem lucem ſuſcipit nō ad delectationem ſed ad turbationeꝫ ſic peccator et inimicus ſuſcipit q̄dem verum corp᷒ dñi nō ad ſalutem ſed ad damnatiōeꝫ Verūtamen in hoc apparet ſūmus gradus liberalitatis dei q̄ntum ad nobilitatē dantꝭ. magnum eñ eſt dare magna dona. pximis ⁊ amicis. magnum ſeruis et ancillis. maius auteꝫ ignotis ⁊ peregrinis. ſed maximum inimicis Hinc arguunt̄ magne ingratitudīs. Job. xix. Quare me pſequimini ſic̄ de᷒ et carnibus meis ſaturamini. Ro. ij. An diuitias bonitatis dei ⁊ pacientie et longanimitatis contemnis. Ignoras quoniam benignitas dei ad penitentiam te adducit. copioſa bonitas ⁊ benignitas dei eſt liberalitas nobilitatꝭ eius qui inimicis et contra eum peccantibus mlta bona facit. maxime cum tales corpus ſuum ſumere pmittit vt tanta liberalitate eos conuertat. Tertio pbatur in hoc facto maxima liberalitas dei q̄ntum ad vtilitatem accipientis. quia in hoc ſacramēto digne ſuſcipiēs efficitur deiformis. i. per gratiam bonitatꝭ ſiue per imaginem imitatōnis deo quodāmodo ſimilis Jo. j. Quotquot autē receperunt eum dedit eis poteſtateꝫ filios dei fieri. id eſt p gratiam bonitatis deo ſimiles. Amb. Quia dominus ieſus cōſors eſt diuinitatis ⁊ corporis. ⁊ tu qui accipis carnem eius diuine ſubſtantie in illo participas alimēto Diuina ſubſtantia bonitas eſt. In hoc ergo alimento diuine ſubſtātie participare eſt aſſimulari per gratiā bonitati diuine. Prouer. xij. Qui bon᷒ eſt hauriet ſibi gratiaꝫ a domino. Gratia ꝓo eſt influentia diuīe bonitatis in animā per quam aſſimilata deo fit ei grata ⁊ vite eterne digna. non ergo ſufficit liberalitati diuine ꝙ in hoc cibo intellectū illuminat ꝙ affectum ſanat ꝙ memoriā delectat ꝙ totum hominē in bono confortat ꝙ corpori ſuo miſti-

co aſſociat quin inſuper vt dictum eſt deo ſimilē faciat ⁊ iſte gradus ſummus eſt ⁊ ſupfluētiſſimus diuine largitatis ꝙtuꝫ ad vtilitatem accipiētis. nemo eñ poteſt creaturam ad mai⁹ pmouere ꝙ ꝙ aſſimiletur ſuo creatori in preſenti ſcꝫ per gratiam ⁊ in futuro per gloriaꝫ. ij. Cho᷑. ix. Gratias deo ago ſuper ienarrabili dono ei⁹ Amē.

Secunda ratio de qua ſupra qua dñs dat corpus ſuuꝫ in cibum.

Sermo ſextus.

Venite comedite panem meum. ⁊ cauſam tuā ⁊c. vt in pmo ſermone. Secūda ratō ſapientie dei qua dñs dat homini corpus. ſ. in cibū ē hūane nature corruptio q̄ huius cibi exigebat medicamētū Et hoc ꝙtum ad tria. Primo ꝙtum ad congruā curationis inchoationeꝫ. Secundo ꝙtū ad integrā corruptiōis curatōnem. Tertio ꝙtum ad firmaꝫ ſanitatis conſeruationē. Prio humane nature corruptio exigebat talem cibū ꝙtum ad cōgruam curationis inchoationem. qꝛ ſicut initium corruptōnis ⁊ mortis cepit a cibo a medico vel p medicum vetito ſcꝫ a ligno ſcientie boni ⁊ mali. ſic initiū iuſtificationis ⁊ vite incipere debuit a cibo p eundeꝫ medicum pſuadendo. ſ. a verbo ligno vite id eſt a corpe dominico. De primo Geneſ. ij. De ligno ſcientie boni et mali ne comedas. in quacunqꝫ eniꝫ die comederis ex eo morte morieris. De ſecūdo Joh. vj. Niſi māducaueritis carnē filij hominis et biberitis eius ſanguinem. nō habebitis vitā in vobis Secundo humane nature corruptio exigebat corp⁹ domini in cibum ꝙtum ad integram corruptionis curationem. Serpens eñ malignus īfudit homini per venenū pomi vetiti tripliceꝫ corruptionē ſcilicꝫ in anima tenebras ignorantie. in carne morbum prauie concupiſcētie. ⁊ mortē vtrobiqꝫ. Geneſ. iij. Serpens decepit me. De primo Pſ. Homo cum in honore eſſet nō intellexit compatus eſt iumentiſ inſipientibus. Geneſ. i. Tenebre erant ſuper faciem abiſſi. ſ. ignorātie ſuper faciem humani cordis ex diabolica deceptione. De ſecundo Gal. v. Caro concupiſcit aduerſus ſpirituꝫ.

Roma.vij. Uideo aliam legē
in membris meis repugnantē
legi mentis mee. Lex in mem-
bris eſt morbus concupiſcen-
tie mouens membra ad actū
malicie. De tertio Sap.ij. In
uidia diaboli introiuit mors ī
orbem terre De omnibus Au
guſtinus. Si angelus de pro
prio pluēs in paradiſo non eſ-
ſet audit⁹ non precipitaremur
in mortem. Sed venit de celo
lapſus ſerpens factus et emi-
ſit venenum de proprio locu-
tus eſt de ſuo guſtate ꝛ eritis ſi
cut dij. Et illi appetētes quod
non erant amiſerunt quod ac
ceperant. ſcilicet intelligentiā
vite iuſticiam. nō moriēdi poſ
ſibilitatem. Quia igitur diabo
lus per cibum venenoſum tri
plicem corruptionem infude-
rat neceſſe fuit ad integram cu
rationem vt medicus ꝛ ſalua-
tor noſter cibum medicinalē
contra hec tria daret. ꝛ hoc eſt
corpus ſuum. quod pie recipi
entium ignorantie tenebras il
luminat, morbum praue con-
cupiſcentie ſanat ꝛ mortem de
ſtruendo triumphat. De pri-
mo Ps. Dominus illumina-
tio mea et ſalus mea. accedite
ad eum et illuminamini. cor-
pus enim chriſti eſt verbū dei
id eſt vera lux in carne huma-
na quaſi in lucerna qua illumi
natur fidelis anima. De ſecun
do Pſalmiſta. Pluit illis man
na ad manducandum. Exodi
xvi. Mane ros iacuit in ſimi-
litudine pruine ſuper terram.
Panis ergo celeſtꝫ in ſimilitu
dine pluuie roris et pruine ap
parebat. quia corpus domini
a furore concupiſcentie praue
refrigerat. De tertio Johānis
ſexto. Patres veſtri manduca
uerunt māna in deſerto ꝛ mor
tui ſunt. Hic eſt panis de celo
deſcendens. vt ſi quis ex ipſo
manducauerit non morietur.
et ſic cibus iſte mortem eternā
deſtruit. Tertō humane natu
re corruptio exigit corpus do
mini in cibum quātum ad fir-
mam conſeruationem ſanita-
tis. Quidam enim ad tempus
de peccatis compunguntur ꝛ
quodammodo curantur. ſed
tempore temptationis per re-
cidiuum iterum corrumpun-
tur. Pſalmiſta. Putruerunt et
corrupte ſunt cicatrices mee a
fa. iſi. mee. Ad ꝯſeruationē autē
ſanitatis aīe. ꝛ ad incorrupti
onem bone vite valet cib⁹ iſte
Canticorū primo. Faſciculus
mire dilect⁹ meus mihi inť v-
bera mea cōmorabit᷑. Sic enī

mirra īcorrupta ſeruat corpo-
ra ſic corpus domini pie ſum-
ptum corda. Amb. Conſidera
vtꝝ pſtantior ſit panis angelo
rū.i.māna iudeoꝝ.an corpus
xpi.illud corruptiōi obnoxiū.
hoc ab oī corruptōe alienum.
ꝛ quicūqꝫ religioſe guſtauerit
corruptionē ſentire nō poterit
Tertio.ratio ſapientie dī qua
dominus dat homini corpus
ſuū in cibū eſt humane nature
conditio,q̄ rationalis creatu-
ra eſt ꝛ corpori cōiuncta. Rati
onalis creatura pōt trib9 mo-
dis conſiderari,ꝛ ſm hoc indi
get cibo triplici. Primo conſi
deraꝛ rationalis creatura ſm
id qꝫ eſt incorporea ꝛ pure ſpi-
ritual' vt natura angelica. Se
cundo modo vt eſt corpi con-
iuncta ſicut diſſimilis diſſimi-
li,ſpirit9 carni. Tertio modo
ſm qꝫ ille due nature ſcꝫ corp9
ꝛ anima in ſingulis pſonis ho
minum ſunt familiari ſocieta-
te ꝛ miro amore ꝯiuncte Sed
quocūqꝫ mō iſtoꝝ triū ꝯſidere
tur rōnal' creaꝛa ſm cōditionē
ſuā cōuenienti indiget alimo-
nia. Primo em̄ mō conſidera-
ta ſcꝫ ſm qꝫ eſt īcorporea ꝛ pu-
re ſpūalis vt naꝛa angelica ſm
conditionē ſuaꝫ exigit p qđ vi
uat ꝛ ſubſiſtat,alimentū.ſ.ver
bum dei eternum ſm ſe incor-
poreum.quod eſt eterna dei ſa
pientia Thobie.xij. Ego cibo
inuiſibili ꝛ potu qui ab homi-
nibus videri non poteſt vtor.
Prouer.iij. Eccl.j. Lignuꝫ vi-
te eſt ſapientia dei ꝛ fons ſapi-
entie verbum dei in excelſis re
ficiēs ſcꝫ angelos in celis. Se
cundo modo cōſiderata ratio
nalis creatura vt eſt corpi con
iuncta ſicut diſſimilis diſſimi-
li.ſpūs carni.pcioſum vili ſm
conditionē vtriuſqꝫ nature.in
diget vtroqꝫ cibo ſibi cōueniē
ti ſed diſſimili,quia ſpūs ſpūa
li ad modum angeli.corp9 cor
porali ad modum bruti. De p
mo Ps. Panem angeloꝝ mā
ducauit homo.i.Choꝝ.x. Pa
tres noſtri omnes eandē eſcaꝫ
ſpūalē manducauerūt. Sap.
ix. Si quis erat conſūmat9 in
ter filios hoīm ſi ab illo effuge
rit ſapientia tua in nihilum cō
putabitur.quaſi qui ſpirituali
cibo qui eſt dei ſapientia caru
erit a vita ſpirituali dficiet. Ec
cleſi.xv. Cibauit eum pane vi
te ꝛ intellectus,ꝛ aqua ſapien-
tie ſalutaris potauit eum De
ſecundo.ij. Regū.xij. Pauper
quidam habebat ouiculam d
de pane illius comedens. Ec-
cle.xxxix. Initiuꝫ necē rei vite

hoīm lac et panis mel et oues
⁊ oleum. hec oīa ſanctis in bo
na ⁊ impijs in mala conuertē-
tur. De vtroqꝫ Deutero. viij.
Math. iiij. Non in ſolo pane
viuit hō ſed in oī verbo qđ ꝓ-
cedit de ore dei. Aug⁹. Sicut
anīa vita eſt corpis. ſed nō vi-
uificat illud ſine cibo corpora
li. i. ſine verbo dei. ⁊ ſic hec ⁊ il
la natura hois vt ſibi diſſimi-
les diſſimilē cibum habuerūt
⁊ alieno modo ⁊ longe ab inui
cem comederūt. nec cibꝰ ſpiri-
tus cōgruebat corpi. nec cibꝰ
corpis ſpiritui. Tertio ꝓo mō
cōſiderata rationalis creatura
ſcꝫ ſm ꝙ ille nature id ē corp⁹
⁊ anima ſunt in ſingulis perſo
nis hominū familiari ſocieta-
te miro amore cōiūcte. tūc exi-
gitur ad eternā ſaluationē vtri
uſqꝫ vnus cibꝰ toti homini. id
eſt vtriqꝫ nature ꝯueniens ſpi
ritualis ſimul ⁊ corpalis. ſ. ver
bum caro factum quem ſimul
ſocialiter ſub quodaꝫ ſacramē
to comedant. cui⁹ virtute anīa
de p̄ſenti miſeria ad vitam be-
atitudinis etn̄e ꝑueniat ⁊ cor-
pus ad modicū tempus ſerue
tur in terra. tandem glorioſe re
ſurgat. De hoc cibo Joh. vj.
Caro mea vere eſt cibus. id eſt
caro dei caro hūana vnita dei
verbo vere eſt cibus ſcꝫ totius
hoīs valens anime et corpori
Eccl. j. Unus eſt altiſſim⁹ cre
ator omniū ipſe creauit ſapien
tiam ſpiritusancto. ⁊ ſcd̄m da-
tum ſuum prebet illam diligē-
tibus ſe. creauit ſapientiaꝫ ſpi
ritusancto. id eſt virtute ſpiri-
tusſancti creaturam carnis de
virgine ſumpſit ⁊ ſapientie ſue
vniuit. ⁊ ſm datum ſuum. i. li-
beralitatem prebet illam ſcꝫ in
cibum diligentibꝰ ſe ſcꝫ fideli-
bus vt proſit ſicut dictū ē cor-
pori ⁊ anime. De hoc cōuiuio
corporis ⁊ ſpiritus yſa. xj. Ui
tulus ⁊ vrſus paſcentur ſimul
Uitulus ſignificat corp⁹ qđ ī
ſacrificiū dn̄o eſt mactādū. vr
ſus ſpiritum q̄ ſicut vrſus be-
ſtijs. ſic terribilis eſſe debet be
ſtialibus motibꝰ ⁊ moribꝰ. Hi
paſcent̄ ſimul. ſ. vero cibo. id ē
carne xp̄i vt ꝓſit anīe ⁊ corpi
De p̄mo Joh. vj. Qui mādu
cat carnē meā ⁊ bibit meū ſan
guinē habet vitam eternā. ſ. q̄
ad aiam que poſt hanc miſeri
am ꝟtute huius ſacramenti ꝑ
ducet̄ ad vitā eternā. De ſecū-
do ſequit̄. ⁊ ego reſuſcitabo eū
ī nouiſſimo die. qꝛ dn̄s eiuſdē
ſacramenti virtute reformabit
corp⁹ de puluere configuratū
corpi claritatis ſue. Amen.

De forma donationis qua
corpus datur velatum. The-
ma ꝓprium. Sermo. vij.

VEnite comedite pa
nem meum. vt in ꝑ
mo ſermone. Quo-
modo poteſt nobis
dare carnem ſuam ad mandu
candū Joh. vj. Sacramentū
regis abſcondere bonum eſt.
Thob. xij. Secundū ꝑncipa
liter circa ſacramentum domi
nici corpis notandum cū for-
ma donationis. Et circa hanc
tria ſunt cōſideranda. Primū
eſt ꝙ dominus dat corpus ſu
um velatum. Secūduꝫ ꝙ dat
velatuꝫ ſub ſpecie panis. Ter
cium ꝙ dat ſub ſpecie triticei
Primū circa formam donatio
nis dn̄ici corpis conſiderādū
eſt ꝙ datur velatum nō nudū
ſm̄ illud Apoca. ij. Dabo mā
na abſconditū quaſi cibū cele
ſtem velatū. ſed qꝛ ex hoc hūa
nus ſenſus terret̄ ⁊ miraт̄ cum
aliud videt̄ ⁊ aliud credi iube
tur. Huius velaminis q̄dru-
plex ratio ſapientie dei poteſt
aſſignari. Prima eſt īdignitas
maloꝝ. Secunda fides bono
rum. Tertia inſtructio moruꝫ
Quarta imbecillitas oviū. de
ꝑmis duobꝰ pōt hic dici. et de
alijs in ſequēti. Prima rō q̄re
dn̄s corpus ſuū dat velatū eſt
indignitas prauoꝝ. q̄ exigit vt
velet̄ ſicut eger ocul⁹ vt ſibi ſol
⁊ q̄dlibet lumē tegat̄. ⁊ in h̄ be
nigniſſime agit cū eis miſcdia
ſaluatoꝛis. Si eīn̄ praui nuduꝫ
corp⁹ viderent ⁊ hoc a fidelibꝰ
mādicari ex ip̄o aſpectu ſcan
daliſarent̄. ⁊ triplr̄ mali ꝑirent
In corde ꝑ errorē. in lingua ꝑ
dtractiōeꝫ. in aīa ꝑ ſpūalē mor
tē. De ꝑmo Joh. vj. vbi dn̄s
dicit. Caro mea vere eſt cibꝰ et
⁊ ſanguis me⁹ ỽe eſt pot⁹. Se
q̄tur ex h̄ multi diſcipuloꝝ ei⁹
abierūt retro q̄ſi abhorrentes
ỽba de hūana carne comedē-
da. Amb. Forte dices quō ve
ra eſt caro quō verus ſanguis
qꝛ ſilitudinē nō vides carnis.
attēde vbi diſcipuli xp̄i audiē-
tes ꝙ carnē ſuam daret mādu
candā recedebant. ſolus petr⁹
dixit ỽba vite eterne habes ad
quē ibim⁹. ne ḡ plures ſcādali
ſarent̄ ⁊ ne velut q̇dā eſſet hor
ror humane carnis. ſed mane
ret glia ſaluatoris. ido in ſilitu
dine accipis ſacrm̄. ſed ỽe na-
ture gloriā virtutēqꝫ ꝯſeq̄ris
De ſcdo in eodē vbi dn̄s dixit
panis quē ego dabo caro mea
eſt ꝓ mundi vita. litigabant iu
dei ad inuicē dicentes quō po
teſt hic nobis carnē ſuam da-

re ad manducanduz. litigatio
hmōi. murmur et detractio eſt
de nuda manducatiōe corpis
xp̄i. ⁊ ideo debuit velari. Pſ.
Si is q̇ oderat me ſup me ma
la locutus fuiſſet abſcōdiſſem
me forſitan ab eo. De t'cio Nu
meri. iiij. Aaron ⁊ filij ei⁹ intra
bāt ipſi q: diſponēt opa. i. ope
rient ſacramēta. Alij nulla cu
rioſitate videant q̄ ſunt in ſan-
ctuario pu̇ſq̄z inuoluant̄. alio-
quin morient̄. i. Re. vi. Percuſ
ſit dn̄s multos eo q̄ vidiſſent
archā dn̄i q̄i ſcȝ nō licebat eis
eā videre detectam. Archa ſi-
gnat corp⁹ dn̄i qđ malignis ē
velandū ne ſpūalit̄ moriantur
ſi videant nudū. q: cā ſue ceci-
tatis putarent eſſe fantaſticuz
Eccl'. iij. In pluribꝫ opibꝫ dei
ne fueris curioſus, nō eſt em̄ ti
bi neceſſariuz ea q̄ abſcondita
ſunt videre oculis tuis. Secū
da ratō q̄ dn̄s corpus ſuū dat
velatū eſt fides bonoꝝ. Et hec
rō poteſt in tria diſtingui q̄ ex-
igunt hoc velari ſcȝ fidei eē ve
rum infidelitatis pme remedi
um. ⁊ fidei meritū. Primo fidi
eſſe verū exigit vt corpus chri
ſti velet̄. Heb. xi. Fides eſt ar-
gumentū reꝝ nō appentiuz. vt
em̄ dicit Aug. Fides eſt crede
re qđ non vides. i. credere ver
bis dei de re occulta q̄ vere eſt
⁊ tn̄ eam oculis nō vides. Nā
de re quā videmus ſciam po-
tius q̄z fidem habemus. i. Pe.
i. Chriſtus eſt in quē nunc nō
videntes creditis. Secūdo in
fidelitatꝭ prime remediū exigit
vt corpus xp̄i velet̄. quatenus
culpe īfidelitatꝭ rn̄deat mod⁹
congru⁹ ſatiſfactiōis Unde ſi
cut primorum parentū incre-
dulitas incepit ex auditu ver-
bi diaboli ſuadentis cibū ha-
bentem quodāmodo mortem
velatam ⁊ in eo ſunt ſenſus eo
rum varie delicati. ſic congru-
it vt fides ſaluandorum incipi
at ex auditu v̄bi ſaluatorꝭ ſua-
dentis cibum habentem verā
vitā abſconditā ⁊ in q̄ nr̄i ſen-
ſus ſint pie decepti. preter au-
ditum vt ſcȝ fides ſit ex auditu
tm̄ ⁊ nō ex viſu, vel ex alijs ſen
ſibus, audit⁹ aūt p verbuz xp̄i
Hoc pulcre figuratū eſt Gen.
lvi. In benedictiōe iacob vbi
ſenſus yſaac decepti ſūt putā-
tis ſentire eſau dū ſenſit ſilitu-
dinē eius q̄ velatus erat iacob
Vn̄ ſciēdū q̄ ī illa figura dn̄i-
ci corporis q̄ttuor erant pſone
ſcȝ yſaac ⁊ rebecca q̄ſi maſcul⁹
⁊ femīa ſignificant duas natu
ras ī nob. i. corp⁹ ⁊ aīaz. Ma-
ſcul⁹ q̄ magꝭ ſolet eſſe māifeſt⁹.

⁊ exterioribus plus intendit. ſi
gnificat exteriorē hoiem. i. cor/
pus noſtrū cū ſenſibꝫ ſuis. Fe
mina q̄ domi reſidens familiā
regit ſignat interiorē hoiem. i.
fidelem aiam que ſue ſalutis ⁊
aliorum curā gerit. Jacob bo
nus ⁊ formoſus habitās in ta
bernaculis quem diligit rebec
ca. i. fidelis aīa ſignat verum
corpꝰ chriſti. Eſau queꝫ amat
yſaac. i. corpus eo ꝙ cibus eiꝰ
veſcit̃ ſignat ſubſtantiā panis
cū accidētibꝫ. ſcꝫ colore ſapore
⁊ ceteris. Dū itaqꝫ yſaac q̄i hō
exterior. i. ſacerdos benedicere
debet eſau. i. panem Eſau rece
dit. i. ſubſtantia panis. ſed ſilī/
tudo eſau. ſcꝫ veſtes cū odore.
pelles piloſe. cibꝫ cum ſapore.
id eſt accidentia panis ſiue ſilī
tudo ſcꝫ color ſapor odor duri
cies manent circa iacob. i. cor/
pus xp̄i. Unde in hijs oibus
ſenſus yſaac. i. corpiſ noſtri fal
lunt̃. Ibi fallit̃ viſus caligino
ſus. i. debilis corpis noſtri. q̄a
putat pre oculis habere Eſau
id eſt paneꝫ. ⁊ habet tm̄ veſtes
eius. i. ſpecieꝫ panis. ⁊ ſub illā
latet iacob velatus. i. corpꝰ xp̄i
Ibi fallit̃ guſtꝰ yſaac. i. corpis
noſtri. quia putat guſtare ⁊ co
medere cibum eſau. i. panem.
⁊ guſtat tm̄ ſilitudineꝫ eiꝰ. Ibi
fallit̃ olfactꝰ yſaac. i. corpis no
ſtri. q̄a putat ſentire eſau. i. pa/
nem qui vere nō eſt ibi. ſed ſen
tit odorem veſtimentorū eius.
id eſt formatoꝝ panis quibus
veſtitus eſt iacob. i. velatū cor
pus xp̄i. Ibi fallitur tactꝰ yſa/
ac. i. corpis noſtri. qꝛ putat tan
gere eſau. i. panem. ⁊ tāgit pel/
liculas ſimiles eſau. i. ſimilitu/
dinē ſiue ſpeciem panis quibꝫ
velatus eſt iacob. i. corpus xp̄i.
Sapiens erat yſaac. ſed in iu
dicio cognoſcēdi eſau fallebat̃
Sic hō noſter exterior in iudi
cio panis altaris ſenſibus fal/
litur. p̄terq̄ꝫ in auditu. Unͣ ait
Vox q̄dem vox iacob. ſed ma
nus ſunt eſau. manus q̄s tan/
go ſunt eſau nihil falſius. vox
quam audio dicentē. ego ſum
vox iacob eſt nihil verius. ſilī/
ter ſacramentū quod tāgo ſub
ſtantia panis eſt nihil falſius.
vox chriſti dicentis Hoc ē cor
pus meū nihil verius. Prime
ergo infidelitatis remediū exi
git ꝙ corpus xp̄i deat̃ velatū vt
quia ſenſus p̄mi parentis ī ci/
bo pemptionis vane delecta/
bant̃. ſenſus noſtri corpis ī ci/
bo benedictōis adinſtar yſa/
ac decipiant̃. ita tn̄ ꝙ rebecca.
id ē fidelis aīa in fide ſua non
fallat̃. credit eīm̄ vere in bn̄di/

ctione ſacra eſſe iacob.i. corp⁹ xp̄i velatum ſimilitudine eſau id eſt ſpecie panis. ſed omnino ibi nō eſſe eſau.i. ſubſtantiam panis. Tertio fidei meritū exigit vt corpus xp̄i veletur. quia vt dicit Grego. Fides nō habet meritum cui hūana rō prebet experimentum ſupple ſufficiens Velatū ergo voluit dominus dare corpus ſuum. q̄a in hoc credere verbis ſuis pluſ q̄ȝ ſenſibus noſtris magnū habet meritum Joh.vi. Beati q̄ non viderūt ꝛ crediderūt. Huius meritum fidei ſiue fructus meriti triplex eſt. ſcȝ ſpūalium bonoꝝ plena copia. temporalium ſufficiētia. eternaliū ſuperfluentia. Hinc orat' rebecca. id eſt fidelis anima In me ſit iſta maledictio fili mi.i. hec triplex benedictio Det tibi deus ð rore celi q̄ſtum ad p̄mā Et ð pinguedine terre q̄ſtum ad ſecundam. abūdantiā vini ꝛ olei q̄ſtum ad tertiam. De p̄mo Johan.vij. Qui credit in me flumina de ventre eius fluent aq̄ viue. Hoc aūt dixit de ſpiritu quem accepturi erant credentes in eū Oſee.xiiij. Ero quaſi ros ꝛ iſrael germiabit quaſi lilium. De ſecūdo Heb.xj. Sācti p̄ fidem vicerunt regna adepti ſunt repromiſſiones ſcȝ tēporaliū. yſa.j. Si volueritis ꝛ audierit' me bona terre comedetis. Math.vi. P̄rimū querite regnum dei recte credēdo ꝛ iuſticiam eius iuſte viuendo et hec omnia adijcient' vobis. De tertio .j. Pet.j. Credentes in xp̄m quem nō videtis exultabitis leticia ienarrabili ꝛ glorificata reportantes finē fidei veſtre ſalutem aniaꝝ veſtrarū Prouerbi.j. Qui audierit me abſq̄ȝ terrore req̄eſcet et abundantia p̄fructur terrore maloꝝ ſublato. Amen

De tertia ratione q̄ dn̄s dat corpus ſuum velatum. Thema p̄prium vel aliud

Sermo.viij.

Venite comedite panem meū ꝛc. vt in p̄mo ſermone. Quomodo pōt nob dare carnem ſuam ad manducā duȝ Joh.vi. Tertia rō q̄ dn̄s corp⁹ ſuū dat velatū eſt inſtructio moꝝ. Job.xxviij. Trahit' ſapiā ð occultis. Tria ꝟo i ſacramēto occultant' in q̄bꝰ mores inſtruunt'.ſ. p̄ſona ſaluatoris. pulcritudo magne claritatis. ꝛ mirū op⁹ oipotētis. De p̄mo yſa.xlv. Vere tu es de⁹ abſcōditus deus iſrael ſaluator

De ſecundo yſa.viij. Expectabo dñm q̄ abſcondit faciē ſuā De tertio Eccl'.xliij. Multa abſcondita ſunt maiora opeꝝ ei⁹ In his diſcim⁹ qñqꝫ tā ꝓ tuoſe abſcondi poſſe in nobis, ſcilicet noſtrā pſonā. pulcritudinem corpalē. ⁊ bonoꝝ opeꝝ intentionē. Primū a pſecutoꝝ furore, ſecundū a ſtultoꝝ inſpectione, tertiū ab humano fauore. Primo diſcit ī hoc ſacramēto iuſtus abſcondere pſonam ſuam ꝓpter tria. vt ſcꝫ pſecutoris ira quieſcat. vt p̄ceptū a domino opus pficiat. vt glorioſiorem coronam acq̄rat. De primo yſa.xxvj. Uade populus meus abſcondere modicū donec ꝑ traſeat īdignatio mea ſcꝫ in pſecutore. qđ multi iuſtoꝝ leguntur feciſſe. De ſecūdo.ij. Choꝝ.xj. Damaſci ꝑpoſit⁹ cuſtodiuit ciuitatem vt me cōprehenderet ⁊ ꝑ feneſtrā in ſporta dimiſſus ſiue ꝑ muꝝ. ⁊ ſic effugi manus eius. Silr Thobias cum iuberet rex occidi eum fugiēs nudus latuit vt ſcꝫ opa miſcōſe que cepat adimpleret. De tertio.j. Re.xxvi. Cū fugeret dauid a facie ſaul abſcōditus eſt in colle achille.i.in dño Achilla em̄ interptat̄ ſuſcipiens eū. vñ dñs ſuſceptor me⁹ abſconditus aūt eſt in domīo vt ꝑ inclita opa glorioſa ſibi reſtaret regni corona. Joh.viij. Tulerūt lapides iudei vt iacerent in ieſum. ieſus aūt abſcondit ſe ⁊ exiuit de tēplo. Secundo diſcit iuſt⁹ pulcritudinē corporalē abſcōdere ab hoīm inſpectōe. qꝛ exterioꝛ pulcritudo ⁊ oꝛnat⁹ multis fuit occaſio caſus. Decoꝛ ḡ corpalis abſcondi debet trib⁹ modis. ꝑ habit⁹ vilitatē. ꝑ ieiunioꝝ auſteritatē. ꝑ boni opis aſſiduitatem. De pmo Job.xvi. Saccū conſui ſup cutē meā ⁊ opui cinere carnem meā Gen̄.xxiiij. Rebecca cōſpecto yſaac tollens palium opuit ſe.i. Choꝝ.xi. Mulier debet velamē habere ſup caput ſuum ꝓpter angelos.i.ꝓpter bonos. De ſecundo Gal'.vi. mihi mūdus crucifixus ē et ego mūdo. q̄ſi diceret. vilis eſt mūdus ꝓpter penā ſue ſolicitudinis et ego vilis mūdanis ꝓpter macerationē mei coꝛpis. Aug⁹ Carnem veſtraꝫ domate ieiunio ⁊ abſtinentia eſce ⁊ pot⁹ q̄ntum valitudo pmittit. De tertio pš Tabeſcere feciſti ſicut araneā aīam eius. ſicut aranea ex ſuis viſcerib⁹ trahēs op⁹ nature tabeſcit exinde. ſic iuſt⁹ frequentās opa laborioſa caritate ma-

cerat̄ ⁊ palleſcit in corpe Eccl'. xxxiij. Jugū ⁊ lora curuāt collū duꝝ. ⁊ſeruū īclināt opatōes aſſidue. Canti. i. Nolite me cōſiderare q fuſca ſim. qꝛ decolorauit me ſol. ſol effect⁹ ardoris id ē op⁹ amoris xp̄s formā ſui accepit. in q̄ claritatez deitatis abſcōdit. Vñ yſa. liij. Nō eſt ſpēs ei neqꝫ decor ⁊ q̄ſi abſcondit⁹ vult⁹ eius ⁊ deſpect⁹. Tercio diſcit iuſtus in h̄ ſacro ꝓtutū ⁊ bonoꝝ opeꝝ intentōez abſcondere ab humano fauore. Math. xiij. Sile ē regnū celorū. i. ꝯuerſatio iuſtoꝝ. ſ'ƀ glosa. theſauro abſcōdito ī agro cordis Grego. Sic ſit opus ī publico q̄ten⁹ intentio maneat in occulto. vt ⁊ de bono ope. p̄ximis p̄beam⁹ exemplū. ⁊ tñ per intentionē q̄ deo ſoli placere q̄rimus ſp optem⁹ ſecretū. Triplex ꝓo bonū precipue debemus abſcondere a fauore hominū. ſcꝫ elemoſinā. oratiōem. ieiuniū. De primo Math. vi. Cū facis elemoſinā noli tuba añ canere. tuba timoris iactātie ⁊ apparētie. ſicut hypocrite faciūt vt honorificent̄ ab hoībus. Amē dico vob receperūt mercedē ſuā. te aūt faciente elemoſinā neſciat ſiniſt'a tua. i. intentio praua q̄d faciet dextera tua. i. dilectō pura. vt ſit elemoſina tua in abſcōdito pie intentionis. ⁊ pat' tuus q̄ videt ī abſcondito reddet tibi. De ſecundo Math. vi. Et cū oraueris intra in cubiculū tuū. i. ī ſecretū ment'. ⁊ clauſo hoſtio oī aditu cordis ora p̄rez ī abſcōdito intētiōis ⁊ reddet tibi. De t'cio ibidē ⁊ cū ieiunas vnge caput tuū. i. refice xp̄m opib; miſcōie qō tibi ſubtrahis mēbris eius paupib; ꝯferēdo ⁊ faciē tuā laua peccata cordis ⁊ ſenſuū lacrimis p̄nīe purgando. ne videaris hoīb; ieiunans. ſed pat' tuus q̄ eſt in abſcōdito reddet tibi. Quarta rō quare dn̄s corpus ſuū dat velatū eſt imbecillitas oīm q̄ hoc exigebat Naꝫ claritatē huius glorioſi corpis nullus poſſet ferre mortal' hominis oculus niſi velatā. Qō p̄bat̄ trib; modis A figura legali. ab accidente mat'iali. a ratiōe naturali. P̄rio p̄bat̄ hoc a figura legali. Exo. xxxiiij. Videntes filij iſrael ex ꝯſortio ſermonis dei. cornutā faciē moyſi timuerūt ꝓpe accedere. vnde poſuit velamē ſup faciez ſuam q̄ñ loq̄batur ad eos. Facies ei Moyſi tam magnam cōcepit radioſitatem ex freq̄nti et familiari approping̃tiōe ad diuinū

lumen qđ videbatur hūanis oculis q̄ſi cornuta. vñ non potuerunt claritatē vultus ei⁹ ſuſtinere niſi velatam. Sic nimirū imo multomagis corp⁹ xp̄i in reſurrectōe eius glorificatū et ſpiritale ac deiforme factum nullus poteſt inſpicere mortalis hoīs oculus niſi alia ſpecie velatum. Secūdo pbať hoc ex eo qđ accidit matri dei marie que nō potuit ſuſtinere claritatem et gloriaʒ preſentie filij dei niſi eſſet obumbrata. Carne aūt virgīs velata maieſtas ope ſpūſſancti facta eſt poſſibilis ferri a virgīe et etiā a nobis videri. vñ. Verbuʒ caro factū eſt et habitauit in nobis et vidimus gloriā eius. ſed carne illa poſt paſſionem p reſurrectōeʒ glorificata et ad ſilitudinem dī clarificata ſm illud Joh. xvij. Clarifica me pať claritate q̄m habui priuſq̄ʒ mundus fieret facta eſt impoſſibilis a nobis videri vel ab oculis mortalib⁹ in ppria forma nuda videri. niſi eſſet velata aliqua ſpecie viſibili Eccle. xi. Mirabilia opa altiſſimi et glorioſa et abſconſa et inuiſa. Juxta illud. Nō videbit me homo et viuet. vez in ppria ſpecie. i. Chor. xiij. Uidemus nunc p ſpeculū rōnis et in enigmate. i. in figura panis. Tercio pbať idē rōne naturali q̄ ē nimia diſſimilitudo ocl'i nr̄i luminis ad claritateʒ lumīs corporis xp̄i. Ocul⁹ em̄ nr̄ Aug⁹. eger et corruptibil' ē. illi⁹ pro claritaſ incorruptibilis et q̄dāmō īmenſa. qr vt dictū deiformis. hec ē em̄ rō viſibilitatꝭ oīs luminis. ſilitudo aliq̄ videntꝭ ad lumē. et q̄nto maior ſilitudo ad lumē maximuʒ tāto limpidior eſt et dulcior viſio. Hinc ē q ſanus oculus aliq̄ten⁹ videre pt nudū corp⁹ ſolū et nō corp⁹ xp̄i qr cū illo habet aliquā ſilitudinē luminis et corruptibilitatis q̄m nō hʒ cū corpe xp̄i. niſi em̄ oculus aliq̄ ex pte celeſti lumini ſilis eſſet nequaq̄ʒ illđ videre poſſet. ſicut nec auris nec digitus aut etiam cecus ſcilicʒ pter nimiā diſſimilitudinē. q̄a ergo ob noſtram imbecillitatē et corpis xp̄i nimiā claritatē nequimus illud in hac vita videre nudum. teneamus gratāter ex ſua bonitate inuolutum donec reformet corpus hūilitatꝭ nr̄e cōfiguratum corpi claritatis ſue. et ſic p illam claritatem magnificatā et vſq̄ʒ ad incorruptionem roboratā poſſum⁹ videre dulciter oculo ad oculuʒ dn̄ici corpis claritatē. Luc. xi.

Si oculus tuus ſimplex fue-
rit.i.intentio cordis pura totū
corpus t.l.e.ad videndā ſcili-
cet claritatē xpi.i.ioh.iij.Sci-
mus cum apparuerit q̄a ſil'es
ei erimus.qm̄ videbimus eū
ſicuti eſt.Bern.Signuz q̄d ē
videt̄ p ſupiores oculo℞ fene-
ſtras veritatē itrare debere ad
animā.ſed hoc nobis o aīa ſer
uat̄ in poſterū cum videbim⁹
facie ad faciē.Et hec viſio erit
nobis vita eterna Amen.

De forma donationis qua
dat̄ ſub ſpecie panis.Thema
ꝓrium vel aliud ſimile.

Sermo.ix.

Venite comedite pa
nē meū vt iā ſupra.
Cibauit illuz pane
vite.i.corpe xpi.dic
glo int.Eccl.xv.vel aliō de pa
ne.Secundū circa formā do
natōis dn̄ici corpis cōſideran
dū eſt q̄ dn̄s dat illud velatuz
ſub ſpecie panis.ſm illō Acce
pit ieſus panē et bn̄dixit et ait.
hoc ē corp⁹ meū.Ad tactum ꝛ
ad ꝟba creatoris int⁹ erat cor-
p⁹ ſaluatoris ꝛ foris māſit ſpe
cies panis.Dn̄s dat corp⁹ ſu-
um ſub ſpecie panis triplici ra
tione.Prīo ꝓpter collatā ſibi p̄
ceteris cibis abilitatem.ſecun
do ꝓpter faciendā ſignificatōis
ſue ↄgnitionē.tertio ꝓpter rerū
ſibi ſignificata℞ ſilitudinez vel
ꝓpter noſtre p̄paratiōis inſtru
ctionem.ꝛ ꝓpter ſui effectus ſi-
militudinez.Primū ponit̄ hic
ſecūdo loco.ſecundū infra ſer-
mone.xv.circa finem.tertium
hic circa finē.Primo dat dn̄s
corp⁹ ſuū ſub ſpecie panis.vt
ſupra.ſub nulla em̄ alia ſpē ci-
bi tam reſpectu miſtrātium q̄ꝫ
accipientiū poſſet aptius exhi
beri.ꝛ hoc triplici cōſideratōe
ſcꝫ q̄ꝫtum ad inuentionē.q̄ꝫtuz
ad amminiſtratōez.ꝛ q̄ꝫtuz ad
conſeruationē.De p̄mo abili-
or eſt ſpecies panis.quia oī lo
co.oī tp̄e facilius īuenit̄ q̄ꝫ ali-
us cibus Item ſecundo.quia
mundi⁹ ꝛ honeſti⁹ tractari pōt
in altari melius diuidi.cōueni
entius a ſanis ꝛ infirmis ſumi
q̄ꝫ alius cib⁹.Itē q̄ꝫtum ad ter
cium abilior eſt.qꝛ ſi debet le-
uari.portari.vel cuſtodiri.cō-
modius fit ſic ſub ſpecie panis
q̄ꝫ cibi alteri⁹ Ps.Iurauit do
minus ꝛ nō penitebit eū.tu es
ſacerdos in eternū ſm ordinez
melchiſedech.q̄a ſcꝫ nec oues
nec capras obtulit ſed panem
ꝛ vinum.Scđo dat dn̄s cor-
pus ſuū ſub ſpecie panis ꝓpt̄
faciendā ſignificatōnis ſue co
gnitiōem ꝛ fidem.ſacramētuz

enim eſt noue legis ꝛ iđo ſacre
ꝛ ſecrete rei eſt ſignū qđ ſugge
rit nobis rei quā ſignificat co-
gnitionem ꝛ fidem. Aug⁹. Si
gnum eſt res preter ſpeciē quā
ingiter ſenſibꝫ aliquid aliud ex
ſe faciens in agnitionē venire.
Signoꝝ aūt tria ſunt genera
Naturale. artificiale. et ſacra-
mentale. Signū naturale ꝭm
naturā ſignificat. ſicut fum⁹ ſi
gnificat ignem. ruboꝛ celi veſꝑ
tinus ſignificat futurā ſerenita
tē. Matth. xvi. Facto veſpere
dicitis. ſerenū erit. rubicundū
eſt em̄ celū. Signū artificiale
ꝭm impoſitōez hoīs ſignificat
ꝛ hoc eſt duplex. Aliud em̄ nō
ꝯtinet qđ ſignificat vt arc⁹ tri-
umphalis ꝛ circulus vini. Ali
ud ꝯtinet qđ ſignificat. vt pul
uinar ſignificat plumas ꝛ cōti
net eas. paſtillū ſignificat car-
nes ꝛ ꝯtinet Signa ſacramē-
talia ꝭm impoſitionē dei ſigni
ficant ꝛ ſunt ſimiliter duplicia
Alia em̄ nō ꝯtinent qđ ſignifi
cāt vt ſacr̄a legalia. ſic̄ ſerpens
eneus erectus in heremo ſigni
ficabat q̄dem ſaluatoꝛē ſed nō
continebat eū. ſicut circul⁹ ſu-
ſpenſus añ domū ſignificat vi
nū. qđ tñ nō eſt in illo ꝯtentū.
Nūeri. xxi. Fecit ergo moyſes
ſerpētem eneū et poſuit eū pro
ſigno quē ꝑcuſſi aſpicientes ſa
nabanť. Sap. xvi. Signum
habētes ſalutꝫ nō ꝑ h̄ qđ vide
bant ſanabanť ſed ꝑ te oīm ſal
uatoꝛē Silr̄ agnus paſcalis ꝛ
circūciſio ſignificabāt rē ſacrā
ſed nō ꝯtinebant qꝛ ꝭm ſe non
iuſtificabant. Ro. iij. Ex opibꝫ
legis non iuſtificabiť oīs caro
coꝛam deo. Itē alia ſunt ſigna
ſacramentalia que etiā ꝭm im
poſitionem dei ſignificant. ſed
continent qđ ſignant vt ſacra
menta euangelica ſicut baptiſ
m⁹ ꝛ eucbariſtia. Hugo. Sa-
cramentū euangelicū eſt mate
riale elementū foꝛis ſenſibilit̄
ꝓpoſitum ex ſimilitudine repꝛe
ſentans ꝛ ex inſtitutione ſigni
ficans ꝛ ex ſanctificatione con
tinens aliquā gratiā ſpecialeꝫ
Baptiſm⁹ ſignificat anime pu
rificatōez ꝛ ꝯtinet qꝛ efficit ꝛ fi
gurat ſcꝫ peccatoꝝ remiſſionē.
Act. ij. Petrus ait. baptizetur
vnuſquiſqꝫ veſtꝝ in nomine ie
ſu xp̄i in remiſſionem pctōꝛuꝫ
Similr̄ ſacramentū altaris ſi
gnat coꝛpus dñi et vere conti
net illud. qꝛ poſt ꝯſecratōnem
panis ſub ſpecie eius. i. ſub ſi-
gno illo panis qđ deus poſu-
it ad ſignificandū coꝛpus dñi
totus eſt chꝛiſtus. ſic ſub ſigno
poſito hoīs ſcꝫ in paſtillo ſunt

occultate carnes Math. xxvi Accepit ieſus panē ꝛ bñdixit ꝛ ait. Hoc ē corp⁹ meū ſignatū ſcꝫ ſpecie panis. Joh. vi. Fili⁹ hoīs dabit vob̄ cibū q̄ ꝑmāet in vitā etn̄am hūc pr̄ ſignauit de⁹ Igit̄ ſi cū video ſignū poſitum hoīs vt paſtillū. ꝛ credo ibi ſub tenui pane eſſe carnes. multomagis cū video ſignuꝫ poſituꝫ dei vt ſacr̄m altarꝭ credere debeo ibi ſub ſpecie pāis eſſe abſcōditū corpus ſaluatoris. Ps. Quāta magna multitudo dulcedīs tue dn̄e quā abſcōdiſti timētib⁹ te. Tertio dat dn̄s corpus ſuū ſub ſpecie panis ꝓpter reꝝ ibi ſignificatarū ſimilitudinē. Tres em̄ ibi res ſignificant̄. quaruꝫ ſpecies illa panis eſt ſacramentū. i. ſacruꝫ ſignum expſſam habens in ſe illarum ſilitudinē. Prima res ibi ſignificata eſt naturale corpus xp̄i qd̄ ibi cōtinet̄. Secūda res corpus eius miſticū ſcilicet eccleſia. qd̄ ibi ſignificat̄ ꝛ nō cōtinet̄. Tertia res eſt effectus ſacramenti in aīa fideli. Primo species panis ꝑme rei ibi ſignate. i. veri corpꝭ xp̄i habet ſilitudinē nō rōne ſui ſꝫ rōne ſubiecti qd̄ habuit ante ꝯſecrationē. i. panis q̄ prius fuit. ſicut em̄ ex pluribꝰ ꝯpuris granis panis efficitur. ſic corpus chriſti ex pluribꝰ mēbris purꝭ ꝛ immaculatis cōſiſtit. Canti. vij. Venter tu⁹ ſicut aceru⁹ tritici vallat⁹ lilijs Exo. xxv. Archam de lignis ſethim īputribilibꝰ. q̄a corpus xp̄i cōſtat ex mēbris puriſſimis ꝛ ab oī vicio mundis. Secūda ſpecies panis ſecūde rei ibi ſignate tenet ſilitudineꝫ. i. miſtici corpis xp̄i ſcꝫ ecclie q̄ ē vnitas fideliū Sicut em̄ ex mltis granis puris conficit̄ vnus panis. ſic ex multis fideliuꝫ ꝑſonis a culpa mortali mūdis et vinculo caritatꝭ vnitis eccleſiaſtica vnitas cōſiſtit. i. Chor. x. Un⁹ panis et vnū corp⁹ mlti ſum⁹. Hinc ſciēduꝫ ꝙ in pane triplex vnio attendit̄. ꝑ quā triplex fraternitas ſiue cā et vīculum amoris qd̄ int̄ fideles eē debet figurat̄ Primo grana nobilia et ſibi ſimilia colligunt̄. Scdo farina cōſꝑgit̄ ꝑ aquā ꝛ paſta cōficit̄. Tertio vt ſolit⁹ fiat panis paſta igne decoq̄tur. Primū ſcilicet grana ſilia ſignificant frat̄nitatē ꝛ amoreꝫ naturalē. quia oēs de vno ꝛ primo parēte ſumus nati. Secūdū ſcꝫ panis ſolidat̄ ſpūali. Ter tiuꝫ ſpūalit̄ qꝛ vno ſpūſctō ad vnā xp̄ianā religionem ſumus congregati

De primo Gen.xlij.Deſcende
runt fratres ioſeph vt emerēt
frumenta in egipto quaſi hūi-
liauerunt ſe fideles vt amorē
naturalem oīm hoīm acquire
rent.Eccle.xiij. Omne aīal di
ligit ſimile ſibi ꝛ oīs hō ꝓximū
ſibi De ſecūdo.i.Cho.v.Si
tis noua ꝯſperſio ſicut eſtꝭ azi
mi.i.vnum q̄d ꝑ dilectionē ſa-
cramentalem.i.Joh.iiij.Hoc
mandatū habemus a deo vt
qui diligit deū diligit ꝛ fratrē
ſuū.De tertio Exod.xij. Co-
xerunt farinam cōſperſam ꝛ fe
cerūt panes.i.ꝑfecerūt vſq₃ ad
dilectionem ſpūalē.Joh.xiij.
Hoc eſt ꝑceptū meū vt diliga
tis inuicē ſicut dilexi vos. Au
guſtin⁹ Nō aūt carnalis ſ₃ ſpi
ritualis debet eſſe int̄ nos dile
ctio. Tertio ſpēs panis ſm q̄
erat panis habet in ſe ſimilitu
dinem tertie rei ibi ſignate.id ē
effect⁹ ſacramēti in aīa fideli.
Sicut enī panis tria facit.ſc₃.
confortat.ſatiat.ꝛ vitam cōſer
uat.ſic panis ſacramētalis ani
mā fidelē cōfortat ad pctm̄ de
uincēdū.ſatiat ad faſtidiū mū-
di faciendū.in vita ꝯſeruat ad
deū ſemꝑ laudandū. De p̄mo
Ps. Panis cor hoīs cōfirmat
ad omne vitiū ſc₃ deuincēdū.
vij.Diligā te domīe fortitudo
mea qui ſc₃ p̄cinxiſti me virtu-
te ad bellum ꝛ ſupplantaſti in-
ſurgentes in me ſubt⁹me De
ſecundo Ps. Pane celi ſatura
uit eos.ad mundi ſc₃ faſtidiū
faciendū. Prouer.xxvij. Aīa
ſaturata calcabit fauū. De ter
cio Eccle.xxxiiij. Panis egen-
tium vita paupis eſt ad deum
ſc₃ ſemꝑ laudandum.ps. Lau
da aīa mea dn̄m laudabo do-
minū in vita mea.ij. Paral.in
fine.Laudabo te domine ſem
per oīb₃ diebus vite mee .quo
niam te laudat oīs virtus celo
rum.laudemus ꝗ hic deū cū
bonis in bona ꝯuerſatōne. vt
eum laudare mereamur ſemꝑ
cum ſanctis in eterna beatitu
dine Amen.

De forma donationis ſub
ſpecie panis triticei Thema ꝓ
prium. Sermo.x.

Venite comedite pa
nem meū vt ſup̄.cō
uertenꝫ ꝛ viuent tri
tico. Oſee.xiiij. vel
aliud. Tertiū circa formā do-
nationis corpis domini conſi
derādū eſt q̄ dn̄s dat illō ſub
ſpecie panis triticei ꝛ nō alteri
us. Et hoc ꝓpter tria. P̄rio ꝓ-
pter huius grani p̄ ceteris na
turalem nobilitatē. Scd̄o ꝓ-
pter fidelium diſcretā in co ſi-

gnificationē. Tertio ꝓpter coꝛ
poꝛis ſui expꝛeſſam ſimilitudinē
Primū ꝓbaꝛ a tribꝫ. qꝛ ſcilicet
hoc granū eſt puriſſimū. qꝛ ad
panem cōmuniſſimū. ⁊ qꝛ ad
panem maxīe nutritiuū. Pri
mo hoc granū eſt puriſſimum
qꝛ hec ſpecies ſolum inť alias
attingit cōplementū .i. ſummā
puritatem. Nā vt alchimici .i.
aurifices in ſpeciebꝫ q̇buſdam
licet multe ſpecies eē videanť.
tamē vna eſt q̄ attingit cōple-
mentū ⁊ alie ſunt differentes
ab ea q̇buſdam egritudinibꝫ;
ſicut patet de auro. ⁊ ideo om̄e
metallū purgatione materie ī
aurum debet tranſmutari. ſic
etiam videm⁹ de granis ꝙ bo
nitate terre purgaꝛ ſiligo ⁊ ī tri
ticum nobilitaꝛ ⁊ ideo triplici
ter ⁊ abſolute panis tritice⁹ eſt
panis ꝓpter excellentē puritatē
ſue nobilitatem. Secūdo gra
num tritici eſt ad panē cōmu-
niſſimum. qꝛ ꝯpetit ſanis et in
firmis, imo omni aīali panem
comedenti. ⁊ ideo vere eſt pa-
nis ꝓpter cōmunis ꝯuenientie
nobilitatem. Tertio granū tri
tici eſt ad panē maxime nutriti
uum. quia puritate naturali et
ꝯpetibilitate cōmuni maxime
membꝛis adheret ⁊ ꝯfoꝛtat. et
hac ratione congruū eſt vt no
biliſſimū coꝛpus quaſi nobiliſ-
ſim⁹ panis filioꝝ dei deť filijs
ſub ſpecie nobiliſſimi panis .ſ.
triticei. Secūdo dat dn̄s coꝛ-
pus ſuū ſub ſpecie panis triti-
cei ꝓpť fideliū diſcretā in eo ſi
gnificatiōē. Sicut em̄ triticū
ſm̄ triplicē ſtatū hꝫ cōſiderari.
ſic fideliū vniuerſitas in tres
ſtat⁹ ſolet diſtīgui. Triticū aūt
conſideraꝛ vľ ſm̄ ꝙ conſtat in
agris, vel ſm̄ ꝙ grana ſepanť
a paleis. vľ ſm̄ ꝙ grana iā pur
gata locanť in granarijs. Si-
militer inter fideles tres diffe-
rentie ſunt. ſcꝫ incipientiū. ꝓfi-
cientium. ⁊ ꝑfectoꝝ. Primi ſi-
gnificanť ꝑ triticū ſtās in agro
Secundi per grana q̄ purgā-
tur a paleis. Tertij ꝑ gña pur
gata q̄ locanť ī granarijs. Pri
mi deſiderāt optimā doctrinā
p̄dicatoꝝ. Secundi frequētē
purgationē pctōꝝ. Tertij eter
nā reqem btōꝝ. De p̄mo Job
xxxvij. Frumētū deſiderat nu
bes ⁊ nubes ſpargūt lumē ſu-
um q̄ luſtrant cuncta ꝑ circui-
tum. Grego. Electi ſunt frumē
tum dei celeſtibꝫ hoꝛreis recō-
dēdi. frumentū nubes deſide-
rat. quia electus q̇ſqꝫ peniten-
tiam ſuam ſanctoꝝ p̄dicatoꝛū
exoptat. nubes lumē ſpargūt.
quia p̄dicatores ſancti exēplo

vite ⁊ bene agendo ⁊ loquẽdo
dilatant. nubes aũt cũcta per
circũitum luſtrant. qꝛ p̃dicatõ
nis luce mũdi fines illuminãt
De ſecundo Judic̃. vi. Cũ ge
deon excuteret et purgaret fru
menta in torculari vt fugeret
madyan apparuit ei angel⁹ do
mini. Gedeon electũ queqꝫ ſi-
gnificat qui ſub vmbra ſancte
crucis rectitudinẽ iudicij con
feſſionis quaſi virga cor ſuum
a vitioꝝ paleis ſeq̃ſtrat. cõſola
tio cum diuina contra demo-
num temptamenta confortat.
Eccl̃i. ij. Qui timent dñm p̃pa
rabunt corda ſua ĩ ꝯſpectu illi
us ſanctificabũt aĩas ſuas De
tertio Job. v. Increpatõꝫ dñi
ne reprobes ⁊ ĩgredier̃ ĩ abũ-
dantia in ſepulcrũ. i. locum ti-
bi in regno dei p̃paratũ. ſic̃ in-
fert̃ aceruus tritici in tp̃e ſuo.
id ẽ cetera mltitudo btõꝝ. Lu.
iij. Venit fortior me poſt me.
cui⁹ vẽtilabrũ in manu eius et
purgabit areã ſuã ⁊ ꝯgregabit
triticum in horreũ ſuũ. paleas
aũt cõburet igne inextinguibi
li. Tertio dat dñs corp⁹ ſuum
ſub ſpecie pãis triticei ꝓpt̃ cor-
poris ſui exp̃ſſaꝫ ſilitudinẽ. tri
ticũ eñi põt trib⁹ modis ꝯſide
rari. ſ. vt iacẽs in aceruo. vt ca
dens in agro. vt ĩ panis cõple
mento. Penes p̃muꝫ modum
ſignificat corpus vt in virgine
ꝯceptũ. penes ſecundũ vt pro
nobis in mundo paſſũ. penes
tertium vt in celo glorificatuꝫ.
In p̃mo mr̃ xp̃i multũ bono-
rat̃. in ſecundo pctõr liberatur
in tertio btũs delectat̃. De pri
mo Cant̃. vij. Vent̃ tu⁹ ſicut
aceru⁹ tritici vallat⁹ lilijs. Vẽ
ter ẽ corp⁹ btẽ virgĩs Lu. p̃mo
Beat⁹ venter q̃ te portauit. a-
ceru⁹ tritici mũda mẽbra chri-
ſti vt ꝯſeruata ĩ vtero ꝟgiali. li
lia decor oĩmode caſtitat̃ quo
ornant̃ mẽbra ⁊ ſenſus btẽ vir
ginis. De ſecũdo Joh̃. xij. Ni
ſi granuꝫ frumẽti cadẽs in ter-
rã mortuũ fuerit. ⁊c̃. Si autẽ
mortuũ fuerit multũ fructũ af
fert. Chriſt⁹ eñi p̱ mortẽ ſuã ge
nus hũanũ d̃ morte et̃na libe-
rauit Ro. v. Cõmendat ſuã ca
ritatẽ de⁹ in nobis. qm̃ cũ ad
huc pctõres eſſem⁹ xp̃s p̱ nob̃
mortuus ẽ. ex hoc q̱ dñs ſe d̃t
granũ frumẽti hꝫ eccl̃ia q̱ ſub
nulla alia ſpecie panis ꝯſecrat
corp⁹ dñi. De tertio Zach̃. ix.
Quid bonum ⁊ q̃d pulchrum
eius niſi frumẽtũ electoꝝ qua-
ſi panis pulcerrimus. dulciſſi
mus ⁊ nobiliſſim⁹ corpis chri
ſti in gloria btõꝝ. Hinc ſcien-
dum q̱ beati habebũt ĩ co tri-

plex bonum. ſ. oim̄ deliciaꝝ ꝑ‑
parationem. oim̄ deſideriorū
impletionem. oim̄ bonoꝝ ſecu
rā ꝛ eternam fruitionē. De pri
mo Gen̄. xlix. Aſer pīguis pa‑
nis eius ꝑbebit delicias regi‑
bus Ps. Paraſti in dulcedie
tua paupi de⁹. Sap. xvi. Pa‑
ratū panē de celo ꝑſtitiſti eis ſi
ne labore oē delectamētū in ſe
habentē ꝛ oīs ſaporis ſuauita
tē. j. Choꝝ. ij. Nec ocul⁹ vidit
nec aur̄ audiuit. nec in cor bo
minis aſcendit q̄ prepauit de⁹
diligētibꝫ ſe. De ſcd̄o ps̄. Lau
da hierl'm dn̄m q̄ poſuit fines
tuos pacem ꝛ adipe frumti ſa
tiat te. Itē Bn̄dic aīa mea do
minū. q̄ replet in bonis deſide
riū tuū. Iere. xxxi. Inebriabo
aīas ſacerdotū pingnedine et
populus me⁹ bonis meis adi
plebit̄ Sap. xvi. Subſtātiā
tuā ꝛ dulcedinē quā in filios
habes oſtendebas ꝛ dſeruiēs
vniuſcuiuſqꝫ voluntati ad qđ
q̄ſqꝫ volebat cōuertebat̄. De
tertio Lu. xiiij. Beat⁹ q̄ mādu
cabit panē in regno dei ſcꝫ. ꝑ
pter oim̄ bonoꝝ ſecurā ſine fi‑
ne fruitionem. yſa. lxij. iurauit
domin⁹ in dextra ſua. ſi dede‑
ro triticū tuū vltra cibū inimi
cis tuis. ꝛ ſi biberint filij alie‑
ni vinū tuū in q̄ laboraſti. qui
congregāt illud comedent ꝛ q̄
cōportant illud bibēt in atrijs
ſanctis meis. Hic comedunt
ꝛbibūt mali cū bonis. ibi erūt
mali ſub eterno īterdicto. ꝛ bo
ni in ſecuro et eterno xp̄i cōui‑
uio Ps. Adimplebis me leti‑
cia cum vultu tuo. dlectatiōes
in dextera tua vſqꝫ ī finē. Amē

De duobꝫ mirabilibꝫ in cō
ꝯſecratōe corpis dn̄i Thema
ꝑrium. Sermo. xj.

Venite comedite pa
nē meū ꝛc. vt ſupra
mirabilia opa tua.
ꝛ aīa mea cogno‑
ſcet nimis Ps. vel aliud ſimile
Tertio pricipaliter circa ſacra
mentū dominici corporis no‑
tāda ſunt mirabilia diuīe ope
rationis tanq̄ ſigna ſiue mira
cula diuine virtutis. Hec mi‑
rabilia ſigna ꝯſideranda ſunt
in tribus. Primo in dominici
corporis conſecratiōe. ſcd̄o ī
eiuſdem poſſeſſiōe. tertio in ꝑ‑
ceptione. Primo eni corp⁹ do
mini cōſecram⁹. ſecundo poſſi
dem⁹. tertio ꝑcipim⁹. Primo
in conſecratōe dn̄ici corporis
cōſiderāda ſunt ꝛ credēda tria
mirabilia ſigna diuīe opatōis
Primū eſt ꝙ ibi ſub ſpecie pa
nis ē veꝝ corp⁹ xp̄i. ſecūduꝫ ꝙ

tota ſubſtantia panis mutat̃ i
corp⁹ dñi. Tertiuȝ q̄ mutat̃ in
corpus domini vel xp̄i. ita ta-
mē q̄ manent panis accidētia
Primū eſt mirabile. ſecunduȝ
mirabilius. tertiuȝ mirabiliſſi
mum De duob⁹ p̄mis pōt hic
dici. ⁊ de tertio in ſequēti. Pri-
mū mirabile ſignum in ꝯſecra
tione ſacramēti altaris eſt q̄ ibi
ſub ſpecie panis eſt verꝫ corp⁹
xp̄i qd̄ de v̄gine ſumpſit. ⁊ hoc
ꝓbat̃ tribus modis. Primo te
ſtimonio fide dignoꝝ. Scd̄o
rōne ſignoꝝ poſitiuoꝝ. Tertio
demōſtratione miraculorum.
Primo ꝓbat̃ p̄mū mirabile te
ſtimonio fid̄ dignoꝝ ſm̄ q̄ lex
dicit Deut. xix. In ore duoꝝ vl̄
trium ſtat omne v̄bum. audi ſ
Auguſtinū di. Accedit v̄bum
ad elementū ⁊ fit ſacramentuȝ
hoc eſt dei v̄bum a xp̄o inſtitu
tū ꝓfert̃ ſup panē ⁊ mox fit ſa-
crum ſecretum ſcȝ corpus ſal-
uatoris ſub ſpecie panis. Iteȝ
Aug⁹ Hoc qd̄ oīb⁹ modis ꝓ-
bare contendim⁹ ſacrificiū ec-
cleſie duob⁹ cōſtare. viſibili ele
mentoꝝ ſpē. et inuiſibili carne
xp̄i ⁊ ſanguine. ſicut xp̄i pſona
ꝯſtat ex deo ⁊ hoie. Amb. Pa
nem iſtum quē ſumim⁹ in mi-
ſterio vtiqꝫ illū intelligo q̄ ma-
nu ſpūſſancti format⁹ ē in vte-
ro v̄ginis ⁊ igne paſſionis de-
coct⁹ in ara crucis. Panis em̄
angeloꝝ fact⁹ ē cib⁹ hoim. Gre
gori⁹. Magnū atqꝫ pauēduȝ
ē miſteriū. qꝛ aliud videt̃ ⁊ ali-
ud intelligit̃. Figura panis et
vini videt̃. ⁊ faciente dño cor-
pus ⁊ ſanguis xp̄i intelligitur.
Euſebius. Uere vnita ⁊ pfe-
cta eccleſie hoſtia fide eſtiman
da. non ſpecie neqꝫ exteriori cē
ſenda viſu. ſed interiori intelle
ctu. vn̄ celeſtis ꝯfirmat auto
ritas Accipite ⁊ comedite hoc
eſt corpus meū. Recedat ergo
oē infidelitatis ambiguū. qꝛ q̄
dem q̄ autor eſt muneris ipe ē
etiam teſtis veritatis. Secun
do ꝓbat̃ idem rōne ſignoꝝ po
ſitiuoꝝ. ratio aūt eoꝝ ē rem ita
eē vt ſignat. Eſt autem tale ſi
gnū duplex. ſ. hoīs ⁊ dei. Ho-
minis artificiale. Dei ſacramē
tale. Signū poſitiuū hoīs ſm̄
impoſitiōem hoīs ſignificat. ⁊
eſt duplex. Nā aliud nō ꝯtiet
qd̄ ſignificat. vt circulus vini.
Aliud ꝯtinet qd̄ ſignat. vt pa-
ſtillum qd̄ ſignificat carnes et
cōtinet eas intus abſcōditas.
Similiter ſignū poſitiuuȝ dei
qd̄ eſt in ſacramentis ſm̄ ipo-
ſitionem dei ſignificat. ⁊ eſt du
plex. Nam aliud non contiet
quod ſignificat. vt ſacramēta

legalia que non efficiunt qđ ſi
gurant ſicut agnus paſcalis ⁊
ſimilia Aliud vere ꝯtinet qđ ſi
gnificat. vt ſacramēta euāgeli-
ca ſicut eucbariſtia. ſignificat eñ
ſm impoſitionē dei rem ſacraȝ
ſcȝ corpus xp̄i. ⁊ vere ꝯtinet il-
lud. Vñ Accepit ieſus paneȝ
⁊ benedixit ⁊ ait. hoc eſt corpꝰ
meū. ſignū manſit foris ſcȝ ſpe
cies panis et intus erat corpꝰ
ſaluatoris. Eccle. xxxvj. Inno
ua ſigna ⁊ īmuta mirabilia. q̄ſi
diceret. qꝛ vetera ſigna nō con
tinebant gratiam quā ſignifi-
cabant. fac noua q̄ ꝯtineāt qđ
ſignāt. Augꝰ. Ideo dicunt̃ ſa
cramenta q̄ſi ſacre rei ſigna. qꝛ
in eis aliud videt̃. aliud intelli
git̃. qđ videt̃ ſpeciē habet cor-
poralē. qđ intelligit̃ fructū ha-
bet ſpiritualem. In ſpecie eniȝ
panis ⁊ vini quā videmꝰ. res
inuiſibiles. i. carnem xp̄i ⁊ ſan
guinem honoramꝰ. Tertio ꝓ
bat̃ ideȝ demōſtratōe miracu-
loꝝ. Exo. xxxiiij. Signa faciā
q̄ nunq̄ ſunt viſa. opꝰ dñi ter-
ribile. Paſcaſiꝰ. Nemo q̄ ſan-
ctoꝝ vitas ⁊ exēpla legit igno-
rat q̄ ſepe corpis xp̄i et ſangui
ne ſacramēta aut ꝓpter dubios
aut certe ꝓpter ardentius amā
tes viſibili ſpecie in agni vl' pu
eri formā. Aut in carnis ⁊ ſan
guinis colorem in eo ſtatū ſint
vt qđ latebat in miſterio pate-
ſceret in miraculo. Btō eñ ba
ſilio die paſce diuina miſteria
celebranti. Hebreus q̄dā ſe ſi
cut chriſtianꝰ populo īmiſcuit
officij volens explorare miſte-
riū. q̄ vidit infantē partiri ī ma
nibꝫ baſilij ⁊ cōmunicantibus
oībus venit ipſe. ⁊ data ē ei ho
ſtia vere caro facta. ⁊ ſeruās re
liq̄as abijt in domū ſuā. ⁊ oſtē
dit vxori ſue. narrans q̄ ꝓprijs
oculis viderit. credēs ḡ ait. ve
re horribile ⁊ admirabile ē ſa-
cramētuȝ xp̄ianoꝝ. in craſtino
venit ad baſiliū. ⁊ baptiſatꝰ eſt
cum oī domo ſua. Item q̄daȝ
p̄bſ biter erat egidius noīe re-
ligioſus valde. q̄ cum ſanctaȝ
duceret vitā cepit pijs p̄cibus
pulſare deuȝ vt ſibi mōſtraret
naturaȝ corpis xp̄i ⁊ ſanguis.
Venit ḡ dies vt idem more ſo-
lito diuīa celebraret. et poſt a-
gnus dei ꝓcūbēs genibꝫ Crea
tor inq̄t et redemptor oīpotēs
deus pande mihi exiguo in h̄
miſterio naturaȝ corpis xp̄i vt
mihi liceat eū ꝑſpicere ī forma
pueri queȝ olim ſinus matris
virgineus tulit vagientē. ⁊ ec-
ce angelus dñi eū de celo veni
ens affat̃. ſurge ꝓpera ſi xp̄m vi
dere placȝ. adeſt p̄ſens corpeo

veſtitus amictu, quē ſacra pu-
erperia geſſit. At pſbiter pau-
dus ſurgēs vidit ſup arā pue-
rum ſedentē. Cui angelus, q̄a
xp̄m videre placuit quem ſub
ſpecie panis v̄bis ſacraſti mi-
ſticis, nūc oculis inſpice ⁊ tra-
cta manib⁹, tunc ſacerdos cele
ſti munere fret⁹, q̄d mirum di-
ctu eſt vlnis trementib⁹ puerū
accepit, ⁊ pect⁹ ꝓpriū xp̄i pecto
ri iunxit. Deinde ꝓfuſum ī am
plexuȝ dat oſcula pia deo et ſu
is labijs preſſit pia labia xp̄i, q̄
bus ita pactis reſtituit puerū ī
altari. ⁊ rurſus hō ꝓſtrat⁹ dep̄
cat̄ dn̄m vt digneť ip̄e verti in
priſtinam formā, ⁊ ſurgēs iue-
nit corpus xp̄i in formā reme-
aſſe priorem, ⁊ ſic ſub ſpecie de
bita cōicauit eidē. Secūdum
mirabile ſignū in cōſecratione
ſacramenti altar̄ eſt ꝙ ſubſtā-
tia panis mutať in corpus xp̄i
quod ſumpſit d̄ virgine, ⁊ hoc
fit verbi dei poteſtate. Q̄d pro
bať tribus modis fieri poſſe
Primo a poteſtate ſili̇. Secū-
do a minori. Tertio a maiori.
Primo a ptāte ſili̇. q̄z v̄bū xp̄i
ſubſtantiā vnā ī aliā cōmuta-
uit. Scd̄o a mīori. q̄z res q̄ mi
nus p̄nt ſubſtātiā vnā in aliaȝ
mutāt. Tertio a maiori, q̄z ver
bū dei multū maiora fecit. Pri-
mo v̄bum dei mutat ſubſtātiā
panis in corpus xp̄i. q̄d ꝓbať
a ſimili, eo ꝙ q̄n̄q̄ȝ vnā ſubſtā-
tiam in aliam cōmutauit. Hic
legiť Joh. ij. ꝙ dn̄s vocat⁹ ad
nuptias deficiente vino iuſſit
ydrias impleri aq̄, quā ꝓtin⁹ ī
vinum cōmutauit. Et ſeq̄ť ibi
Hoc fecit initiū ſignoꝝ ieſus ⁊
manifeſtauit gloriā ſuā. Sicut
ḡ in nuptijs potuit aquam in
vinum ꝯuertere, ſic pōt in ſuo
ſacramēto panē in ſuū corpus
⁊ vinum in ſanguinē cōmuta-
re. In ſi̇l̄ib⁹ em̄ ſimile eſt iudi-
ciū. vn̄ ſicut ibi, ita ⁊ hic vir ſi-
milis p̄cipit virt⁹ ſimilis obe-
dit effectus. Scd̄o ꝓbať idē a
minori, eo ꝙ res q̄ min⁹ p̄nt q̄z
verbū dei ſubſtātiā vnam mu-
tant in alteraȝ. Vn̄ ſciendū ꝙ
ꝓuidentia dei mutatōes reruȝ
tribus modis fieri voluit, p̄ter
q̄s v̄bo ſuo facit ſcȝ arte, natu
ra ⁊ grā. ars em̄ hoīs vnā ſub
ſtantiā mutat in alterā, vt pateȝ
in vitriſice q̄ vilem cinerē in p̄
clarum ⁊ nobile mutat vitꝝ. ḡ
multo magis virt⁹ v̄bi xp̄i mu
tare poteſt panē in corpus ei⁹
⁊ vinum in eius ſanguinē. Ec
cle. viij. Sermo dei poteſtate
plen⁹ eſt nec dicere ei q̄cq̄z po-
teſt q̄re ita facis. Euſebi⁹. In-
uiſibilis ſacerdos viſibiles cre

aturas in ſubſtantiam corpo-
ris ⁊ ſanguis ſui verbo ſuo ſe-
creta poteſtate cõmutat. Jtē
natura mutat vnã ſubſtãtiam
in alterã. ſicut in vite aq̃ muta
tur in vinũ. et ope apum ſuccꝰ
florũ ꝑfecta natura mutat̃ ĩ fa
uum mellis. Silr̃ in nobis ipſe
panis quẽ manducamus q̃ti-
die ꝑ naturã mutat̃ in carnem
⁊ gramina comeſta a brutꝭ cõ
uertunt̃ in carnẽ ⁊ ſanguinẽ. et
ſic de ſimilibꝰ pluribꝰ in natu-
ra. ergo multomagꝭ virtꝰ v̄bi chri
ſti mutare põt panẽ in ſubſtã-
tiã ſui corpis. Damaſcenꝰ Si
cut panis ⁊ vinũ trãſeũt ꝑ nu-
trimentũ in corpus hoĩs ⁊ nõ
in aliud corpus Jta panis al-
taris ⁊ vinũ virtute ꝯſecratio-
nis tranſeũt in corpꝰ et ſangui
nẽ xp̃i. q̃ prius nõ erant. Jtem
gratia hoĩs mutat ſubſtantiā
vnã in alterã. Hinc moyſes ꝑ
grãm ſpãlem mutauit virgā ĩ
ſerpentẽ ⁊ aquã in ſanguinem
ergo multomagis virtꝰ verbi xp̃i
mutare põt panem in corpus
eiꝰ ⁊ vinũ in ſanguinẽ Am-
bro Virgã tenebat moyſes et
ꝓiecit in terrã ⁊ facta ẽ ſerpens
et ſic videmꝰ ꝓphetica grã mu-
tatã eſſe. Et ſi tantũ valuit bñ-
dictio hũana vt naturã cõuer
teret Quid dicemus de ipa cõ
ſecratione diuina vbi ipſa ver
ba ſaluatoris opant̃. Si ergo q̃-
ras quõ põt qd̃ ẽ fieri corpus
xp̃i. Rñdeo. cõſecratione q̃ fit
xp̃i ſermone Tertio ꝓbat̃ idẽ
a maiori. qꝛ v̄buꝫ dei mlto ma
iora facit ⁊ facere põt q̃ꝫ q̄ pa-
nem in corpus mutat xp̃i. vñ
Jn principio erat v̄buꝫ. oĩa ꝑ
ipſum facta ſunt ⁊ ſine ipo fa-
ctuꝫ eſt nihil. Eugeniꝰ. Sicut
ad nutũ ꝑcipientis repente ex
nihilo ꝯſiſtunt excelſa celoruꝫ
ꝓfunda fluctuũ. vaſta terrarũ
poteſtate in ſpũalibꝰ ſacramẽ-
tis. vbi ꝑcipit virtus ſeruit ef-
fectus. imo multo potiꝰ in hoc
ſacramento omnipotẽti v̄tuti
ſeruit effectꝰ. q̇a multo magis
eſt de nihilo facere nouã crea-
turã q̃ꝫ ſubſtantiã que iam ſeſt
mutare in alterã. Amb. De to
tius mundi opibꝰ legit̃. qꝛ ipſe
dixit ⁊ facta ſunt. Sermo er-
go qui potuit ex nihilo facere
qd̃ nõ erat nõ põt ea q̃ ſunt in
id mutare quod non erat. non
enĩ minꝰ eſt dare nouas q̃ꝫ mu
tare reꝝ naturas. ⁊ ſic erat ĩ re
bus qd̃ erat panis ante conſe
cratione iã corpus xp̃i eſt poſt
conſecratione. quia ſermo xp̃i
mutat creaturã. Cũ itaq̃ꝫ irrõ
nalis creatura ⁊ inaĩata ſcꝫ pa
nis mutatur in meliꝰ ſcꝫ in cor

pus xpi virtute v̄bi dei. Vñ ẜ est q; pctor homo nō mlt̄ verbis nec bn̄ficijs. nec cōminatione nec ꝑmissione ↄuerti potest de mala vita in bonā. sed q; nihil apud deū īpossibile ē. suppliciter rogandū est vt nos cōmuniter ↄuertat ad similitudinem ymaginis bonitatis sue. in p̄senti ꝑ gratiā ⁊ in futuro ꝑ gloriam Amen

De duobꝫ mirabilibꝫ ī cōsecratione vt sup̄. vel aliō simile.

Sermo. xij.

Venite comedite panē meū ⁊c. vt supra Mirabilia opa tua dn̄e. ⁊ aīa mea cognoscet nimis. Tertiū mirabile signū imo mirabilissimū signū in cōsecratione sacramēti altarꝭ est q; mutatr̄ in corpꝰ xpi panis tota substantia. sic tn̄ q; manent panis accidentia. i. color odor ⁊ sapor ⁊ hmōi corpꝰ xpi circūstantia et nr̄is sensibꝫ obiecta. Q; eñ in consecratōe panis mutatr̄ in corpus xpi iā supra ꝓbatū est. Et q; manent accidentia hūanis sensibꝫ obiecta patet. talis mutatio ē supnaturalis. ⁊ dr̄ ꝓprie ↄuersio siue transsubstātiatio. q; silis ei ꝑ omnia nō inuenitr̄ in natura Q; cū diuina virtute in hoc sacramēto possit fieri triplici silitudine pōt ostendi. Prima sumitr̄ de grā ꝓphetali. Scd̄a de conuersione spūali. Tertia de mutatōe naturali. Prima silitudo q; substātia panis in corpus xpi posset transmutari ita q; accidētia maneāt sumitur d̄ grā ꝓphetali. Hinc est qd̄. iiij. Reg. ij. dr̄. Helizeus misit sal ī aquas amaras ⁊ ↄuerse sunt ī dulces. In q̄ ↄuersione q̄ttuor ↄsideranda sunt scꝫ cōtinēs ⁊ ↄtentū. operās ⁊ opatū Cōtinens est species illa siue claritas exterior aquarū q̄ manet. Contentū amaritudo interior Operās est gratia ꝓphetalis. Opatū est dulcedo subseq̄ns aquarū. Primū scꝫ continēs. i. species aquarū exterior manet. Secūdū. s. ↄtentū. i. amaritudo interior transit atq; mutatr̄ in q̄rtum. s. opatū. i. in dulcedinem. ⁊ hoc ꝑ tertiū. s. opans. i. ꝑ grām ꝓphetalem. Sic ē q̄dā modo in mutatiōe panis ī corpus xpi. Primū eñ. scꝫ ↄtinēs id ē spēs panis exterior manet Scd̄m. s. ↄtentū. i. substantia panis interior mutatr̄ in q̄rtū id ē in corpꝰ xpi. ⁊ h̄ ꝑ tertiū scꝫ ꝑ opans. i. per v̄bum dei. Secunda silitudo eiusdem sumitr̄ de conuersione spūali. De pri-

j. Regū. x. dic̄ ſamuel ad ſaul q̇
ſignificat pctōꝛem. Inſiliet ī te
ſpūs dn̄i ⁊ mutaberꝭ. In qua
mutatōe ſiue cōuerſiōe q̄ttuoꝛ
iam ſupꝛadicta cōſiderād̄a ſūt
ſcꝫ ꝯtinens, contentū. opans.
⁊ opatum. In ſtatu em̄ pecca
ti videꝭ hō exterioꝛ pulcer ⁊ ſa
nus, ſed hō interioꝛ amaritu-
dine ⁊ peccati veneno plenus
eſt ⁊ egrotꝰ. hic dū ꝑ ſpūm dei
cōuertiꝭ ſpecie coꝛpis manen-
te, extioꝛ amaritudo ⁊ languoꝛ
peccati interioꝛ in dulcedinē ⁊
ſanitatem gr̄e cōmutanꝭ. Pri-
mū ergo. ſ. ſpēs coꝛpis exterioꝛ
manet. Scdm. ſcꝫ amaritudo
pcti interioꝛ tranſit in quartuꝫ
ſcꝫ in dulcedinē gr̄e, ⁊ hoc per
tertiū. ſ. ꝑ ſpūm dei, et ſic fit vt
iam dictū eſt ī ꝯuerſiōe panis
in coꝛpus xp̄i. Eugeniꝰ ad q̄n
dam ꝯuerſum. Quanta ⁊ q̄ꝫ ce
lebranda bn̄ficia vis diuīe bo
nitatis opaꝭ, ⁊ quō tibi nouuꝫ
⁊ impoſſibile ēe nō debeat ꝙ ī
xp̄i ſubſtantiā terrena ꝯuertā-
tur, teipm interroga. q̇ p̄terita
vilitate depoſita ſubito nouā
īdutꝰ es dignitatē. In exterio
ri nihil additū, totū eſt in inte
rioꝛi mutatū. Tertia ergo ſili
tudo eiuſdem ſumiꝭ de imitati
one naturali. Uidemus em̄ ꝙ
ponūꝭ oua ſub aue vt ſub gal
lina, vel ſub columba, ⁊ ꝑ na-
turā mutanꝭ in carneꝫ, imo in
auiculā viuam In hac muta-
tione ſimiliter illa q̄ttuoꝛ q̄ iaꝫ
dicta ſunt poſſumus inuenire.
Ibi em̄ eſt continens, ſcꝫ teſta
quaſi ſpēs oui exterioꝛ, ⁊ contē
tum ſcꝫ vitellū quaſi ſubſtātia
oui interioꝛ, ⁊ opans ſcꝫ natu-
ra, ⁊ opatuꝫ ſcꝫ caro pulli. imo
integrū coꝛpus pulli viui. Pri
mū ſcꝫ teſta ſiue ſpēs extioꝛ ma
net. Secundū ſcꝫ vitellū ſiue
ſubſtantia interioꝛ trāſit ⁊ mu
taꝭ in quartū ſcꝫ in coꝛpꝰ pulli
viuum, ⁊ hoc ꝑ tertiū ſcꝫ opan
tem naturam Et mira ſimilitu
do quia teſta diebꝫ aliq̇bꝫ inte
gra manente, exterius videꝭ q̄
ſi adhuc ſit ouū qđ nō eſt ouū
ſed viui pulli integrū coꝛpꝰ te-
ſta velatum. Sicut ergo ī hac
re columba ꝑ naturam, ſic ī ſa
cramento altaris opatur ſpūſ
ſanctus ꝑ ſuam oīpotentē vir
tutem. Hinc eſt ꝙ in columbe
ſpecie ſuꝑ xp̄m apparuit Hinc
etiaꝫ Gen̄. j. Spūs dei fereba
tur ſuper aquas Alex. ſic auis
fouēs oua dt gloſa. ſ ſi ponis
ſub aue vnum vł duo vel plu
ra oua vertit ea ꝑ naturam in
terius in carnem teſta manen
te exterius q̄tomagꝭ. ſi ponas
in altari vnam hoſtiam panis

vel duas ſiue centuꝫ ſiue mille vel plurimas manente panis exterius ſpecie. ſpūſſanctꝰ eas repente interius in corpus xp̄i ſua virtute ꝯuertit. Augꝰ. Cū panis ꝑ manus hoīs ad illam viſibilē ſpēꝫ ꝑducat̄. nō tn̄ ſanctificat̄ vt ſit tam dignū ſacramentū niſi oꝑante inuiſibiliter ſpū dei. qꝛ ſicut de virgine per ſpūmſanctū vera caro xp̄i ſine coitu eſt formata. ita ꝑ eundeꝫ de ſubſtātia panis miſtice idē corpus xp̄i cōſecrat̄. Attēde ꝙ dicit de ſubſtantia panis. non ꝙ ſit materia corꝑis xp̄i. ſed qꝛ panis ꝯuertit̄ in corpus chriſti. vn̄ v̓ſus. Corpus de pane corpus de virgīe. primum De cōuerſiuū. ſed materiale ſecundum. Hinc moraliter notādū eſt ꝙ cū irrōnalis creatura. ſcꝫ panis ꝑ verbum dei ⁊ ſpūꝫ eiꝰ in meliꝰ ꝯuertit̄ quāta ſit peccatoris duricia qui multis verbis ⁊ ſpūſſancti circa ſe oꝑatōnibꝫ ad cōuerſionem non ꝑducit̄. Jere. v. Indurauerūt facies ſuas ſupra petrā ⁊ noluerīt reuerti. Hec induratio finalis impenitentia ē. cuiꝰ triplex cauſa aſſignari poteſt. Prima longa ꝯſuetudo peccandi. Secūda incredulitas de iuſticia dei Tertia ſeductio inimici. De ꝓ

ma Sap. xiiij. Conualeſcente iniq̄ conſuetudine error tanq̄ꝫ lex cuſtoditꝰ eſt. Jere. xiij. Si mutare pōt ethyops pellē ſuā aut pardus varietates ſuas et vos poteritis bn̄ facere cū didiceritis malū. Gloſa. Conſuetudo peccandi quodāmodo ī naturā tranſit: ſed qđ homībꝫ impoſſibile eſt. deo eſt poſſibile. vt nō ethyops vel pardus. id eſt lōgeui pctōres ſuam naturam ꝑ ſe mutare videantur. ſed deus q̇ in illis oꝑatur. Auguſtinꝰ Uocabas me dn̄e ⁊ ſuſpirabam ligatꝰ nō ferro alieno. ſed mea verro volūtate. velle em̄ meū tenebat inimicus ⁊ inde mihi cathenā fecerat ⁊ cōſtrinxerat me. quippe ex voluntate ꝑuerſa facta ē libido. ⁊ dū ſeruit̄ libidini facta eſt cōſuetudo. ⁊ dum cōſuetudini nō reſiſtit̄ facta eſt neceſſitas De ſecūdo Soph. j. Uiſitabo ſuꝑ viros defixos in fecibꝫ ſuis q̇ dicūt in cordibꝫ ſuis nō faciet bene dn̄s ⁊ nō faciet male Gloſa Tollūt deo ꝓuidentiā putantes ꝙ nec bonis bona nec mal̓ mala poſſit reddere. ſed oīa caſu regant̄. Ps̄. Dixit inſipiens in corđ ſuo nō eſt deus. i. iuſtꝰ iudex q̇ vindicet pctā. Un̄ ſeq̇tur. Corrupti ſunt et abomia-

biles facti ſunt. De tertõ Oſee v. Nõ dabũt cogitatões ſuas vt reuertant ad dñm. q̃a ſpũs fornicationis in medio eoꝝ et dñm nõ cognouerũt. quaſi diceret. q꞉ ſpũs malign⁹ obſidet eos ⁊ excecat vt dñm nõ agnoſcant. ⁊ ꝓmiſſionibꝫ falſis ſeducit. ið ↄuerti nõ pñt Eccĩ. xxix. Repromiſſio neq̃ſſima mltos ꝑdidit. Geñ. xxxiiij. Egreſſa dina vt videret mulieres regiõis illius. vidit eã ſychem ṗnceps terre. i. dyabolus. ⁊ adamauit rapuit dormiuitq꞉ cum ea ⁊ agglutinata eſt aĩa eius cũ ea triſtemq꞉ blandicijs deliniuit. q꞉ mundi ꝓſpera peccati lenia. lõgam vitã falſo repromittit. iij. Reg. xxij. dĩc micheas. Egreſſus ſpũs ait. ego d̃cipiã achab egrediar ⁊ ero ſpũs mendax in ore oĩm ꝓphaꝝ eius q̇ dicebãt regi. Aſcende in ramoth galaad ⁊ vade ꝓſpere ⁊ tradet dñs inimicos tuos in man⁹ tuas. ⁊ in hoc deceptus eſt. ingreſſus eñ ꝑlium q̇dam ꝑcuſſit eũ caſu ſagitta inter pulmonẽ ⁊ ſtomachũ ⁊ grauiter vulneratus mortu⁹ ẽ veſꝑi. ſed q̃uis ob p̃dictas cauſas induratis ↄuerſio rara ſit. tñ deo oĩa poſſibilia ſunt. q̇ potẽs eſt de lapidibꝫ ſuſcitare filios abrae. ⁊ idõ ſuppliciter rogãdus ẽ vt ſicut ſpiritusſancti ꝟtute creaturã panis in corpus ſuũ cõuertit. ita nos in ſimilitudinẽ ymaginis bonitatis ſue ⁊ in corpus ſuuꝫ miſticũ cõuertat. vt ſim⁹ vnuꝫ cũ ipo in p̄ſenti ꝑ grãm et in futuro ꝑ gloriam. Amen.

De tribus mirabilibꝫ q̃ cõſiderant in corꝑis xp̄i poſſeſſione Thema ꝓrium

Sermo. xiij.

Venite comedite panẽ meũ vt s̃. Mirabilia oꝑa tua dñe et anĩa mea ↄgnoſcet nimis Pſ̃. vel aliõ ſile. Dicto iam ſupra de tribꝫ mirabilibꝫ ĩ corꝑis xp̄i cõſecratiõe. hic dicẽdũ eſt d̃ tribꝫ mirabilibus que etiam fiunt virtute ⁊ ꝑfectione conſecrationis. ⁊ attenduntur in eiuſdem corꝑis poſſeſſione. id eſt dum poſt conſecrationẽ illud adhuc exterius nobiſcuꝫ habem⁹. Primũ mirabile ẽ ꝙ tam magna res ↄtinet ſub taꝫ ꝑua ſpẽ panis. Scðm ꝙ vnũ ⁊ idem corpus eſt in plibꝫ loc̃. Tertiũ ꝙ licet ſit in pluribꝫ locis tñ ꝑ partes nõ eſt diuiſum ſed manet ĩ ſe ↄiunctũ. Primũ mirabile ſignum cõſiderãduꝫ in poſſeſſiõe dñici corꝑis eſt ꝙ tam magna res ſcꝫ. verũ ⁊ inte

grū corpus chriſti cōtinet ſub tam parua ſpecie panis. ⁊ huius mirabilis rei triplex pōt ratio aſſignari. Prima eſt demōſtratō magnitudinis ſapientie artificis tante rei. Secūda eq̄litas potētie xp̄i cū potētia dei. Tertia ſufficiēs cauſa ad finez ſacramēti. Prima rō q̄ tā parua ſpecies panis ſit vex et itegrū corpus xp̄i eſt demonſtratio magnitudis ſapientie artificis tante rei ſpūſſancti. videmus em̄ q̄ artifices quāto ſūt in arte ſculpendi peritiores. tāto ſculpunt ymagines ſubtiliores Vn̄ ſi artificib9 offeratur materia gēme vel metalli valō pua ⁊ roget in ea fieri ymago ſubtiliſſima. Minus ſubtil' reſpondet q̄ eaz facere nō poſſit quā tn̄ ma̧ie ſubtilis i arte facile facit. Sic ſit ad demōſtrādā incōpabilē ſpūſſancti ſapiētiā. ſub minima ſpecie ſacramēti facile fac̄ totū corp9 xp̄i Hic Sap. vij. Spūſſanct9 dr̄ eſſe ſubtilis. nō em̄ potes ei tā ſubtilem ptem panis in altari xpo nere q̄n ſciat ⁊ poſſit eā in vex corpus xp̄i conuertere. Dam. Quō fiet hoc ait vgo qm̄ virū nō cognoſco. Rn̄dit angelus. Spūſſanct9 ſupueniet in te ⁊ tu q̄ris quō panis fiet corpus xp̄i. ma̧ie tā puus dico tibi et ego. ſpūſſanct9 ſupueniet ⁊ ipe faciet hoc q̄ ſup naturaz ſunt ⁊ ſup intelligentiā. Scd̄a rō ad idez ſilitudo potētie xp̄i cū potentia dei. q̄cq̄d em̄ pōt fili9 di p naturaz hoc pōt filius hoīs pter pſone vnitatē Math. vlti. Data eſt mihi oīs ptās in ce lo ⁊ in terra. Amb. ſup illō verbū angeli. hic erit magn9 ⁊ filius altiſſimi vocabit. non ideo erit magnus q̄ ante ptū virginis magn9 nō fuerit. ſed q̄ potentiam quā dei filius an̄ tpa naturaliter hz hic erit ex tpe accepturus. q̄ ſicut in vnā pſonam. ita in vnam potentiā cōueniūt dei ⁊ hoīs filius. ſed di filius vbum patris illā habuit potentiā. q̄ minima pte corporis ope ſpūſſancti de vgine ſepata ſe veſtiuit. ⁊ ſe vere i eaz incluſit. ſm illud Verbū caro factū eſt ⁊ habitauit in nobis. g̃ ſilez poteſtatē dedit hoī xp̄o. ſcʒ vt poſſit facere corpus ſuū eſſe ſub minima ſpecie panis. Ps. dn̄s in ſyon magnus. ſyō interptat ſpeculū vt dt Aug9. et Papias. Et dubiū non ē q̄ magna ymago tā expreſſe ⁊ tā itegre apparet in tā paruo ſpeculo ſicut i magno. magn9 ergo dn̄s in ſyon. i. in ſpeclo eſſe

dicit quia verꝫ corpus xpi tam integraliter eſſe ſub pua ſpecie pāis ſicut ſub magna recte credit. Tertia rō ad idem eſt ſufficiens cā ad finem ſacramenti. ⁊ finis ſacramenti eſt aniam fidelē ſpūaliter cibare ⁊ ꝯtra malum ⁊ ad bonū ꝯfortare. cā huius efficiens eſt corpꝰ xpi. et id poteſt tam plene ſub ſpecie panis pua ſicut ſub magna. quia ſub vtraqꝫ equaliter vnitū eſt deo. ex q̄ fluit omnis virtus in ſacramento. quantocunqꝫ enī pua ſit ſpecies illa panis. ibi ē totum corpus xpi p ꝯuerſiōeꝫ ſanguis p connexionem. ania p ꝯiunctiōem ⁊ deitas integra p vnionē. vnde certū eſt ꝙ habet rationē cibandi ſpūaliter ⁊ ꝯfortādi aīam. Exo. xvj. Qui minus collegerat n̄ reperit minus de manna q̄ꝫ qui plus collegerat. Hylarius. Ubi ps eſt corporis. i. minima ps ſacramti. ibi eſt ⁊ totum corpus. cadē em̄ ratio eſt in corpe que i māna qd in eius figura preceſſit de q̄ dr. q̄ plus collegit nō habuit amplius atqꝫ q̄ minꝰ pauerat non habuit minus. non eſt em̄ quātitas viſibilis i hoc eſtimanda miſterio. ſed virtus ſpūalis. vn̄ qui multuꝫ vl' ma magnum panem cōſecrat non habet amplius q̄ꝫ verꝫ corpus dn̄i. ⁊ q̄ paruum nō habet minus q̄ꝫ integruꝫ corpus xpi ad ſalutem ſui. Secundū mirabile ſignum circa corpꝰ dn̄i eſt ꝙ vnum ⁊ idē corpꝰ ē in pluribus locis. in pluribꝫ hoſtijs. in pluribꝫ portionibꝫ Et hoc probat tribus modis. Prio p veracē ꝓpheciam. Scdo p manifeſtam rōnem. tertio p viſibilē ſilitudinē. Primo ꝓbat ꝙ corpus xpi poteſt eſſe i pluribꝫ locis p ꝓpheciam Mal' j. ad iudeos. Non eſt mihi volūtas i vobis dt dn̄s ⁊ munꝰ nō ſuſcipiam de manu veſtra. Ab ortu em̄ ſolis vſqꝫ ad occaſū magnum eſt nomē meū in gentibus ⁊ in omi loco ſacrificat et offert nomini meo oblatō mūda. ecce loca plurima exꝓmit ⁊ vnam oblationē mundā fidelium dicit. Exodi. xx. In omi loco in quo fuerit memoria nominis mei veniam ad te ⁊ bn̄dicā tibi. Memoria nois dn̄i eſt ſacrificiū altaris ſcꝫ corpus xpi. qd fieri iuſſit i cōmemorationem nois eiꝰ. hoc fit in multis locis. ⁊ in hoc venit vnꝰ dominus ad bn̄dicēdū nob. Secūdo ꝓbat idē p manifeſtā rōnē q̄ eſt ꝙ filius homis participat potentiā filij dei ꝓpt' pſone

vnitatē. Amb. Sicut in vnaꝫ
ꝑſonam ita in vnā potentiam
cōueniūt dei et hoīs filius. vñ
ſicut dei filius eſt eſſentialit̄ in
oībus rebus, ita dedit filio ho
minis vt corpꝰ eius ſacramēta
lit̄ eſſe poſſet in pluribꝫ locis.
Augꝰ. Intelligendū eſt corpꝰ
xp̄i eſſe in vno loco. i. ī celo vbi
aſcendit ad dexterā patris ſcꝫ
viſibiliter ī forma humana. ve
ritas tñ eiꝰ. i. diuinitas vbiqꝫ ē
Ueritas eius. i. verꝫ corpus in
oī altari ſacramētalit̄ eſt vbi ce
lebrat̄. Innocē. tertiꝰ: Diſpoſu
it celeſtis altitudo cōſilij. vt ſic
tres ꝑſone ſunt in vnitate eſſē
tie ſcꝫ pater ꝛ filius et ſpūſſan
ctꝰ. ita tres eſſent ſubſtantie in
vnitate ꝑſone. ſcꝫ diuitas chri
ſti corpus ꝛ aīa. Cū ḡ xp̄s Sm
naturā diuinā tribꝫ modis exi
ſtat in rebꝫ. ſcꝫ in oībꝫ ꝑ eſſenti
am. in ſolis iuſtis ꝑ gratiaꝫ. in
hoīe aſſumpto ꝑ vnionem. vo
luit vt idem ipſe Sm naturam
hūanam etiā tribꝫ modis in re
bus exiſteret. In celo localiter
in ꝟbo ꝑſonalr̄. in altari ſacra
mentalr̄. Uñ ſicut Sm diuini
tatem totus eſſentialiter eſt in
omnibꝫ rebꝫ. ita Sm humanita
tem totus ſacramētalr̄ eſt ī plu
ribus locis. Tertio ꝓbat̄ ideꝫ
ꝑ viſibilem ſimilitudinē q̄ cun

ctis in ſpeculo declarat̄. Nam
ſi faciei tue plura ꝓponas ſpe
cula. in omnibꝫ equaliter et ite
graliter vna facies apparebit.
Et ſi vnū ſpeculū in plura fru
ſta etiā ꝑua cōfringas. ꝑfecte
tua facies in ſingulis erit. ſpe
culū multiplicet̄ ꝛ in plura frā
gat̄. tñ facies in omnibꝫ manet
vna. nec mutat̄. Sic eſt reue
ra in ſacramento xp̄i q̄ ſpecu
lum dr̄ ꝛ imago dei. Sap. vij.
Speculuꝫ eſt ſine macula dei
maieſtas ꝛ imago bonitatis il
lius. Si ḡ ſpeculū. i. forma pa
nis in ꝑtes plures diuidat̄: in
ſingulis erit ymago vnita diui
nitati. i. verꝫ corpus xp̄i. Hier.
Singuli fideliū accipiūt xp̄m
dñm ꝛ in ſingulis portiōibꝫ to
tum eſt. nec ꝑ ſingulos minuit̄
ſed integrū ſe ꝓbet in ſingulis.

Tertium mirabile ſignū cir
ca corpus dñi eſt ꝙ licꝫ in plu
ribꝫ locis vl̄ hoſtijs vel portio
nibꝫ eſt. tñ ꝑ partes nō diuidit̄
vel nō eſt diuiſum ſed manet ī
ſe integrū ꝛ ꝯiunctū. j. Corꝫ. j
diuiſus eſt xp̄s. quaſi diceret.
nō eſt diuiſus. qꝛ licet ſit in ce
lo localr̄. in corde iuſti ſpūalit̄
in multis locis ſacramentalit̄.
tñ manet in ſe ꝯiunctum. ꝛ hu
ius mirabilis rei eſt rō ineffa
bilis vnio hoīs ꝛ dei. carnis ꝛ

verbi. Vnđ ſicut ꝟbū dei vbi
qꝫ eſt ⁊ totū replet celum ⁊ mū
dum manens indiuiſuꝫ. ſic de
dit corpori quod aſſumpſit vt
ſit ī vnitate pſone vniuit ī mul
tis locꝭ poſſe eſſe ⁊ ī ſe cōiūctū
manere. Grego. Sicut diuini
tas verbi dei vna eſt q̄ totū im
plet multis locis mundū. ita li
cet multis ⁊ innūerabilibꝫ die
bus illud ꝯſecretur corpꝰ. non
ſunt tñ multa corpa chriſti. ſed
vnum corpus cū illo qđ aſſū-
pſit de virgine ⁊ qđ dedit apo
ſtolis. diuinitas eñ ꝟbi q̄ vbi
qꝫ eſt replet illud ⁊ cōiungit et
facit vt ſicut ipſa vna ē ita veri
tas corpis xp̄i vnum eſt corpꝰ
ſic in veritate. Augꝰ. Qñ xp̄m
manducamus ptes de illo nō
facimꝰ. ſed in ſacramēto fit hoc
vnuſquiſqꝫ accipit pteꝫ ſuā in
ſacramēto ⁊ manet integer to
tus in ſeipſo. manet integer to
tus in celo. manet in corde tuo
totꝰ eñ erat apud patrē qñ ve
nit in virginē. impleuit illā nō
receſſit ab illo. venit in carneꝫ
vt cū hoīes manducarēt ⁊ ma
nebat integer apud patrem vt
angelos paſceret. Rogādus ē
ergo dñs licet nos ſimꝰ neceſ-
ſario corpaliter abinuicem di-
uiſi vt ſimus p ipm ſemp ꝯiun
cti ſpūaliter in caritate ⁊ digne
nos paſcat ſuo ī preſenti ſacra-
mento ⁊ plena viſione ſui cum
angelis in futuro. Amen

De tribus mirabilibꝫ in cor-
poris chriſti perceptiōe Thema
ma proprium

Sermo. xiiij.

Venite comedite pa
nem meum vt ſup.
Mirabilia opera
tua domine. ⁊ ani-
ma mea cognoſcet nimis Pš
Dicto parum ſuperius de tri-
bus mirabilibus diuine ope-
rationis que conſiderantur in
dominici corporis conſecratō
ne et poſtea de tribus alijs in
eiuſdem corporis poſſeſſione.
Hic conſequenter dicendum
eſt de tribus vltimis mirabili
bus conſiderandis in eius p-
ceptione. Primum mirabile
eſt ꝙ corpus chriſti dum man-
ducatur non minuitur. Secū-
dum ꝙ ſi non manducatur q̄-
dammodo minuitur. Tertiū
ꝙ dum manducat᷑ augmenta-
tur. Primum mirabile ſignuꝫ
conſiderandum in perceptio-
ne corporis domini eſt ꝙ cum
manducatur non minuitur. et
hoc eſt contra hereticos illos
qui dicunt Si corpus Chri-
ſti omni monte maius eſſꝫ tū-

iam diu clerici illud ꝯſumpſiſ ſent. Huius ergo tam mire rei ſcʒ incōſumptibilitatis corporis chriſti in mãducatiõe ſui triplex ratio põt aſſignari. Prima rõ eſt quotidiana ptãs ꝯſecrandi. ſecũda incorruptibilitas ſui. tercia infinita cã paſcẽdi. Prima rõ qꝫ corpus dñi dũ mãducat̃ ñ minuit̃ eſt q̃tidiana ptãs cõſecrandi. nam q̃a oĩ͞ibꝫ diebꝫ ⁊ oĩbꝫ fideliũ locꝭ et ſub tot hoſtijs quot ſufficiunt fidelibꝫ verum ⁊ vnitũ corpus xp̃i ex ꝑcepto eius ꝯſecrare poſſumꝰ Idcirco dũ illud mãducamꝰ conſumere vel minuere nõ poſſumus nec valemꝰ. ſicut em̃ ĩ nobis cã ſalutꝭ et̃ne ſp manet affectus illud mãducãdi ſic ⁊ poteſtas ⁊ effectꝰ ꝯſecrandi. ⁊ cũ iam ꝯſecratum mãducamꝰ nequaꝗ̃ illud minuimus. qꝛ qđ ſemp in ſe veraciter pſeuerat ĩtegrum ne ſacramẽtaliter in eccleſia poſſit deficere ſemp conſecrando in forma panis. quia ſacramentũ in nutriendo ⁊ renouando ꝯſeruamus. qđ pulcre figuratũ eſt in panibꝫ ꝓpoſitionis. De quibꝫ dꝛ Exo. xxv. Pones ſup menſam meã panes ꝓpoſitõis in cõſpectu meo ſemp. ⁊ quõ dꝛ ſup Leui. xxiiij Accipies panes. xij. et ſtatues illos ſup menſam meã. vt ſint panes in monimentũ oblatiõis dñi p ſingl'a ſabbata mutabunt̃ federe ſempiterno. Similiter de igne dei dꝛ Leui. vj. Ignis ĩ altari meo ſp ardebit. quẽ nu. ſa. ſub ligna mane per ſingulos dies. Ignis iſte nunꝗ̃ deficiet in altari ſed mẽſa illa cum panibꝫ et ignis cum altari deficit. quid igit̃ mentitus eſt deus. abſit. ſed vmbra defic it in ſynagoga. veritaſ manet nec deficit in eccleſia. ſacerdos em̃ nr̃ ſp ſacr̃m altaris cõſecrãdo nutrit ⁊ corpus xp̃i qđ in illo ſp idem eſt nunꝗ̃ in mãducatione fideliũ deficit. Secunda rõ ad idem eſt vera incorruptibilitas corpis huiꝰ. ſurrexit em̃ glorificatũ immortale ⁊ immutabile ⁊ ĩpoſſibile poſſe corrumpi. Ps. Nõ dabis ſanctũ tuũ videre corruptionẽ. vnde cũ illud mãducamus nõ ſicut alius cibꝫ corrũpit̃ nec mutat̃ in corpus noſtꝝ. ſed influit nobis ſine corruptõne ſui ſpũale nutrimentũ. Hoc figuratũ eſt iij. Reg. xvij. Ubi pugillus farine in domo vidue p multos dies cibãs totã familiã nõ deficit iuxta verbũ helye. Augꝰ. Qui manducat me dicit dñs viuit ꝓpter me. non ergo timea

mus manducare panē iſtū fratres ne forte ꝯſūmamus illum ꝛ poſtea qꝺ manducem⁹ nō inueniamus. qm̄ em̄ manducat vita mādicat. nec occidit q̄ manducat. ſed mortuos viuificat manducatus reficit. ſed nō deficit. viuit manducat⁹ q2 ſurrexit occiſus. Hinc etiā lapidi p̄cioſo ꝯpatur de q̄ virtus exit vt fantaſmata fugandi. vl' inflationes ſedandi. vel alia ſine diminutiōe ſui. De cu. xxxij. Conſtituit hoīez vt ſugat mel ꝺ petra. oleūq3 de ſaxo duriſſimo. Petra aūt erat xp̄s .j. Choꝝ. x. Sicut ḡ gēma virtutē ſuā effūdendo nō minuit. ſic corp⁹ domini nos paſcendo nō minorat. Tertia rō ad idem eſt cauſa paſcēdi. q̄tq̄t em̄ ad ip̄m accedere p̄nt paſtū ſufficientē in ipſo inueniūt. Hinc dn̄s fons viuus ꝛ lux vera vere d2 De p̄mo Geñ. ij. Fons aſcendebat e terra. i. xp̄s dicit glo. irrigans vniuerſam ſupficiem terre. i. inſpirans cordi vtilia ꝛ honeſta. Jere. ij. Dereliquerunt me fontē aque viue. Secūdo. Johan. j. Erat lux vera q̄ illūinat omnē hoīem venientez in hunc mundū. Sicut ḡ fons terram irrigat et ſine ſui diminutione herbas ꝛ arbores nutrit. Sic chriſtus eccleſiā paſcit Item ſicut ſol nō deficit toti mundo lumē ſuū3 cōicādo. ſic nec xp̄s eccleſiā totā paſcēdo. Hic euidens exemplū eſt in cādela. de qua milleſies tantus ſumi pōt ignis quāt⁹ in ea eſt. nec ꝓpter hoc minuit lumen eius. Igit multo potius dn̄s nos ſeipſo paſcit. nec tn̄ deficit. Ps. Oculi oīm in te ſperāt dn̄e ꝛ tu das eſcam illoꝝ in oī tp̄e. tu aūt idē ipſe es ꝛ anni tui nō deficient. Secūdū mirabile ſignū in ꝑceptiōe corpis domini eſt ꝙ ſi nō māducat quodāmodo minuit. Ad intelligentia3 tā mire rei ſciendū ꝙ duo ſunt corpora miſtica in hoc mūdo. ſc3 corpus miſticū xp̄i. ꝛ corpus diaboli ſiue antichriſti. Ad q̄ꝝ alteꝝ ꝑtinent oēs hoīes mundi. corpus xp̄i ſancta eſt eccl'ia tā̄ ip̄ſi⁹ mūda ꝛ fidel' ſpōſa cui⁹ ipſe caput eſt ꝛ ſingl'e pſone fideliū ſine culpa crimiali ſūt ipſi⁹ mēbra ꝛ oēs q̄ corp⁹ eius digne ſumūt mēbra ipſi⁹ fiunt. j. Choꝝ. xij. Vos eſt corp⁹ xp̄i ꝛ mēbra de mēbro. Sic ē ei corpus vnū ē ꝛ mēbra h3 m'ta ita ꝛ xp̄s. Itē. x. Vnū corp⁹ multi ſum⁹ q̄ de vno pāe ꝑticipam⁹ Ecōtra corp⁹ diaboli vniuerſitas ē iniq̄ꝝ tanq̄ illi⁹ meretrix

et adultera cuius ipſe caput eſt ⁊ ſingule pſone maloꝝ ſūt mē/bra. Job. xli. Corp⁹ ei⁹ q̄ſi ſcuta fuſilia ꝯpactū ſquamis ſe p̄mētib. Gre. Corp⁹ diaboli ſūt oēs iniq̄. qui q2 p obſtinatiōe3 duri ſunt ⁊ p vitā fragiles ſcu/tis fuſilib ꝯpanť. hoc corp⁹ diaboli recte cōpactu3 ſquamis ſe p̄mentib ď2. q2 cū de iniq̄tate ſua corripiť q̄b valet tergi/uerſionib ſe excuſare conatur ⁊ q̄ſi quaſdam ſquamas ďfenſionis obijcit. ne trāſfigi ſagitta veritatis poſſit. Apoč. xvij. dicit glo. ſup illud. Ueni oſtē/dam tibi damnationē meretricis magne. Meretrix iſta magna eſt antixp̄s ⁊ oēs mali qui tpe eius erunt. q̄ ſedet ſup aq̄s multas. i. iā regnat ſup malos p̄ñtes. quoꝝ oīm eſt ipſe caput Un̄ ſciendū q ſicut xp̄s per ſe ⁊ p ſuos ſemp ſtudet membra diaboli p̄cidere ⁊ mēbris ſuis incorpare. ſm illď Act. x. Surge petre occide ⁊ manduca. ſic diabolus p ſe et p ſuos conať mēbra xp̄i tollere ⁊ meretricis ſue mēbris vilib vnire. i. Peť. v. Sobrij eſtote ⁊ vigilate q̄a aduerſarius veſter dyabolus tanq̄3 leo rugiēs circuit q̄rens quē deuoret. Deu. xxxi. Populꝰ iſte fornicabiť poſt deos alienos ⁊ dereliq̄nt me. i. Choꝝ. vi. Neſcit3 q̄ veſtra corpa mē/bra ſūt xp̄i. tollēs ğ mēbra xp̄i faciā mēbra meretricis. qď abſit vt tātū nephas faciā. qď tñ heu multi faciunt. Aug. Non p̄ñt ſil' eſſe corpus xp̄i vel mē/bra xp̄i ⁊ mēbra meretric3. nec iſti dicēdi ſunt māducare cor/pus xp̄i q̄ ſunt mēbra meretri/cis. ecce q iſti mali nō manducant corp⁹ xp̄i. ſ. ſp̄ūaliť. ⁊ ſi mā/ducent ſacramētaliter. ſed non manducādo ſp̄ūaliter corpus xp̄i ⁊ male viuēdo tollūt membra xp̄i ⁊ faciūt ea mēbra dya/boli. ⁊ ſic diminuūt q̄ntū in ſe eſt corp⁹ xp̄i. qď eñ dyabolo ī aīabus accreſcit xp̄o decreſcit ⁊ corpus eius miſticū diminuitur. Tertiū mirabile ſignū in pceptiōe dñici corpis eſt q dū māducať a fidelib tūc augmē/tať. Et hoc pōt pbari dupliciť ſc3 rōne ⁊ ſimilitudine. Primo pbatur iſtud mirabile ea ratione q dum manducať corpus chriſti. non ipſum vt alius cibus in manducantem cōuertitur. ſed econuerſo vere mādu/cans ſpiritualiter in illud mu/tatur. nam manducantē ſe dominus ſui corpis miſtici membrum facit ⁊ ſibi ipſi eum icor/porās cū ſuo corpore quod de

virgine ſumpſit quodāmodo
vnum efficit. i. Choꝝ. x. Vnū
corpus multi ſumus q̇ de vno
pane ꝑticipam⁹. Itē. xij. Vos
eſtis corpus xp̄i ⁊ mēbra d̄ mē
bro Aug⁹. Cōmendauit chri-
ſtus in hoc ſacramento corp⁹
et ſanguinem qd̄ ſuum et fecit
noſipſos. nā ⁊ noſipſi corp⁹ ip
ſius facti ſumus. caro eni̅ no-
ſtra carni ei⁹ vnita ⁊ incorꝑata
vnū cū illa efficiṫ Oſee. vi. Cō
uertenṫ ſedentes in vmbra ei⁹
viuent tritico. i. dn̄ici corꝑis ſa
cramento qd̄ diciṫ vmbra xp̄i
qꝛ dat ſe ibi nō in ſua luce. ſed
i velamīe. Sic comedētes cō-
uertenṫ. qꝛ in corp⁹ xp̄i muta-
bunṫ. Et ſic patet dū multi fi-
delium comedūt corp⁹ xp̄i ⁊ in
illud ipi mutanṫ ⁊ mēbra eius
efficiunṫ ꝙ corp⁹ xp̄i dū man-
ducaṫ augmētaṫ. Secūdo ꝓ-
batur idē ſimilitudīe humane
ſcīe. nā q̄nto mag̃ hō ſciaꝫ ſu-
am alijs diſtribuit tāto ampli
us creſcit Math. xxv. Domīe
duo talēta tradidiſti mihi ecce
alia duo ſuꝑlucratus ſū. Boe
cius. Scīa eſt aīa nobilis poſ
ſeſſio q̄ auaꝝ dedignaṫ poſſeſ-
ſorem niſi publiceṫ elabiṫ. ⁊ di
ſtributa ſuſcipit incrementuꝫ.
Silr̄ diuina ſapīa incarnata
multis in cibum donata ſapiē
tes facit et in ſe q̄dāmodo con
uertit. ⁊ ſic dū comeditur n̄ mi
nuitur ſed augmētaṫ. Eccl̄. p̄.
Creator oīm creauit ſapiētiaꝫ
ſpū̄ſancto id ē incarnari fecit ⁊
ſm̄ datū ſuū ꝑbet illā diligen-
tibꝰ ſe. ⁊ in hoc ſapīa dei creſcit
dum multos in ſapīa creſcere
facit. Ephe. iiij. Creſcamus in
illo ꝑ oīa q̇ eſt caput nr̄m chri
ſtus ex q̄ totū corpus ꝯpactū
ſcꝫ ꝑ fidē ⁊ cōnexū ꝑ caritatem
in mēſurā vniuſcuiuſqꝫ mēbri
augmētum corꝑis facit in edi
ficationē ſui in caritate. Amē.

De q̄litate nr̄e ꝑparationis
ad ſacr̄m Thema, ꝓxium

Sermo. xv.

VEnite comedite pa
nē meum vt s̄. Pro
bet aūt ſeipm̄ hō et
ſic d̄ pane illo edat
p̄. Choꝝ. xi. ꝓbet. i. prepareṫ ſe
examinet purget. Item aliud.
Preparate corda veſtra domi
no p̄. Regum ſeptimo. Quar
tum principaliter circa ſacra-
mentuꝫ dominici corporis no
tandum eſt qualitas noſtre ꝑ-
parationis. Nam valde iuſtū
eſt vt ad tam dignum ⁊ vene-
randum cibum ſcilicet ad ip-
ſum dominuꝫ omniū nō incu

rate vel indeuote. ſed aliq̄ com
petenti modo p̄parati acceda
mus ad ip̄m. Exo. xix. Sacer
dotes q̄ accedunt ad dn̄m ſan
ctificent̄ ne ꝑcutiat eos ſimilit̄
ꝛ alij. Prepatio nr̄a pōt in tri
bus ꝯſiderari. Pr̄io in digni
te ſuſcipiēdi corꝑis. Scd̄o in
hoſtia ꝓpoſiti panis Tertio in
figura agni paſcal'. De duobꝫ
p̄mis pōt hic dici. ꝛ de tertio i
ſequēti. Primo modus nr̄e p̄
paratōis ad ſacramentū conſi
derat̄ in dignitate ipſius ſacri
corꝑis. Nā qꝛ mundiſſimuꝫ ē
ꝛ deo viuo plenū ꝛ vnituꝫ. ne
ceſſe eſt illud ſuſcipiēti ꝑ tria p̄
parari. ſcꝫ ꝑ fidei plenitudineꝫ
ꝑ mundicie magnitudinē. per
orōnis deuotiōeꝫ Primū p̄pa
ratiuū eſt fidei plenitudo. He
bre. x. Accedam⁹ cū vero cor
de in plenitudine fidei Cū ve
ro corde. i. cū vero intellectu ſi
ne errore. in plenitudie fidei. i.
in plena ſide credentes q̄ non
videm⁹. ſ. ſub ſpecie panis eſſe
totū xp̄m verū hoiem ꝛ verū de
um. ꝓpter hmōi fidei magnum
meritū. j. Pe. j. Credētes i chri
ſtum queꝫ nō videt̄ exultabit̄
leticia inenarrabili. Secūduꝫ
p̄paratiuū eſt mūdicie magni
tudo. qꝛ ꝯgruū ē vt vas ſit mū
dum ſuſceptuꝝ corpus mūdiſ

ſimum. Exo. xvi. Sume vas
vnū ꝛ mitte ibi mā. vas vnū q̄
ſi ſinglariter ꝛ excellenter mū
dum. Hinc Heb. ix. dicit apl's
vas iſtud eſſe vrnā aureā. deꝫ
cū cor q̄ſi auꝝ eſſe puriſſimuꝫ
ꝑ magnā mundiciā qd̄ capere
debet celeſtē panē. Alexander
papa. Nihil in ſacrificijs ma
ius eſſe pōt q̄ꝫ corp⁹ ꝛ ſanguis
xp̄i. nec vlla oblatō hac potior
ē. ſed oēs p̄cellit. q̄ pura deo cō
ſcientia offerēda eſt ꝛ pura mē
te ſumenda. Hugo Pura con
ſcientia eſt q̄ nō habet de p̄teri
to iuſtā accuſationē. de p̄nti iu
ſtam delectatōeꝫ. de futuro mi
nus iuſtam voluntatē. Mat.
xxvij. Joſeph petijt a Pylato
corp⁹ ieſu. Et accepto corpe in
uoluit illud in ſyndone mūda
Glo. Syndone munda ieſuꝫ
inuoluit q̄ pura mēte eū ſuſci
pit. Hinc etiā mos eccl'ie ha
bet vt ſacrificiū altaris nō ſeri
co non panno tincto. ſed poti⁹
lineo celebrat̄ Jn tribꝫ ꝙo que
ꝑducūt corpale lineū ad cādo
rē intelligunt̄ tria q̄ faciunt ad
noſtrā mūdificatōneꝫ. Pr̄io ci
lauat̄. Scd̄o torquet̄. Tertio
exiccat̄. Sic q̄ ad ſuſcipiendū
dn̄m noſtrū mundus vult fie
ri. Primo debet ꝑ aquam la
crimaꝝ lauari. Secundo per

opera penitētie torqueri. Tercio p furorē amoris dei a carnalium deſideriorū humore ſiccari. De primo Heb. x. Accedamus aſperſi corda a cōſciētia mala ⁊ abluti corpus aqua munda. i. mundati lacrimis a peccatis cordis ⁊ corpis. Exodi. xxx. Lauabit aarō ⁊ filij ei9 manus ⁊ pedes. i. opa et cogitatiōes aq̄ cōpunctōnis ⁊ confeſſiōis qn̄ acceſſuri ſunt ad altare ne forte moriant. Iere. iiij Laua a malicia cor tuū hieruſalē vt ſalua fias vſq₃ morabunt in te cogitationes noxie. Ps. Lauabo p ſinglās noctes id ē p ſingulis peccatis. lectuz meū. i. cōſciā₃ meā. lacrimis meis ſtratū meū rigabo. De ſecūdo Exodi. xxvi. Cortinas tabnaculi. i. ornatū anīe. facies de byſſo retorta. de opib9 pnie. ie iunijs. afflictionib9. orationib9 ⁊ hmōi. i. Cor. ix. Caſtigo corpus meū ⁊ in ſeruitutē redigo. Eccl. xxxiij. Seruo maliuolo id corpi tortura et compedes mitte illum in opationē ne vacet Ps. Multe tribulationes iuſtorū. De tertio ps. Aruit tāq̄₃ teſta virt9 mea quaſi diceret diuini amoris igne purgat9 ſū ab omni prauo hūore. Itē i ſole poſuit tabernaculu₃ ſuū ad ſiccandum ſc₃ p amorem diuinum vt fiat valde pulcrū ⁊ mūdū. Cant. iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊ macula nō eſt i te quaſi ſc₃ bn̄ lota torta ⁊ exiccata. Nu. xi. Sanctificami cras comedetis carnes. Tertiū prēparatiuum eſt orōnis deuotio Ps. Petierūt ⁊ venit coturnix ⁊ pane celi ſaturauit eos. Job iij. Anteq̄₃ comedam ſuſpiro. Hinc maria magdalena ⁊ alie deuote portabāt aromata vt quererent corp9 ieſu. Lu. xxiiij. Sic nobis acceſſuris ad corpus dn̄i plibanda eſt deuotionis oratio vt q2 forte min9 parati ſumus p ieiuniū ⁊ ꝯfeſſionē ſuppleat ſpūaliū aromatu₃. id eſt oblationū oratio. ij. Paral. xxx. Magna ps populi q̄ ſanctificata nō fuerat comedit phaſe. ⁊ orauit p eis ezechias rex dicēs. Dn̄s bonus ꝓpiciabit cunctis q̄ in toto corde req̄runt eū ⁊ non imputabit eis q2 minus ſanctificati ſunt. Auguſt. Quāuis q̄s pctō mordeat veniali. peccādi tn̄ nō habeat volūtatē ſatiſfaciat lacrimiſ ⁊ orōnib9. ⁊ ꝯfidēs de dn̄i miſeratione accedat ad eucharīſtiā intrepidus ⁊ ſecurus. Secūdo modus noſtre p̄paratiōnis conſiderat in hoſtia panis

Sicut eñ grana frumenti ar-
te hũana gradatim ꝓficiũt ad
panis cõplementũ. ſic aĩa pec
catrix gr̃a dei ꝓficit ad bonuꝫ
ſtatũ in q̃ licenter ſuſcipiat cor
pus dñicũ. Grana ex q̃bus fit
hoſtia ſignificãt ſtatũ peccato
ris ꝓpter tria. Sũt eñ dura et
furfure operta ⁊ ab inuicẽ di-
ſtincta. ſic pctõr dur⁹ eſt in cor
de q̃ non vult conuerti ad dul
cẽ deum de ſua iniq̃tate. Jere.
v. Indurauerunt facies ſuas
ſuꝑ petras ⁊ noluerũt reuerti.
Item peccator opert⁹ eſt qua-
ſi furfure pcti deformitate. ibi-
dẽ. ij. q̃ꝫ vilis facta es nim⁹ iter
vi. c. Item peccator diuiſus ẽ
a ꝓximo ſuo caritatꝭ ꝑuatione
Oſee. x. Diuiſum eſt cor eoruꝫ
nunc interibũt. ſed g̃na ad ſta
tum in q̃ ſunt in hoſtia ꝑ hunc
modũ ſunt deducta. Pño. cõ-
trita eſt duricies eoꝝ. ꝑ molã ⁊
in minimas ꝑtes redacta. Se
cundo a furfure ſunt mũdata.
Tertio cõmixta eſt farina ad i
uicẽ ꝑ aquã ⁊ ignẽ decocta ⁊ i
panem ſolidata. ſic pctõr q̃ di-
gn⁹ erit corpus dñi ſumere de
bet ſe ꝑ tria q̃ in his ſignant̃ ꝑ
parare. ſcꝫ ꝑ cordis cõtritionẽ
ꝑ oris confeſſionem. ⁊ ꝑ ꝓximi
dilectiõem. De ꝑmo yſa. xlvij.
Tolle molam mole farinã. q̃ſi
diceret. fac in te molã ſpũalem
de duobus molaribꝫ conſide-
rando miſcdiam dei ⁊ iuſticiã
ad emoliendũ cordis tui duri
ciam. miſericordiã q̃ſi ſupioreꝫ
lapidẽ q̃ nunc opatur ⁊ circũit
ſed poſt hanc vitã opari ceſſa-
bit. Pſ. Miſericordia tua do
mine magna eſt ſuꝑ me. Item
ꝯſiderando iuſticiã quaſi infe
rioreꝫ lapidẽ que nunc iacet ⁊
quieſcit. ſed poſt hãc vitam ele
uatur opat̃ ⁊ currit. Ezech. vij
Judicabo te iuxta vias tuas.
nõ parcet oculus me⁹ ⁊ miſere
bor. Math. xxi. Suꝑ quẽ ce-
ciderit lapis iſte ꝯteret eũ. Ro.
xi. Uide bonitatẽ dei ⁊ ſeueri-
tatem Job. xxiij. Deus emolu
it cor meũ ⁊ oĩpotẽs cõturba-
uit me. deus cui ꝓpriũ eſt miſe-
reri ſꝑ ⁊ parcere. oĩpotẽs queꝫ
oportꝫ iuſte iudicare. pſ. Sa-
crificiũ deo ſpũs ꝯtribulatus
cor contritũ ⁊ humiliatũ de⁹ ñ
deſpicies. De ſecũdo Amos
ix. Ecce ego mandabo et cõcu
tiam domũ iſrael. ſicut ꝯcutit̃ i
cribro. vbi ſcꝫ furfures ſeꝑant̃
a nucleis. impurũ a puro. ſic ꝑ
ꝯfeſſionẽ mũdat̃ aĩa a vili pec
cato. Pſ. Cõfeſſio ⁊ pulcritu-
do in ꝯſpectu ei⁹. i. Mach. iiij
dixit iudas et fratres eius. id ẽ
cõfitẽtes. ecce contriti ſunt ini

mici noſtri aſcendam⁹ nūc mū dare ſācta noſtra. Eccl'.ij. Qui timent dn̄m pparabunt corda ſua ⁊ in cōſpectu illius ſanctificabūt aīas ſuas. Glo. Felix aīa q̄ quotidie mūdat cor ſuū vt ſuſcipiat habitatorē ſuū deum cuius poſſeſſor nulli⁹ eget bono. quia oīm bonoꝝ auctorem in ſe habet. De tertio Geneſ. xviij. Accelera tria ſata ſimile cōmiſce ⁊ fac ſubcinericeos panes. vt ſcʒ vitulum optimū cum illis comederent. qui em̄ vitulū optimū. i. corp⁹ chriſti vult ſumere. prius debet de trib⁹ ſatis ſimile panē igne coquendo ſolidare. i. ad tres hominū differentias. ſ. ad ſupiores. eq̄les. ⁊ inferiores verā dilectionem ꝯſeruare. i. Cho. x. Vnus panis ⁊ vnū corp⁹ multi ſum⁹ q̄ de vno pane ⁊ d̄ vno calice participam⁹. Aug. Qui accipit miſteriū vnitatis et nō tenet vinculū pacis nō miſterium accipit pro ſe ſed contra ſe. Matt. xxij. Intrauit rex vt videret diſcūbentes ⁊ vidit vnū non habentē veſtem nuptialē id eſt caritatē. ⁊ ait miniſtris. ligatis manib⁹ ⁊ pedib⁹ eius ꝓijcite eum in tenebras exteriores. ibi erit flet⁹ ⁊ ſtridor dentium. Itē quito Si offers munus tuū ante altare. vade ꝑus recōciliari fratri tuo. Glo. Si fratrē leſiſti recōciliari ei. etiaʒ ſi aduerſari⁹ extiterat eſto beniuolus vt fiat amic⁹. et tūc offeres mun⁹ tuū. vt ſit deo gratū. Propter p̄dicta in pane notāda dr̄ Exod. xij. Azimā comedes ſine fermēto. i. paneʒ. ⁊ erit q̄ſi ſignū in manu tua. ⁊ q̄i monimentuʒ ante oculos tuos q̄ ſcʒ ſignificat̄ in eo vt dictum ē cordis cōtritio. oris ꝯfeſſio. ꝓximi dilectio. q̄bus debemus nos p̄parare vt digni poſſim⁹ ad chriſti corp⁹ accedere et eo ad fruendum in celo cum angelis ꝑuenire Amen

De p̄paratōe noſtra ⁊ manducatōe ſp̄uali. Thema ꝓpriū.

Sermo. xvi.

Venite ꝯmedite panē meū vt s̄. Probet autē ſeipſum hō ⁊ ſic d̄ pane illo edat. i. Cor. xi. Sanctificamini cras comedetꝭ carnes Nu. xi. Ecce agn⁹ dī Jo. i. Hic dicendū eſt q̄lit̄ in figura agni paſcal' ꝯſiderat̄ mod⁹ nr̄e p̄paratōis. De q̄ Exo. xij. legimus Hec figura in tres ꝑtes ē diuidēda. Prima ꝑs eſt ip̄e agn⁹ edēd⁹ Scd̄a fercula cū q̄b⁹ ē comedēdus. Tertia ꝑſonaꝝ edentiū hit⁹. In p̄ma diſcim⁹

preparari p fidei integritatem. In ſecunda p animi ꝟtuoſita/
te. In tertia p vite honeſtatē.
Prima ps hui⁹ figure ē ipſe a/
gnus q̄ ſm legē māducat. Et i
hoc tria conſiderant. Prio qn̄
comedēdus qꝛ in nocte. Se/
cundo q̄liter. qꝛ nō crud⁹. non
coct⁹ aq̄. ſed aſſus igni. Tertō
q̄d in eo comedit. q̄a caput cū
pedibꝫ ꝛ inteſtinis. Et i his fi/
dei nr̄e integritas de corpe xp̄i
figurat. In p̄mo ſcꝫ ꝙ agn⁹ in
nocte ꝯmedit cū res plene nō
videt credēdū ſignificat ꝙ cor
pus xp̄i nobis in p̄nti dari de
buit nō manifeſtū. ſed in ſacra
mento velatū Thob. xij. Sa
cramentū reges abſcōdere bo
nū eſt. iij. Reg. viij. Dn̄s dixit
vt habitaret in nebula. nūc ei
videmus i enigmate. i. in figu
ra obſcura quaſi in nocte tunc
aūt facie ad faciē quia in luce.
In ſecūdo ſcꝫ ꝙ non comedet
ex eo crudū ſignificat ꝙ nō de
bem⁹ credere xp̄m pur̄ hoīem
eſſe. Itē ꝙ non comederūt aq̄
coctum ſignificat ꝙ non debe
mus credere xp̄m ſm cōeꝫ ho
minū conſuetudinē cōceptum
aut natum. Item ꝙ comedert
aſſum igni ſignificat ꝙ chriſti
incarnatio ꝛ eius corpis cōſe/
cratio credenda eſt celebrari p

potentiā ſpūſſancti. In tertio
ſcꝫ caput agni cum pedibꝫ ꝛ in
teſtinis vorari p̄cipit ſignatū ē
eſſe credēdū ꝙ in hoc ſacramē
to tot⁹ xp̄s cū diuinitate et cor
pore ꝛ anima ꝯtinet ꝛ ſumitur
Secūda ps hui⁹ figure ſūt fer
cula tria cū q̄bꝫ ſolebant agnū
māducare. ſcꝫ lactuce agreſtes
panes azimi. et ſanguis agni.
Exo. xij. Edent carnes agni ꝛ
azimos panes cū lactucꝫ agre
ſtibꝫ ꝛ ſumēt de ſanguine agni
ꝛ ponent ſup vtrūqꝫ poſtem ꝛ
inſup liminaribꝫ domoꝝ. Pri/
mū ferculū. ſ. lactuce agreſtes
ſignificat dolorē de peccatis.
Secundū. ſ. panes azimi intē
tionē purā i opibꝫ bonis. Ter
ciū. ſ. ſanguis agni. memoriā ꝛ
imitationē dn̄ice paſſiōis q̄bꝫ
pparari dbet aīa fidelis. De p̄
mo Grego. Exodi. xij. Au. xi.
Lactuce agreſtes valde amare
ſunt. carnes ꝟo agni cum his
ſunt edende. qꝛ dū corpus xp̄i
accepimus p peccatis cōpūgi
debemus. vt amaritudo pnīe
abſtergat amorem pūerſe vite
Yſaie. xxxviij. Recogitabo tibi
oēs ānos meos in amaritudi/
ne aīe mee. De ſecūdo. j. Cor.
v. Epulemur nō in fermēto ve
teri. neqꝫ in fermento malicie ꝛ
neq̄cie. ſed in azimis ſinceritat/

tiis z veritatis, nõ in fermento
veteri, i. nõ in corruptione pec
cati ſupbie q̄ fit in deũ, neq; in
fermẽto malicie q̄ fit in p̄ximũ
neq; in fermẽto neq̄cie q̄ fit in
ſeipm. ſed epulemur in azimis
ſinceritatis z v̄itatis, i. in ſince
ritate a vicijs z in veritate bo
noꝝ opeꝝ, vt ſcz ſtudeam⁹ eẽ i
ſtatu inocẽtie vł noue vite ſine
fraude. De fermẽto veteri. Gre
gori⁹. Panes ſine fermento co
medit q̄ recta opa ſine corrup
tione vane glorie facit. De fer
mento malicie. idẽ Panes ſine
fermẽto mãducat, q̄ opa miſe
ricordie ſine peccati cõmixtio
ne exhibet ne puerſe rapiat qđ
q̄ſi recte diſpẽſat. vñ p Amos.
iiij. increpãdo dr. Sacrificate
de fermẽto laudẽ. de fermento
eñi laudẽ imolat q̄ deo ſacrifi
ciũ de rapina parat. De fermẽ
to neq̄cie. Exo. xij. Qui come
derit fermẽtatũ pibit aĩa ei⁹ de
filijs iſrael. Fermentatũ come
dere ẽ delectari pcti corruptio
ne qđ cõmittit in ſe. Ps. Dixit
iniuſt⁹ vt delinq̄t in ſemetipſo
De tertio ferculo ſupra dicto
Grego. Sanguis agni. i. chri
ſti ſup vtrũq; poſtẽ ponit quã
do nõ ſolũ ore corpis. ſed etiaz
ore mẽtis haurit, z ad imitatõ
nem intẽta mẽte cogitat. Naz
q̄ ſic redẽptoris ſanguinẽ acci
pit vt imitari paſſionez ei⁹ nec
dum velit in vno tm̄ poſte ſan
guinem ponit. Itẽ in ſuplimi
naribꝫ ponendus eſt ſanguis
agni. qꝛ nõ tm̄ in memoria ſed
in mãifeſto debet portari crux
paſſionis xp̄i. ad Gal. vi. Mi
hi abſit gloriari niſi i cruce do
mini noſtri ieſu xp̄i p quẽ mihi
mũdus crucifixus ẽ et ego mũ
do. Et ibidẽ ſtatim poſt ſubdi
tur. Ego eñi ſtigmata dñi ieſu
in corpe meo porto Tertia ps
huius figure ẽ habit⁹ ſiue tria
inſignia illoꝝ q̄ manducãt ag
nũ. ſ. cingulos renũ. calciamẽ
ta pedum. baculus manuum.
Exo. xij. Sic comedetis agnuz
Renes veſtros accingetis. cal
ciamẽta in pedibꝫ habebitis. te
nentes baculos i manibꝫ. Pri
mũ deſignat carnis z mẽtis cõ
tinentiã. Secundũ exemploꝝ
patrũ cuſtodiam. Tertiũ viti
orum noſtroꝝ correctionẽ. Et
hec exigunt ad cõicantium p̄
parationem. Primũ prepara
tiuũ carnis z mẽtis cõtinentia
in cingulo renũ figurata. Gre
gorius. In renibus accipitur
carnis delectatio. Unde Ps.
Ure renes meos z cor meum
Qui ergo paſca comedit renes
accingit, quia q̄ corpus chriſti

accipit. voluptatē domet. lux/
uriā refrenet Hec pparatio cō
tinentie attēdenda eſt q̄tuz ad
tria hoīm genera. ſcꝫ coniuga/
tos in continentia penitentes
ꝛ ſpūales Primi ante ſacrā cō
munionē ſeruare debēt ꝯtinē/
tiam aliquantā. Secundi lon
giorē. Tertij ꝯtinuā. De pmo
dr ad dauid. p. Re. xxi. Si pu
eri mundi ſunt maxime a muli
eribus manducent. ſcꝫ panem
ſanctum. Reſpōdit dauid Si
de mulierib9 agitur cōtinuimꝰ
nos ab heri ꝛ nudiuſtertiꝰ de/
dit ergo ei ſacerdos ſanctifica
tum panē Exo. xix. Deſcendet
dominus coram oī plebe ſup
mōtē ſynai. ſcilicet in igne ꝛ nu
bis caligine. Eſtote ergo para
ti in diem tertium ne appropi
quetis vxorib9 veſtris ſi tal' cō
tinentia ſeruata eſt ad figuraz
quāto magis ſeruanda erit ad
ſuſcipiendā corpis xpi verita/
tem. De ſecūdo Leui. xxij. Ho
mo q̄ fuerit leproſus aut pati/
ens fluxum ſeminis. i. peccās
p incontinentiā carnis nō ve/
ſcet' de his q̄ ſanctificata ſunt
mihi donec ſanet' ſcꝫ p penitē/
tiam. Hinc ſtatuti ſunt añ pa/
ſca quadraginta dies peniten
tie. vt hijs pactis in ieiunio et
orationib9 ꝛ cōtinētia ꝛ bonis
opibus tunc poſſint cōmuni/
care penitentes cum alijs bo/
nis xpianiſ. Hinc ſup illud. p.
Chor. xi. Si noſmetipſos di
iudicaremus nō vtiqꝫ iudica/
remur dicit Augꝰ. Ab ipa mē
te penitentis talis ſententia p
ferat' vt ſe indignū iudicet par
ticipationis corpis et ſanguis
domini ꝛ ad tempꝰ p eccleſia/
ſticam diſciplinaz a ſacramēto
celeſt' panis ſeparet'. Indigne
eñ accipit. ſi tūc accipit qñ de
bet agere penitentiā. i. qñ inci/
pit. ergo pus ſe iudicet ꝛ ſeueri
tate penitentie ſe exerceat vt a
ſe iudicatus nō iudicet' a dño.
De tertio ſcꝫ de cōtinentia cō/
tinua ꝛ ſempiterna religioſorū
ꝛ in ſacris ordinib9 exiſtentiuz
Lu. xij. Sint lumbi veſtri pre
cincti ꝛ vos ſimiles hoīb9 expe
ctantib9 dñm ſuū. qr eñ tales
ſemper debent ad ſuſcipiendū
dominū vigilare ꝛ expectare ꝛ
parati eſſe. nunq̄ꝫ debent ſolue
re cingulum cōtinentie. ſed oī
modā ꝛ ppetuam caſtitatē ſer
uare. Leuiti. xxi. Sacerdotes
ſancti erunt dño ſuo et nō pol
luent nomen eius. Inceſum
eñ domini ꝛ panes dei ſui of/
ferent ꝛ ideo ſancti erunt. ꝛ ibi
dem Sit ergo ſanctus quia ꝛ
ego ſanctus ſum dominus q̄

ſanctifico vos. de quo etiã venerabilis inq̄t Beda. Si veteris teſtamẽti ſacerdotes ſcḋm ordinem vicis ſue intraturi tẽplum ad offerẽdas legales hoſtias a ꝓprijs vxoribꝰ oportuit abſtinere. q̄tomagis noſtri ſacerdotes. q̄s ad cõſecrandũ ſacroſanctum corpus dñi paratos ſemꝑ eſſe oportet continuam ꝛ ſempit̃nam debent caſtitatem obſeruare. Secundũ ꝑparatiuũ eſt exemploꝝ patruꝫ cuſtodia per calciamẽta pedũ figurata. Gregoriꝰ Calciamenta in pedibus habere eſt mortuoꝝ patrum vitam aſpicere ꝛ noſtra veſtigia a peccati vulnere cuſtodire. Cant. vij. Quã pulcri ſunt greſſus tui in calciamentis filia principis. Greſſus ſunt ꝑfectus operum ĩ calciamentis. i. in conſideratõe vite patrum. Tertium ꝑparatiuum eſt correctionis diſcipliña in baculis manuum figurata. Baculus em̃ ſignificat rectitudinẽ iuſticie qua noſipſos debemus de noſtris exceſſibꝰ añ cõmunionẽ iudicare. pš. Virga directionis virga regni tui apprehendite diſciplinã neq̄n do iraſcat̃ dominus ꝛ pereatꝭ de via iuſta. ꝓ. Choꝝ. xi. Qui manducat ꝛ bibit indigne, iudicium ſibi manducat ꝛ bibit. non dijudicans corpus domini q̄ ſi noſmetipſos dijudicaremus nõ vtiq̄ iudicaremur. Auguſtinꝰ. Aſcẽdat homo aduerſum ſe tribunal mentis ſue et cõſtituto in corde iudicio aſſit accuſatrix cogitatio et teſtis conſcientia ꝛ carnifex timor dĩ Inde quidam ſanguis anime confitentis per lacrimas profluat. ꝛ ſic ceſſat vindicta diuina cum confeſſio ꝛ correctio ꝑcedit humana. ꝛ fit homo dignus ad ſumẽdum chriſti corpus. verum nunc in ſacramento et perfecta fruitione in futuro. De primo Deut. viij. Afflixit te dominus penuria et dedit tibi cibum mãna qḋ ignorabas tu ꝛ patres tui vt oſtenderet tibi q̄ non tm̃ in ſolo pane viuit homo ſed ĩ omni verbo quod egreditur de ore domini. afflixit te. id eſt fecit vt te affligeres ꝛ corrigeres. penuria. i. pena inuoluntatis tue et voluptatis carentia. ꝛ tunc dedit tibi celeſtem panem corporis ſui. De ſecundo Heb. xij. Dĩs diſciplina in pñti q̄dẽ videtur nõ eſſe gaudij ſed meroris. poſtea aũt fructũ pacatiſſimũ exercitatis ꝑ eam mentibꝰ reddet iuſticiam. Amen

De triplici mãducandi mo
do, ꝛ p̄mo de ſacramẽtali tm̃ q̃
indigne manducant maliuoli
ꝛ doloſi Thema ꝓprium

Sermo .xvij.

Venite comedite. vt
a p̄ncipio. Jtẽ the-
ma ꝓpriũ. Quicũq̧
mãducauerit vl' bi
berit calicẽ dñi indigne reꝰ erit
corꝑis et ſanguĩs dñi. j. Cor.
xi. Quintum p̄ncipaliter cir-
ca ſacramẽtũ dñici corꝑis no-
tãdũ eſt modus mãducatiõis
Et hic eſt triplex. ſ. ſacramẽtal'
tm̃, ſpũalis tm̃, ſacramẽtalis ꝛ
ſpũalis ſimul. Ad hoc ſane in
telligendũ Sciẽdũ ꝙ in cibo
altaris duo ſunt, ſcꝫ ſacramen
tũ ꝛ virtus ſacramẽti. Sacra
mentũ vt d̾t Augꝰ in duobus
cõſtat, ſ. viſibili pãis ꝛ vini ſpe
cie, ꝛ inuiſibili carne ꝛ ſanguĩe
chriſti. Virtus ꝟo ſacramẽti ẽ
ſanatio a dãnatõe mortis eter
ne. Hanc ꝟtutẽ ſacramẽti cre-
diderunt ꝛ ſpũaliter guſtauerũt
oẽs ſaluandi ab origine mũdi
ꝛ q̃tidie guſtant omnes boni
xp̄iani Sacrm̃ ꝟo altaris, i. vi
ſibilem ſpeciem panis cũ car-
ne xp̄i manducant ſoli chriſtia
ni, ꝛ hoc tam boni q̧ mali. ſed
modo diſſimili, qꝛ mali mãdu
cãt ſacrm̃ tm̃, i, ſub viſibili ſpe
cie panis corpus xp̄i. ſed non
manducant virtutẽ ſacramẽti
ſpũalem, i. ſalutem ꝛ vitã eter-
nã. Boni ꝟo manducãt vtrũ-
q̧ ſimul, ſ. ſacramentũ ꝛ ꝟtutẽ
ſacramẽti. Ex his patet triplex
modus manducãdi corpꝰ xp̄i
Primꝰ ſacramẽtalis tm̃. Se-
cundus ſpũalis tm̃. Tertiꝰ ſa-
cramentalis ꝛ ſpũalis ſimul.
Prĩo modo manducant mali
chriſtiani. Scd̃o oẽs ſaluãdi.
Tertõ ſoli boni xp̄iani. Primi
mãducant ꝛ non manducant
Secundi nõ manducant ſed
tñ manducant. Tertij mandu
cant ꝛ manducant. Primꝰ mo
dus mãducãdi corpꝰ xp̄i eſt ſa
cramentaliter tm̃ q̃ mali chri-
ſtiani manducant, qꝛ veneran
dum corpꝰ in mortali peccato
ore polluto ſumẽtes cordis af
fectum ad influẽtiã virtutꝫ bo
nitatis eius peccatis ſuis imũ
dis ꝛ durꝫ q̃ luto ꝛ lapide clau
dunt. Ezech. xiiij. Poſuerũt i-
mundicias ſuas ĩ cordibꝰ ſuis
et ydola ſua ſcandalũ iniq̃tatꝫ
ſue ſtatuerunt ꝯ faciẽ ſuã. Jſti
mãducãt ꝛ nõ mãducãt. Mã
ducãt q̇dem qꝛ corpꝰ xp̄i ſacra
mentalit̾ ſumũt ſed tñ nõ man
ducant, qꝛ ꝟtutẽ ſpũalẽ, i. ſalu-
tẽ aĩe nõ ꝑcipiũt. Eccl'. vi. Eſt
aliud malũ qd̃ vidi ſub ſole et

q̄dem frequēs apud hoīes vir cui dedit deus diuitias ⁊ ſubſtantiam ⁊ honorē nec tribuit ei poteſtatē vt comedat ex eo. Heb. vi. Habemus altare de quo edere nō habent poteſtatem q̄ tabernaculo deſeruiunt .i. pctīs carnalibꝫ. j. Cor. x. nō poteſtis bibere calicē dn̄i ⁊ calicē demonioꝝ. Greg. Eſt q̄dē in peccatoribꝫ ⁊ indigne ſumētibꝫ vera caro xp̄i ⁊ verus ſanguis videlicꝫ p̄ſentiali eſſentia non ſalubri efficientia. Aug⁹. Qui diſcordat a xp̄o nec manducat carnem ei⁹ nec bibit ſanguinē. ⁊ ſi tante rei ſacramētū q̄tidie ſumat. ſibi tn̄ erit ad iudiciū. Diſcordat a xp̄o qui cordis affectum ab eo auertēs ad peccatū cōuertit. Et talis infelix valde dici pōt ad quē tātū bonū freq̄nter venit ⁊ nullum ſp̄uale lucrū inde ꝑcipit. Hoc modo. ſ. ſacramentalr̄ tm̄ manducantiū tria ſunt genera. Primi maliuoli. ſecundi doloſi. tercij p̄ſumptuoſi. Primi ſūt qui corpus xp̄i ſumunt in peccādi voluntate Secūdi ſunt hypocrite q̄ foris boni apparētes occulte ſūt praui. ⁊ tanq̄ iuſti accedūt ad altare. Tertij ſunt q̄ manifeſte mali ſunt tn̄ p̄ſumūt manducare. De p̄mis duobꝫ poteſt hic dici. ⁊ de tertijs in ſequenti. De p̄mo genere dicit̄ yſa. xxix. Appropīquat eīn populus iſte ore. cor aūt eoꝝ longe eſt a me. Appropinq̄t ore ꝑ ſacramenti ſumptionē. ſed cor longe eſt ꝑ peccati volūtatem. Tales tria mala ſequunt̄. ſcilicꝫ pctī ſui aggrauatio. A gratia xp̄i ſeꝑatio. Ad eternam penā damnatio. De p̄mo Mat. xv. Non eſt bonū ſumere panem filioꝝ ⁊ mittere canibꝫ. id eſt maliuolis Aug⁹. Habētes voluntatē peccādi variari magis dico eucharistie ꝑceptione q̄ꝫ purificari. De ſecundo Sapien. j. Peruerſe cogitatōes ſeperant a deo. qm̄ in maliuolā aīam nō intrabit ſapiētia. nec habitabit ī corpe ſubdito peccatis. De tertio. j. ad Choꝝ. xj. Quicūq̄ manducauerit panē vel biberit calicē dn̄i indigne. reus erit corpis ⁊ ſanguis dn̄i Amb. Indignus eſt q̄ nō deuota mēte accedit ad eucharistiā aut ī peccādi volūtate manēs hic reus ē corpis et ſanguinis dn̄i. i. acſi xp̄m occiderit punietur. De ſecūdo genere malorū indigne cōicantiū ſcꝫ de doloſis ſiue hypocritis. ij. Thimo. iij. In nouiſſimis diebus iſtabūt tp̄a ꝑiculoſa et erūt hoīes

ſeipſos amantes habētes q̄dē
ſpeciē pietatꝭ. virtutē aūt eius
abnegantes Glo. Speciē pie
tatis ⁊ religionis q̄ eadē ſacra
mēta hn̄t cū pijs. ꝟtutē.i. cari
tatē abnegātes. multa.ſ. mala
occulte ꝑpetrātes et manifeſta
fallacijs excuſando. Tales ſiꝉr
tria mala ſequūꝉ. qꝛ ſocij iude
ꝓditoris efficiunꝉ. Coꝛā toto
mūdo cōfundenꝉ. Extra btōꝝ
ꝯſoꝛtiū ꝓijcienꝉ. De ꝑmo Jo.
xiij. Qui māducat panē meuꝫ
leuabit ꝯtra me calcaneū ſuuꝫ
Hoc dꝛ de iuda et ſibi ſilib9. et
de fictis dn̄i amicis. Glo. Qui
māducat panē meū nō vt ꝓfi
ciat ſed vt lateat is me ꝯculca
bit.i. tradet Qui ḡ vult latere ī
pctīs ſuis ſub pulcra ſpecie re
ligionis ⁊ cōmunionis ſilis ef
ficiꝉ ⁊ ſoci9 iude ꝓditoris. De
ſecūdo Eccꝉ.i. Ne ſis incredi
bilis timoris dn̄i ⁊ ne acceſſe
ris ad illū duplici corde nec fu
eris hipocrita ī ꝯſpectu hoīm
ne forte reuelet deus abſconſa
tua ⁊ ī medio ſynagoge elidat
te qm̄ acceſſiſti maligne ad do
minū et coꝛ tuū plenū eſt dolo
⁊ fallacia Naum.iij. Ecce ego
ad te meretrix ſpecioſa dt dn̄s
id ē aīa foris pulchꝛa int9 īmū
da ⁊ reuelabo pudēda tua ī fa
cie tua ⁊ oſtendā gentib9 nudi
tateꝫ tuā ⁊ regib9 ignominiam
tuam ⁊ ꝓijciā ſuꝑ te abomina
tiones tuas ⁊ ꝯtumelijs affici
am te. De tertio Math.xxiij.
Ve vob hypocrite q̄ ſiles eſtꝭ
ſepulcris dealbatꝭ q̄ foris ap
parēt hoīb9 ſpecioſa int9 auteꝫ
ſunt plena oſſib9 moꝛtuoꝝ ⁊ oī
ſpurcicia.i. putredine verme ⁊
fetoꝛe. Sic ⁊ vos a foris appa
retꝭ hoīb9 ſpecioſi. int9 aūt eſtꝭ
pleni hypocriſi.i. amoꝛe vane
laudis et inq̄tate.i. cupiditate
tempalium ⁊ odio veritatꝭ. Et
ideo ꝑmo dꝛ Ve vobis. id eſt.
extra btōꝝ ꝯſoꝛtiū miſerabilis
ꝓiectio. Leui. vij. Aīa pollu
ta hypocriſi dꝛ intelligi q̄ ede
rit de carnib9 hoſtie pacificoꝝ
id ē coꝛpis xp̄i q̄ oblata ē dn̄o
ꝑibit de populis ſuis.i. eijcieꝉ
de ſaluādis ad dānatiōeꝫ moꝛ
tis etn̄e Sed ecce ꝯ tā magna
mala dat leue remediū diuina
clementia qđ eſt ſpūalis ꝯuer
ſio ſcꝫ bonū fieri de malo Ps.
Declina a malo ⁊ fac bonum.
Et ex freq̄nti bene agere fit bo
nus hō. Et cū bon9 ē ſequunꝉ
eū tria bona. ſcꝫ pene debite re
laxatio. diuīe grē reſtitutio. et
ne glorie acq̄ſitio. De ꝑmo .iij.
Reg.i. Si fuit vir bonus nec
vn9 q̄dē capill9 ei9 in terrā ca
det.i. ab oī pena erit immunis

Ezech.xxxiij. Si dixero ipio
morte morieris z egerit pniaz d
pctō suo, vita viuet et nō mori
et. De scdo ps. Bñfac dñe bo
nis z rectis corde. Prouer.xij.
Qui bon⁹ ē hauriet salutem a
dño z grāz. De tertio Math.
xxv. Euge serue bone et fi. qz i
pau.fu.fi.sup mlta te 9sti.in. i
gau.dñi tui Euge q̄si bñ gau-
de serue bone. qz ī pauca fuisti
fidel.i.ī bonis q̄ tibi cōmisi be
ne negociat⁹ es. sup mlta te cō
stituam.i. supra bona etni gau
dij. vñ intra ī gaudium dñi di
tui vt.s.oī tpe gaudio pfruaris
ysa.li. Venièt in syon laudan
tes z leticia sempitna sup capi
ta eorū. qz cā etne leticie erit in
dñi di sui 9tēplatōe. Jere.xxxi
Venièt z laudabunt in mon-
tem syon z confluent ad bona
dñi tūc letabit virgo in choro.
iuuenes z senes siml. virgo est
beata vgo Maria pñtatrix in
choro celesti Juuenes sūt oēs
beati. senes angeli. Jsti sil de-
um laudabūt z in bonis eius
sine fine gaudebunt Amen

De secundo modo mandu
candi spirituali tm̄ quo boni
manducant. Thema propri-
um.

Sermo.xviij.

Venite comedite pa
nē meū zc. vt s. Pa
tres nři oēs eādem
escā spūalē mandu
cauerūt.i. Chor.x. id est oēs bo
ni veteres in māna cibū iuisi-
bilē.s.xpm spūalr itellexerūt. cre
diderūt. gustauerūt. z ab etna
morte p eū sanati sunt. Secū
dus modus māducādi xpm ē
spūalis tm̄. z isto mō oēs sal
uati ab initio māducauerūt et
saluandi manducant. Jsti vo
nō manducāt z tm̄ manducāt
Amb. Nō māducans mādu
cat z māducans nō māducat.
qz scz nō māducās sacramēta
lit aliqñ māducat spūalr. z ecō
uerso. Eccl.vi. Est vir cui de⁹
dedit diuitias substantiā z ho
norē zc. nec tribuit ei ptātez vt
comedat ex eo. sed hō extrane-
us vorabit illō.s. cū magno de
siderio spūaliter māducando
Circa spūalem māducatōnez
tria sunt cōsideranda. scz diffe
rentia psonarū sic manducan
tium. ratio spiritualiter man-
ducandi. z effectus manduca
tionis huius. Prima triplex ē
scz incipientium, pficientiuz z
pfectorum. Math.xiiij. Mā
ducantium fuerunt quinqz mi
lia virorum. exceptis mulieri-
bus z paruulis. Jn paruulis

ſignant̃ incipientes.in mulieri
bus ꝓficientes.in viris ꝑfecti.
Secundū circa idē ꝯſideran/
dū eſt rō qua dicunt̃ iam dicti
ſpūaliter mānducare. Vn̄ ſcie
dū ꝙ ꝓmi ſcȝ incipientes man
ducāt ſpūalit̃ rōne fidei ſalua/
toris. Secūdi rōne bone con
uerſatōis. Tertij rōne deuote
meditatōis Primi ſcȝ incipiē/
tes māducant ſpūalit̃ rōne fi/
dei ſaluatoꝝ. Abac.ij. Heb.x.
Juſtꝰ ex fide viuet tanꝙ̄ ex ci/
bo ſpūali. Augꝰ. Crede ꝛ mā/
ducaſti. Credere em̄ in xp̄m ē
credendo in eum ire. ipi corde
inherere.in ipſo dlectari. ꝛ per
veram caritatē mēbris eiꝰ icoꝛ
poꝛari. Secundi.ſ. ꝓficientes
manducant ſpūaliter rōne bo
ne ꝯuerſatōnis. Joh.iiij. Ego
cibum habeo māducare queȝ
vos neſcitis. Meꝰ cibꝰ ē vt fa/
ciā volūtatē patris mei. Eccl'.
xv. Qui timet deū faciet bona
ꝛc.cibauit eum pane vite Iſte
cibꝰ bone ꝯuerſatōins cōſiſtit
ex tribꝰ ꝟtutibꝰ quaſi ex tribus
ferculis.ſcȝ.innocētia.peniten
tia ꝛ miſcꝺia De ꝓmo pſ. Per
cuſſus ſuȝ vt venū et aruit coꝛ
meū.qꝛ oblitꝰ ſū comedere pa
nem meū.ſ.innocētie.dū dele/
ctaboꝛ cibo malicie. Aug. Pa
nem de altari ſpūaliter mādu/
care eſt innocentiam ad altare
poꝛtare.debitoꝛibꝰ pctā dimit
tere. De ſecundo pſ. Surgite
poſtꝙ̄ ſede.q̄ man.pa.doloꝛis
ſcȝ pnie ꝓ pctis Thob.i. Mā
ducauerūt panē in luctu et tre
moꝛe memoꝛās ſmonē amos
dies feſti veſtri.i.gaudij in pec
catis ꝯuertent̃ in lamentatōeȝ
ꝛ luctū.pſ.cinerē tanꝙ̄ paneȝ
manducabā.cinerē.ſ.pnie De
tertio Prouer.xi. Bn̄facit aīe
ſue vir miſericoꝛs.qꝛ dū pauꝑ
ab eo coꝛpaliter reficit̃ ipe mul
to melius a deo ſpūalr̃ paſcit̃.
Apocal'.iij. Ecce ſto ad oſtiuȝ
ꝛ pulſo ſcȝ in paupe.ſi q̄s ape/
ruerit mihi intrabo ad eū et ce
nabo cū eo ꝛ ipſe mecū. Ter/
cij ſcȝ ꝑfecti māducant ſpūalit̃
rōne deuote meditatōnis.ꝛ in
hac manducatione tria erūt q̄
in comeſtione coꝛpali ꝯſiſtunt
ſcȝ appetitus.maſticatio.ꝛ dele
ctatio. Primo em̄ debemꝰ ſpū
aliter eſurire xp̄m cibū noſtrū
intimo coꝛde deſiderādo. Se
cūdo maſticare magna diſcre
tione cogitatiōis diſcutiendo.
Tertio in eo delectari dulcedi
nē eius eligendo Primo debe
mus ſpūaliter eſurire xp̄m ar/
dentiꝰ deſiderādo. Job.xxxi.ſi
non dixerūt viri taber.mei q̄s
det vt d car.eius ſatu.q̄ſi opta

bant ⁊ deſiderabant ſaturari. Eccl. xxiiij. Qui edunt me adhuc eſurient. Gre. In delicijs carnis appetit⁹ placet, experiētia diſplicet, q̄ꝛ q̄ mag⁹ ſentit̄ q̄ꝛ earum ſaturitas mentē nō replet ſed cruciat eo magis cognoſcitur q̄d faſtidiat̄. In ſpūalib⁹ d licijs ſaturitas appetitū parit, q̄ꝛ quātomagis carū ſapoꝛ pcipit̄ eo ampli⁹ cognoſcit̄ q̄ꝛ auidius amet̄. yſa. xxvi. Dn̄e nomē tuū ⁊ memoriale tuū in deſiderio aīe. anīa mea deſiderabit te in nocte. ſ. aduerſitat̄. ps̄ Dn̄e an̄ te om. de. m. ⁊ ge. me⁹ Secundo debem⁹ ſpūalr̄ maſticare totū xp̄m ſcꝫ membra ⁊ caput. i. noſipſos et ſanctos di ⁊ ſaluatoꝛem mūdi diſcreta diſcuſſiōe cogitare noſipos dijudicando. ſanctoꝝ vitā ad imitandū ptractādo ⁊ incarnationis bn̄ficiū deuota mēte ruminando. Primo pfecti maſticāt ſeipſos diligenter ſe examinādo. p. Choꝛ. xi. Probet aūt ſe ipſum hō ⁊ ſic de coꝛpe vel de pane illo edat. Primo pbet. i. examinet et purget ſeipm totū ſcꝫ coꝛ linguā manum ⁊c̄. ⁊ ſic poſtea edat. Job. xiij. Quare lacero carnes meas dentibus meis ⁊ aīam meā poꝛto in manib⁹ meis vt ſcꝫ ſpūalit̄ maſticem dijudicando pctā carnis ⁊ ſpūs. Secundo pfecti maſticant ſanctos moꝛtuos et btōs adhuc viuentes vitā coꝝ ad imitandū ↄſiderando. Mat. xxij. Ecce prandiū meū paraui thauri mei ⁊ altilia mea occiſa ſunt, venite comedite. thauri. pphe ⁊ apl'i ſunt q̄ foꝛtitudīe fidei q̄i coꝛnu p̄ncipib⁹ mundi reſtiterunt ⁊ ab eis paſſi virtutum exēpla nobis reliq̄rūt. Altilia ab alēdo dicta. pīguia ſūt volatilia, ⁊ ſignificāt ſanctos ī terna caritate ſaginatos ⁊ contēplatiōis pēna ſupna petētes occiſa ſunt. vel ab eo q̄ꝛ fuerūt p penitentiā vl' p moꝛtē carniſ iam in regē poſita. hec nobis ſunt ſpūalr̄ maſticanda. id eſt. ad imitandū diligent̄ ↄſiderāda. Deut. xiiij. Oē q̄d mūdū ē comedite. q̄cq̄d moꝛticinuꝫ eſt ne veſcamini ex eo. om̄e mundum. i. honeſtis v̄bis, opib⁹ et moꝛibus comedite. in coꝛd ponite ad imitandū. q̄d moꝛticinū eſt. i. pctō cōtaminatum ne veſcamini ex eo conſentiendo vel idē faciendo. Phil. iiij. De cetero fratres q̄cūq꜠ ſunt vera quecūq꜠ pudica, quecunq꜠ iuſta. q̄cunq꜠ ſancta. q̄cūq꜠ amabilia. q̄cūq꜠ bone fame. ſi qua virt⁹. ſi q̄ laus diſciplie. hec co

gitate q̄ audiſtis vel vidiſtꝪ in
me Hec oīa agite ꝛ deꝰ pacis
erit vobiſcū. Tertio pfecti ma
ſticant ſpūalr carnē xpi ſcꝫ in-
carnatōis eiꝰ ſacramēta ꝛ bn̄fi
cia deuote meditādo. Joh. vi.
Qui mādūcat carnē meā et bi
bit ſanguinē meū habet vitaꝫ
eternaꝫ. q̇ mādūcat vel ſpūalit
bn̄ maſticat. Augꝰ. Hoc ptiet
ad ꝟtutē ſacramēti nō ad viſi-
bile ſacramētū. q̄ſi diceret. mā
ducat intus nō foris q̇ mādu-
cat mēte nō q̇ p̄mit dēte et hoc
eſt qđ aplꝰs vigilanter dt tim̄
de bonis. Oēs eandē eſcā ſpū
alem mādūcauerūt. ſic mādu-
cauit ꝛ maſticauit xp̄m aplꝰs:
vn̄. j. Thimo. iij. Magnū pie
tatis ſacm̄ qđ manifeſtatū eſt
in carne. iuſtificatū eſt in ſpū. i.
xp̄s iuſtꝰ oſtenſus eſt. qꝛ de ſpi
ritu ſancto ꝯceptꝰ. apparuit an
gelis. p̄dicatū eſt gentibꝫ. credi
tum eſt mūdo. vt tantū bn̄fici
um curent ſoluere deo. aſſum
ptum eſt in gloria. Eccl̄i. i. Ori
tur ſol ꝛ occidit. i. xp̄s ī ſua na-
tiuitate orit ꝛ occidit in paſſio
ne ꝛ ad locuꝫ ſuū reuertit. i. ad
ſepulcrum terre Jbiqꝫ reuiui
ſcēs in reſurrectōe. girat p me
ridiē in aſcenſiōe ꝛ flectitur ad
aq̇lonem luſtrās cuncta p cir-
cuitum ī extremi iudicij diſcuſ

ſione. Tertio debemꝰ in ſpūa-
li mādūcatiōe delectari intna
dulcedine q̄ elicit de p̄dicti xpi
maſticatiōe. Yſa. lv. Audiētes
audite me ꝛ comedite bonū et
delectabit in craſſitudīe aīa
veſtra. i. dulcedīe ſpūal gratie.
Sap. viij. Jntrās in domum
meā conq̇eſcā cū dī ſapia. i. cū
xp̄o qui eſt ſapida eſſentia. nō
enim habet amaritudinem cō
uerſationis illius. nec tedium
conuictus illius. ſed leticiam
ꝛ gaudiū ꝛ in amicicia illiꝰ de-
lectatio bona. Ps̄. q̄ꝫ magna
multitudo dulcedinis tue dn̄e
quā abſcōdiſti timētibꝫ te Jdē
Guſtate et videte qm̄ ſuauis ē
dn̄s. Cant. iiij. Mel ꝛ lac ſub
lingua tua. i. dulcedo ſpūalis ī
meditatiōe cordis. Hec dulce
do q̄daꝫ eſt p̄guſtatio regni ce
leſtis valens xp̄iano ꝯ tria ma
la q̄ ſunt in mūdo. Jbi em̄ fal
ſa dulcedo in dlectabilibꝫ vtē-
dis. grandis amaritudo in ad
uerſis ſuſtinendis. triſtis ima-
go in bonis faciēdis. De p̄mo
Prouer. ix. Aq̄ fortiue dulcio-
res ſunt. ꝛ panis abſcōditꝰ ſua
uior. ſed hec falſa ē dulcedo. qꝛ
anīe pditio. Job. xxiiij. Dulce
do illiꝰ vermes. Eccs. ix. Si-
cut piſces hamo capiūt. ita ho
mines tpe malo. eſca foris de-

lectat, ſed aculeus itus pforat. Job. xxi. ducũt in bonis dies ſuos et in pũcto ad inferna deſcendũt. De ſcdo ps. Hoc mare magnũ et ſpacioſũ manibꝰ. q: ſcz in hoc mõdo magna eſt et multa amaritudo. Jere. ix. Cibabo pplm iſtũ abſinthio et potũ dabo eis aquaz fellis. Job. xiiij. Hõ natꝰ de muliere breui viuẽs tpe replet mltis miſerijs. Ps. Multe tribulatões iuſtorũ. De tertio Math. xix. Dixit dñs cuidã diuiti. vade et qcunqꝫ habes vẽde et da paupibꝰ. et habebis theſauros i celo. et veni ſeqre me. q cõtriſtatꝰ in vbo abijt merens. i. Reg. xxv. Dixerunt pueri dauid ad nabal. qd cũqꝫ iuenerit manꝰ tua da ſeruis tuis et filio tuo dauid. q reſpondit. tollam panes meos et aqs et carnes. et dabo viris qs neſcio vñ ſint. Geñ. iiij. Factũ eſt poſt mltos dies vt offerret cayn de fructibꝰ terre munera dño. et nõ reſpexit dñs ad eum nec ad munera eius. Huiꝰ cã fuit q: male obtulit. ſcz de triſti corde et facie. Cõtra hec valet ſpũalis dulcedo. q: falſaz mũdi dulcedinẽ facit iſipidã. grandẽ amaritudinẽ facit dulcẽ. triſtem ymaginẽ reddit iocundã. De pmo Prouer. xxvij. Añia ſaturata calcabit fauuz. Greg. Guſtato ſpũ deſipit oĩs caro. Phil. iij. Que mihi fuerũt lucra arbitratꝰ ſum pt xpm detrimẽta pter quẽ oĩa arbitror vt ſtercora. De Auguſtino dr. Diſplicebat ei qcqd agebat in ſeculo p dulcedie dei. De ſecũdo Deut. xxxiij. Jnundatiõez maris qſi lac ſugẽt. i. boni repleti dulcedie ſpũali vincunt amaritudinẽ mũdi. iiij. Reg. ij Heliſeus miſit ſal in aqs amaras que in dulces verſe ſũt. ſic xps ſapore ſpũali ſanat amaritudinẽ mũdi. Hinc ſtephano lapides torrentes dulces fuere. et mltis ſanctis ardẽtes prune. cãdentes teſte viſe ſũt ſuaues tanqꝫ roſe. Hinc multi boni gaudent in tribulatõne. De tertio Dañ. i. Poſt dies decez apparuerũt vultus eoꝝ meliores p oĩbꝰ pueris q veſcebant cibo regio. vultus eoꝝ qs panis ſatiauit q de celo deſcẽdit dicit gloſa. apparuerũt meliores decore ſcz et hylaritate ad bñfaciẽdũ. Prouer. xv. Cor gaudens exhylarat faciez. ij. Coꝝ. ix. Hilarem datorez diligit deus. Tertium circa ſpiritualem manducationem notandum ẽ effectus huius manducatõis Et hic ẽ triplex. ſcilicz peccato

rum remiſſio. ab eterna morte ſaluatio. vera corporis xpi ad ſalutē eternā participatio. etiā ſi caſu decedat ſine ſacramento. De pmo. Panē nr̄m q̄tidianū id ē cibū ſpūalē da nobis hodie. ⁊ dimitte nobis debita noſtra. Amb. Qui manducāt ſpiritualiter virtutē carnis ⁊ ſanguinis xpi dicunt ſumere ⁊ vere mādücare. q2 ipſam corporis xpi efficientiā q̄tidie ſumūt. id eſt remiſſionē pctōꝝ. De ſcdo Joh. vj. Hic eſt panis q̄ de celo deſcendit vt ſi q̄s ex ip̄o mā ducauerit. ſ. ſpūaliter. nō moriatur. ſ. morte eterna. Aug⁹ ſup aplm. Patres nr̄i candē eſcā ſpūalē manducauerūt quā et nos corpalē nō alterā. i. māna qd̄ ſignificat chriſtū ⁊ idē credentibus effecit. Alij ꝓo q̄ nō crediderūt manducauerunt ⁊ mortui ſūt eternalr̄ qd̄ nō moyſes ⁊ alij boni Quare quia cibum inuiſibilē ſpūaliter intellexerūt. ſpūaliter eſurierūt. ſpūaliter guſtauerūt vt ſpūalit ſanarent ſcʒ ab eterna morte. ſilr̄ ⁊ nos ſpiritualiter manducando ab eterna morte liberamur De tertio ſup illud. j. Chorꝝ. x. Unus panis ⁊ vnū corp⁹ multi ſumus q̄ de vno pane participamus. dt Aug⁹. Nulli dubium eſt tūc quēq̄ʒ corporis ſanguiniſq̄ʒ dn̄ici participem fieri qn̄ mēbrum xpi efficit nec alienari ab illi⁹ panis caliciſq̄ʒ cōſortio. etiam ſi anteq̄ʒ illū panē edat de h̄ ſeculo in vnitate corporis xpi cōſtitutus abſcedat. q2 illius ſacramēti bn̄ficio nō priuat quādo in illo hoc qd̄ ſacramentū ſignificat inuenitur Inuenit aūt hoc qd̄ ſacramētum ſignificat qn̄ mēbrū chriſti efficit. ⁊ hoc efficit qn̄ credēdo ⁊ amādo ſpūaliter manducat. quia ſic in corpus Chriſti vere conuertitur vt cū ip̄o eternaliter viuat. Amen.

De tertio genere indigne cōmunicantium. ſcilicet de preſumptuoſis. Thema proprium.

Sermo. xix.

Venite comedite panem meum ⁊c̄. vt ſupra. Item Quicūq̄ʒ manducauerit hunc panē ⁊c̄. De tertio genere maloꝛū indigne cōmunicantium ē hic dicēdum. id eſt de preſumptuoſis. qui ſcilicet non timent cōmunicare vel celebrare in magnis criminibus ⁊ manifeſtis De his p̄. ad Chorinthios. xj. qui māducat ⁊ bibit īdigne iu

dicium ſibi manducat ꝛ bibit. id eſt valde malū eſt illi. Unde ſciēdū ꝙ duplex eſt effectꝰ corporis dñi. ſcꝫ bonitatis q̄ ad bonos. ꝛ ſeueritatis q̄ ad malos. ꝛ tñ ipm ſp immutabile et bonū in ſe manet. ſꝫ iuſto iudicio effectus eiꝰ mutat in his q̄ eo male vtunt. Augꝰ. Sācti malis pñt obeſſe. qꝛ q̄ manducat corpus xpi indigne iudiciū ſibi manducat ꝛ bibit. nō ꝙ res illa mala ſit. ſed qꝛ malꝰ qd bonum eſt male accepit Huiꝰ rei exemplū euidēs eſt in ſole ꝛ in vino. Nam eandē ſolis lucem quā ſanus oculus ad delectationē. eger ſuſcipit ad ꝑturbationē. ꝛ vinuꝫ qd ſanus bō ad iocunditatē ꝛ ꝯfortationem. febricitans accipit ad maiorē infirmitatem. vel forte ad mortē. Hinc eſt ꝙ indigne cōicantes tria mala ſequunt. ſcꝫ magna culpa. dei offenſa et multiplex plaga. Primū malū preſūptuoſe cōicantiū eſt magna culpa Iere. xj. Nunq̄d carnes ſācte auferent a te malicias tuas q̄bus gloriata es. yſidorꝰ. Qui ſcelerate viuunt in eccl'ia ꝛ cōmunicare nō deſinunt putantes tali cōione mūdari diſtant nil ad emūdationē ꝓficere ſibi dicente ꝓpha. q̄d eſt ꝙ dilectꝰ meus in domo mea facit ſcelera mlta. nunq̄d carnes ſancte auferent a te malicias tuas. q̄ſi diceret nō auferunt ſed augmētant. Huius culpe triplex ē rō ſcꝫ ꝑuerſa intentio. diuini precepti tranſgreſſio. maxīa ingratitudo. Prima rō culpe ꝑſumptuoſe cōicantiū eſt ꝑuerſa intentio. actionis eīm voluntarie triplex eſt radix ſiue ꝓncipium vel natura. vel virtus. vel libido mala eſt. ſed eius q̄ eſt ī peccato mortali ſcient ꝛ ſumit corpus xpi nō ꝑt eſſe radix. natura vl' virtus. qꝛ neqꝫ natura neqꝫ virtus aliquo modo dictaret. ꝙ aliquis rem tam precioſam. tam venerandam in loco vl' vaſe īmundo poneret. Unde peccator qui corpus chriſti ſumens ponit in ore ſuo polluto ꝛ corpore. radix nō eſt natura vel virtus. ſed libido id eſt praua intentio vel lucri tꝑalis vel vane laudis. vel alicuius deceptionis. Secūda ratio culpe iſtoꝝ eſt diuini ꝓcepti traſgreſſio. Sicut eīm dñs in ſtatu innocentie lignum vite ad edendum conceſſit. ꝛ in ſtatu culpe ꝓhibuit. ſic nob in ſtatu bono corpus xpi ꝯcedit. ꝛ in malo ꝓhibet. Math. vij. Nolite ſctm̄ dare canibꝰ. i. īmūdis pctōribꝰ

Leuit.xxi. Homo q̄ habuerit
maculā ſcȝ pcti nō offerat pa-
nes deo ſuo nec accedat ad mi
niſteriū eius. Tertia rō culpe
iſtoꝝ eſt maxima ingratitudo.
que em̄ pōt eſſe maior q̄ꝫ ſi q̄s
habens dn̄m a q̄ accepiſſet q̄c
q̄d boni haberet. et ip̄m inſuꝑ
morte ſua de ſuſpendio eterno
liberaſſet. eundē dn̄m in ſtabu
luȝ īmūdiſſimū inimici ſui tra
ditioſe duceret. ⁊ ibi ꝯculcaret
⁊ rurſum occideret. tanta īgra
titudine peccant q̄ corpus dn̄i
ſumūt in peccato mortali. Ps
Retribuebāt mala ꝓ bonis. ⁊
odiū ꝓ dilectiōe mea et concul
cauerūt me inimici mei tota die
Heb.x. Quanta putatis mere
ri ſupplicia q̄ filiū dei cōculca-
uerit ⁊ ſanguinē teſtamēti pol-
lutū duxerit in q̄ ſanctificat⁹ ē.
ſcȝ in morte xp̄i. Ambro. Chri
ſtū ille ꝯculcat q̄ libere peccat
abſq̄ꝫ timore ⁊ penitētia ⁊ q̄ eo
indigne participat. Idē q̄ in-
digne xp̄m ſumit idem ē acſi in
terficiat. Aug⁹. q̄ꝫ temerarium
q̄ꝫq̄ꝫ nepharium eſt cruentis ma
nib⁹ īntemerate ꝟginis tracta
re filiū. q̄s audit⁹ ſuſtineret au
riū. q̄s oculus nō cōfunderet
ad intuitū. q̄ mens nō raperet
in exceſſum. vbi mundi p̄cium
mittit̄ in ſterq̄liniū. non em̄ mi
nus eſt deteſtabile in os pollu
tum q̄ꝫ in lutū mittere dei filiū
Secundū malū iſtoꝝ eſt ma-
gna offēſa dei. Zach.i. Ira ma
gna ego iraſcor ſuꝑ gētes opu
lentas. q̄r ego irat⁹ ſuȝ paꝝ xp̄i
ꝓo adiuuerūt. q̄ſi diceret dn̄s.
q̄ſi parū iraſcor hoīb⁹ ꝓpt̄ pctā
q̄ cōmittunt in ꝓximū. ſed ma
xime ꝓ eo q̄ peccant in dn̄m.i.
Reg.ij. Si peccauerit vir ī vi
rum placari ei pōt de⁹. ſi aūt ī
deū q̄s orabit ꝓ eo. Glo. Quā
to maior gloria tua. tāto ꝗuior
offenſa. Mal.i. Ad vos o ſa-
cerdotes q̄ deſpicitꝭ nomē me
um ⁊ offertis ſuꝑ altare meuȝ
panē pollutū. Gloſa. corripit
ſermo diuin⁹ ep̄os ⁊miniſtros
eccl'ie negligentes ⁊ oēs q̄ chri
ſti noīe cenſent̄. cur nomen ei⁹
deſpiciāt. q̄bus apit cauſas of
fenſe q̄ panē pollutū offerunt
Polluit em̄ panē.i. corpus xp̄i
q̄ indignuſ accedit ad altare ⁊
menſam dn̄i. ſi nō ſcelerata vo
ce ſcelerato oꝑe deſpiciūt. ⁊ dn̄i
ſacramentū violat̄ ipſe cuius
ē ſacr̄m violat̄. Tertiū malum
iſtoꝝ eſt multiplex plaga ⁊ gra
uis ex iuſta dei vindicta. ſicut
em̄ ab antiq̄ filijs iſrael maxi-
mū erat pctm̄. ⁊ peſſimaꝝ cau
ſa maledictionū q̄ ꝑ ydolatri-
am deū ꝓiecerunt. et poſtea in

deis impijs q xpm nō ſuſcepe runt. ſic mō xpianis maximū ē pctm̄ & cauſa plagaꝝ q corp⁹ ſaluatoris indigne ſuſcipiunt. Gregori⁹ ſup Deu. xviij. Cre ator oim p incarnatōis ſue mi ſterium iudeam viſitare digna tus eſt. ſed quia non cognouit tempus viſitatōis ſue. ideo gē tibus frequenter in pdam da ta. nouiſſime romanis tradita eſt. & venerūt ſup eā oia genera maledictionū q in libro legis ſcripta ſunt. ſimiliter his q gra tiam dei ingrati accipiūt certa eſt damnatio Si em irritā qs faciens legem moyſi. ſine vlla miſeratione moriť. Quāto de teriora mereť ſupplicia q filiū dei ꝯculcauerit & ſanguinē te ſtamenti pollutū duxerit. Hec ſupplicia dici poſſūt duplices plage. Prima multa dāna bo norū ſpūaliū. Scda ſterilitas terre ſiue cariſtia tpaliū. Ter cia peſtes corpoꝝ & ſtrages ho minū. De pma plaga. Tren. i. Manū ſuā miſit hoſtꝭ ad oia deſiderabilia ei⁹ qꝛ vidit gētes ingreſſas ſanctuariū tuū. de q bus pceperas ne ītrarēt eccle ſiā tuā. Gloſa. Hoſtis antiqu⁹ ad deſiderabilia ecclīe manū mittit. & ſpūale ornatū aufert ī mēbris ſuis fidē cōtaminans baptiſma reſcindens. id ē gra tiam in baptiſmo datā. doctri nam corrūpens. corpus et ſan guinem dn̄i indigne ꝯtractās et vaſa precioſa. id eſt oues xpi quaſi lupus deuaſtans. et cau ſa tanti mali reddiť. quia gen tes id eſt carnem amātes & xpi circumciſionē nō habētes mi niſtri altaris efficiunť. De ſecū da plaga Deuť. xxij. Si audi re nolueris vocem domini dei tui vt facias omnia mandata eius. veniēt ſuper te om̄es ma ledictiones iſte. Maledictus fructus terre tue. armenta bo um tuorum & greges ouiū. mit tet dominus ſuper te famem & eſuriem. et increpationem in omnia opera tua. Hec plage venient ſi audire nolueris mā data dei. ſcilicet precipue d cor pore domini non indigne tra ctando. ſm illud Leuitici vice ſimoſcdo. Homo qui habue rit maculam peccati non offe rat panes deo ſuo. nec accedat ad miniſterium eius. Geneſis tertio. Quia comediſti d ligno ex quo tibi preceperam ne co mederes maledicta terra ī ope re tuo. ſpinas et tribulos ger minabit tibi. De tertia plaga pma ad Chorinthios vndeci mo. Probet ſeipm homo & ſic

de pane illo edat. q̃ em̃ mãdu/
cat indigne iudiciũ ſibi mãdu
cat ꝛ bibit.i.ad iudiciũ mortis
ſe obligat. ꝛ multi alij ꝓpter ſce
lera vni⁹ ſepe feriunť. Vñ ſeq̃/
tur. Ideo inť vos multi infir/
mi ꝛ ĩbecilles ꝛ dormiũt multi
ſcꝫ ſomno mortꝭ. vel dei verbe
re. vľ ꝑlioꝝ aduerſitate. Nu.xj
Adhuc carnes in dẽtib⁹ erant
ꝛ ecce furor dñi ↄcitat⁹ ĩ popu
lum ꝑcuſſit eũ plaga magnani
mis ſed ecce cõtra has plagas
ꝛ oĩa iam dicta mala triplex re
mediũ oſtendit ſcriptura. Pri/
mũ eſt emendatio vite ꝑ peni/
tentiam volũtariã. Secundũ
correctio malicie ꝑ ſuꝑioꝝ di/
ſciplinã. Tertiũ mutatio incor
rigibilis ꝑſone ꝑ iuſticie diſtri
ctionẽ. De ꝑmo Johel.j. De/
populata eſt regio luxit hum⁹
id eſt habitatores humi. qꝛ pe
rijt meſſis agri.i.bona tꝑalia ꝛ
ſpũalia. accingite vos et plora
te ſacerdotes. vlulate miniſtri
altaris. ingredimini ꝛ cubate ĩ
ſacco. Glo. ſancti ſacerdotes q̃
comedunt digne paſca. accin/
gunť baltheo caſtitatis. pecca
tores q̃s remordet ↄſcĩa dolo/
ris vt plangant ſua ꝛ ꝑpli pctã
Accingite ḡ vos ſacerdotes et
miniſtri altaris cingulo pnĩe ꝛ
plangite puro corde. vlulate ĩ
cõfeſſione ꝛ oratõe. ingredimi
eccleſiam ꝑ penitentiã vñ exi/
ſtis ꝑ culpam. cubate in ſacco.
id ẽ delicias q̃b⁹ offendiſtis ꝑ
vite auſteritatẽ cõpẽſate vt irã
dei poſſitis mitigare. De ſecũ/
do Mal.iij. Ecce venit dñs q̃
ſi ignis ↄflans ſcꝫ ꝑ iuſtos ꝑla
tos. ꝛ purgabit filios leui.i.mi
niſtros altaris. ꝛ erũt dño offe
rẽtes ſacrificia in iuſticia. et ſic
vtiqꝫ placat⁹ mitigabiť ira ei⁹.
Ezech.vij. Judicabo te iuxta
vias tuas ꝛ ponã cõtra te oẽs
obhominatões tuas. ꝛ nõ par
cet oculus me⁹ ſuꝑ te ꝛ nõ mi/
ſerebor. Glo. Sicut medicus
ĩcidit. vrit. nõ parcit vt parcat
ita dñs. vñ ð. ego ꝑcutiã ꝛ ego
ſanabo. et flagellat oẽm filium
quẽ recipit. Lu.ix. cõpelle itra
re. Et ſic dñs ꝑ iuſtos ꝑlatos
nõ parcit vitia corrigendo. vt
parcat irã ſuam mitigãdo. De
tcio Ezech.xxj. Judicabo vos
dicit dñs ꝛ ſubijciam ſceptro
meo ꝛ eligã de vobis trãſgreſ/
ſores ꝛ impios ſcꝫ ad abijcien
dũ q̃ in malo ꝑſeuerant.i.ĩcor/
rigibiles. ðt glo. vt ſcꝫ loco eo/
rum iuſti reſtituanť. yſa.j. Cõ
uertã manũ meã ad te ꝛ exco/
quã ad purũ ſtoriã tuã. et auſe
ram om̃e ſtagnũ tuũ. ꝛ reſtitu/
am iudices tuos ſicut fuerunt

prius, ⁊ cōſilarios tuos ſicut antiq̄tus, ſicut tpe Moyſi ⁊ machabeoꝝ vocaberis ciuitas iuſti, vrbs fidelis. j. Mach. iiij. et cogitauit iudas de altari holocauſtoꝝ q̄ ꝓphetatuȝ erat q̄ de eo faceret, ⁊ incidit illi cōſilium bonum vt deſtrueret illud ne forte eſſet illis in opprobriū. q̄a cōtaminauerūt illud gētes ⁊ demoliti ſunt illud ⁊ poſuerūt lapides in mōte dom⁹ in loco apto q̄uſq; veniret ꝓpha ⁊ reſponderet de eis ⁊ acceperunt lapides ītegros ſm legē, ⁊ edificauerūt altare nouuȝ ſm illō qō fuit p̄us. Gloſa ibidē altare holocauſtoꝝ eſt fides pura, doctrina recta, ⁊ ꝯuerſatio bona xp̄i miſtroꝝ, ſȝ hoc altare ſi ꝓphanatū fuerit heretica prauitate, vt ſymonia vel alia, vel ſceleꝝ īmanitate, iā deſtruēdū erit, i. a ſacerdotij dignitate deponēdū, ne forte opprobriuȝ ſit ſancte eccl'ie q̄ habeat p̄uos ⁊ facinoroſos rectores q̄ dyabolica aſtutia ſeducti ſunt, vn̄ dominus ſuis diſcipulis ait. vos eſtis ſal terre, q̄ ſi ſal euanuerit ī q̄ ſalieť, ad nihilū valet vltra niſi vt p̄jciať foris et cōculceť ab hoīb⁹, depoſito ḡ ꝓphanato altari miſtico reponi d̄bent lapides illi in mōtem dom⁹ in loco apto, donec veniēs ꝓpheta reſpōdeat de eis, q̄r pctōres redigi debēt ſub penitētia donec p ſanctos doctores dijudiceť, p cōmiſſo crimīe ſatiſfacto ꝑpetrata. In locū aūt eoꝝ lapides integri ſm legē ſubſtitui debēt vt fiat altare nouū ſm illud qō fuit pri⁹, hoīes fide catholica ſani, ſcientia ſanctaruȝ ſcripturaꝝ imbuti, bonis morib⁹ religioſi in locū regiminis vn̄ deciderūt p̄uaricatores ſubrogari debent ſm autoritates diuine legis vt ſine rep̄hēſiōe ī nouitate vite ⁊ norma iuſticie exhibeať miſteriū deo ī eccl'ia quā ſibi acq̄ſiuit chriſtus p̄cio ſanguis ſui ſponſam nō habētē maculā, neq; rugā. Amen.

¶ De tertio mō manducandi ſcȝ ſp̄uali ⁊ ſacramētali q̄ boni manducāt Sermo. xx.

Venite comedite panē meū ⁊c̄. Accipite ⁊ comedite h̄ ē corpus meū. Luce. xxij. Tertius modus mādu candi corpus xp̄i eſt ſacramentalis ⁊ ſp̄ualis ſimul q̄ ſoli boni chriſtiani cōmunicant. ⁊ hoc facto manducant et manducantur. Unde circa hūc modum tria poſſunt conſiderari, Primum eſt multitu do malorum nō cō

municātiū. Secundū magni
tudo felicitatꝭ bonoꝝ corpus
christi sumentiū. Tertiū rō re/
manducatiōis sic mādūcātiū
Primū circa hunc modū mā/
ducandi cōsiderandū est mul
titudo maloꝝ nō cōmunican/
tiū. Cum eñi triplex sit modus
cōicandi vl' manducandi .s. sa
cramentalis tm̄ quo mali chri
stiani manducant ꝛ tñ nō mā/
ducāt. spūalis tm̄ quo boni ñ
manducant et tñ manducant
sacramentalis ꝛ spūalis simul
quo soli boni christiani cōmu
nicant ꝛ manducant vel man
ducantur. Restat ad diuisiōis
huiꝰ sufficientiā multitudo q̄/
dam maloꝝ q̄ nec mādūcaut
nec manducant͛. id est q̄ corpꝰ
christi nō suscipiūt. ꝛ ido mor/
te eterna peribunt. Istoꝝ tres
species sunt ac turme. Primi i
fideles. secūdi negligētes. tertij
contēptores. Infideles sunt q̄
rum corda p maliciā suā fallē/
te diabolo sic excecata sunt. vt
nō possint cognoscere et crede
re diuina sacramenta p salute
mundi mirabili dei sapiā insti
tuta. Negligentes sunt q̄dam
christiani q̄ tpalibꝫ lucris ꝛ se/
cularibꝫ negocijs intātū se oc/
cupant vt sacram cōmunionē
tpe debito sumere negligant.

Cōtemptores sunt q̄ scelerib
suis tāto amore inherēt q̄ cor/
pus dñi sumere penitꝰ parui/
pendunt. De pmis Johā. vj.
Quomō potest hic nobis car
nem suā dare ad mādūcandū
quasi diceret. nō credimus q̄
dare possit. Sap. v. Errauerūt
impij. excecauit ei eos malicia
eoꝝ ꝛ nescierūt sacramēta dei
Joh. iij. Qui incredulus est fi
lio non videbit vitam, sed ira
dei manet sup euꝫ. De secūdis
Math. xxij. Misit rex seruos
suos vocare inuitatos ad nu/
ptias dicens. Ecce prandium
meum paraui venite ad nupti
as. illi aūt neglexerūt ꝛ abie/
runt alius in villam suam. ali/
us ad negociationē suaꝫ. Glo.
In villā ire est terreno labori
īmoderate insistere. Negocia/
ri pro terrenis lucris nimis in
hyare. Tales q̄ prandiū diui/
ni sacramenti negligūt q̄uis fi
dem ꝛ q̄dam opa caritatis hr̄e
videant͛ tamen nisi peniteant
dānabunt͛. Joh. vj. Nisi man
ducaueritꝭ carnē filij hoīs ꝛ bi
beritis eius sanguinem nō ha
bebitis vitā in vobis, sup illō
Ephe. iij. Oro vt possitis cō/
prehendere que sit sublimitas
ꝛ pfundum. dicit glosa. pfun/
dum caritatis sunt ecclesiasti/

ca ſacramenta q̄ ſunt profūda ꝛ inueſtigabilia ꝛ ſunt fundamentū caritatꝭ ſine q̄bꝫ nō valet caritas.i.exteriora ſigna caritatis nō valent ad ſalutē eternam ſine ſacramentis ea negligentibꝫ. Nūe.ix. Si q̄s ꝛ mūdus ē et in itinere nō fuit.i.nō habet impedimentum iuſte neceſſitatis ꝛ nō fecit phaſe.exterminabit̄ aīa illa de populis ſuis.qꝛ ſacrificiū nō obtulit dn̄o tp̄e ſuo.peccatū ſuū ipſe portabit. De tertijs .ij. Paral.xxx. Perrexerūt curſores cū epiſtolis regis ex regis ezechie imperio ꝛ p̄ncipum eius in vniuerſam iſrael p̄dicantes. Reuertimini ad dn̄m deū veſtrū ꝛ venite ad ſanctuariū eius ſcꝫ ad faciendū phaſe.i.ad ſuſcipiendum corpus dn̄i. Et q̄dam viri acq̄eſcentes cōſilio venerūt alijs irridētibꝫ ꝛ ſubſannantibus eos Joh.iij. Hoc eſt iudiciū qꝛ lux venit in mundū ꝛ dilexerūt hoīes magis tenebras q̄ꝫ lucē.erāt eīm eoꝝ mala opera.q̄ſi diceret. Juſto iudicio excōmunicantur ꝛ ↄdemnant̄ q̄ plus diligūt peccatis ſuis ihe rere q̄ꝫ ſe p̄parare ꝛ criſtū ſuſcipere. Canon. Qui p ſceleribꝫ ſuis duobus vl̄ tribus annis nō cōicant excōicandi ſunt donec penitentiā agant. Lu.xiiij. Nemo virorum illorum q̄ vocati ſunt et non venerunt guſtabunt cenam meā. Secundum circa hunc modum conſiderandum eſt magnitudo felicitatis bonoꝝ corpus xp̄i digne ſumentiū. Et probat̄ hoc a tribus. Ab optime partꝭ electiōe. a ſpiritusſancti vera participatione.ab ipſi⁹ chriſti certa inhabitatione. Primo p̄batur felicitas digne cōmunicātium magna ex optime partis electione.quia ſicut beata virgo tribus ſibi propoſitis ſcilicet eſſe matrem ꝛ non virginē. Vel eſſe virginem ꝛ non matrem Vel eſſe matrem ꝛ virginem vltimam ꝛ optimam partem ſcilicet eſſe vtranq̄ꝫ ſimul elegit. Sic iſti int̄ modos corpus chriſti manducandi optimū modū elegert̄ Prim⁹ modus eſt manducare ſacramentaliter tm̄ et non ſpiritualiter. Secundus modus eſt manducare ſpiritualiter tm̄ ꝛ nō ſacramentaliter. Tertius eſt mādūcare ſacramentaliter et ſpūaliter ſimul. Hanc vltimam et optimam partē ſcilicet de p̄imo modo comedere ſacramētaliter.ꝛ de ſecundo modo comedere ſpūalit̄ eligunt. ꝛ ſic ex

vtraq̄ꝫ ꝑte qđ melius eſt come
dūt. ⁊ ideo multū felices ſunt.
Eccs. viij. Laudaui ergo leti-
ciā ꝙ n̄ eſſet homini bonū ſub
ſole niſi ꝙ comederet ⁊ biberet
atq̄ꝫ gauderet q̄ſi diceret exꝑt⁹
ſum plurima genera gaudioꝝ
⁊ delectationū carnis et mūdi
⁊ hec oīa vanitas ⁊ error. et fi-
nis coꝝ meror et luct⁹ vn̄ lau-
daui p̄ oīb⁹ leticiā ſcꝫ veram .i.
teſtimoniū bone ꝯſcie et ꝙ nō
eſſet homini bonū ſub ſole. id
eſt melius in hoc mūdo. niſi ꝙ
comederet .ſ. panem q̇ de celo
dſcēdit. i. corpus xp̄i. ⁊ biberet
ſcꝫ vinum qđ letificat cor ho-
minis. i. ſanguinē dn̄i. Secun
do ꝓbat̄ felicitas iſtoꝝ magna
a ſpūſſancti vera ꝑticipatione
Ps. De petra melle ſaturauit
eos. q2 ſcꝫ fideles ſugūt de cor
pore xp̄i dulcedinez ſpūſſancti
Sap. xij. O q̄ꝫ bon⁹ et ſuauis
eſt dn̄e ſpūs tu⁹ in nobis. q̇ ſcꝫ
fluit in nobis n̄ tuo corpe. Au
guſtin⁹. Perceptiōe ſanguinis
⁊ corpis xp̄i hō viuit nō ſumēs
tm̄ ſacramētalr̄ qđ et mali faci
unt ſed ꝑtingens vſq̄ꝫ ad ſpūs
ꝑticipationem vt in corpe deo
tanq̄ꝫ mēbrū maneat ⁊ ei⁹ ſpiri
tu vegetet̄. Tertō ꝓbat̄ idē ab
ipſius xp̄i certa inhabitatione
Joh. vj. Qui mādūcat carnez
meā ⁊ bibit meū ſanguinez. in
me manet ⁊ ego in eo. Hylari
us. Accepta carne dn̄i ⁊ hau-
ſto ſanguīe id efficit̄ vt nos in
xp̄o ⁊ xp̄s in nobis ſit et ī nob
xp̄s ꝑ carnē dū eius carnē acci
pim⁹ ⁊ ſum⁹ in eo dū ſecū h̄ qđ
nos ſum⁹ in deo eſt. Tertiū cir
ca hūc modū ꝯſiderandū ē rō
re mādūcatōis digne mādūcā
tiū. i. q̄ rōne dr̄ ꝙ tales mādu-
cant ⁊ mādūcant̄. ⁊ hec eſt hu
iuſmodi rō. ꝙ dū corpus xp̄i a
fidelib⁹ digne mādūcat̄. nō ip
ſum vt alius cib⁹ in mādūcan
tē cōuertitur. ſed ecōuerſo. ve-
re mādūcās in illud ſpūaliter
mutat̄. Nā mādūcantē ſe dn̄s
ſui corpis mēbrū facit ⁊ ſibi in
corporās ꝑ caritatē vnit ⁊ ima
gini bonitatis ſue ſimilē efficit
j. Chor. x. Unū corpus multi
ſumus q̇ de vno pane partici-
pamus. Itē. i. Chor. xij. Uos
eſtis mēbruz xp̄i et membrum
de membro. Qđ ꝟo mandu-
cando corp⁹ xp̄i nō illud ī nob
ſed nos in illo cōuertimur tri-
plici ſilitudīe ꝓbat̄. Prima ſu-
mit̄ de ꝟtute noſtri amoris. Se
cūda đ ꝟtute rei maioris. Ter
cia de virtute ſurculi arboris.
Prima ſilitudo ſumitur đ vir
tute amoris noſtri. Hec eſt em̄
vis amoris, transformari cor

amantis in amatū.i. amati fortune pſpere ꝛ aduerſe aſſimilari. Ecc̄i.vi. Amicus fixus.i. fidelis erit tibi coequal'.i.cōdolet tibi in aduerſis ꝛ cōgaudet in pſperꝭ. Hugo. Ea vis amoris ē vt talē te eſſe neceſſe ſit q̄le illud eſt qđ amas vt cui per affectū ꝯiūgeris in illius ſimilitudinē ipa quodāmodo dilectionis ſocietate transformarꝭ Cant.viij. Pone me vt ſignaculū ſup cor tuū.ſup cor tanq̄ȝ ſup cerā calidam purā et mollē aptā ſuſcipe impſſaȝ ymaginē.ſup cor ḡ calidū amore dei purū mundicia ſui.molle pietate.pximi corp⁹ xp̄i vt ſigilluȝ ponit̄ nō vt ip̄m qđ imutabile eſt in nos mutet̄.ſed nos ī imaginē bonis eius trāſmutemur Secūda ſimilitudo ad idē ſumit̄ de ꝟtute rei maioris. nā ſi ad guttā aq̄ magnuȝ vas vini fundat̄.virtute ml'titudis vini aq̄ ex toto in illđ mutat̄. Sed virtus dn̄ici corpis ineffabil'ē magnitudinis.ꝛ nos multum exigui reſpectu illi⁹. Ps̄. Magnus dn̄s ꝛ magna ꝟt⁹ eius et magnitudis eius nō eſt finis. Idē. ſubſtātia noſtra tanq̄ȝ nihilū ante te.yſa.xl. Ecce gētes q̄ſi ſtilla ſitule Magnitudo ita q̄ȝ virtutis ꝛ dulcedis xp̄i inſuſa exiguo ꝛ hūili corde nr̄o vicit illud et a ſe deficere facit ꝛ ī illā ꝯuertit.vt iā nō mūdanis hoib⁹. non nobiſipſis.ſed ipſi xp̄o in volūtate ſermone et bona ꝯuerſatōe ſimiles ſim⁹. ps̄. Defecit in ſalutari tuo anima mea. Tertia ſimilitudo ad idē ſumit̄ de virtute rami arboris Hec eſt ꝓprietas ſurculi bone arboris.ſi trūco inſerat̄ etiā ſilueſtri ꝙ ipſa naturali q̄dē virtute p̄ualens illius amaritudinē in ſuā dulcedinē ꝛ nobilitatē cōuertit.ꝛ ſimilē ſibi fructuȝ bonū pferre facit. Sic corp⁹ xp̄i nobis īſitū defectus nr̄os euacuat.ꝛ in ſuā nos bonitatē trahit.ꝛ q̄les ipſe frondes flores et fruct⁹ iuſticie facit. tales ꝛ nos p eū faciam⁹ Hinc ſpirituſſanct⁹ dicit Ezech.xvij.ſumam de medulla cedri ſublimis ꝛ ponā de vertice ramoꝝ eius ꝛ plantabo in mōtem excelſum ꝛ erumpet in germen ꝛ faciet fructum. Cedrus ſublimis ē deus pater.rami eminētes antiq̄ patres.vertex ramorū btā ꝟgo.medulla cedri eterna ſapientia dei. pars đ ramorum ꝟtice caro chriſti ſumpta de virgine.ſpūs ergo ſanctus medullam cedri et partem de ſummo ramo ſumpſit.q2 chri

ſti incarnationē fecit. ꝛ hūc q̄ſi ſurculū nobiliſſimū plātat in montem excelſum cū fidelib⁹ a terrenis deſiderijs ad celeſtia eleuatſ dn̄ici corpis tribuit ſacramentū. Hinc fructus erū⸗pit. qꝛ cor fidele virtute corpis domini, ꝓpria amaritudine relicta vitiorꝫ ſimiles xp̄o ſpūales frondes flores ꝛ fruct⁹ virtutū ꝛ bonorꝫ operū facit. Hinc dictum eſt Auguſtino Cib⁹ ſum grandium, creſce ꝛ manduca⸗bis me, nec tu me mutabis ī te ſicut cibum carnis tue, ſed tu mutaberis in me. Canti. ij. trahe me poſt te, me ſcꝫ mutando in te violentia mee delectatio⸗nis magnitudine tue dulcedi⸗nis, virtute firme inſertionis, vt nō maneat ī me radix ama⸗ritudinis, ſed preualeat in me operando virt⁹ ꝛ dulcedo tue bonitatis Gal. ij. Viuo ego iā nō ego, viuit autem in me chriſtus, quaſi diceret, nunc vt vixi male non viuo, ſed vt chri⸗ſtus bene cogito loq̄r operor ꝛ viuo donec ad ipſum perue nio. Amen

¶ De duodecim effectib⁹ corporis chriſti contra duodecīꝫ languores. Thema ſpeciale.

Sermo. xxi.

Venite comedite panem meū ꝛc. vt ſup̄ Pater me⁹ vſqꝫ mō opatur ꝛ ego opor. Joh. v. Itē aliud Altiſſim⁹ dterra creauit medicinā. Eccle. xxxviij. Itē Bn̄dictus fruct⁹ ventris tui Lu. i. Itē Aſcendā in palmam, i. in crucē ꝛ apph̄ēdam fruct⁹ ei⁹ Cāti. vij. Sextum ꝑncipale circa ſacramen⸗tum dn̄ici corpis notandū eſt effect⁹ bonitatis eius ſiue vir⸗tus ſpūalis. Nā qꝛ parētes ꝓmi ꝑ vetiti a deo pomi guſtuꝫ corrupti multas in furore mi⸗ſerias ſuo generi neceſſariū fuit medicamento ſaluatoris miſeris ſubuenire. Circa qd̄ ſciē⸗dum ꝙ noſtre miſerie tres ſūt generales, ſcꝫ vicula culpe, defectus gratie. et mortis plage. De ꝑmo Ps. Funes pctōruꝫ circūplexi ſunt me. ij. Parali. i fine. Incuruat⁹ ſum mlto vinculo ferri. i. pcti. De ſecūdo ps Impfectuꝫ meū viderūt oculi tui. Itē Aīa mea ſicut terra ſi⸗ne aq̄ tibi. i. arida ꝛ ſterilis ſine fluentis grano ꝛ germine tritici. De tertio Ps. Circundederunt me dolores mortis. Iteꝫ amoue a me plagaſ tuas. Job xvi. Hoſtis me⁹ irruit ī me q̄ſi gigas cōſcidit me vulnere ſup̄

vulnus. In q̄libet iſtaꝝ trium
miſeriaꝝ generaliū intelligunt
q̄ttuor mala ſpeci.lia q̄ſi duo
decim languores ſpeciales ad
q̄s curādos ordinant duode
cim dn̄ici corpis fruct⁹ ſiue ef-
fect⁹. Apoca.xxij. Oſ̄dit mihi
angelus lignū vite afferēs fru
ctus duodecī p ſingulos men
ſes.i.ad curādos nr̄os duode
cim defect⁹ ſiue lāguores. Pſ.
Bn̄dic aīa mea dn̄o q̄ ꝓpiciat
oībꝫ iniq̄tatibꝫ tuis. Iſti duo-
decim lāguores z fruct⁹ depin
gunt in duabꝫ figuris q̄i arbo
ribꝫ q̄ ſanat oēs ifirmitates tu
as. z poſt hoc de q̄ttuor lāguo
ribꝫ pmis et de q̄ttuor fructibꝫ
dr. z de alijs in ſequēti Prima
mala nr̄a ſiue languores ſunt
q̄ſi vincl'a culpe q̄bꝫ multe ſtri
gunt anīe.ſ.demonis tēptatō.
fomitꝫ repugnatio. cordis ma
cula. creatoris offenſa: Cōtra
hec q̄ttuor valet fruct⁹ ꝟginis
corpus ſaluatoris. De primo
lāguore Eph.vi. Induite vos
armaturā dei vt poſſitis ſtare
aduerſus iſidias dyaboli. Ec-
cle.xi. Multe ſunt inſidie do-
loſi. quia.ſ. de diuerſis vicijs z
multis modis tēptat.i.Pe.v.
Vigilate qꝛ aduerſari⁹ veſter
diabolus tanq̄ leo rugiēs cir-
cuit querēs quē deuoret. Glo.

circuit tanq̄ hoſt̄. clauſos ob
ſidens muros. explorat an ſit
aliqua pars muroꝝ min⁹ ſta-
bilis cuius aditu ad interiora
penetret. offert oculis formas
illicitas z forte facies volupttu
oſas vt viſu deſtruat caſtitatē.
aures p canora tēptat vt xp̄ia
num moliat rigorem linguam
conuicio ꝓuocat. manus iniu
rijs iſtigat. honores terrenos
ꝓmittit vt celeſtes adimet Pſ.
Perſecutus eſt inimicus ani-
mam meam humiliauit in ter-
ra vitam meā. De ſecūdo Ga
la.v. Caro concupiſcit aduer
ſus aīam. Ro.vij. Video aliā
legem in membris meis repu
gnantē legi mentis mee. Aug.
Aliā legē.i.fomitē peccati ī mē
bris meis vt in oculo ad cōcu
piſcendū. in lingua ad maledi
cendum. in manu ad malefaci
endū. Qui habuerit ſubſtātiā
hui⁹ mūdi z viderit fratrē ſuū
neceſſitatē patientem z cla.vi.
ſu. ab eo quō caritas dei māet
in eo. Jer.ix. Vnuſquiſq; a p
ximo ſuo ſe cuſtodiat. z in omī
fratre ſuo non habeat fiduciā
qꝛ oīs frater ſupplātās ſupplā
tabit. z om̄is amicus fraudu-
lenter incedet. z vir fratrem ſu
um deridebit z veritatem non
loquet. Prouer.xx. Pondus et

pōdus mēſura et mēſura vtrū
ꝙ abhominabile eſt apđ deū.
Glo. Diuerſuꝫ pōdus et diuer
ſam mēſurā habet ī domo ſua
vt aliter ſibi. aliť ꝓxio noceať
q̇ in ſuis ſemꝑ actibꝰ q̄ lauden
tur in ꝓximis q̄ vituꝑenť q̄rit
ſed ⁊ q̇ in tꝑalibꝰ ſibi maiorem
ꝓxio minorē mēſurā dare ſtu⸗
det. qꝛ defectū dilectōis habet
deo diſplicet Siľr eſt đ eo qui
malo verbo vľ facto ꝓximum
cōtriſtat ledit vľ dāṅificat. De
tertio Jere. xxxj. Ōis q̇ come⸗
derit ouā acerbaꝫ obſtupeſcēt
dentes eiꝰ. Greg. Quid ē vua
acerba niſi pcm̄. Vua quippe
acerba eſt fructꝰ an̄ tēpꝰ. q̇ſqꝫ
ergo p̄ſentꝫ vite delectatōibꝰ ſa
tiari deſiderat quaſi fructꝰ an⸗
te tēpus comedere feſtinat. ſed
q̇ vuā acerbā comedit dentes
eius obſtupeſcēt. qꝛ q̇ preſentꝫ
mundi delectatōnibꝰ paſcitur
īterni ſenſus eius liganť. vt iā
ſpūalia ſaꝑe neq̄ant. hoc figu⸗
ratū eſt Nu. xj. in populo iſra
hel q̇ in egipto carnibꝰ cū alio
et cepis ſatiatꝰ fuerat et poſtea
in deſerto talia ꝯcupiſcens. pa
nē celeſtē. ſ. māna dulciſſimum
cū nauſea reſpiciebat. j. Chorꝫ
ij. Aīalis hō nō ꝑcipit ea q̄ ſūt
ſpūs dei. Augꝰ. Aīalis đꝛ car
nalis hō q̇ fert diſſoluta laſci⸗
uia aīe ſue. qm̄ intra naturalis
ordinis metas ſpūs rector nō
cōtinet eo ꝙ ipē deo regēdum
ſe nō ſubijcit. talis ſpūalē dul⸗
cedinē nō ſapit. De q̄rto Gal.
iij. Sic ſtulti eſtis vt cū ſpū ce
peritis nūc carne ꝯſūmamini.
Prouer. ij. Reliquūt iter rectū
⁊ ambulant ꝑ viaſ tenebroſas
Lu. viij. Qui ſuꝑ petrā hij ſūt
q̇ cū audiūt ꝟbum cū gaudio
ſuſcipiūt. ſed radiceꝫ nō habēt
ſcꝫ ſtabilitatem firme volūtatꝫ
quia ad tp̄s credūt ⁊ in tꝑe tē⸗
ptationis recedunt. Canť. vij.
Mane ſurgamꝰ ad vineas et
videamꝰ ſi floruit vinea. ſi flo⸗
res fructus ꝑturiunt. gloſa. nō
eſt intuendū ſi vinea floret ſed
ſi flores ad ꝑtū fructuū conua
leſcunt. qꝛ nō mirū eſt ſi q̇s bo
num inchoat. ſed valde mira⸗
bile eſt ſi intentione bona ī bo
no oꝑe ꝑſeuerat Cōtra hec q̄t
tuor mala q̄ttuor ſecūdi fructꝰ
corꝑis dn̄i q̇ nos hic in gr̄a ꝑ⸗
ficiunt. Intellectū em̄ ad ſe co
gnoſcendū illuminā̄t. volūta⸗
tem ſiue affectū in dilectōe ꝓxi
mi inflām̄ant. memoriā ſpūali
dulcedine delectā̄t. et totū ho⸗
minē in bono ꝯfirmant. De ꝓ
mo fructu Prouer. xxiiij. Co⸗
mede fili mel qm̄ bonuꝫ ē. mel
eſt ſapientia dei īcarnata in cı⸗

bum dulcem nobis ꝑparata. hoc bonū est ad ſpūalem me/ dicinā. qꝛ illuminat mentez. ꝑ. Reg. xiiij. Uidiſtis qꝛ illūīna/ ti ſunt oculi mei eo qꝛ guſtaue rim paululū de melle. yſa. vij. Butirum et mel manducabit oīs q̄ relictus fuerit vt ſcꝫ ſci/ at reprobare malum et eligere bonum. Pſ. Dn̄s illuminatio mea ꝛ ſal⁹ mea. accedite ad eū ꝛ illuminamini. ſ. ad ꝯgnitōez n̄ri. Prouer. xx. Lucerna dn̄i ſpiraculū homīs q̄ inueſtigat oīa ſecreta ventris. Spiracu/ luꝫ eſt illuminatio a dn̄o data homini ad cognitionez ſui. vn̄ glo. Diuini afflat⁹ illuminatio cū in mentē hoīs venerit eā ſi/ bimetipſi illumināſ oſtendit q̄ ante cogitatōes prauas ꝛ por tare poterat ꝛ pēſare bona ne/ ſciebat. De ſecūdo fructu dici tur yſa. vi. Et angel⁹ tulit cal/ culum de altari et tetigit eo os yſaie. Calculus eſt carbuncu/ lus ſic dictus. qꝛ ignit⁹ vt car/ bo. ꝛ ſignificat corpus dn̄i de altari ſumptū et caritate inflā/ matū. qđ accēdit amore corda fideliū. Pſ. Ignis a facie eius exarſit. carbones ſuccenſi ſunt ab eo. Cant. viij. Lāpades ei⁹ lampades ignis atqꝫ flāmarū. quia int⁹ ardēt dei ꝛ ꝓximi di/

lectione ꝛ exterius lucent opi/ bus miſcđie. De tertio fructu pſ. Guſtate ꝛ videte qm̄ ſ. ia. ē dn̄s. Ecci. xlix. Memoria io/ ſie in compoſitōe odoris facta opus pigmentarij in oī ore q̄ꝛ mel indulcabit. Joſias q̄ īter/ pretat̄ fortitudo dn̄i ſignificat xp̄m. dicit glo. memoria xp̄i. i. ſacr̄m corpis eius quod ī me/ moriā ſui iuſſit ꝯſecrari. opus eſt odoriferū veri pigmentarij id ē ſpūſſancti q̄ illud cōpoſu/ it de ꝓcioſis ſpeciebus. ſ. đ car ne virginali ꝛ ſapīa dei. hoc q̄ ſi mel in ore cordis indulcabit̄ ſi virtus eius in ſalutez hūani generis pie cogitatur. Cant. ij Sub vmbra illi⁹ quē deſide/ rabā ſedi ꝛ fructus eius dulcꝭ gutturi in eo. ꝑmo fidelis anīa xp̄m deſiderat eſtuat ſpū ꝛ ſitit Scđo vmbrā refrigerij in fru ctū obtinendi ſentit. Tertio ſe det expectat orat vt ſe totuꝫ ad ipſam reficiendā et viuificādā fructus infundat Quarto ꝑ ī/ fuſam eius dulcedinē ſuauiter guſtat. Sed đt aliq̄s ecce ſepi us vt poſſuꝫ me ꝑparo. corp⁹ dn̄i ſumo. ſed nihil ſentio ſola cij ſpecialis. nil ſpūalis dulce/ dinis. R̄ndeo. cibꝰ iſte ſiue fru ctus medicīa ē hoīs. vn̄ ſic me dicus ꝑit⁹ qn̄qꝫ q̄buſdam dat

medicinã dulcẽ palato corpis
⁊ qñq; nõ ſed palato mẽtꝭ. q̃ q̃ꝫ
uis ñ gutturi. tñ bñ ſapit rõni
ꝓ eo ꝙ dũ ſanat mẽtẽ delectat
ſic dñs dat ſuis fidelibꝫ dulce
ſꝑ corpus. ſed dulcedinẽ ſuam
alio mõ illis oſtẽdit. put cuili/
bet expedire nouit. Hinc eſt ꝙ
q̇dã dulcedinẽ illã ſapiũt ꝑ af
fectũ ⁊ ardentiori delectant̃ de
uotiõe. ⁊ alij eandẽ dulcedinẽ
ſapiũt ꝑ intellectũ. ⁊ ſufficienti
reficiunt̃ vtilitate ĩ eo ꝙ credũt
⁊ intelligũt ꝑ hũc cibũ ſanctuꝫ
verã vitã obtinere. Igit̃ q̃ꝫuis
non ſapis dulcedinẽ dñi ṗmo
mõ. i. ꝑ affectũ intime deuotio
nis. ſapis tñ ſcd̃o mõ. ſ. ꝑ intel
lectũ multe vtilitatis De ṗmo
yſa. lv. Audite audiẽtes me et
comedite bonũ ⁊ delectabit̃ in
craſſitudine aĩa veſtra. Amb.
Panis cãdidiſſime hñs oẽ de
lectamentũ ⁊c. De ſcd̃o eſt illd̃
fruct⁹ eius dulcis gutturi meo
id eſt pie ⁊ fideli mente q̃ cre⸗
dit ⁊ intelligit hũc cibum ſctm̃
eſſe ſibi vtiliſſimũ. vñ glo. dul/
cis fructus gutturi cordis q̇a ĩ
eo intelligit aĩa cãm vite dum
etiam corꝑalr̃ ꝑcipit. Hec dul
cedo valet ꝯ tria mala q̃ ſunt ĩ
mũdo. Req̇re ſup̃ in ſermone.
xix. poſt medium. De q̃rto fru
ctu pſ. Panis cor hoĩs confir
mat. q2. ſ. corpus xp̃i fideles ſu
os in vita ſuã finalr̃ confortat
iij. Re. xix. Comedit helyas pa
nẽ quẽ ſibi angelus miſtrauit
⁊ ambulauit in fortitudĩe cibi
illi⁹ . xl. diebꝫ ⁊. xl. noctibꝫ vſq;
ad mõtem dei oreb. Oreb iter
p̃tat̃ menſa. mons g̊ iſte eſt mẽ
ſa dei ⁊ ſignificat ſacietatẽ cele
ſtis glorie Panis vtiq; corꝑis
xp̃i cõfortat nos in vita bona
⁊ bono oꝑe. xl. diebꝫ ⁊ noctibꝫ.
id ẽ toto tꝑe pñtꝭ pene vſq; ad
montẽ ⁊ menſam dei. i. q̊uſq; ꝑ
ueniam⁹ ad altitudinem ſecu/
ritatis ⁊ ſatietatẽ dulcedĩs et/
ne glĩe. De his dr̃. iiij. Re. iiij.
Helyſeus incubuit ſuꝑ pueꝝ
poſuitq; os ſuũ ſuꝑ os eius et
oculos ſuos ſuꝑ oculos ei⁹ et
manus ſuas ſuꝑ manus ei⁹. ⁊
calefacta eſt caro pueri. Fidel
aĩa ꝑ pueꝝ. dñs ꝑ helyſeum ſi
gnificat̃. qui ſicut ſigillum ce/
re. ſic ſe ꝯiungit aĩe. oculos ſu/
os ſuꝑ oculos eius ponit. q2 ĩ
tellectũ illũinat. carnẽ calefacit
q2 affectũ caritatis ĩflãmat. os
ſuꝑ os ponit q2 guſtũ memo/
rie dulcedine ſpũali delectat.
manus ſuꝑ manũ ponit. quia
in bono oꝑe vſq; in finẽ cõſer/
uat. Et ſic totum hominem ꝑ/
ficit et ad vitam eternam ꝑdu/
cit. Amen

De q̃ttuoꝛ fructibus tertijs
Thema ꝓpriũ. Sermo. xxiij
Venite comedite pa.
meũ ⁊ bi. ⁊c. vt ſu-
pra. Tertia q̃ttuoꝛ
mala nr̃a ſiue lan-
guoꝛes ſunt q̃ſi moꝛtꝭ plage q̃-
bus multe g̃uant̃ aĩe. ſ. debitũ
moꝛtis etne. defluxus bone vi
te. exiliũ mũdane miſerie. inci-
neratio coꝛꝑal' matie De ꝑmo
lãguoꝛe Ro. vij. Ego carnalis
venundat⁹ ſum ſub pctõ Pri-
mi eñ parẽtes vendiderũt ſe ⁊
totã ꝓgeniem ſuã ad ꝑpetuaꝫ
ſeruitutẽ dyaboli. qđ eſt ad et-
nam moꝛtẽ ꝑ modica delecta-
tione pcti Geñ. ij. De ligno ſci
entie boni ⁊ mali ne comedes
in q̃cunqꝫ die comederis ex eo
moꝛte moꝛieris. i. te ⁊ poſterita
tem tuã ad eternã moꝛtẽ obli-
gabis. Ro. v. Per vnũ hoĩem
in hũc mundũ pctm̃ intrauit
⁊ ꝑ peccatuꝫ moꝛs. i. certitudo
moꝛtis tꝑalis et debitum etne
moꝛtis. niſi ſubueniret redem-
ptio ſaluatoꝛis. Ephe. ij. Era-
mus filij ire natura ſicut ⁊ ce-
teri. i. debitoꝛes eterne moꝛtis.
De ſcđo pſ. Dies mei ſic vm-
bꝛa declinauerũt. Itẽ ſaluum
me fac de⁹ qm̃ defecit ſanctus
qm̃ diminute ſunt veritates a
filijs hoĩm. Geneſ. xlvij. Dies
ꝑegrinatõis vite mee centũ tri
ginta annoꝝ ſunt pui ⁊ mali ⁊
nõ ꝑuenerunt vſqꝫ ad dies pa
trũ meoꝝ. Itẽ Geñ. viij. Sen
ſus et cogitatio hũani coꝛdis
ad malũ ꝓna ſunt ab adoleſcẽ
tia ſua. Eccl'. xix. Qui modica
ſpernit paulatim decidet. He
bꝛe. ij. Propterea opoꝛtet nos
abũdantius obſeruare q̃ audi
uimus ne foꝛte ꝑeffluam⁹. De
tertõ Geñ. iij. Emiſit dñs adã
de ꝑadiſo voluptatꝭ vt opareẽ
terrã eiecitqꝫ eũ ſubaudi i exili
um terrene miſerie. Pſ. Heu
me qꝛ incolat⁹ meus ꝓlongat⁹
eſt Heb. xi. Iuxta fidẽ abꝛaaꝫ
yſaac ⁊ iacob ⁊ oẽs ſancti anti
q̃ defuncti ſunt nõ acceptis re
pꝛomiſſionibꝫ. ſed a longe eas
aſpicientes ⁊ ſalutãtes ⁊ confi
tentes. qꝛ peregrini ⁊ hoſpites
ſunt ſuꝑ terram Qui eñ h̃ di-
cunt ſignificãt ſe patriã inq̃re-
re ⁊ ſiq̃deꝫ illius meminiſſent
de q̃ exierunt. habebant vtiqꝫ
tempus reuertẽdi. nõ aũt appe
tunt melioꝛem. i. celeſtẽ. Hinc
flens canit eccleſia Salue re-
gina miſericoꝛdie. ad te clama
mus exules filij eue ⁊c. Gloſa
ſuꝑ illõ Iac. Ne indignemĩ ſi
mali in mũdo floꝛẽt ſi vos pa-
timini. qꝛ non eſt xp̄iane digni
tatis in tꝑalibꝫ exaltari ſed po

tius deprimi.mali nihil habēt
in celo.vos nihil in mūdo.vñ
ſpe illius boni ad qđ tenditis
ꝗcquid cōtingat in via gaude
re debetis. De quarto Geñ.iij
In ſudore vultus tui veſceris
pane tuo. donec reuertaris in
terram de q̄ ſumptus es.q̄a ci
nis es ꝛ in cinerem reuerteris.
Job.x. Memēto q̄ſo ꝙ ſic̄ lu/
tum feceris me ꝛ in puluerē re
duces me. Hinc dr̄ nob in die
cinerꝫ. Memento hō qꝛ cinis
es ꝛ in cinerem reuerteris. Ec
cle.xiiij. Oīs caro veteraſcet ſi
cut fenum ꝛ ſicut foliū fructifi
cās in arbore viridi. Glo. Si
cut fenū in terra ꝛ foliū ī arbo
re naſcit᷑.creſcit.vireſcit.matu
reſcit.areſcit ꝛ deijcit᷑.ita caro
noſtra naſcit᷑ ex ꝓgenie parētū
creſcit ī puericia.floreſcit ī ado
leſcentia.matureſcit in iuuētu
te.areſcit in ſenectute.deijcitur
in morte ſic vt in puluerem re
uertat᷑.ſed hoc ſepe anteq̄ꝫ are
ſcat ꝑ ſenectutē.qꝛ etiā iuuenes
varijs mortibꝫ moriunt᷑. Con
tra hec q̄ttuor mala ordinātur
q̄ttuor tertij fructus dn̄ici cor
poris qui ſaluāt nos a plagis
mortis.ab eterna em̄ morte li/
berat.merita bone vite multi/
plicat.ad patriaꝫ vite deducit
ad eternam vitā corpus reſu/
ſcitat. De p̄mo fructu Joh.vi
Ego ſum panis vite.p̄res ve/
ſtri māducauerūt manna ī de
ſerto ꝛ mortui ſunt.hic ē panis
de celo deſcendens vt ſi q̄s ex
ipſo manducauerit nō moriat᷑
Patres q̄ māducauerūt man
na oēs mortui ſūt tam mali q̄ꝫ
boni ſed diſſimiliter.mali eniꝫ
q̄ in manna xp̄m nō intellexe/
runt nec crediderūt mortui ſūt
morte et̄na q̄ eſt in inferno. bo
ni q̄ crediderunt etiam mortui
ſunt q̄dam morte longa q̄ in li
bo q̄ſi in vmbra mortis eterne
detenti ſunt ꝛ vſq̄ꝫ ad mortem
ſaluatoris ab eterna vita ſepa
ti. Sed ſi q̄s māducauerit ex
hoc pane nō moriet᷑.quia non
ſolum ab eterna morte q̄ eſt in
inferno ſed etiam ab illa longa
q̄ fuit ī limbo ꝟtute corporis xp̄i
liberat᷑. Et inſuper hec breuis
mors corpis in vitā eternam q̄
eſt in celo eidē cōmutat᷑. Oſee.
xiij. De manu mortꝭ liberabo
eos. De ſecūdo fructu Jo.vi.
Panis quem ego dabo caro
mea ē ꝓ mūdi vita.q̄ſi ꝓ multi
plicādis meritꝭ bone vite. Si
cut em̄ paruulus ꝑ cibum cor
poralē creſcit magnitudine.ro
bore ꝛ decore.ſic fidelis ꝑ cibū
ſacramētalē ꝓficit meritis bo
ne vite. Job.x. Ego ſuꝫ paſtor

bonus, ego veni vt oues mee
vitã habeãt ꝛ abũdanti⁹ habe
ant. Ps. Vitã petijt a te ꝛ tri-
buiſti ei domĩe lõgitudinẽ die
rũ. vt. ſ. pficiat ꝺ claritate ĩ cla
ritatem, de virtute in virtutem
Itẽ multiplicabis in aĩa mea
virtutẽ. Joh. xv. Qui manet ĩ
me ꝛ ego in eo hic fert fructuꝫ
multũ. De tertio fructu Joh.
vj. Ego ſũ panis viu⁹ q̃ de ce-
lo deſcẽdi. ſi q̃s manducauerit
ex hoc pane viuet ĩeternuꝫ. i.
deducã eum de exilio pſentis
miſerie ad celũ vñ deſcẽdi, vbi
eſt vita eterna. Ambro. Pñici
corpis figura pceſſit qñ dñs ĩ
deſerto patrib⁹ mãna pluit. q̃a
ſicut ille panis populũ p deſer
tum ad terrã pmiſſiõis duxit.
ita hec eſca celeſtis fideles hu
ius ſeculi deſertũ tranſeuntes
in celũ ſubuehit. vnde recte vi
aticũ appellaꝫ. qꝛ ĩ via nos re-
ficiens in patriam vſq; pducit
Jere. xij. Reducã virũ ad he-
reditatẽ ſuã Prouer. iij. Lignũ
vite eſt his q̃ apprehendũt eaꝫ
Glo. Sicut in paradiſo fuit li
gnũ vite ita p ſapiam dei q̃ eſt
xp̃s viuificaꝫ ecclia. cuius nũc
ſacramẽto corpis ꝛ ſanguinis
vite eterne accipit pignus, ſic
ergo corp⁹ xp̃i ſumptũ pign⁹ ẽ
viũe etne, ꝛ pign⁹ ñ dimittiꝫ do
nec id, p q̃ impignoratũ eſt ac-
cipiꝫ. pfecto p id ad vitã etnaꝫ
pducimur. De q̃rto fructu Jo
hã. vi. Qui mãducat meã car-
nẽ ꝛ bibit meũ ſanguinẽ hꝫ vi
tã eternã. et ego reſuſcitabo eũ
ĩ nouiſſimo die. Vez oẽm ho
mineꝫ ſiue malus ſit ſiue bon⁹
dñs ſuſcitabit. j. Coꝝ. xv. Si-
cut p vnũ hoiem mors. ſ. oim.
ita ꝛ p vnũ hoiem. ſ. xp̃m reſur
rectio mortuoꝝ. ſꝫ hec erit val
de diſſilis. vñ ſeq̃tur Oẽs q̃dẽ
reſurgemus ſed nõ oẽs ĩmuta
biꝫ, Oẽs reſurgemus qꝛ vt di
ciꝫ. ij. Coꝝ v. Oẽs nos mani-
feſtari oportet añ tribunal xp̃i
vt referat vnuſquiſq; ppa cor
poris put geſſit ſiue bonũ ſit ſi
ue malũ. ſed non oẽs ĩmutabi
mur. qꝛ ſoli electi pp̃ter corpis
xp̃i pticipationẽ. ſ. ſacramẽtalẽ
vel ſpũalẽ ſurgent ſole pulcrio
res, ſed reprobi ſurgẽt miſeri ĩ
firmi ꝛ deformes Dañ. xij. qui
dormiũt in terre puluere euigi
labũt. alij ĩ vitã eternã q̃ ꝛ ful-
gebũt ſicͤ ſplẽdoꝛ firmamẽti. et
alij in opprobriũ ſempit̃nũ. q̃s
ſcꝫ vt dꝛ yſa. xiij. tortiões ꝛ do
lores vt pturiens tenebũt ꝛ fa
cies cõbuſte vultus eoꝝ. q̃le ſe
men qꝺ cadit in terrã talis fru
ct⁹ de t̃ra ſurgit Siĺr q̃lis vita
tua ẽ dũ moreris taĺ ſuo tpe re

ſurrectió erit. Seminatur ziza
nia ⁊ ſurgit ex ea d̉formis ⁊ odi
bilis herba. Seminat̃ triticū
reſurgit frumentū pulcꝝ et ele
ctum. Hec figurata ſunt Gen̄.
xlj. In ſomno regis ſeptē ſpi-
ce pullulabant in culmo vno
plene atqꝫ pulcerrime et ſeptez
alie d̉ ſtipula oriebant̃ tenues
⁊ ꝑcuſſe vredine. i. vento vren
te q̇ ſcꝫ eas infirmauit ⁊ denigͣ
uit. Septē ſpice deformes ſi-
gnificant oēs reprobos cū ma
gna deformitate in iudicio ap
parētes. ſeptē pulcerrime oēs
electos cum glorioſis corpibꝫ
reſurgentes De pͥmo Nau. iij
Ecce ego ad te malefica. i. vni-
uerſitas damnandoꝝ d̉t dn̄s
et reuelabo pudenda tua in fa
cie tua ⁊ oſtendā in gentibꝫ nu
ditatē tuam et regnis ignomi-
niam tuam. De ſcd̉o Phil. iij.
Saluatorē expectam⁹ dn̄m ie
ſum xp̄m q̇ reformabit corpuſ
hūilitatꝭ noſtre ꝯfiguratū cor-
pori claritatis ſue. i. Chorꝝ. xv.
Semīatur corp⁹ in corruptio
ne ſurget in incorruptione. ſe-
minat̃ in infirmitate ſurget in
virtute. ſemīat̃ corp⁹ aīale ſur-
get ſpūale. ſeminat̃ in ignobili
tate. ſurget in gl̄ia. Amē.

De tribꝫ effectibꝫ pͥncipalibꝫ
⁊ q̄ꝫ q̄libet valet ad tria

Sermo. xxiiij.

VEnite comedite pa
nē meū. ⁊c. ⁊ alia vt
ſup̄. vel ſimilia d̉ ef
fectu vl' fructu. Sa
croſanctū corpus dn̄i tres ha
bet effectus pͥncipales Prim⁹
eſt pctōꝝ deſtructio. Secūd⁹
bonoꝝ ſpūalium augmētatio.
Terti⁹ aīaꝝ ꝯfortatio vel vite
eterne collatio. De pͥmo Dan̄.
ij. Videbas donec abſciſus ē
de mōte lapis ſine manibꝫ et ꝑ
cuſſit ſtatuā. i. figmenta pctōꝝ
⁊ cōminuit eā. i. Joh. iij. In h̓
apparuit fili⁹ vt diſſoluat ope-
ra dyaboli. De ſcd̉o Prouer.
xij. Qui bon⁹ eſt hauriet ſibi a
dn̄o grāz. q̄r. ſ. ipſe ē fons tot⁹
grē. Eccl̄i. xxiiij. In me oīs grā
vie ⁊ ꝟitatꝭ. in me oīs ſpes vi-
te ⁊ ꝟtutꝭ. tranſite ad me oēs q̇
cōcupiſcitis me ⁊ a generatio-
nibꝫ meis adimplemī. De tertio
Pſ. Panis cor hoīs ꝯfirmat.
Gen̄. xviij. Ponā buccellā pa
nis ⁊ ꝯfortet̃ cor veſtꝝ. ⁊c. Pri
mus ergͦ effectus pͥncipalis cor
poris xp̄i eſt peccatorū deſtru-
ctio. Et hoc ad tria. Ad delen
dā maculā cordis. ad mitigan
dū ſtimulū carnis. ad reſiſten-
dū cogitatiōibꝫ pͥuis. De pͥmo
pſ̄. Niue dealbabunt̃ i ſelmō
Selmō mons dei eſt. ⁊ interp̄

taꝛ vmbra. Et ſicut dicit gloſa corpus xpi ſignificat. qꝛ ſic vmbra fit de lumine ꝛ corpe, ita in corpe xpi eſt lumē diuinitatis ꝛ caro hūanitatis. In h mōte vmbroſo fideles ſup niuē dealbabunt, quia virtute corpis xpi incōpabilit a macula peccatoꝝ emundant. yſaie. xliij. Ego ſum ipſe q deleo iniqtates tuas De ſecundo Exo. xvi Mane ros iacuit in ſimilitudine pruine ſup terraȝ. Panis celeſtis in ſilitudīe roris et pruine apparebat. qa corpus xpi a furore vitioꝝ refrigerat Ps. Tu dnars ptāti marꝭ ꝛc. Mare pcat multas miſerias hois. motus fluctuū ſtimulū carnis De tertio Cant. i. Faſciculus mirre dilect⁹ meus mihi Mirra ſeruat corpa a vermib ī corrupta. ſic corpus xpi corda fidelium a prauis cogitationib illeſa qꝛ cum dilectum dnm ſuſcipimus ſi faſciculuȝ mirre. i. amaritudinē paſſionis ei⁹ pia mente cogitam⁹ vermes malarū cogitationū a nobis repellimus. Secūdus effect⁹ pnci palis ē bonoꝝ ſpūaliū augmētatio. Et hoc ad tria. ad decorē caſtitatis. ad feruorem caritatis. ad saporē ſuauitatis. De pmo Dan. pmo. Apparuerūt vultus eoꝝ meliores p omnibus pueris q veſcebant cibo regio. Glo. Vult⁹ eorū qs panis ſatiabat q de celo deſcēdit apparuerūt meliores decore. ſ. caſtitatis. vnde ꝛ pueri illi caſti erant. Cant. vij. q̄ pulcra es et decora cariſſima in delicijs. Sicut em bonū nutrimentuȝ multū facit ad decoreȝ corpis. ſic delicie cibi ſpūalis ad pulcritudinē caſtitatꝭ. Ezech. xvi. similā ꝛ mel ꝛ oleū comediſti ꝛ decora fcā es vehement. De ſecūdo. Ecci. xxxij. gēmla carbūli i ornamto auri. Glo. ardētiū gēmaꝝ pncipatū tȝ carbūcul⁹ ſic de⁹ qꝛ ignit⁹ vt carbo pcat corp⁹ xpi qd cor accipietꝭ et ornat caſtitate et inflāmat caritate. Ps. ignis a facie ei⁹ exarſit carbones ſuccenſi ſunt ab eo. Hic. iiij. Re. iiij. heliſe⁹ icūbēs icuruauit ſe ſup pueꝝ et calefacta ē caro pueri. De tcio Gen. xlix. Aſer piguis panis ei⁹ pbebit dlicias regib. Sap. xvi. angelorū eſca nutriuiſti pplm tuū ꝛ panē de celo pſti. eis habētē oē delecta. ꝛ oīs saporis ſuauitatē. ſubſtantiā em tuā ꝛ dulcedinē quā i filijs habes oñdecāt. v. ꝯmedi fauū cū mel. meo. i. dulcedinē carnis xpi cū dulcedie diuitatꝭ. bibi vinū meuȝ

cū lacte meo.i.dulcedinē ſanguinis xp̄i cū dulcedine ſpūalis ꝯſolatiōis. Terti⁹ effectus ꝑncipalis eſt aīaꝝ confortatio Et hoc ad tria Ad bellādū demonia.ad ſuſtinendū aduerſa ad opandū bona. De p̄mo.i.Re.xxx. Inuenerūt viri dauid viꝝ egiptiū in agro.⁊ adduxerūt eū ad dauid.dederuntq̄ꝫ ei panē vt comederet ⁊ refocillatus ē ⁊ adduxit dauid ad latrūculos ⁊ ꝑcuſſit eos. Uir egipcius ſignificat pctōrem quē p̄dicatores adducūt ad xp̄m ꝑ ꝯuerſiōēꝫ q̄ pane dn̄ici corꝑis cōfortat⁹ fit dux chriſti exercit⁹ ad demōes debellādos Eph̄.vi. Cō fortamini in dn̄o et ī potentia ꝟtutis eius vt poſſitꝭ ſtare aduerſus īſidias diaboli.p̄.Re.vij. Factū ē cū offerret ſamuel agnū in holocauſtū extruit dn̄s philiſteū ⁊ ceſi ſūt a filijs iſrael. De ſecūdo.iij.Reg.xxij. Mittite viꝝ iſtū in carcerē ⁊ ſuſtentate eū pane tribulatiōis In carcereꝫ mittit̄ q̄ in h̄ mūdo aduerſa patit̄.panis tribulatōis q̄ ſuſtentat̄ eſt panis et̄ne vite q̄ ad ſuſtinēda aduerſa cōfortat̄. Act.xxvij.dīt apl's Exiſtētib⁊ in magno ꝑiclo maris rogo vos accipe cibū ꝓ ſalute vr̄a.⁊ oēs ſumpſerūt cibū ⁊ animeq̄ores facti ſunt Phil.iiij. Oīa poſſum in eo q̄ me cōfortat. De tertio Prouer.xxxi. Mulier fortꝭ ð nocte ſurrexit deditq̄ꝫ p̄dam domeſticis ſuis ⁊ cibaria ancillis ſuis. Mlier fortis eſt eccleſia de gētib⁊. hec de nocte ſurrexit.qꝛ ꝑ audituꝫ verbi dei ð tenebris pctōꝝ ad xp̄m ſe cōuertit.p̄daꝫ domeſticis ⁊ cibaria ancillis ſuis ðdit qꝛ ſacramēta iudec miſſa q̄ ſuſcipe noluit hec cū omī deſiderio rapuit.⁊ de eis familiā ſuā id eſt fideles pauit. Et h̄ vt coſ ad tria bona ꝯfortaret.ad opa miſericordiaꝝ.ad lucꝝ aīaꝝ.ad emptionē celeſtiū diuitiarū Uñ ſeq̄tur poſt p̄dictū cibum cōſiderauit agrū ⁊ emit eū. De fructu manuum ſuaꝝ plātauit vineā. Primo ḡ ꝯfortamur cibo dn̄i ad op⁹ bonum. Eccle.xxxiij. Cibaria ⁊ virga ⁊ onus aſino panis diſciplina ⁊ opus ſeruo.ſicut pabulū ꝯfortat aſinū ad onera ſua portāda Sic panis celeſtis ſeruū dī ad opa bona ꝑficiendn.i.Thi.i. Grās ago ei q̄ me ꝯfortauit in xp̄o ieſu Qui em̄ ꝟe cōſiderat in hoc ſacramento īmenſā circa ſe dei liberalitatē valde ꝯfortat eum ad ꝓximi pietatē. Scd̄o ꝯfortamur ad lucꝝ aīaꝝ.vn̄ ibideꝫ

vas electionis eſt mihi iſte vt
portet nomē meū corā gentib9
nomē meū.ſ.ieſum xp̄m q̄ſi ce-
leſte oleū ad ſanitatem aīaꝝ.
Cant.i. Oleū effuſum nomen
tuū.de pleno cord xp̄i fluit ole
um grē ad ſalutem aīe. Tertio
ꝯfortamur ad emptiōez bono
rū celeſtiū. Hinc ſup̄ dictū eſt
ꝙ mulier fortis poſt cibū cōſi-
derauit agrū ꝛ emit eū ꝟtutib9
ſcꝫ et bonis opib9. Jere.xxxij.
Agri pecunia ement̄ ꝛ ſcriben
tur in libro ꝛ imp̄met̄ ſignuꝫ ꝛ
teſtis adhibebitur. Agri cele-
ſtis hereditatis ementur pecu
nia virtutum ꝛ bonoꝝ operuꝫ
ꝛ ſcribent̄ tam agri q̄ꝫ homīes
emptores in libro vite et impri
metur in cord emptoris ſignū
ſcꝫ crucis chriſti et lumē imagi
nis dei pro certo pignore.ꝛ ad
hibebitur teſtis. quia in die iu
dicij coram omnibus teſtꝭ erit
dominus ꝙ vere emiſti regnū
celoꝝ precio bonorum operuꝫ
Uel tertius effectus principa
lis dici poteſt vite eterne colla
tio. Joh.vi. Si quis mandu-
cauerit ex hoc pane viuet īet
num. Et hoc in trib9. In oīm
deliciaꝝ p̄paratiōe.in oīm de-
ſiderioꝝ ipletiōe.in oīm bono
rū ſecura ꝛ et̄na fruitiōe. Req̄
re in ſer.x.in fine

De effectib9 corpis chriſti
ſumptꝭ ex trib9 vocabulis
Sermo.xxv.

Uenite comedite pa
nem meū ꝛc̄.vl̄ alia
vt ſup̄. Effect9 dñi-
ci corpis poſſunt ſu
mi ex q̄buſdā noīb9 que ſolent
eidē aſcribi.noīat̄ eīm q̄nq3 ve
rus panis.q̄nq3 ſacrificiū alta
ris.q̄nq3 ſacr̄m caritatis De p̄
mo Joh.vi. Pater me9 dat vo
bis de celo panē veꝝ. De ſcd̄o
Mal.iij. Placebit dn̄o ſacrifi
ciū iuda ꝛ hierl̄m. De tertio.p̄.
Thimo.iij. Mai̅feſte magnū
ē pietatis ſacr̄m qd manifeſta-
tū eſt ī carne ꝑ partū ꝟgis.p̄di
dicatū eſt gentib9 a ſctis apl̄is
creditū ē mūdo.i.ꝯceſſum fide-
lib9 in cibū ſalutis. vn̄ recte dr
ſacr̄m caritatis. Prīo corpus
dn̄i noīat̄ panis verus. et ſm
h̄ habet tres effectus.ſ.confor
tat.ſatiat.ꝛ vitam cōſeruat. ſic
panis iſte confortat animū ad
malū culpe deuincendū. qꝛ q̄
carent corroboratiōe hui9 pa-
nis vincunt̄ a vicijs.iiij. Reg.
xxv. Rex babilonis et exercit9
eius obſedit hieruſalem ꝛ non
erat panis populo terre ꝛ oēs
viri bellatores nocte fugerunt
ad ortum regis.i.ad delicias
carnis ꝛ ad campeſtria ſolitu-

dinis.i.ad vitam latam q̄ du/
cit ad mortē. De ſecūdo ps̄. pa
nis cor homīs ↄfirmat ad ma
lum.ſ.culpe deuincendū vt iā
ſupra. Secūdo ſatiat ſpiritū
ad faſtidiū mundi faciendum
Vn̄ ps̄. Paupes eius ſatura/
bo panibus. Cōplēda. ſatiaſti
dn̄e familiā tuam muneribꝰ ſa
cris. ⁊ hoc ad faſtidiū mūdi fa
ciendū. Prouer.xxvij. Aīa ſa/
turata calcabit fauū. Gre. Gu
ſtato ſpū deſipit oīs caro. De
tertio ꝙ ↄſeruat vitā ad deum
ſemꝑ laudandū. Eccle.xxxiiij.
Panis egentiū vita paupis ē.
Joh.vi. Ego ſum panis viuꝰ
q̄ de celo deſcēdi. ego viuo ꝓpt
patrē ⁊ q̄ mādūcat me ipſe vi/
uet ꝓpt me. ⁊ hec vita eſt ad de
um ſꝑ laudandū. Ps̄. Lauda
aīa mea dn̄m laudabo dn̄m i
vita mea pſallam deo meo q̄
diu fuero De his ſup̄ ſermone
ix. Scd̄o corpus dn̄i noiat ſa
crificium altaris. ⁊ ſm̄ hoc tri/
plicem habet effectū.ſ.in tripli
ci ſtatu fideliū in hoc mundo.
in purgatorio. in celo Jn pmo
ſtatu peccata relaxat. in ſecun/
do penā alleuiat. in tertio glo/
riam augmentat. De pmo Le
uitici.v. Aīa q̄ peccauerit per
ignorātiā offerat arietē īmacu
latū. Glo.i.xp̄m ſine quo nō fit
remiſſio. nihil em̄ pdeſt caprā
id ē aſperitatē penitentie ymo/
lare niſi ſtudueris in xp̄i ymo
latiōe planā fiduciā hr̄e Joh.
pmo. Ecce agnꝰ dei ecce q̄ tol/
lit peccata mūdi. Paſcaſiꝰ. Li
cet oīa peccata ī baptiſmo ſint
donata. infirmitas tn̄ pcti.i. fo
mes in carne remanet. Et q̄a
adhuc quotidie labimur ſaltē
in venialibꝰ ideo p nobis chri
ſtus q̄tidie imolat. vt q̄ ſemel
moriēdo mortē deuicit q̄tidie
recidiua delictoꝝ p hec ſacra/
mēta relaxat. Ambro. Sicut
qd̄ vbiqꝫ offert vnū eſt corpꝰ.
ita et vnum eſt ſacrificiū. chri/
ſtus ſemel in cruce hoſtiam p
omībꝰ obtulit ipſam offerimꝰ
⁊ nunc. ſed qd̄ nos agimus re
cordatio eſt ſacrificij illius. nec
cauſa ſue infirmitatis repetit.
ſed noſtre. quia quotidie pec/
camus. De ſecūdo Leui.xvij.
Dedi vobis ſanguinem vt ſu
per altare meum expietis pro
animabꝰ veſtris. Jn hoc figu/
ratum eſt ꝙ ſacrificiū carnis ⁊
ſanguinis chriſti valet anima
bus in pena purgatorij. Hinc
ſciendū eſt ꝙ tres ſunt turme
aniaꝝ hinc decedētiū. Prima
peccantiū. ſecunda penitentiū
tertia innocentiū. Primā ſacri
ficium nō adiuuat. ſecundā a

pena alleuiat, tertiam ſine pena p ignem ad celos ſubleuat. De pmo. p. Re. iij. Juraui bely q nõ expiet iniqtas domus eius victimis z muneribꝰ vſqꝫ in eternuz. domus eius. i. oim in peccatis pſiſtentiũ. Jere. vij Quia locutus ſũ ad vos et nõ audiſtis z vocaui vos et nõ reſpõdiſtis, pijciam vos a facie mea. pijciã. ſ. poſt hãc vitã veſtram malam in penam infernalem. a facie mea. id eſt ab oi bono quod eſt in celo z in terra. tu ergo noli orare p populo hoc. nec aſſumas laudem p eis. id eſt ſacrificium laudis et obſiſtas mihi. quia non exaudiam te. Prouer. vj. Qui adulter eſt. i. amans z adherẽs creature vltra menſurã iuſticie, p det animã ſuam. qꝛ zelus z furor viri non pcet in die vindicte. nec acquieſcet cuiuſqꝫ pcibus nec ſuſcipiet p redemptione plurima quaſi pcioſiſſimuz chriſti ſacrificiuz. De ſecundo ſup. Dedi vob ſanguinẽ vt ſuper altare meum expietis pro animabus veſtris. ſanguinem id eſt ſacrificiũ corporis z ſanguinis chriſti. ſãguis ponitur p corpe z ſanguĩe ſimul, pars p toto. z qꝛ ſanguis in altari nõ eſt ſine corpe nec corpꝰ ſine ſanguine p aĩabꝰ. que ſcꝫ ſunt in purgatorio. Augꝰ. Oratõnibꝰ z elemoſinis. zč. Zach. xiij. partes due in terrã diſpgent z deficient. i. infideles z mali chriſtiani damnabunt. z tertia ps relinquetur ea. id eſt penitẽtes z ducam tertiã partem p ignẽ. id eſt aĩas penitentiũ p purgatoriũ z vram eos ſicut vrit argentum z probabo eos ſic probatur aur. Ipſe inuocabit nomen meum z exaudiã eũ. Ipſe id eſt populus chriſtianꝰ in terra derelictus ĩuocabit me orationibꝰ elemoſinis et ſacrificio altaris p parte ducta p ignem id eſt p aĩabꝰ q̃ ſunt in purgatorio. z exaudiam eum alleuiãdo ſcꝫ penam illorum z breuiando. De tertio Prouer. xxj. Munus abſcõditũ extinguit iras. iras. ſ. dei. i. penas purgatorij q̃ſtum ad aĩas innocẽtes z in pſenti tribulationibꝰ z flagellis ſatis purgatas. Ps. Domine ne in furore tuo arg. me. neqꝫ ĩ ira tua corri. me. Qm̃ ſagitte tue ĩfixe ſunt mihi. Furor dei ardet in inferno. ira in purgatorio, ſagitta ſiue correptio amoris in h mõo. q̃ ergo hic ſagittas correptõis dñi patiẽter portat furorẽ ĩferni z irã ignis purgatorij duce domĩo illeſus

euadet. yſa.xliij. Noli timere
ſeru⁹ meus cũ ꝑtrãſierꝭ ꝑ aq̃s
tecũ ero ⁊ flumĩa nõ operiẽt te
cũ ambulaueris in igne nõ cõ
bureris. q2 ego ſaluator tuus.
Dañ.iij. Angel⁹ dñi deſcendit
cũ Azaria ⁊ ſocijs ei⁹ in forna
cẽ. ⁊ fecit mediũ fornacis q̃ſi vẽ
tũ roris flantẽ et nõ tetigit eos
oĩnõ ignis neqꝫ ꝯtriſtauit. tũc
laudabãt deũ dicẽtes Bñdici
te dño q̇ eruit nos de iferno et
liberauit de medio ardẽtꝭ flam
me. yſa.lv. In leticia egredie-
mini ⁊ in pace deducemi mon
tes ⁊ colles cantabũt corã vo-
bis laudem. De tertio ſup no-
minato. ſ. ꝙ ſacrificiuz altaris
glĩam btõꝝ in celo q̊dãmodo
augmẽtat. Leuit.x. Pectuſcu-
lũ ſacrificij qđ oblatũ eſt ⁊c. vt
ſup. ſer.iiij. Greg. Eodẽ momẽ
to rapit̃ in celũ miſterio ange-
loꝝ cõſociandũ corpi xpi ⁊ añ
oculos ſacerdotis i altari vide
tur. rapit̃. ſ. corpi xpi cõſocian-
dũ. i. ad btõs letificandũ. con-
ſumpſim⁹ dñe diuina miſteria
q̃ ſicut tuis ſanctis ad gloriaz
ita nobis ad vitã ꝓdeſſe ꝑficia-
as. Tertio corp⁹ dñi noĩat̃ ſa-
cramentũ caritatis. et ſc̃m hoc
tres habet effectus. q2 tria ma
xima bona opat̃ in nob̃. ſ. ſpũſ
ſancti verã participatõem. ipſi
us chriſti certã inhabitatiõem
in ſimilitudinẽ imagis dei trãſ
formationẽ. De pmo Ps. De
petra melle ſaturauit eos. q2. ſ.
fideles ſugũt de corpe xpi dul
cedinem ſpũſſcti. Sap.xij. O
q̃ꝫ bonuſ ⁊ ſuauis eſt dñe ſpũs
tu⁹ in nobis. q̇. ſ. de corpe tuo
in nos fluit. Aug⁹. Participa
tiõe corpis ⁊ ſãguis xpi hõ vi-
uit nõ ſumẽs tm̃ ſacramẽtalit̃
qđ ⁊ mali faciũt. ſed ꝑtingens
vſqꝫ ad ſpũs participatiõez vt
i corpe dñi tanq̃ꝫ mẽbꝝ mane-
at ⁊ eius ſpũ vegetet̃. De ſcđo
Jo.vi. Qui mãducat carnem
meã ⁊ bibit meũ ſaguinẽ i me
manet ⁊ ego i eo. Hylari⁹ Ac-
cepta carne dñi ⁊c. Eſt em̃ i no
bis xps ꝑ carnẽ dũ ei⁹ carnem
accepim⁹ ⁊ ſum⁹ i eo dũ ſecũ ħ
qđ nos ſum⁹ i deo ẽ. Johã.j.
Verbũ caro factũ ẽ et hitauit
in nob̃. dũ v̄bũ carnez aſſũpſit
in carne nr̃a hitauit. ⁊ dũ nos
v̄bum icarnatũ in cibũ accipi
mus ipm etiã hitat in nob̃. De
tertio Jo.j. q̊tq̊t aũt receperũt
eũ dedit eis ptãtem filios dĩ fi
eri his q̇ credunt i noĩe ei⁹. id
eſt deiformes ⁊ deo ſc̃m ymagi
nem ſimiles. nec põt creatura
ad maius promoueri q̃ꝫ ꝙ aſ-
ſimiletur ſuo creatori. Aſſimi-
latur aũt homo deo virtute cor-

poris xpi in tribus. in interiori cordis bonitate. in exteriori opis fertilitate. in ſupiori celeſtis regni hereditate. De pmo ij. Pe. j. Chriſt⁹ ꝓpria glīa ſua ⁊ ꝟtute maxīa ⁊ pcioſa nob pmiſſa donauit. vt p hoc efficiamur diuine conſortes nature. maxīa ꝓmiſſa. i. ſeipm. vñ. Juſiurandū qd iurauit ad abraaꝫ patrē noſtrū daturū ſe nob. vt efficiamur diuine cōſortes nature. i. vere bonitatis. qꝛ natura dei bonitatis eſt. Amb. qa dñs ieſus conſors eſt diuinitatis ⁊ corpis. ⁊ tu q accipis carnem eius diuine eius ſubſtantie in illo pticipas alimēto. id ē vere bonus efficerꝫ ab eo. De ſecūdo Ezech. xvij. Sumā d medulla cedri ſublimis et de vertice ramoꝝ eius ⁊ plātabo in montē excelſum ⁊ faciet fructū. Medulla ſublimis cedri eſt eterna ſapīa Alti rami eius ſūt patres ſancti. vertex ramorū eſt beata virgo. ps de vertice eſt caro xpi ſumpta de ꝟgīe Surculus g̃ ſumpt⁹ d medulla ⁊ de ꝟtice eius corpus chriſti plenum diuinitate. iſte plantatus in montē excelſum id eſt in cor iuſti ad deū eleuatum facit ſimilē chriſto boni opis fructū. De vtroqꝫ Gala. ij. Viuo ego iam nō ego. viuit aūt ī me xps. me. ſ. ſibi aſſimilando interiori bonitate ⁊ exteriori bono ope. Hinc dictū eſt Auguſtīo Cibus ſum grandiuꝫ creſce et manducabis me. nec me mutabis ī te ſicut cibū carnis tue ſed tn mutaberꝫ in me. De tercio Joh. j. Quotqt aūt recepe rūt eum dedit eis ptātez filios dei fieri. g̃ ⁊ heredes. Ro. viij. Si filij ⁊ heredes. heredes qdem dei. coheredes aūt xpi. p. Petri. j. Bñdict⁹ deus q regenerauit nos. i. de filijs dyaboli filios ſuos ī hereditatē incorruptibilē ⁊ incōtaminatā ⁊ immarceſſibilē cōſeruatam in celis. Amen.

De effectib⁹ ſumptis ex tribus alijs corpis xpi vocabul. Thema ꝓriū. Sermo. xxvi

VEnite comedite panē meuꝫ. ⁊c. ſeu alia vt ſup. Effect⁹ dñici corpis pñt ſumi ex trib⁹ alijs noib⁹ ſuis qꝫ ſup. Dicit̃ eñ. qñqꝫ medicina ſpūalis. qñqꝫ māna. i. panis celeſtꝭ qndoqꝫ euchariſtia id ē bona grā aīe fidelis. De pmo Eccl. xxxviij. Altiſſim⁹ de terra creauit medicinam ⁊ vir prudens nō abhorrebit eā. Aug⁹. Suſcepit xps de terra terrā. qꝛ ca-

ro de terra eſt ⁊ de carne Ma
rie carnē accepit ⁊ ipſaʒ nobis
ad ſalutē manducandā dedit.
De ſecundo Apoc.ij. Uincē-
ti dabo māna abſconditū. q̄ſi
diceret q̇ ſe ꝑparat ꝑ victoriaʒ
vitioꝝ illi dabo māna.i.celeſtē
panē.ſ.corpus meū in q̇ ſecre-
te reconditū eſt multiplex bo-
nū Joh.vj. Hic eſt panis qui
de celo deſcēdit. De tertio Ec-
cle.xxxij. Audi tacēs ⁊ ꝓ reue-
rentia accedet tibi bona grā.q̄
ſi diceret.ꝑparate ꝑ auditū ver
bi dei ⁊ obediētie q̄ taceas id ē
ceſſes a malo ⁊ ſerues reueren
tiā in bn̄faciendo. tūc dabit ti
bi bona grā q̄ grece dr̄ eucha-
riſtia.i.corpus xp̄i. Mgr̄.iiij.
ſen. Sacrm̄ altaris excellēter
dr̄ euchariſtia.i.bona grā.qꝛ i
eo nō ſolum eſt augmentū vir
tutū ⁊ grē.ſed ille totus ibi ſu-
mit q̇ eſt fons ⁊ origo toti⁹ grē
Primo corpus dn̄i dr̄ medici-
na ſpūal' et ſm̄ hoc tres habet
effectus. Serpens q̇ppe mali-
gnus ⁊c̄.vt ſup̄. ſer.vj. Igno-
rantie eīm tenebras illuminat.
morbū praue ꝯcupiſcentie ſa-
nat ⁊ mortē deſtruendo trium
phat. De ꝑmo pſ̄. Paraui lu-
cer.crimeo. Lucerna ē lumen ī
dyaphano.i.ꝑlucido corꝑe.ſic
corp⁹ xp̄i eſt ꝟbū dei qd̄ eſt lux

vera in munda carne q̄ ſcʒ pel
lunt a nobis tenebre ignoran
tie Lu.ij. Uiderunt oculi mei
ſalutare tuū qd̄ paraſti an̄ faci
em oīm ꝑploꝝ. Lumē ad reue-
latiōem gentiū. Pſ̄. Dn̄s illūi
natio mea et ſalus mea. accedi
te ad eum ⁊ illuminamini. De
ſcd̄o yſa.xxxviij. Itē.iiij. Reg.
xx. iuſſit yſaias vt tollerēt maſ-
ſam de ficis ⁊ cathaplaſmarēt
ſuꝑ vuln⁹ regis vt ſanaret. vul
nus ſiue vlc⁹ regis ē ꝯcupiſcē-
tia carnis. Pſ̄. Miſerere mei
dn̄e qm̄ infirm⁹ ſū ſana me do
mine. De tertio Luce.j. Bn̄di
ct⁹ fruct⁹ vētrꝭ tui.ſcʒ corp⁹ xp̄i
qd̄ ē fruct⁹ vite valēs ad cura
tionē mortis etne. Prouer.iij.
Lignū vite eſt his q̇ apprehen
derūt eū.ſ.ſapiētiā dei incarna
tā. Oſee.xiij. Ero mors tua o
mors. De hac triplici corrupti
one ⁊ medicina ſ̄.ſer. vt ponit
ꝑncipiū. Scd̄o corpus dn̄i dr̄
māna.i.panis celeſtꝭ qd̄ man-
na habuit ſilitudinē ſaporꝭ fru
menti mellis et olei. De duobꝫ
ꝑmis Exo.xvi. Guſt⁹ ei⁹ q̄ſi ſi-
mile cū melle. De tertio Nūe.
xi. Fecerūt ex eo tortulas ſapo
ris q̄ſi panis oleati. De tribus
ſiml' Ezech.xvi. Similā ⁊ mel
⁊ oleū comediſti. ⁊ ſm̄ hec tria
hʒ corp⁹ dn̄i triplicē effectum.

Operat̃ em̃ morũ honeſtatẽ, cor dis ſuauitatẽ, ꝓximi pietatem. Primũ ſignat̃ in frumẽto, ſcđm in melle, tertiũ ĩ oleo. De pⁱmo Zach. ix. ꝗd bonũ ⁊ ꝗd pulcrũ eiꝰ ⁊c̃. Panis ꝺ frumẽto bonꝰ ⁊ pulcer ẽ in ſe ⁊ etiã in effectu q2 facit pulcꝝ. ſic corpꝰ xp̃i bonũ ⁊ pulcrũ fac̃ honeſtate morũ. Dañ. i. Apparuerũt vultꝰ eorũ ⁊c̃. vt s. vultꝰ eoꝝ ꝗs panis ſatiabat ꝗ de celo deſcẽdit. De ſcđo Prouer. xxiiij. comede fili mel qm̃ bonũ eſt. Sap. xvi. Paratũ ꝺ ce. panẽ p̃ſti. ⁊c̃. De tertio Job. xxix. Quis mihi tribuat vt ſim ſm dieſ qñ ſecreto deꝰ erat ĩ tabnaculo meo ⁊ petra fundebat mihi riuos olei. i. grãm pietatꝫ ad bonũ ꝓximi. Prouer. xxi. Theſaurꝰ deſiderabil' ⁊ oleũ in tabnacl'o iuſti. iiij. Reg. iiij. Offerebat vaſa ⁊ mlier ĩfũdebat oleũ. ⁊ ait heliſeꝰ. vẽde oleũ ⁊ redde creditori tuo. tu aũt ⁊ filij tui viuite ꝺ reliq. ecce oleũ in opꝰ pietatꝫ ꝓximũ reficit. debita ſoluit. nos ipſos paſcit. pⁱmũ intelligit̃ ĩ eo ꝙ fundebat oleũ ĩ vaſa ꝓxioꝝ. ſecũdũ in eo ꝙ reddit ꝑ oleũ debita creditori. t̃ciũ ĩ eo ꝙ ipſa ⁊ filij ꝺ oleo vixerũt. Tertõ corpꝰ dñi ꝺ2 euchariſtia. i. bona gr̃a. Gr̃a ẽ ĩfluẽtia diuĩe bonitatꝫ ĩ aĩaꝫ ꝑ quã aſſimilata deo fit ci g̃ta ⁊ vite et̃ne digna. ⁊ ſm hoc corpꝰ dñi hꝫ tres effectꝰ. ſimilẽ deo aĩam efficit. gratã et caraꝫ deo reddit. vitã et̃nam tribuit. De pⁱmo. ij. Pe. i. Chriſtꝰ ꝑpa glĩa ſua et ꝟtute maxĩa p̃cioſa nob̃ ꝓmiſſa donauit. vt ꝑ h̃ efficiamur diuĩe ꝯſortes nat̃e. i. ſil'es deo ꝑ verã bonitatẽ De ſecũdo Cant. vij. ꝗ̃ pulcra es ⁊ decora cariſſima ĩ delicijs. q̃ ſi dicerꝫ. q2 ꝺlicato cibo ⁊ potu corpis ⁊ ſanguĩs xp̃i es enutrita facta es mlt̃ũ decora. ⁊ idcirco g̃ta ꝺo. De t̃cio Jo. vi. Qui mãducat carnẽ meam et bibit meũ ſanguĩeꝫ hꝫ vitã et̃nã Jtẽ corpꝰ dñi ꝺ2 euchariſtia. i. bõa gr̃a. ⁊ ſm h̃ valde bonũ hꝫ effectũ. ſ. ꝙ cũ illud mãducamꝰ nõ ipm vt aliꝰ cibꝰ mutat̃ ĩ nos. ſꝫ nos ĩ illud mutamur vt iã dictũ eſt. gr̃a ẽ influẽtia diuĩe bonitatꝫ ĩ aĩaꝫ ꝑ q̃m aſſimilamur deo. Hec bona gr̃a. ſ. corpꝰ xp̃i influit nob̃ bonitatẽ ſuã ꝑ quã nõ ipm nob̃ ſed nos illi aſſimilamur ⁊ ĩ eiꝰ bonitatem mutamur Hec nr̃a in xp̃m mutatio p̃t ꝓbari ſil'itudĩe triplici. Prima ſumit̃ de ꝟtute nr̃i amoris Scđa ꝺ ꝟtute rei maioꝝ Tercia de ꝟtute ſurculi arboris ⁊c̃. vt ſup̃. ſer. xx. ante finem.

¶ De conſideratõe ſanguinis xpi tribꝫ modis. Et pmo vt in cruce fundit̄.

Sermo. xxvij.

Venite comedite panem. ⁊c̄. vt s̄. Prouer. ix. Hijs ỽbis dn̄s noſ inuitat ad ſalutare cõuiuiũ in q̄ preparauit p̄cioſum cibũ ⁊ potũ corpꝰ ⁊ ſanguinē ſuũ. Dicto itaqꝫ ſupra de xpi corpe. dicendũ ē hic de ſanguīe. Hic eſt q̄ venit per aquā ⁊ ſanguinē xps ieſus. p̄. Joh. v. Itē Calicē q̄dem meum bi. Math. xx. Itē. Dignꝰ es dn̄e qm̄ redemiſti nos ī ſanguine tuo. Apo. v. vel aliud ſimile. Septimũ principalr̄ circa sacr̄m corpis dn̄i notādum eſt cõſideratio ſacri ſanguinis. Vñ ſciendũ q̄ ſanguis dn̄i tribus modis pōt ꝯſiderari. Primo vt in cruce p omniũ redēptiōe fundit̄. Secundo vt ī ſacramēto a fidelibꝫ ſumit̄. Tercio vt a ſaluandis ſpūaliter bibitur. Primũ eſt p̄cioſitatꝭ magne pbatio. Secundũ tanti p̄cij dādi rō. Tertiũ virtutꝭ ſanguinis magnitudo. Prīo modo cõſiderat̄ ab ineſtimabili p̄cioſitate. circa quam quattuor p̄cipue pn̄t notari. Primũ circa p̄cioſitatem ſanguīs xpi p̄cipue notandũ eſt p̄cioſitatꝭ magne pbatio. Et hoc pbat̄ a tribus. A virginali origine. a dignitate innocentie. a dei vnione. De pmo Eccĩ. xxiiij. Ego q̄ſi vitis fru. ſua. odo. et flo. in fru. ho. ⁊ honeſtatis. fructꝰ vitꝭ ſcꝫ btē ỽginis vua et vinum. i. corpus xpi ⁊ ſanguīs. Vinuꝫ ergo honoris ortũ de flore vitꝭ eſt ſanguis xpi p̄cioſus natꝰ d̄ virgitate matris. multũ itaqꝫ cõmēdat ſanguis xpi nobilitatē ⁊ p̄cioſitatē q̄ a nulla vt aliꝰ ſanguis corruptiōe ſed a virginali flore ſumpſit originē. De ſecũdo Ps̄. Captabāt in aīaꝫ iuſ. ⁊ ſan. ĩno. ꝯdēnabũt. Quāto ſanguis innocentior tāto rarior ⁊ p̄cioſior. p̄. Pet. p̄. Non corruptibilibꝫ auro vel argēto redempti eſtis. ſed p̄cioſo ſanguine quaſi agni incōtaminati ⁊ ĩmaculati ieſu xpi. De tertio Jer̄. xiij. Agglutinaui mihi omnē domũ iſrael dicit dn̄s. id eſt inſepabiliter mihi vniui totā hoīs naturā. ſ. animā corpꝰ ⁊ ſanguinem. Heb̄. ij. qꝛ pueri cōicauerũt carni ⁊ ſanguini et ipſe chriſtꝰ ſimiliter participauit eiſdem. i. filius dei p ſalute hoīs habentis carnem ⁊ ſanguinē. ⁊ ita vniuit ea ſibi. et honeſtauit vt vere poſſint dici ca

ro dei ꝛ ſanguis. Act. xx. Po-
ſuit nos ſpūſſanctus regere ec
cleſiā dei quā acqſiuit ſanguie
ſuo. ergo ſanguis chriſti vere ē
ſanguis dei. ꝛ ideo tam precio
ſus q vna gutta plus valet q̄ꝫ
totus mūdus. Scdm circa ꝑ
cioſitatem ſanguis xp̄i ꝑcipue
notanduꝫ eſt tanti ꝑcij ꝓ hoīe
dandi rō. et hec eſt triplex. Pri
ma magni debiti neceſſaria ſo
lutio. Secūda magni amoris
demonſtratio. Tertia magni
boni ꝑditi recuperatō. Prima
rō tanti ꝑcij dandi ꝓ hoīe. ſ. ꝑ
ꝑcioſi ſanguīs dei ē magni de-
biti neceſſaria ſolutio Maxio
eni debito obligat⁹ erat prim⁹
hō. qa tenebat̄ deo ſatiſfacere
ꝓ ſe ꝛ ꝓ toto genere hūano qḋ
rapuerat ꝛ occiderat pomū ve
titū comedendo. vñ iuſſus eſt
cum oī ꝓgenie mitti in gehen-
ne carcerē donec redderet om
ne debitū ꝑ ſufficientē hoſtiaꝫ
Juſtū eſt eni ſm pctī quātita-
tem ꝛ illeſe maieſtatis dignita
tem fieri ſatiſfactionē. Et h̄ po
teſt trib⁹ gradib⁹ diſtīgui. Pro
minori eni culpa minor. Pro
maiori maior. ꝓ maxīa ſatiſfa-
ctio maxia ē facīēda. Hinc ſta
tutū erat in lege dei ꝓ trāſgreſ-
ſione diuerſoꝝ mandatoꝝ pe-
cus aliqḋ deo offerri et occidi

et ſanguinē eius fūdi. ex hoc ſe
quit̄ q ꝓ tot homicidijs primi
parētis q̄ oēs hoīes occidit qꝛ
ꝑ eum oēs moriunt̄ et ꝑ leſa ꝑ
hec maxīe creatoris maieſtate
tam ꝑcioſa hoſtia d̄beat offer
ri deo ꝛ occidi ꝛ ſanguis ei⁹ fū
di q̄ ad min⁹ tantū valeat quā
tum oēs homīes q̄ ſunt occiſi.
ſed qꝛ talis in oī creatura non
potuit inueniri. neceſſe fuit ad
ſoluendū tantū debitū ꝛ ad li-
berandū de inferni carcere ge
nus humanuꝫ filiū dei hoīem
fieri omni creatura melioreꝫ et
ip̄m ꝓ d̄bito hoīs occidi ꝛ ſan
guinē eius fundi. De ꝑmo Le
uit. iiij. Anima q̄ peccauerit ꝑ
ignorātiā in tranſgreſſione. ſcꝫ
q̄rundam mandatorū dei offe
rat dn̄o vitulū vel agnū vl' ali
ud hmōi ad occidendū et ſan-
guinē eius fundendū Heb. ix.
Oia pene in ſanguine mundā
tur ſm legem ꝛ ſine ſanguis ef
fuſione nō fit remiſſio De ſecū
do Gen. ix. Quicunqꝫ fuderit
ſanguinem homīs fundet̄ ſan
guis illius. ad ymagineꝫ q̄ppe
dei fact⁹ ē hō. Nūe. xxxv. Nō
alit̄ expiari ꝑt niſi eius ſangui-
ne q̄ alterius ſanguinē fuderit
De t'cio dn̄s Oſee. xiij. De ma
nu mort' liberabo eos. de mor
te redimā eos. ꝑcio ſanguis d̄i

gloſa interli. de morte. i. de pla
ga ꝛ debito eterne mortꝭ. Bern.
Filius dei iubet occidi vt vul
neribꝰ noſtrꝭ p̄cioſo ſanguinis
ſui balſamo medeat. Agnoſce
aīa q̄ꝫ grauia ſunt illa vulnera
ꝑ q̄bus neceſſe eſt chriſtū do/
minū vulnerari. niſi eñ eſſent
ad mortem eternā nunq̄ꝫ ꝓ eis
dei filius moreret. Secūda ra
tio tanti p̄cij dandi eſt magni
amoris demōſtratio. ꝓ. Jo. v.
Tres ſunt q̄ teſtimoniū dant
in terra. ſp̄us aqua ꝛ ſanguis.
Sp̄us eñ quem emiſit de cor
pore pendens in cruce. aq̄ que
fluit de latere ꝛ ſanguis quem
effudit de corde teſtes ſunt di
lectiōis maxime. Ps. Apd do
minū miſc̄dia ꝛ copioſa apud
eum redemptio. vt ſcꝫ ꝓbaret
amoris eius ad nos magnitu/
do Bern. Uere copioſa xp̄i re
demptio. qꝛ vndam ſanguis ꝑ
quincꝫ ptes corpis largit effu
dit cū ꝓ redemptiōe generꝭ hu
mani vna gutta p̄cioſi ſangui
nis eius ſuffeciſſet. ſed data eſt
copia vt magnitudine mune/
ris virtus innoteſceret diligen
tis. vt eñ oſtenderet q̄ntum te
diligeret non alit voluit q̄ꝫ mo
riēdo te de morte liberare. Au
guſtinus O anīa p̄cioſa ñ au/
ro redempta vel opibꝰ. ſꝫ agni
immaculati ſanguine. attende
q̄ntum valeas quid ꝓ te datū
ſit cogita. noli teipſam tradere
in ꝑditionem ꝓ q̄ chriſtus ſuū
p̄cioſuꝫ effudit ſanguinē. Ter
cia rō tanti p̄cij dandi eſt ma/
gni boni perditi recuperatio.
Et hec eſt triplex. ſcilicet. liber
tas a ſeruitute dyaboli. introi
tus celeſtis regni. hereditas fi
liorum dei. De p̄mo Jer. xxxi.
Redemit dn̄s iacob ꝛ libera/
uit eum de manu potentioris.
vt dicit Petrus p̄cioſo ſangui
ne xp̄i. Joh. viij. Uos ſi filius
liberauerit vere liberi eritꝭ. ps
Redemit eos de manu inimi/
ci Lu. p. Benedictus dominꝰ
deus iſrael quia viſitauit ꝛ fe/
cit redemptōeꝫ plebis ſue. De
ſecūdo Heb. ix. Chriſtus ꝑ ꝓ/
prium ſanguinem introiuit ſe
mel in ſancta eterna redēptiōe
inuēta. ꝛ infra. x. Habētes ita/
q̄ꝫ fratres fiduciam in introitu
ſanctoꝝ in ſanguīe chriſti. Je
ro. Sanguis chriſti clauis eſt
paradiſi. In paſſiōe eñ domi
ni celum diu clauſum quaſi ſo
luto ſanguine eius precio ē ap
tum. Joh. xix. Unus militum
lancea latus eius apuit ꝛ con/
tinuo exiuit ſanguis et aqua.
Gloſa. vigilanti verbo vſus ē.
non dixit vulnerauit. ſed ape/

ruit. vt illic quodãmodo vite
hoſtium panderet vnde ſacra
menta eccleſie manauerũt ſine
quibus ad vitã non intrauit
ſanguis em̃ fuſus ẽ in remiſſi-
onẽ pctõꝝ. aqua in lauacꝝ hu
manũ genus ꝓpter debita pec
catoꝝ. ꝛ deformitatem a para-
diſo celeſti excluſũ neceſſe ha
buit ad reditum ꝛ pcio ſangui
nis xpi a debito abſolui et aq̃
baptiſmi a ſorde lauari De ter
cio Leui. xxv. Si attenuatus
frater tuus vendiderit poſſeſ-
ſiunculam ſuam. ſi voluerit ꝓ
pinquus eius poteſt redimere
quod ille vendiderat. Hoc fe-
cit xp̄s exul pcio ſanguis Hic
legitur Nume. xxxv. ꝙ homi-
cidis expulſis de terra ſua nõ
dabatur libertas redeundi ni
ſi poſt mortem ſummi pontifi
cis Jere. xij. Reducam virum
ad hereditatem ſuam et ad ter
ram ſuam. Eccle. xxxiij. Ser-
uus fidelis ſit tibi q̃ſi anĩa tua
quaſi fratrem ſic eum tracta q̃
niam in ſanguine comparaſti
eum. compatur em̃ in eo ꝙ he
reditatem ſuam quam redime
re non poterat ſanguĩe tuo re-
demiſti ſibi. vnd̃ tracta eum q̃
ſi fratrem diuidẽdo ſecum he-
reditatẽ. Hinc Luce. xxiij. Cla
mat de cruce latro. Domĩe me
mento mei dum veneris in re
gnum tuum. ꝛ dixit illi Jeſus
Amen dico tibi hodie mecum
eris in paradiſo. Amen.

De duobus alijs circa pre-
cioſitatem ſanguinis chriſti.

Thema proprium

Sermo. xxviij.

V Enite comedite pa
nem meum. ꝛc. vt
ſupra. Tertium cir
ca precioſitatẽ ſan
guinis chriſti vt conſideratur
in cruce fuſus precipue notan
dum eſt virtutis eius magni-
tudo. Et hec conſiſtit in trib9.
ſcilicet In diaboli deſtructio-
ne. In mundi redemptione. et
in dei reconciliatione. De pri-
mo Job quadrageſimo. ſcdm
aliam litteram. Nunquid ca-
pies leuiathan hamo ſupple ſi
cut ego. Leuiathan ſiue cetus
eſt dyabolus. Ham9 ſiue acu
leus in eſca eſt dei filius in car
ne humana abſconditus. ha-
mo iſto deceptus ꝛ captus eſt
dyabolus. Quia dum carnẽ
innocentis Jeſu chriſti in cru
ce mordere et fundere ſangui-
nem iniuſte preſumpſit latens
aculeus diuinitatis poteſtatẽ

illiꝰ ꝑforādo deſtruxit. Amos.
ij. Ego exterminaui amorreū.
id eſt amatū inimicū. cuiꝰ alti/
tudo cedroꝝ altitudo eiꝰ ⁊ for/
tis ipſe q̄ſi quercꝰ Hoc figura
tū ē Dan̄. xiiij. Erat draco ma
gnus in babilone ⁊ tulit dani
el picē ⁊ adipē ⁊ pilos et coxit
pariter ⁊ fecit maſſas et dedit ī
os draconis ⁊ dirupꝰ eſt. Pix
⁊ pili ſignificant ſīlitudinē car
nis peccati. Adeps ſanguinē
xp̄i. maſſe ex his ſacra mēbra
ſaluatoris data in poteſtatem
hoſtis. ſed dū hec iniuſte mor/
dere nitit̄ iuſte ptās eiꝰ deſtrui
tur. De ſcd̄o. i. Choꝝ. vi. Em/
pti eſtis precio magno Eph̄. i.
Habemus redēptōnem ꝑ ſan
guinē xp̄i in redēptionē pctōꝝ
p̄. Pe. p̄. Nō corruptibilibꝫ re
dempti eſtꝭ. ſed p̄cioſo ſanguīe
ieſu xp̄i. Hinc canit Eccl̄. Te
ergo q̄ſumꝰ famulis tuis ſub/
ueni q̄s p̄cioſo ſanguine rede/
miſti De vtroqꝫ Heb̄. ij. Quia
pueri cōicauerīt carni ⁊ ſangui
ni ⁊ ipſe xp̄us ſilr̄ participauit
eiſdem vt ꝑ mortē d̄ſtrueret cū
q̄ habebat mortis impiū. i. dy
abolū vt liberaret eos. Augꝰ.
Quid fecit redēptor captiua/
tori vr̄o tetendit ei muſcipulā
crucē ſuā. poſuit ibi eſcā corpꝰ
⁊ ſanguinē ſuum. Ille aūt ſan
guinē fudit nō debitoris ꝑ qd̄
iuſſus ē reddere debitoreſ. hic
canit eccl̄ia. O crux glīoſa per
quā dyabolus ē victus ⁊ mū/
dus xp̄i ſanguīe redēptus. De
tertio Eph̄. ij. Uos qui aliqn̄
eratis lōge facti eſtis ꝓpe ī ſan/
guine xp̄i. ipſe eſt eīm pax nr̄a.
id ē faciens nobis pacē cū deo
Col̄. i. Chriſtꝰ eſt caput corꝑis
eccl̄ie pacificās ꝑ ſāguinē cru/
cis ſiue q̄ in terris ſiue q̄ in cel̄
ſunt. Hinc poſt paſſionē ⁊ re/
ſurrectōeꝫ oñdit diſcipul̄ cruē
tas manꝰ ⁊ latꝰ dicēs pax vob̄
Hec pax cum deo ſiue recōci/
liatio fit ꝑ ſanguinē xp̄i triplici
rōne. ſ. rōne p̄cij ſufficiētis qd̄
in eo ꝓ noſtris debitis ſoluit.
ratōne nr̄e formoſitatis q̄ nos
deo gratos fecit. rōne gratiſſi/
me deo caritatꝭ quā ī facto de
mōſtrauit. De p̄mo pſ̄. Perſe
cuti ſunt me inimici mei iniu/
ſte. ſ. vſqꝫ ad mortem crucis q̄
nō rapui. tūc exoluebā. ſ. p̄cio
ſanguinis ꝓ bono pacꝭ. Mat
thei. xxvi. Sāguis meus pro
vobis effundet̄ in remiſſioneꝫ
pctōꝝ. De ſecūdo Eph̄. v. xp̄s
dilexit nos ⁊ tradidit ſemetip/
ſum ꝓ nobis oblationē et ho/
ſtiam deo ī odorem ſuauitatis
q̄ſi hoſtia corꝑis xp̄i ⁊ ſangui/
nis extitit deo grata ad effectū

noſtre recōciliationis. cā mini
me dilectōis. Nā ſi noe iuſtus
vt dr Eccl'.xliiij. in tpe iracun-
die fact⁹ eſt recōciliatio ꝑpter
iuſticiā. multomagis xp̄s pro-
pter nimiā caritatē qua obtu-
lit ꝑ nobis deo ꝓpriū ſanguiēꝫ
De tertio Roma. v. Juſtifica-
ti in ſanguīe xp̄i ſalui erim⁹ ab
ira ꝑ ipm ⁊ gloriamur in deo ꝑ
dominū noſtꝝ ꝑ quē recōcilia
tionem accepim⁹. Jtē. j. Dile-
ctis dei vocatis ſanctis. i. chri
ſti ſanguīe tinctis gr̄a vobis ⁊
pax. Joh. xiij. miſit aquā ī pel-
uim. Glo. ſanguinē in terrā fu
dit ⁊ cepit lauare pedes diſci-
puloꝝ. qſi ſcꝫ ſanguīe ſuo mun
dū mundās nos fecit pulcros
⁊ deo gratos. Apoc. j. Chriſt⁹
dilexit nos ⁊ lauit nos a pctīs
noſtris in ſanguine ſuo. ⁊ fecit
nos regnum deo ⁊ ſacer. Ecce
peccatores dn̄s ſāguīe ſuo la-
uit ⁊ formoſos ac roſeos et do
gratos fecit. ⁊ in eo ſic recōcili
auit vt in curia dei p̄ncipes et
reges efficeret. Quartū circa
p̄cioſitatem ſanguinis xp̄i p̄ci
pue notandū eſt redemptorūꝫ
multitudo. Tres eñ exercitus
magni ſanguīe eius ſunt redē
pti. ſ. manifeſti inimici. antiqui
iuſti. dubij amici. Primi d̄ vin
culo pctī. ſecundi de limbo in
ferni. tertij de dubitatione fidi
Propter hec tria effudit ſan-
guinē de tribus locis De ma-
nibus. de pedibus. de vulne-
re lateris Primo de manibus
vt peccatores ꝟtute ſanguis a
vincul' peccatoꝝ ſolueret ⁊ ab
ſolutos ad ſe reuocaret. De p̄-
mo Eccl'. l. Porrexit ſacerdos
magnus manum ſuaꝫ in liba-
tiōe et libauit in ſanguine vue
vt. ſ. pctōꝝ vincula diſrūperet
ps. Diſrumpiſti vincula mea
tibi ſacrificabo hoſtiā laudis.
Aug⁹. Chriſtus ſanguinē ſuū
ad hoc fudit vt pctā nr̄a dele-
ret. vt eñ diabolus nos tene-
bat deletū eſt ſanguine redem
ptoris. nō aūt tenebat nos ni-
ſi vinculis peccatoꝝ. De ſecū-
do ſcꝫ vt abſolutos reuocaret
yſa. xliiij. Reuertere ad me q̄-
niā redemi te. gloſa. ſanguine.
quod ſi feceris celum ⁊ terra ⁊
omnia elementa in ſalute tua
letabunt. econtra. ſi non feceꝛ
omnia contra te pugnabunt.
Sap. vj. Armabit deus crea-
turam ad vltionē inimicorum
⁊ pugnabit cum illo orbis ter
rarum contra inſenſatos. Por
rexit ergo xp̄s manum in cru-
ce ⁊ libauit ſanguinem ſoluēs
omnes a vinculis peccatoꝝ et
adhuc quaſi auem fugientem

manu cruēta reuocat pctōrem
yſa.xlvi. Ego ſum vocans ab
oriente auem quaſi de longe.ſ.
de ſtatu peccati reuocans iſta
bilē ꝛ refugam animā. Secū-
do de pedib⁹ fudit ſanguinem
vt antiquos iuſtos de limbo in-
ferni educendos demōſtraret
ꝛ ad patriam celeſtem deduce
ret. De pmo Tre.j. Torcular
calcauit dn̄s virgini filie iuda
arbor ꝛ tortura torcular̄ ſigni
ficat paſſionē xp̄i in ligno cru-
cis. qui vere in torcl'ari calcat
ſanguinem vue pedibus fun-
dit et multos ex eo letos facit.
Chriſt⁹ ergo virgini iuda tor-
cular calcauit. qꝛ ī paſſiōe cru
cis de pedib⁹ ſanguinē fudit ꝛ
iuſtos in fide incorruptos de ī
ferno liberās letificauit Zach.
ix. Tu quoq₃ in ſanguie teſtamē
ti tui eduxiſti vinctos tuos de
lacu in quo nō erat aqua.ſ.ce-
leſtis refrigerij. De ſecundo .ſ.
vt eductos de īferno ad patri
am deduceret. Heb.ix. Chri-
ſtus aſſiſtens pontifex futuro-
rū bonoꝝ ꝑ ꝓprium ſanguine₃
introiuit ſemel in ſancta. ꝛ hoc
non ſolus ſed cum magno ex-
ercitu iuſtorum quos de infer
no eruens ſecum duxit. Unō
pſ̄. Aſcendens in altum capti
uā duxit captiuitatē. yſa.lxiij.

Dicūt angeli q̄s eſt iſte q̄ ve-
nit de edom tinctis veſtib⁹ de
boſra. Iſte formoſus in ſtola
ſua gradiēs in multitudīe for-
titudinis ſue id eſt aſcendens
cum multis fidelibus quos d̄
inferis potenter eduxit ꝛ ad ce
los ſecum vexit. Tertio fudit
ſanguinem de vulnere lateris
ſui ꝛ cordis vt diſcipulos in fi
de dubios ꝛ alios m̄ltos in fi-
de ꝛ bone vite ſtabilitate tem-
ptatos. ꝛ ideo frigidos ꝛ qua-
ſi mortuos calefaceret ꝛ reuiui
ficaret ꝛ ſic reuiuificat̄ ſuo ſan
guīe iter celeſte ſignaret. vt p⁹
ip̄m feruenter currerent. De p̄
mo Joh.xix. Unus militū lā
cea latus eius aperuit ꝛ conti-
nuo exiuit ſanguis q̄ ſc₃ eſt ca
lidus et in q̄ eſt vita hominis.
vt eo frigidos in fide calefacē-
ret ꝛ quaſi mortuos ī vita bo-
na reuiuificaret. pſ̄. Similis
factus ſum pellicano ſolitudi-
nis. Pellican⁹ auis eſt pullos
mox natos ꝛ ꝯtra eam ſe erigē
tes occidēs ꝛ mortuos triduo
deplorans. tunc roſtro lat⁹ ꝓ-
priū fodit ꝛ ſanguinem in eos
fundit ꝛ ex eo reuiuiſcūt. Sic
xp̄s frigidis in fide et peccatis
mortuis ſubuenit ſanguie cor
dis. De ſecundo qꝛ viuificatis
ad inſtar fere vulnerate iter ce

leſte ſuo ſanguīe ſignat ⁊ ſeq̄n
dū demōſtrat. Cant. iiij. Vul
neraſti cor meū ſoror mea ſpō
ſa. q̄ſi diceret. Attende me vul
neratum ꝓpter te, vide ſangui-
nem meum et ſequere me. Jo.
xx. Venit ieſus et oſtendit di-
ſcipulis manus et latus ſuum
cruentum, nō ſolum vt eos in
fide cōfortaret, ſed vt ꝑ ſe mul
tas tribulatiōes ſequendū de
monſtraret. j. Pe. ij. Chriſtus
paſſus eſt ꝓ nobis vobis relī
quens exemplū vt ſequamini
veſtigia eius. Heb. xiij. Chri-
ſtus vt ſanctificaret ꝑ ſuū ſan-
guinem populum extra caſtra
paſſus eſt, exeam⁹ ergo ad eū
extra caſtra ſcilicet d̄licias car
nis fugiētes ⁊ paſſionē ei⁹ imi
tantes. Cant. in fine. Fuge di-
lecte mi ⁊ aſſimilare capree hi-
nuloq; ceruoꝝ. q̄ſi diceret. cur
re coram nobis vt fera corde
vulnerata et ſanguine tuo cele
ſtem ſemitā nobis demōſtra
donec te comprehendamus ⁊
in te delicias eternas capiam⁹
ꝑ. Choꝝ. ix. Sic currite vt cō
prehendatis. Amen

De conſideratione ſanguīs
chriſti ſecūdo modo ſcilicet vt
in ſacramento ſumitur.

Sermo. xxix.

Venite comedite pa
nem meū ⁊c. vt ſupᷓ
Math. xxvi. Bibi-
te ex hoc oēs hic eſt
enī ſanguis meus. Sanguis
dn̄i trib⁹ modis poteſt cōſide-
rari. Primo vt in cruce ab infi
delib⁹ fundit̄. Secūdo modo
vt in ſacramento a fidelib⁹ ſu-
mit̄ tertio vt p̄ter ſacramētum
ad ſaluandū ſpūaliter bibitur
Primo modo cōſideratus cō
mendatur ab ineſtimabili p̄ci
oſitate. Secundo mō a multi
plici vtilitate Tertio mō a ſpi
rituali ſuauitate. Quātū ad p̄
mum modū ſemꝑ eſt memora
bilis. q̄ꝫtum ad ſecundum mo
dum venerabilis. q̄ꝫtū ad ter
tium deſiderabilis. De primo
Apocal. v. Dignus es dn̄e ac
cipere librū ⁊ aperire ſignacl'a
eius. qm̄ occiſus es ⁊ redemi-
ſti nos in ſanguine tuo. De ſe-
cūdo. bibite hic ē ſanguis me-
us noui teſtamēti. De tertio. i.
Choꝝ. x. Oēs p̄res nr̄i eundē
potum ſpūalem biberūt De p̄
mo modo ꝯſideratōis iam ſu-
pra dictū eſt duob⁹ ſermonib⁹
Secūdo itaq; ꝯſideratur ſan
guis chriſti vt in ſacramento
a fidelib⁹ ſumit̄ Et circa h̄ tria
req̇runtur. Primo. quia ſacra
mentū altaris dat̄ ſub ſpecie

duplici.ſub ſpecie cibi ꝛ pot⁹. ſiue panis ꝛ vini. Hui⁹ triplex eſt ratio. Prima ad regalis cō uiuij ꝑfectionē. ſecunda ad redemptōis corpoꝝ noſtꝝ ꝛ animaꝝ ſimul ſignificationez. tercia ad memorie paſſionis dn̄i maiorē rep̄ſentationem. De p̄. Heſter. p̄. Rex aſſuerus tertio anno imp̄ij ſui fecit grande cō uiuium cunctis p̄ncipibꝫ ꝛ pueris ſuis. cibi inferebant̄ vinū quoqꝫ vt magnificentia regia dignuz erat. Rex iſte ſignificat xp̄m q̄ non p̄mo vl' ſecūdo anno. i. ante legē vel ſub lege. ſed tertio. i. tp̄e gratie facit cōuiuium magnis ꝛ ꝑuis fidelibꝫ cibi ꝛ potus. vt em̄ ornatum ꝛ ꝑfectionem cōuiuij ſui et menſe demōſtraret ſub ſpecie panis ꝛ vini ſimul ſacramentū altar̄ʒ amminiſtrat. nam vbi alteruz deeſſet multū laudabile conuiuium non eſſet De ſecūdo pſ̄. Tu es ſacerdos in eter. ſm̄ ordinem melchi. q̄ ſcʒ obtulit in ſignum panez ꝛ vinum. in pane ſignificans futuram noſtrorum corpoꝝ redemptōnem in vino animaꝝ. Mgr. iiij. ſentē. Quare ſub duplici ſp̄ē ſumit̄ ſacramentū altaris. cū ſub alterutra totus ſit xp̄s. ideo .ſ. vt oſtēdat̄ totā humanā naturaz id eſt corpus ꝛ aīaʒ aſſumpſiſſe ꝛ totā ſim̄l' redemiſſe. pani ꝛ em̄ ad carnis refert̄ quā .ſ. nutrit. vinū ad aīaʒ. qꝛ vinū oꝑatur ſanguinē in q̄ ſedes anīe a phicis eſſe dꝛ. Un̄ ſi ſub alterius tm̄ ſpecie ſumeret̄. ad alterius tm̄. i. corꝑis vel aīe non ad vtriuſqꝫ pariter liberationem valere ſignificaret̄ De tertio. i. Chor. xi. Hic eſt calix noui teſtamenti in meo ſanguine hoc facite q̄tienſcuuqꝫ bibitis ī meam cōmemorationē. i. ſanguinem meū bibetis in memoriā mee paſſiōis. exp̄ſſius em̄ paſſio xp̄i ad memoriaʒ reducit̄ ꝑ ꝯſiderationem ſui ſanguis q̄͡ꝫ corꝑis. Exo. xij. Erit ſanguis vob̄ in ſignū in edibꝫ ī q̄bꝫ eritis. in ſignū. ſ. qꝛ agn⁹ ſine macula occiſus eſt in liberatōe iſrael de egipto. ſic ſanguis chriſti xp̄riū ꝛ exp̄ſſum memoriale eſt paſſiōis ſue. iiij. Re. iij. Viderūt moabite aq̄s rubras q̄ſi ſanguinē. dixerūtqꝫ ſāguis eſt gladij. pugnauerūt reges ꝯ ſe ꝛ ceſi ſūt mutuo reges. ſ. xp̄s et diabol⁹. ille hūiliū. hic ſuꝑborū pugnātes in paſſiōe dn̄i. q̄ſ eoꝝ hoīem ad ſuū ſeruitiū obtineret. ambo ſunt grauit' vulnerati. De p̄mo Job. xvi. Hoſtis me⁹ irruit in me q̄ſi gygas

cõſcidit me vulnere ſup vuln⁹ De ſcdo yſa.lj. Nunqd nõ tu dñe pcuſſiſti ſupbũ. vulneraſti draconem. vulnerauit itaq; vulnere graui qꝛ cũ xpi carnẽ innocentẽ mordere pſumpſit. latẽs aculeus diuinitatis potẽtiam malicie ei⁹ pforãdo enervauit. et quẽ captiuũ tenebat hoiem de manu tyrãnidis ei⁹ liberauit. recte igit dat ſacrm altaris ſub ſpecie duplici. qꝛ ñ ſolũ ſub ſpecie panis corp⁹ xpi ſed etiã ſub ſpecie vini ei⁹ ſanguis ad expſſi⁹ memoriale dñice paſſionis. Secundo qrit q̄re populus nõ accipit ſanguinem ſicut ſacerdos ſub ſpecie vini. Et hec eſt triplex rõ Prima eſt ad habendũ vas ↄgruum tanti ſanguis ↄtẽtiuũ. Secunda ad vitãdũ effuſiõis piculum. Tertia ad pcauendũ erroris piaculũ. De pma rõne Sicut em̃ vinũ vas ſpeciali⁹ ꝛ diligenti⁹ pparatũ in q̄ ſeruetur exigit q̃ panis. ſic ſanguis xpi ſub ſpecie vini ſumend⁹ ſolis ſacerdotib⁹ concedit tanq̃ vaſis dñi ad hoc ſpecialr conſecratis ꝛ ſacra religiõe cõſtrictis ꝛ virtutũ pulcritudĩe precellenti⁹ ↄornatis Hinc ↄpantur in ſcripturꝭ triplici vaſi electo. ſ. altari cõſecrato. cratherre ligato. ꝛ aureo cipho De pmo Deut. xij. Carnib⁹ hoſtiaꝝ tuarũ veſceris ſanguinẽ fũdens in altari. i. cõmittens ſacerdoti q̄ debet eſſe vas ſpecialr cõſecratũ ꝛ ſanctũ ꝛ altare dignũ ad ſanguinẽ dñi ſuſcipiendũ Gloſa Exod. xxx. Altare holocauſti ſignat vitã iuſtoꝝ q̄ carnem ſuã q̄tidie crucifigũt cum vitijs et cõcupiſcentijs atq; in hoſtiã viuentem deo offerunt ſup̄ ſer. xviij. in fine p̄. Mach. iiij. Altare holocauſtoꝝ eſt fides pura. doctrina recta et cõuerſatio bona xpi miſtroꝝ. ꝛc. Ps. Altaria tua dñe ↄtutum. q̄ſi diceret O q̃ ſancta q̃ ornata q̃ dilecta debent eſſe ſãguinis xpi vaſa. De ſcdo Exodi. xxiiij. Tulit moyſes dimidiã ptẽ ſanguis victimaꝝ et miſit in cratheras Crathera vas ẽ vinarium multis circulis circũligatũ ſignificans religioſorũ ſacerdotũ vitã virtutib⁹ cuſtoditã. ad xpi ſanguinẽ ſuſcipiendũ aptã. Ecc̃i. vi. Injice pedẽ tuũ in cõpedes ſapie ꝛ collum tuũ in torques illius. decor ei vite ẽ in illa ꝛ vincula illi⁹ alligatura ſalutaris. Itẽ. idem timor dñi ſcie religioſitas, religioſitas cuſtodiet et iuſtificabit cor. gaudiũ ꝛ exultatõez dabit

De tertio Eccle.l. Sacerdos magnus q̄ſi vas auri ſolidum ornatū oī lapide p̄cioſo.i. om̄i genere ꝟtutum dicit gloſa.tale itaqꝫ vas exigitur ſpeciale ꝛele ctum ad ſuſcipiēdū ſub ſpecie vini ſanguinē dn̄i p̄cioſū. Se cunda rō eſt ad vitādum effu ſionis ꝑiculum.cū em̄ popul⁹ xp̄ianus in ſolēnitatibꝫ ad ſu‐ ſcipiendū ſacramētū conuenit ꝓpter multitudinez circa altare ſe exp̄mit ita ꝙ vix corpus dn̄i ſine metu deflux⁹ capꝫe poſſit. Unde multo magis ſi de cali ce ſanguinē ſumeret ſine ꝑicl'o effuſionis nō eſſet. Hinc eſt ꝙ dn̄s apl'is in cena paucis ꝛ vt ſuis ſacerdotibꝫ nō ſolū corp⁹ in ſpecie panis.ſed ꝛ ſanguinē ſuū in ſpecie vini dedit. Mul titudini ꝟo hoīm ī deſerto pa‐ nem ſine potu diſtribuit. Ter‐ tia rō eſt ad p̄cauendum erro‐ ris piaculū. Si em̄ ꝓpl'us ru‐ dis ſuſcipet ſanguinē ſub ſpe‐ cie vini vix crederet illū eē ſub ſpecie panis.cū tn̄ veraciter ſit ſub vtraqꝫ ſpecie. nā ſicut ſub ſpecie vini conſecrati ſanguis xp̄i ē ꝑ tranſſubſtātiationē.ita corpus ibi eſt ꝑ annexionez.et ſicut ſub ſpecie paniſ corp⁹ xp̄i eſt ꝑ tranſubſtantiationem.ita ibi ſanguis eius veraciter ītel ligit̄ ꝑ ānexionē. Hec em̄ duo corpus chriſti et ſanguis.imo hec quattuoꝛ corpus ſanguis ꝛ anima ꝛ deitas xp̄i iam vltra nō poſſunt ſeꝑari. Un̄ ſicut ſa cerdos ſuſcipit ſanguinem xp̄i ſacramentalr̄ de calice.ſic po‐ pulus ſumit eū intellectualiter ſub ſpecie panis de ip̄o xp̄i coꝛ poꝛe.ꝛ eſt eis tam vtilis ꝛ tam dulcis vt ſacerdotibꝫ q̄ ſumūt eum ſub ſpecie vini de calice. Canti.j. Botrus cipꝛi dilect⁹ meus mihi q̄ſi ſcꝫ in botro ſu‐ mo duo.vuam.i.corpus dn̄i i cibū.ꝛ ex vua ſuccū dulcē ſan guinē in potū. Deut.xxxij. Cō ſtituit eum dn̄s vt ſanguinem vue biberet meraciſſimū. Per hunc potū reficit dn̄s aīaꝫ do nec ꝑducat ad vitā eťnam. Jo han.vj. Qui bibit meū ſangui nem habet vitā eternā. Amē

De effectu ſanguinis xp̄i ſa cramētaliter Thema ꝓximum. Sermo.xxx.

Venite comedite pa nē meū ꝛc.ꝛ alia vt ſupꝛa. Que vtilitas in ſanguīe meo. Jo hā.vj. Qui bibit ſanguinē me um hꝫ vitā eťnam. Tertio q̄ri tur de ſanguine xp̄i vt in ſacra mēto a fidelibus ſumit̄ que ſit

vtilitas eius ſiue effectus. Ad
hoc ſciendū ꝙ ſic ſumptū poſ-
ſumus ꝯſiderare trib⁹ modis.
vt ſcꝫ potū aque viue, vt vinū
ſpūale. vt ſacroſanctū miſteri-
um ecclīe. De ṗmo Pš. Per-
cuſſit petrā ⁊ fluxerūt aq̄. ſicut
petra ſignificat corpus xp̄i, ita
aq̄ ille ſanguinē ei⁹, q̄ꝛ eſt ver⁹
⁊ viu⁹ pot⁹ anīe. De ſcđo Pro
uer. ix. Venite bibite vinū qđ
miſcui vobis, i. ſanguinē chri-
ſti multa dulcedine plenū ⁊ cō
ditum. De tertio Heb. xiij. Je
ſus extra portas paſſus eſt vt
ꝑ ſuū ſanguinem ſanctificaret
populuꝫ, ergo ſanguis xp̄i res
ſanctificans eſt ⁊ ſacroſancta.
Cōplenda. q̄ſumus dn̄e vt ſa
croſancta miſteria p̄ſens reme
diū nobis eſſe facias et futurū
Juxta ꝯſideratiōem ⁊ ſimilitu
dinem cuiuſlibet iſtoꝝ triū ha
bet ſanguis xp̄i triplicē effectū
Primo pōt ꝯſiderari ſanguis
xp̄i pot⁹ vt potus aq̄ viue, ſed
potus vt dicunt phīci ē hume
ctiuus aridoꝝ, extinctiuus in-
cenſoꝝ, et delatiuus ad mēbra
ciboꝝ. Silr̄ potus ſanguis vt
ſignificat̄ ꝑ aquā tres habet ef
fectus in aīa fideli, arida eius
humectat ⁊ ꝯiungit. male incē
ſa refrigerat ⁊ extinguit. cibum
verbi dei ad membra vehit vt

bene opari poſſint. De primo
yſa. xliiij. Effundā aquaꝫ ſuꝑ
ſitientē ⁊ fluenta ſuꝑ aridaꝫ. vt
ſcꝫ aīa q̄ſi puluis arida ⁊ facile
fluxa ⁊ ad malū ꝓna, potu ſan
guinis xp̄i ꝑfuſa, cōiungat̄, cō
glutinet̄ ⁊ roboretur ad bona.
Pš. Nō ſic impij nō ſic ſed tā
q̄ꝫ puluis quē ꝓijcit vent⁹ a fa
cie terre, q̄ꝛ temptatio dyaboli
ſpargit cogitatōnes coꝝ ⁊ deſi
deria, locutiōes ⁊ opa ꝑ diuer
ſa vitia. Exodi. v. Diſperſus ē
populus ꝑ vniuerſam terram
egipti ad congregandas pale-
as ſcꝫ mundi vanitates. Ecō-
tra Joh. xi. Jeſus moriturus
erat ſupple et ſanguinem ſuum
daturus non tm̄ pro gente ſed
vt filios dei qui diſperſi erant
cōgregaret in vnum ſcꝫ ꝑ cor-
dis vnionē. lingue refrenatōeꝫ
ſenſuū ⁊ mēbroꝝ diſciplinā, vi
te religionē, ⁊ ſupnā dilectiōeꝫ
ṗ. Choꝝ. v. Sitis noua ꝯſper
ſio ſicut eſtis azimi. Quia ſicut
eſtis azimi, id eſt per baptiſmū
a vitijs ſinceri facti, ita ſitis aſ-
perſione ſanguinis chriſti qua
ſi paſta in noua et bona vita
compacti. De ſecundo effe-
ctu. Pſalmiſta. Percuſſit pe-
tram et fluxerunt aque ad re-
frigerandum ſcilicet praue ſi-
tis ardorem. Habetur etiam

Eccĩ.iiij.Ignẽ ardẽtez extĩguit aqua.q2 ſanguis xpi figurat ꝑ aquã.deſtruit feruorẽ ire aua/ricie ⁊ praui amoris ⁊ cõcupi/ſcentie. Augꝰ. Dñe ieſu chriſte ſcribe ĩ cordi meo vulnera tua ꝓcioſo ſanguine tuo vt legã in eis tuum dolorẽ ⁊ tuũ amorez tuum dolorẽ ad ſuſtinendũ ꝓ te oẽm dolorẽ.tuũ amorem ad cõtemnendũ ꝓ te oẽm prauũz amorẽ Et ſic apparet q̃ ſãguis dñi adinſtar aq̃ cõtra mala in nobis incenſa valet. De tertio effectu.iij. Re.xix. Helyas co/medit ⁊ bibit aquã ⁊ ambula/uit triginta diebꝰ et noctibꝰ in fortitudine illius q̃uſq3 ꝑuenit ad montẽ oreb: potus cibũ ad mẽbra detulit ⁊ ad eundũ ſiue oꝑandũ mouit.ſic potꝰ xpi ci/bũ verbi dei ſiue ꝑcepti ad corda defert vt vires aïe ⁊ mẽbra corꝑis ſm illud viuant regant ⁊ bñ oꝑent.ſm illud Prouer. ix. Comedite ⁊ bibite relinq̃te infantiã ⁊ viuite ⁊ ambulate ꝑ vias prudentie.comedite cibũ verbi dei ⁊ bibite ſanguinẽ xpi. q̃ ſc3 ꝑceptũ ad cor.ad ſenſus. ⁊ ad mẽbra deferat. ⁊ praua relinq̃re ⁊ bona ꝑficere moneat.

Secũdo poteſt ꝯſiderari ſan/guis xpi vt vinũ ſpũale. ⁊ ſm hoc tres habet effectus.q̃a la/uat.calefacit.letificat.lauat ſor/des culpe. calefacit corda cari/tate.letificat ſpũali dulcedine. De ꝑmo Gen.xlix. Expectatio gentiũ lauabit in vino ſtolam ſuã ⁊ in ſanguine vue palliũ ſuũ id eſt fidelẽ aïam. j. Joh. j. Si in luce ambulamꝰ ſocietatẽ habemus adinuicẽ ⁊ ſanguis ie/ſu filij dei emundabit nos ab oĩ pctõ. Heb.ix. Si ſanguis hircoꝝ et thauroꝝ aſperſus inq̃natos ſanctificat ad emũda/tionẽ carnis.q̃nto magis ſan/guis xpi emũdabit ꝯſciam noſtram ab oꝑibꝰ mortuis ad ſer/uiendũ deo viuenti. Apo.xxij. Bti q̃ lauãt ſtolas ſuas ĩ ſan/guine agni.vt ſit ptãs coꝝ in ligno vite. De ſcdo Deut.xxxij. Cõſtituit eũ vt comederet medullã tritici.i.dulce corpꝰ chriſti ⁊ ſanguinẽ vue biberet me/raciſſimũ.i.purum ⁊ calidum Puꝝ a macula iniq̃tatis.cali/dũ in effectu caritatis Heſter. j. Aſſuerus.i.btũs poſt nimiã potationẽ incaluit mero.i. ac/cenſus ẽ caritate. Cant.ij. In/troduxit me rex in cellã vinariam ordinauit in me caritatem Cella vinaria eſt eccl'ia vbi ꝓ/pinat calidũ vinũ ſanguis xpi ad accendendũ corda dilectione dei et ꝓximi. Math.xxvi.

Accipiens ieſus calicem dixit
bibite hic eſt ſanguis me⁹. ca/
lix eſt calida potio q̃ſi calidum
vinū. calidus ſanguis dn̄i ca/
lefaciēs cor ad amorē dei ꝛ ꝓxi
mi. De tertio Pſ. Uinū letifi
cat cor hoīs. Eccl. xxxi. Exul/
tatio aīe ꝛ cordis vinū mode/
rate potatum. i. ſanguis chriſti
ſumpt⁹ cū mēſura fidei. Cant.
p. Botrus cypri dilect⁹ meus
mihi q2 ſcʒ ſumo cū ſuo ſāguīe
dulcedinem ſpūalis leticie. ad
obliuiſcendū dolorē preſentis
Prouer. xxxi. Date ſicerā me/
rentib⁹ ꝛ vinū his q̄ amaro ſūt
aīo. bibant ꝛ obliuiſcant̄ ege
ſtatis ſue. Tertio poteſt cōſide
rari ſanguis xp̄i vt ſacroſāctū
miſteriū eccl'ie. i. vt res ſacra et
ſecreta in q̄ magna virt⁹ dei eſt
abſcondita. ꝛ ſm hoc tres ha/
bet effectus ſupnaturales. de
mones eīn triūphat. gratiā di
ipetrat. in vita bona cōſeruat
donec ad vitaʒ etnam ꝑducat
De pmo Exo. xii. Cū viderit
dn̄s ſanguinē agni in ſuplimi
nari. id eſt. in mente fideli nō ſi
net ꝑcuſſorē igredi domos ve
ſtras ꝛ ledere. Criſoſt. Hic ſan
guis abigit demones et longe
facit eſſe. p. Mach. vi. Oſtēde
runt elephātib⁹ ſanguinē vue
ꝛ mori ad acuendos eos in p/
lium. multomagꝭ igitur ꝑ ſum
ptū ſanguinē xp̄i vincunt̄ ſpi/
rituales inimici. Apo. xii. Fa/
ctum eſt prelium magnū cum
dracone ꝛ ipſi vicerunt illū ꝑ/
pter ꝟba teſtimonij et ꝓpt' ſan/
guinem agni. De ſecūdo. i. Pe
tri. i. In aſperſione ſanguīs ie
ſu xp̄i grā vobis. Heb. xii. Ac
ceſſiſtis ad montē dei ꝛ ſangui
nis aſpſionē meli⁹ loquentē q̄ꝫ
abel. q2. ſ. ſanguis abel clamat
ad deū vindictā. ſanguis chri
ſti poſtulat ꝛ impetrat gratiaʒ.
Bern. P ſanguineʒ xp̄i ſume
reuerendū in altari poculū in
celo ꝓ nobis ad patrē aduoca
tū. De tertio Jo. vi. Niſi man
ducaueritis carnē filij hoīs et
biberitꝭ eius ſanguinē. nō ha/
bebitis vitā in vobis. quaſi di
ceret. ſi biberitis bonā vitā ha
bebitꝭ. Leui. xvij. Aīa oīs car/
nis in ſanguīe eſt. Anīa. i. vita
Phus. Corruptio et ſenectus
nō eſt niſi paucitas ſanguis. ꝛ
poſtq̄ꝫ caruerit ſanguīe corrū/
pitur corp⁹. Hinc multa mo/
riuntur animalia ꝓpter vacuī
tem ſanguinis. ſicut itaq̄ꝫ ī ſan
guine noſtro vita eſt corpalis
ſic in ſanguine chriſti eſt ſpiri/
tualis ꝛ conſeruatio vite ſpiri/
tualis et ꝑductio ad ſtatum vi
te immortalis. Johannis. vi.

Qui bibit meum ſanguinem
habet vitam eternam. Amen.

¶ De conſideratione ſangui-
nis chriſti tertio modo.

Sermo. xxxi.

Venite comedite pa
nē meū, ⁊c. ⁊ alia vt
ſupra. j. Cor. x. Pa
tres noſtri oēs eun
dem potū ſpūalē biberūt. Au
guſt. Biberūt potum ſpūalez
eundem quē ⁊ nos Corpalem
ꝑo alterū. qꝛ aquā que fluxit ꝺ
petra ⁊ fuit ſignuȝ ſanguīs xp̄i
quē nos etiam ſpūaliter bibi-
mus. Tertio mō ꝯſideratꝰ ſan
guis xp̄i vt p̄ter ſacramentum
a ſaluandis ſpūalit' bibit'. ⁊ cir
ca hoc tria poſſunt inq̄ri. Pri
mo locus vbi iſte potus inue-
nit'. ſecūdo vſus ad quē q̄ritur
tertio ſuauitas gratie q̄ de vſu
eius exorit'. Primo q̄rit' q̄s ſit
locus vbi potꝰ ſpūalis ſangui
nis chriſti inuenit'. Ad hoc di
cendū ꝙ tot ſunt loca quot xp̄i
vulnera. Ps. Percuſſit petrā
⁊ fluxerunt aque. ſicut ex fora-
minibꝫ petre iudei aquā ita fi-
deles ex vulneribꝫ xp̄i hauriūt
ſpūalem eius ſanguinē. Zach.
xiij. Quid ſunt plage iſte i me-
dio manuū tuaꝝ. Reſpondeo
vt ſcȝ ſugamꝰ ex eis ſanguinē
ſpūalem ꝑ piam paſſionis me
ditationem yſa. xij. Haurietis
aquas de fontibꝫ ſaluatoris .i.
de vulneribꝫ ſpūalem ſangui-
nem ad ſitim maloꝝ deſiderio
rū extinguendam Sed ad q̄d
eſt vulnus lateris. yſa. lx. Filij
tui de longe veniēt ⁊ filie tue ꝺ
latere ſugent. Gloſa. qꝛ ꝑfora-
to latere xp̄i in cruce effluxit ſā
guis redēptiōis. Filij ꝗ de lon
ge veniēt. qꝛ electi de pctīs pe-
nitentiam agent ⁊ filie de late-
re ſugent. qꝛ deuote aīe de vul
nere lateris xp̄i ſpūalem deuo
tionis ſanguinē bibent. Hinc
in locis q̄buſdā a dextris cru-
cifixi depingit' puella hilari et
pulcra facie ⁊ coronata deſig-
nans eccleſiam q̄ ſanguinē xp̄i
in calicē reuerēter ſuſcepit et a
ſiniſtris ſynagoga oculis pan
no ligatis triſti facie inclinans
caput ⁊ corona decidente que
ip̄m ſanguinem fudit atꝗ ad-
huc ꝯtemnit. in quo figuratur
ꝙ hec ⁊ oīs mortaliter peccās
tria bona ꝑdit. lumē ſcȝ gratie.
gaudiū cōſcientie. coronā glo-
rie. Hinc dꝛ Treñ. i orōne Je
remie. Ve nobis quia pecca-
uimus ideo obtenebrati ſunt
oculi noſtri meſtū factū eſt cor
noſtruȝ. cecidit corona capitis

noſtri, puella in dextr. ſangui
nem chriſti in calicem ſuſcepit
quia fidelis anima cor mūduꝫ
vulneribus chriſti applicans
ſanguinem eius ſpūaliter cum
omni deuotione ſumit vnd lu
men verum cordis gaudiuꝫ et
eterne glorie coronā acquirit.
Secūdo q̄ritur quis ſit vſus
ad quem ſanguis chriſti que
ritur. Et dicendū ad animam
totam cum trib⁹ potentijs ſu
is. ſcꝫ intellectu. volūtate ꝛ me
moria ꝑfudendū atqꝫ potādū.
Exod. xij. Faſciculū yſopi tin
gite in ſanguine qui eſt in limi
ne ꝛ aſpergite ex eo ſuplimina
re ꝛ vtrunqꝫ poſtē. Faſciculus
yſopi ſignificat ꝑfectionem et ī
tegritatem fidei. Limen dom⁹
eſt humilis chriſtus per quem
cōceditur ad celum introitus.
Faſciculum aūt yſopi tingere
in ſanguine qui eſt in limine ē
fidem rectam ſanguine paſſio
nis chriſti decorare et cōfirma
re, ſed debemus eo vtrūqꝫ po
ſtem ꝛ ſuperliminare aſperge
re, id eſt intellectum, affectum
ꝛ memoriam ita ſanguine chri
ſti perfundere ꝛ ſpiritualiter ī
ebriare. vt intellectus hui⁹ ſan
guinis circa genus humanuꝫ
virtutem recognoſcat. affect⁹
tam ingens erga ſe beneficiuꝫ
diligēdo ſapiat, ꝛ memoria tā
ti amoris ꝛ largitatis ſacramē
tum nunqꝫ obliuiſcendo ſem
per teneat. Tertio queritur q̄
ſit ſuauitas gratie que de tali
vſu ſiue perfuſione iam dicta
ſanguinis huius exoritur. Et
poteſt ad hoc dici ꝙ facit ani
mam quaſi paradiſuꝫ dei. De
ſuauitate huius gratie ꝑ. Pe
tri primo. In aſperſiōe ſangui
nis ieſu chriſti gratia vobis et
pax multiplicetur. Gratia vir
tutum fertilitas. pax dulcedo
cordis atqꝫ ſerenitas. Huius
ſuauitas gratie per irrigatiōeꝫ
ſanguinis chriſti comparatur
paradiſo dei Eccleſiaſt. xl. Gra
tia ſicut paradiſus in benedi
ctiōibus, id eſt ſicut ortus dei
in varijs delicioſis fructibus
Jeremie triceſimoꝑmo. Erit
anima eorum quaſi ortus irri
guus. Inſtigata enim anima
dulci chriſti ſanguine profert
triplicem ſuauitatē gratie, ſci
licet. dulces flores virtutum.
frondes arborum. fruct⁹ ope
rum. Primo ex ſpirituali per
fuſione ſanguinis chriſti ori
untur in anima quaſi in para
diſo dei dulces et varij flores
virtutum. Nam ſicut ſanguis
hominis triplicem habet co
lorem. Sanus rubeum, ma[?]

me decoctus.vt lac in mamil/
lis mulieꝝ habet colorē albuꝫ
⁊ maxime coctꝰ nigrū.ſic ſpūa
lis influentia ſanguīs dn̄i ope
ratur in aīa q̄ſi in paradiſo dei
flores virtutū varij coloris.ſcꝫ
roſas caritatis.lilia caſtitatꝭ.et
violas hūilitatis. De ꝑmo Ec
cle.l. Juſtus q̄ſi flos roſaꝝ in
diebus vernis. q2.ſ. rutilat ro
ſeo ſanguine xp̄i virtute carita
tis. Cant.vij. Come capitꝭ tui
ſicut purpura regis.q̄.ſ.tingitꝰ
ſanguine cuiuſdam animalis.
come capitiſ eccleſie.i.xp̄i ſunt
fideles.bonis cū moribꝫ deco
rantes.hi ſunt vt purpura re/
gis.q2 ſpūali xp̄i ſanguīe ꝑfuſi
rubent vt roſa virtute caritatꝭ
De ſecundo.Ecc̄i.l.Juſtꝰ qua
ſi lilia que ſunt in tranſitu aq̄.
q̇a ſcꝫ candet caſtitate ex bene
decocti in corde eiꝰ xp̄i ſangui
nis irrigatiōe. Apoca.vi. laue
runt ſtolas ſuas et dealbauerūt
eas in ſanguine agni. Canti.v
Oculi eius.i.fideles in futurū
ſibi ꝓuidētes ſicut colūbe q̄ la
cte ſunt lote.i.ſicut ſimplicium
q̇ ex bene cocti ī mamillis cor
dis coꝝ xp̄i ſanguinis dealba
ti ſunt et caſti facti. Oſee.xiiij.
Ego q̄ſi ros ⁊ iſrael germina/
bit quaſi liliū. De tertio Cant.
ij. Jā hyems trāſijt flores ap/
paruerunt in terra noſtra. Flo
res ꝑmi poſt hyemē ſunt viole
nigri coloris.pulcre.boni odo
ris ⁊ terre vicine. Hij flores ſi
gnificāt aīas hūiles ex ꝯſide
ratiōe ſanguīs xp̄i in paſſione
multū torti quaſi denigratas.
id eſt ſibi viles et coraꝫ ſupbis
ꝯſpectas. Ezech.xxxij. Nigre
ſcere faciā ſtellas celi.i. arden/
tes ſpū caritatis ⁊ lucētes ver
bo veritatꝭ.nigreſcere faciam
ſanguine xp̄i vt nigras et pul/
cras violas virtute hūilitatis
Canti.ꝑ. Nigra ſū ſed formo/
ſa filie hieruſalē. De hiſ tribus
generibꝫ ⁊ coloribꝫ florū para/
diſi dr̄ Treñ.iiij. Cādidiores
nazarei eius.id eſt floridi niue
nitidiores lacte.quia ſimilan/
tur lilio in caſtitate.rubicundi
ores ebore antiquo. quia ſimi
lātur roſe in caritate. ſaphiro
pulcriores.quia ſimulantꝰ vio/
le in humilitate. Secundo ex
ſpūali ꝑfuſione ſiue potu ſan/
guinis oriuntꝰ in anima quaſi
in paradiſo dei frondes bono
rum ⁊ dulciuꝫ eloquioꝝ. Job.
xiiij. Lignum habet ſpē ſi pre/
ciſum fuerit.ſi ſenuerit in terra
radix eius ad odorem aq̄ ger/
minabit ⁊ faciet comam quaſi
cum ꝑmū plantatū eſt. Eccle.
xxxix. Florete flores ⁊ fronde/

te in gratiam, q2 ſcȝ electi nō ſo
lum flores virtutū. ſed etiā fo
lia verboꝝ bonorū pferunt ex
potu ſanguis chriſti ad tripli
cem grām. ſ. ad pctōꝝ ꝯuerſio
nem. ad inimicoꝝ recōciliatio
nem. ad meſtoꝝ cōſolationem
Hic arbores irrigate triplicia
pferre legunť folia. ſcȝ medici
nalia. pulcerrima ꝛ virida De
pmo Apoc. xxij. Ezech. xlvij.
Folia ligni ſcȝ paradiſi dei ad
medicinā et ſanitatē gētium. i.
pctōꝝ. quia aque ei⁹ de ſanctu
ario egrediunť. aqua ſanctua
rij ſpūalis potus ſanguis xpi
efficit folia ſancte pdicationis
ad ſalutē peccatoris. Prouer.
xv. Lingua mollis frāgit du
riciam. Mal. ij. Lex veritatis
fuit in ore eius ꝛ multos auer
tit ab iniqtate. De ſecūdo Da
niel. iiij. Ecce arbor ꝛ folia pul
cerrima ꝛ ſubter eā habitabūt
aīalia ꝛ beſtie. ꝛ in ramis eius
volucres celi. qi diceret ſub fo
lio pulcro anīalia ſibi inimica
vt lupus ꝛ agnus columba et
niſus pacificata erant. q2 vba
ſapientum inimicos reconcili
ant. Eccl. xl. Thibie ꝛ pſalteri
um ſuauē faciūt melodiam. id
eſt cōcordiam vocū ꝛ ſup vtra
qȝ lingua ſuauis faciēs concor
diam inimicorū. Itē. vi. Uer
bum dulce mltiplicat amicos
ꝛ mitigat inimicos. et ſigna eu
charis. i. bone gratie in bono
homine abundabūt. De tertio
Jere. xvij. Benedict⁹ vir q̄ cō
fidit in dn̄o ꝛ erit tanqȝ lignuȝ
qđ tranſplātať ſuper aquas et
erit foliū eius viride. Uiridis
color inſpectus maxime ī her
bis ꝛ folijs oc̄los turbatos re
parat ꝛ confortat. Unde p hu
iuſmodi folia bonoꝝ verba ſi
gnificantur. que triſtes et miſe
ros conſolanť. Eccle. xl. Gra
tiam ꝛ ſpeciem deſiderat ocu
lus ꝛ ſuper hec virides ſatōes
Prouer. xxvij. Ungento ꝛ va
rijs odoribꝫ delectať cor ꝛ bo
nis amici conſilijs anima dul
cať. Eccl. xlviij. Ezechias cō
ſolatus eſt lugentes ſyon vſqȝ
in ſempiternuȝ. Job. xxix. Cū
ſederem quaſi rex. eram tn̄ me
rentium conſolator. Roma. j.
Deſidero videre vos vt aliqd
impartiar vobis gratie ſpirita
lis ad ꝯſolandos vos. Johel.
iij. In die illa ſtillabunt mon
tes dulcedinem et colles fluēt
lacte ſcȝ ſacre cōſolatiōis. Ter
cio ex ſpirituali potu ſanguis
chriſti oriunť in anima quaſi ī
paradiſo dei bonorum operū
fructus. Eccle. xxiiij. Rigabo
ortum plantationum et inebri

abo partus mei fructũ.rigabo
ſanguine xp̄i ortum aīe et ine-
briabo fructum bonoꝝ operū
celeſti dulcedine.i.boni irriga
ti potu ſanguinis chriſti faciēt
dulcē fructum bonoꝝ operuꝫ
celeſti dulcedine ad vtilitatem
xp̄i.quem etiam ipſi comedent
in retributiōe celeſti.Amos.ix
Facient ortus ꝛ comedent fru
ctus eoꝝ in p̄ſenti ſcꝫ ſpūali p̄-
guſtatōe et in futuro plena fru
itione.Amen

De triplici potu ſanguinis
chriſti Thema ſpeciale

Sermo.xxxij.

Venite comedite pa
nem meuꝫ ꝛc̄.ꝛ alia
vt.s̄.Joh.vj.Sā-
guis meus vere eſt
potus.Potus ſanguis chriſti
triplex eſt vt ex iam ſupradictꝭ
patet.Sacramentalis.intelle
ctualis ꝛ ſpūalis.Sacramen
talis q̄ a ſolis ſacerdotibꝯ ſumi
tur ſub ſpecie vini ō calice.Jn
tellectualis q̄ a ſolis chriſtiāis
ſumit̄ ſub ſpecie panis de ipſo
xp̄i corpe.Spūalis q̄ ab oībꝯ
ſaluandis ſumit̄ de paſſionibꝯ
chriſti pia meditatiōe.Primo
mō ſumptus peccata q̄tidia-
na relaxat Secūdo mō.fidelē
mentē dulcedine ſua delectat.
tertio modo totā aniam irrigā
do fecūdat.Primus potꝰ ſan-
guinis xp̄i eſt ſacramētal'.q̄a a
ſolis ſacerdotibꝯ ſumit̄ de cali
ce altaris.Matth.xxvj.Acci
piens ieſus calicē benedixit et
dedit eis dicēs.bibite ex h̄ oēs
hic eſt em̄ ſanguis meus,oēs
ſcꝫ apl'i.q̄ſi ſoli ſacerdotes.iſte
potꝰ digne ſumptꝰ peccata q̄ti
diana relaxat.ꝛ hoc triplici rō
ne.qꝛ tria mala ſunt in pecca-
to veniali.ſcꝫ q̄dā macula con
ſcientie.quedam pena triſticie
ꝛ q̄dam aduerſitas diuine of-
fenſe.Cōtra hec tria ꝓprie va-
let potus ſanguinis xp̄i q̄ ē pu
rus.lenis.p̄cioſus.Rōne puri
tatis lauat.rōne lenitatꝭ ſanat.
rōne p̄cioſitatis placat.Lauat
dico ꝯſcientiam anīe maculaꝫ
remouendo.ſanat penā triſti-
cie corda fidelium cōſolando.
placat offenſam diuīe iuſticie
ꝓ nobis interpellando.De p̄
mo Heb.ix.Sāguis eiꝰ emū-
dabit ꝯſciam noſtrā.Geneſis.
xlix.Expectatio gētiū lauabit
in ſanguine vue paliū ſuū.id ē
anias nr̄as.De ſecūdo Zach.
x.Letabitur cor eoꝝ quaſi a vi
no.vinum ſanguis eſt vue ꝛ ſi
gnificat ſanguinē chriſti queꝫ

bibimus in altari. iſte pot⁹ cor bonoꝝ letificat. qꝛ conferendo ſolaciuꝫ ſpũalis leticie ſanat a triſticia culpe. Pſ. Calix me⁹ inebri. q̃ꝫ p̃clarus eſt. De tertõ Hebre. xij. Acceſſiſtis ad ſanguinis aſperſionem melius loquentem q̃ꝫ abel. qꝛ ſcꝫ ſãguis abel clamat ad deum ꝯtra peccatoꝝ vindictam. ſanguis xp̃i poſtulat ꝑ nobis ꝛ ĩpetrat indulgentiã. Bern̄. O ſanguinẽ chriſti ſũme reuerendũ in altari poculuꝫ in celo ꝑ nobis ad deum patrem aduocatũ. Sciendũ ꝟo ꝙ tria genera hominum grauiter arguunt̃ in ſcripturis q̇ nimis peccant in ſanguĩe ſaluatoris. Primi ſũt corpore immundi. ſecundi corde indurati. tertij peccatores praui. Primi ſanguinẽ xp̃i in magnĩſ pctĩs ĩdigne ſumũt. Scdĩ ad ꝟtutem ſanguĩs xp̃i a pctis ſuis ꝯuerti nolũt. Tertij lucrũ de ſanguine xp̃i ad prauos vſus ꝯuertunt. De primo. i. Corinth. x. Non poteſtis bibere calicem dñi ꝛ calicem demoniorum. calix diaboli eſt luxuria carnis ꝛ mũdi. Deut. xxij. Fel draconũ vinum eorum q̇ hoc potu turbido ꝛ immundo inebriantur ꝛ ſuꝑ eum ſanguineꝫ chriſti p̃cioſum fundunt q̃ꝫtuꝫ in ſe eſt eum polluunt. ꝛ iõ graui pena digni ſunt. Geneſ. iiij. Maledictus eris ſuꝑ terram q̃ aperuit os ſuũ ꝛ ſuſcepit ſanguinẽ fratris tui de manu tua ſuper terrã. i. plus q̃ꝫ caro tua. Hebre. x. Irritam quis faciẽs legem moyſi ſine vlla miſeratione duobus vel tribus teſtibꝫ moritur. quanto putatis deteriora mereri ſupplicia qui filium dei conculcauerit ꝛ ſãguinem teſtamenti pollutũ duxerit in quo ſanctificatus ẽ ꝛ ſpiritum grẽ ꝯtumelia fecerit. De ſecũdo Jere. v. Indurauerũt facies ſuas ſupra petram ꝛ noluerũt reuerti. quaſi diceret. ꝑtinaces in ſua malicia duriores ſunt corde q̃ꝫ petra. ſed q̃ꝫ dur⁹ adamas. quia q̃ꝫuis nulla re poſſit frangi ſcinditur tamen ſanguine hirci. ſed illi duriores ſunt qui nec virtute ſanguĩs chriſti emolliri. nec a ſua prauitate cõuerti poſſunt. Itẽ duriores ſunt q̃ꝫ petra et quelibet ſaxa dura. quia ad clamorem chriſti in cruce et in ei⁹ ſanguinis effuſione terra tremuit ꝛ petre ſũt ſciſſe. ſed iſti nec ad terribilem vocem predicationis nec ad virtuteꝫ ſanguinis Chriſti poſſunt emolliri. et a ſua prauitate conuerti. De

tertio Jere.xxij. Ve q̄ edificat domū ſuam in iniuſticia ⁊ aperit ſibi feneſtras ⁊ facit laquearia cedrina. pingitq; ſinopide ſcʒ rubeo colore.i.ſanguīe xp̄i ſ̄m gloſa Qui domū materialē edificat de male acq̄ſitis vl' ornat ſuꝑflue. ſanguine xp̄i.i. de rebus eccleſie acq̄ſitis ſanguine xp̄i grauiter peccat.ſed multo grauiꝰ q̄ domū ſpūalem id familiā prauaʒ vt prauas mulieres filios ⁊ filias quaſi partes domꝰ vt feneſtras ꝑ q̄s diabolus ⁊ fures intrant et laq̄aria q̄ſi laqueos diaboli iniuſte edificat ⁊ pingit.i.veſtit paſcit ⁊ ornat ſanguine chriſti.his dicit̄ ve.i.grauis īcrepatio ⁊ eterne pene cōminatio. Secundus potus ſanguīs xp̄i eſt ītellectualis qui a populo chriſtiano ſumit̄ ſub ſpecie panis de ip̄o corꝑe ſaluatoris. Nam ſic ſub ſpecie vini ꝯſecrati ſāguis xp̄i eſt ꝑ tranſubſtantiationē ⁊ corpus ꝑ annexionē. Unde ſicut ſacerdos ſuſcipit ſanguinē xp̄i ſacramentaliter de calice. ita fidelis populus ſumit eum intellectualiter de ipſo xp̄i corpore. Job.xxxix. Pulli aquile lambūt ſanguinē.pulli ſūt ſubditi eccleſie.hij lambūt ſanguinem xp̄i non de calice ſed ď ipſo xp̄i corpore.hic potus fidelem mentē dulcedine ſua delectat.Cant.j. Botrꝰ cypri dilectus meꝰ mihi. In botro duo ſunt. Uua in cibū.⁊ ī vua dulcis ſanguis ī potū. Pſ. De petra melle ſaturauit eos Sicut petra corpus xp̄i incorruptibile ſic mel ď petra ſignificat dulcem ſanguinē quē ſugunt fideles de xp̄i corpore Hec dulcedo tria bona facit. Conteptuʒ vitiorꝝ. gratiam bonorꝝ. eloquorum.deſideriū eternorꝝ. De p̄mo Prouer.xxvij. Aia ſaturata calcabit fauū. q̄ eni ď petra corpis xp̄i melle ſanguis eius ſaturati ſunt oīs pcti ſuauitatē ꝯtemnunt. Jud.ix. Dicit arbor ficus in ꝑſona fidelis aie. nunq̄d poſſum deſerere dulcedinē meā vt īter cetera ligna ꝓmouear.q̄ſi diceret.ꝯtēno gloriā ⁊ delectamēta mūdi ꝑ dulcedine dei. De ſc̄do Cant.iiij. Fauꝰ diſtillans labia tua mel ⁊ lac ſub lingua tua. q̄ſi diceret qꝛ ſub lingua.i.in corde plena es ſpūali dulcedīe.idcirco abundans vtili ⁊ dulci locutōne Math.xij. Ex abūdantia cordis os loquit̄.ſicut de vaſe pleno ſic eſt ď corde. vas plenum felle effundit amaritudinē.plenū melle dulcedinē. Lu.vi.bo

nus homo de bono theſauro
cordis ſui pfert bonū. De tcio
Eccī. xxiiij. Qui bibit me ad-
huc ſitiet. Greg. In corpalib
appetitus placet, expientia di-
ſplicet. ſpūalis vo dulcedo qn
to plus bibit tanto ampli9 ſiti
tur, qꝛ ſcꝫ dū ex pleno fonte ce
leſtis dulcedinis ſtillatim mū
do cordi deguſtāda illabit ei9
plenitudo potanda mag9 deſi
derat. ps. In ſtillicidijs ei9 le-
tabitur germinans. vñ Siti-
uit aīa mea ad deū fontē viuū
Terti9 pot9 ſanguīs xpi eſt ſpi
ritualis qui ab omnib ſaluan
dis ſumit. de paſſiōis xpi pia
meditatōe. j. Cor. x. Pres no
ſtri oēs eundē potū ſpūalē bi-
berūt. ſicut pres boni de fora-
minib petre aquā biberūt et i
illa ſanguinē paſſiōis xpi figu
ratū crediderūt ꝛ p fidē ſpūalr
guſtauerunt. Sic boni xpiani
de vulnez xpi pia meditatōne
ſanguinem eius ſolent ſpūalit
bibere. yſa. lx. Filij tui delōge
venient ꝛ filie tue de latere ſu-
gent. Hic pot9 totā aniam qſi
ortū dei irrigādo fructu bono
fecundat. Eccī. xxiiij. Rigabo
ortū plantationū et inebriabo
part9 mei fructū. i. fideles anīe
irrigate ſāguīe xpi fructū ope-
ris boni. Col. pmo. In oī bo

no ope fructificantes. fructus
bonoz opez triplex eſt. ſ. hone
ſte ꝯuerſatōis. ſacre deuotōis
ꝛ iocunde pietatis. de pmo pa
ſcit hō ſeipm. de ſecūdo deum
de tertio proximum. De pmo
Eccl. xxiiij. Ego qſi vitis fru-
ctificaui ſuauitatē odoris ꝛ flo
res mei fructus honoris et ho
neſtatis qſi honeſte ꝯuerſatio
nis Eph. v. Fruct9 lucis eſt in
oī bonitate et iuſticia et verita
te. Que aūt in occulto fiūt a fi-
lijs tenebrarū turpe eſt dicere
Matth. vij. Ois arbor bona
fruct9 bonos facit. fructu bone
vite paſcit qſqꝫ ſeipꝫ. Prouer.
xxvij. Qui ſeruat ficū ꝯmedet
fructus eius. yſa. iij. Dicite iu
ſto qm̄ bñ qm̄ fructū adinuē-
tionū ſuaz comedet. Prouer.
xv. Secura mens qſi iuge cō-
uiuiū. ſecura ex honeſta vita. ij
Chor. i. Glia nr̄a hec eſt teſti-
moniū ꝯſcie nr̄e q in ſimplici
tate ꝛ ſinceritate dei et nō in ſa
pientia carnali ꝯuerſati ſum9 i
hoc mōo. De ſcdo Cant. iiij.
Ort9 cōcluſus ſoror mea. emiſ-
ſiōes tue padiſus maloz puni
coz cū pomoz fructib. emiſſi
ones iſte ſt fruct9 deuotōis. vñ
ſequit. nard9. croc9. ꝛ cynamo
mū q ſunt ſpecies aromatice ꝛ
pt odorē bonū et vtutē ſuā ſi-

gnificant fideliū deuotōeʒ q̄b⁹
fructib⁹ paſcitur de⁹ deo gratā
q̄ ꝯſiſtit in ſacris deſiderijs. in
varijs ꝟtutib⁹. fletib⁹. gemitib⁹
⁊ orōnib⁹ Hijs fructib⁹ paſcit
fidel̄ aīa dn̄m. vn̄ ſeq̄tur ibidē
Ueniat dilectus me⁹ in ortuʒ
ſuū vt comedat fructū pomo-
rū ſuoꝝ. Exo. xxx. Sume aro
mata boni odoris facieſq̃ʒ thi-
miana pcipias. Thimiama ē
cōfectio boni odoris ad incen
ſum. ſ. cult⁹ di. Greg. Thimia
ma ex aromatib⁹ facim⁹ cū i al
tari cordis virtutū multiplici-
tate redolemus. Prouer. viij.
Delicie mee eſſe cū filijs hoim
q̄r. ſ. delectat̄ in amore ⁊ deuo-
tiōe nr̄a q̄eſcere. De tertio fru-
ctu. ſ. pietatis q̄ reficit̄ ꝓximus
Ps. Ego q̄ſi oliua fructificaui
in domo dei. Oliua portat ole
um. alijs ad lucenduʒ. alijs ad
ſanandū. alijs ad reficiendū ⁊
ſignificat op⁹ pietatꝭ qd̄ impē-
dit̄ ꝓximis. Prouer. xxi. The-
ſaurus deſiderabilis ⁊ oleū in
tabernaculo iuſti ad refectōeʒ
ſcʒ ꝓximi. Lu. x. Samaritan⁹
q̄dam videns ſpoliatuʒ quaſi
pauperē ⁊ vulneratū q̄ſi ſubſi
dio egentē. miſc̄dia mot⁹ eſt et
appropians alligauit vulnera
eius. ſubuenit neceſſitatib⁹ ei⁹
infūdens oleū ⁊ vinū q̄ſi cibū
⁊ potū ⁊ curā eius egit. i. Thi.
iiij. Exerce teipm ad pietatē. pi
etas em̄ ad oīa vtil̄ eſt ꝓmiſſi-
onē hn̄s vite q̄ nūc eſt ⁊ future
Ad quā nos ꝑducere dignet̄
ieſus xp̄s dn̄s nr̄ btē ⁊ glorio-
ſe ꝟginis fruct⁹ ⁊ fili⁹ q̄ viuit ⁊
regnat cum deo p̄re in vnitate
ſpūſſancti deus ꝑ oīa ſecula ſe
culorum. Amen.

Expliciunt ſermones de ſa
cramēto corpis ⁊ ſanguīs dn̄i

Notula ⁊ doctrīa mlt̄ū vtilis

DE ſacramēto euchari-
ſtie nota ꝙ q̄nq̃ʒ ſūt d̄
eſſe vl̄ neceſſitate ipſi⁹
ſacr̄i. ſ. ſacerdos. intentio ſacer
dotis ꝯficientis. forma ꝟborū
videlicʒ. hoc eſt corp⁹ meū. pa
nis de frumēto. ⁊ vinū de vite
Cetera ſunt ad bn̄ eſſe et ad ſo
lēnitatē ſacr̄i ꝑtinētia. vt. xxvi.
cruces q̄ fiūt ſeptem vicib⁹ q̄n
corp⁹ xp̄i ꝯſecrat̄. Prio em̄ fi-
unt tres cruces vt ſignificet̄ ꝙ
oēs ꝯſecrantes ⁊ accedētes ad
corp⁹ xp̄i debēt hr̄e tria. videli
cet verā ꝯtritionē. purā cōfeſſi
onē. volūtariā ſatiſfactōʒ. Se
cūdo fiūt q̄nq̃ʒ cruces vt ſigni
ficet̄ ꝙ in venditiōe illius cui⁹
corp⁹ hic cōſecrat̄ fuerūt q̄nq̃ʒ

ꝑſone.ſ.ꝑſona vendens.ſcȝ iudas.ꝑſona vēdita.ſ.xp̄s.⁊ tres ꝑſone emētes .ſ.ſcribe.pontifices ⁊ phariſei. Tertio fiūt due cruces vt ſignificet̃ ꝙ hic duo mutant̃ ſcȝ panis in corpꝰ xp̄i ⁊ vinū in ſanguinem. Quarto fiunt qͥnqȝ cruces vt ſignificet̃ ꝙ ille cuiꝰ corpus hic cōſecrat̃ habuit qͥnqȝ vulnera ī ſuo corpore. Quinto fiūt tres cruces vt ſignificet̃ ꝙ tria petimꝰ qn̄ corpus xp̄i ꝯſecramꝰ. ſcȝ vt dies nr̄os viuamꝰ in pace. vt liberemur ab et̃na dānatiōe. vt īter ſanctos ⁊ electos dei nūeremur in dn̄ico grege. hac t̃cia petitione canonis. dieſqȝ nr̄os in tua pace diſponas ⁊c̄. Sexto fiunt qͥnqȝ cruces. tunc eniȝ accipit ſacerdos corpus dn̄i ⁊ facit tres cruces ſuꝑ calicez vt ſignificet̃ ꝙ ſuſcipiēs corpꝰ domini portare debet crucē vł calicem paſſionis ſue. ita ꝙ elonget ſe a triplici malo qđ eſt in mđo. qͥa oē qđ in mūdo eſt ſic đt Johs aut eſt cōcupiſcentia oculoꝝ. aut carnis. aut ſuꝑbia vite. Septimo dicit ſacerdos Pax dn̄i ſit ſemꝑ vobiſcū. et fiunt tres cruces. vt ſignificet̃ ꝙ triplex pax ē nobis neceſſaria videlicet pax in p̄ſenti liberās nos a culpa. pax in morte liberans nos a gehenna. pax eterna poſt mortem liberans nos ab omni miſeria. De q̄ yſaias Sedebit populus meꝰ in pulcritudine pacis ⁊ in reqͥe opulenta. Item aliud nota đ mādncantibꝫ corpus xp̄i. Comedebant iudei agnum paſcalez accinctꝭ renibꝫ. calciatis pedibus. baculos habentes ī manibus. cum lactucis agreſtibꝫ ⁊ feſtinanter. Per ꝓmū ſignificatur puritas caſtitatis Luce Sint lūbi veſtri p̄cincti. Per ſecundum affectus deuotiōis Canti. q̄ȝ pulcra es ī calciamētis tuis filia ꝓncipis. Per tertium memoria dn̄ice paſſiōis. Gen̄. In baculo meo tranſiui iordanem iſtū. Per q̄rtū amaritudo ꝯtritionis Ps̄. Cibaſti nos pane lacrimaꝝ. Per quintū ꝓmptitudo volūtatꝭ. Prouer. Uidiſti hoīem velocez in opere ſuo coram regibꝫ ſtabit. ⁊c̄. Concludēdo finaliter ſciendū eſt ꝙ ſacroſanctuȝ corpꝰ dn̄i noſtri ieſu xp̄i ſumi debet in memoriam paſſionis. ꝓpiciationis ſeu reconciliatōnis. dilectionis ⁊ vnionis ⁊c̄.

Tabula

Tabula huius opis breuis ⁊ multū vtilis incipit feliciter.

Accedere volentes ad corpus xp̄i quō p̄parari debemus patet sermone xv. ⁊. xvj.
Agnus paſcalis ſignificat corpus xp̄i. ſermone xvi.
Beati in celo habebūt triplex bonum de corpe xp̄i. x.
Cibo ſpūali indigemus ne deficiamus vi.
Corpus chriſti compatur triplici cibo .j.
Corp⁹ xp̄i excellit ſacrificia legalia in trib⁹ iiij.
Corpus xp̄i ex trib⁹ cōſtat. ſ. ex aīa corpe ⁊ deitate. iiij.
Corpus xp̄i datur velatū propter quattuor vij. ⁊. viij
Corpus xp̄i datur ſub ſpecie panis ꝓpter multa. ix.
Corpus chriſti comparat̄ pani ix.
Itē ꝯpat̄ tritico x.
Corp⁹ xp̄i manducat̄ ſed non minuitur. xiiij.
Corpus chriſti digne manducatū augmentat̄ xiiij.
Corpus xp̄i figurat̄ ꝑ agnum paſcalem xvi
Cōuerſis peccatorib⁹ tria bona eueniūt xviij.
Corpus xp̄i bonis ꝓficit malis nocet xix.
Corpus chriſti compat̄ pani ꝓpter tria xxv.
Corpus xp̄i in mūdo peccata relaxat. in purgatorio penaꝫ alleuiat ⁊ in celo gloriam augmentat xxv
Corpus xp̄i eſt medicina contra triplex malū hoīs xxvi
Corpus xp̄i dr̄ māna ⁊ eucha riſtia xxvi
Corp⁹ xp̄i dat̄ ſub duplici ſpecie ſcꝫ panis ⁊ vini xxix.
Decor corpalis abſcondit̄ tribus modis viij
Diabolus hominem corrumpit in aīa ⁊ in carne ⁊ i vtroq; ſimul. vi
Digne volens communicare imitetur grana ex quibus cōficitur hoſtia vera. Sermone xv.
Digne cōicantiū magna eſt felicitas xx.
Dona que dedit hominibus gradatim v.
Duricia cōuerti nolentiū cauſatur ex trib⁹ xij
Duplex eſt corpus miſticū ſcꝫ xp̄i ⁊ dyaboli. xiiij.
Dulcedo ſpūalis valet contra triplex malū mūdi xviij
Duodecim fructus cōtra duodecim defectus generis hūani. xxi. xxij. ⁊. xxiij.

Tabula

Dulcedo ſanguis xpi. tria bona facit. xxxij.
Effectus corpis xpi eſt multiplex xxiiij.
Effectus ꝛ vtilitas ſanguinis xpi eſt multiplex xxx.
Felicitas digne cõmunicantium xx.
Fugere iram pſecutoris debemus ꝛ iuſtus abſcondere debet perſonam ſuam propter tria. viij.
Fructus corporis chriſti duodecim xxi.ꝛ.xxij.ꝛ.xxiij.p totũ
Fudit xps ſanguinem pro triplicibus hoib9. xxviij.
Fructus bonoꝝ operum ẽ triplex xxxij
Grad9 diuine largitatis v.
Homo aſſimiliatur deo in tribus xxv.
Induratõis triplex ẽ cauſa ij
Incipientes pficientes ꝛ pfecti ſignant̄ p triticum x.
Indigne cõicantium tria ſunt genera. xvij.
Indigne cõicantes tria mala incurrunt xvij.ꝛ.xviij
Indignam cõmunionem tria cauſant. xviij
Indigne cõmunicantiũ tres ſunt plage. xviij.
Ypocrite pter indignam communionem triplex maluz incurrunt. xvij
Maloꝝ nõ cõicantiũ triplex eſt ſpecies xx.
Manducatur corpus xpi ſed non minuitur. xiiij.
Manducantiũ corp9 xpi ſpũaliter triplex eſt gen9. xix.
Mãducatõis ſpũalis triplex eſt vtilitas xix.
Memoriam xpi habere debemus pter tria .l.
Memoriaz dei nõ habẽs tria mala incurrit ij.
Memoria dei pter tria eſt habenda. ij.
Memoria paſſionis domini ad tria valet ij
Meritũ fidei eſt triplex vij.
Mirabilia q̃ fiunt in ſacro.
Mortaliter peccans tria bona perdit xxxi.
Mutatur vna res in aliã tripliciter ſcilicet naturaliter arte ꝛ gratia ij.
Occultare debemus elemoſinam oratõez ꝛ ieiuniũ viij
Obſtinatõez in peccatis faciunt tria xij.
Panis mutat̄ in corpus chriſti ꝛ eius accidẽtia manẽt xij
Preparatio ad diẽ iudicij q̃ntum bonũ cõferat. xx.
Preparatio ad corpus xpi digne ſumendũ xv.ꝛ.xvi
Preſumptuoſe cõicantes triplex malũ incurrũt. xviij.

Tabula

Pulcritudo corporis abſcon-
ditur ꝓpter tria. viij.
Quare ſanguis chriſti ſit effu-
ſus ꝑ hūano genere. xxvij
Quare ſanguis xpi nō daẛ cō-
mūib9 ſub ſpecie vini xxviij
Quomodo ſub taz ꝑua ſpecie
panis tam magnū corp9 con-
tinetur. xiij
Quomodo vno eodemq3 mo-
mento idez corpus chriſti ſit
in multis locis xiij.
Quō diuiſo ſacro corpus xpi
manet indiuiſum xiij.
Quō preparari debem9 ad cor-
pus xpi digne ſumēdū. Ser-
mone xv. z. xvi.
Quō digne mādūcantes con-
uertunẛ in mādūcatū. xx.
Remedium triplex cōtra pec-
cata xviij. z. xix.
Sacrificia antiq̄ꝝ erant inſuf-
ficiētia ꝓpter tria. j.
Sacrificia legalia q̄d valebāt
cur ſunt inſtituta. quid ſigni-
ficabant iij.
Sacerdotes comparātur tri-
plici vaſi xxix.
Sanguinis chriſti precioſi-
tas. xxvij.
Sanguinem chriſti non acci-
piunt communes ſub ſpecie
vini xxix
Status peccatorum compa-
ratur granis ex quibus con-
ficitur hoſtia xv
Senſus noſtri falluntur ī cor-
pore xpi. exēplo yſaac vij.
Sub ſpecie panis datur cor-
pus xpi multiplici rōne ix.
Triticum eſt ſemen nobiliſſi-
mū ꝓpter tria x.
Triplex malū mūdi. xix.
Tria genera hominū arguun-
tur ꝓpẛ ſanguinē xpi xxxij
Velatum datur corpus chri-
ſti ꝓpter quattuor. vij.
Verbo dei oīa facta ſunt ij.
Utilitas ſeu effectus ſpūalis
mādūcatiōis ē triplex. xviij.
Xp̄s ſanguinem fudit ꝑ tripli-
cib9 hominibus. xxviij.

Operis huius tabula finit
feliciter.

fol. 66

colorchecker DIGITAL SG
DCSG - UBU # MX - 7181
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
A B C D E F G H I J K L M N
x·rite
mm
0 1 2 3 4 5 6